

STORTINGET

Dokument 15:2

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 151-300
15.10–02.11 2020**

Innhold

151. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. skiltgjenkjenning, besvart av samferdselsminister	11
152. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. naboer til vindkraftverk, besvart av olje- og energiminister	12
153. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. kostnader rundt det nye regjeringskvartalet, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	13
154. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. EUs klimamål, besvart av klima- og miljøminister.....	14
155. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. behandling i psykisk helsevern under Sykehuset Østfold, besvart av helse- og omsorgsminister	16
156. Fra stortingsrepresentant Marianne Haukland, vedr. feilbehandling av pasienter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	17
157. Fra vararepresentant Carl I. Hagen, vedr. registrere opprinnelseslandbakgrunn for personer som deltar i masseslagsmål, kriminelle gjenger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	18
158. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. togtilbud på IC Østfoldbanen, besvart av samferdselsminister	19
159. Fra vararepresentant Carl I. Hagen, vedr. vindmøller, besvart av olje- og energiminister	20
160. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. norsk eksport av digital overvåkingsteknologi, besvart av utenriksminister	21
161. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. fusjonen mellom Oslo Børs Holding ASA og VPS Holding ASA, besvart av finansminister.....	22
162. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. jettfly permanent stasjonert i Tromsø, besvart av helse- og omsorgsminister	23
163. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. Investinors investering i Vaskehjelp.no, besvart av næringsminister.....	24
164. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. rovviltforvaltningen, besvart av klima- og miljøminister	25
165. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. prosjekter innenfor fornybar energisektor, besvart av næringsminister.....	26
166. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. enerett til drosjekjøring, besvart av samferdselsminister	28
167. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. Evenes Lufthavn, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	29
168. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. rekruttskoleutdanning på Drevjamoen i Vefsn, besvart av forsvarsminister	29
169. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. at 2 år gamle Isabella flyttes ut av sykehjemmet og hjem til familien, besvart av helse- og omsorgsminister	30
170. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. realisering av 2 tog i timen på strekningen Melhus – Steinkjer innen 2024, besvart av samferdselsminister.....	31
171. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. tillatelse til utfylling i et nasjonalt laksevasdrag, besvart av samferdselsminister.....	32
172. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. realisere to tog i timen til Sarpsborg og Halden, besvart av samferdselsminister	33
173. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. ny fiskeridirektør, besvart av fiskeri- og sjømatminister	34
174. Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. erstatte den grunnlovsfestede ytringsfriheten med tankefrihet, besvart av utenriksminister	34
175. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. lovverk om prisdiskriminering, besvart av næringsminister.....	35
176. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Husbanken, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	37
177. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. størrelse på nedbetalingslån, besvart av finansminister.....	38
178. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. miljøgiften fluor i skismøring, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	38
179. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. bekjempelse av plast i havet, besvart av utviklingsminister.....	39
180. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. alpinanlegg som mistet store deler av årsinntekten sin som følge av nedstengningen av Norge i mars, besvart av næringsminister	40
181. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. kuttet i støtten til ROS, besvart av helse- og omsorgsminister.....	41

182. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. utredning av Ullevålalternativet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	42
183. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. vegbredde på nye Tana bru, besvart av samferdselsminister	43
184. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. Kystverkets mudringsprosjekt for Borg Havn, besvart av samferdselsminister.....	44
185. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. politistillinger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	44
186. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. KABB, besvart av kultur- og likestillingsminister	45
187. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. opprettelse av Dagligvaretilsynet, besvart av næringsminister	46
188. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser, besvart av helse- og omsorgsminister	46
189. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. togparkering, besvart av samferdselsminister.....	48
190. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. vindkraftverk, besvart av olje- og energiminister.....	48
191. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. etablere hovedsete for Midt-Troms lensmannsdistrikt på Setermoen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	49
192. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. kuttene i pensjonstilskudd og kapitaltilskudd til private barnehager, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	50
193. Fra stortingsrepresentant Runar Sjøstad, vedr. behandlingstiden på klagesaker i OED, besvart av olje- og energiminister	51
194. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. redningshelikoptre, besvart av justis- og beredskapsminister.....	52
195. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. den gjenstående utbyggingen av E18 og E39 gjennom Agder, og deler av Telemark og Rogaland, besvart av samferdselsminister	53
196. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. skolefritidsordning, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	54
197. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. lønnsplikt under permittering, besvart av arbeids- og sosialminister.....	56
198. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. rullestolbrukere som skal reise med tog, besvart av samferdselsminister.....	56
199. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. den nye forskinga frå SSB som viser at ulikskapen har auka, besvart av finansminister.....	58
200. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. konkurransedyktige rammebetingelsar for norsk prosessindustri, besvart av finansminister.....	60
201. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. om fylkesmannen har mulighet til å oppnevne en annen verge for barnet selv om en av foreldrene er i live, besvart av barne- og familieminister	61
202. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. godkjent læreplanene for friluftslivsfag som er utviklet ved Knut Hamsun videregående skole, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	62
203. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. utlendingsforvaltningens mulige feilbehandling i familiegjenforeningssaker, besvart av justis- og beredskapsminister	62
204. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. Miljøbedriften Glasopor i Skjåk kommune, besvart av klima- og miljøminister.....	63
205. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. inngrep mot lovlige yringer, besvart av justis- og beredskapsminister.....	64
206. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. problemer med å lande med redningshelikoptrene, besvart av statsminister.....	65
207. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. problemer med landing av redningshelikoptrene, besvart av justis- og beredskapsminister	66
208. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. tilskuddsordning for viktige fylkesveier for næringstransport, besvart av samferdselsminister	66
209. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. Saugbrugs Halden, besvart av næringsminister.....	67
210. Fra stortingsrepresentant Else-May Norderhus, vedr. bevare maskineringsavdelinga ved Kongsberg Maritime i Ulsteinvik, besvart av næringsminister.....	68
211. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. ny barnelov, besvart av barne- og familieminister	69

212. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. mer effektiv trafikkavvikling, besvart av samferdselsminister.....	70
213. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Norske Skog stenger en av sine maskiner ved Saugbrugs i Halden, besvart av næringsminister	71
214. Fra stortingsrepresentant Nils T. Bjørke, vedr. Røldal Suldal Kraft-anlegget, besvart av olje- og energiminister.....	72
215. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. godtgjørelse knyttet til innsending av prøver av villsvin, besvart av landbruks- og matminister	73
216. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. skatt på innsamling av penger for å hjelpe etterlatte, besvart av finansminister.....	74
217. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. omfattende prisjuks på strømavtaler, besvart av olje- og energiminister	74
218. Fra vararepresentant Kristian Torve, vedr. kostnader knyttet til læremidler, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	75
219. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. sikre bedre markedsadgang for norsk sjømat til Storbritannia, besvart av næringsminister.....	76
220. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. at rettskraftig dom etterlevs når forelder ulovlig bortfører barnet til utlandet, besvart av justis- og beredskapsminister	77
221. Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. manglende kommunikasjonen mellom NAV og kommune, besvart av arbeids- og sosialminister	78
222. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. bompengeforliket, besvart av samferdselsminister.....	78
223. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. køer og ventetid for å ta førerprøven, besvart av samferdselsminister.....	79
224. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. miljøforbedringene i revisjonen av konsesjonsvilkårene for Røldal Suldal, besvart av olje- og energiminister	80
225. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. pågående arbeidene i Stavanger domkirke, besvart av klima- og miljøminister.....	80
226. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. svenske Air Leap, besvart av samferdselsminister.....	81
227. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. ekstra arbeidstime grunnet sommertiden opphører, besvart av helse- og omsorgsminister	82
228. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. kroniske underlivsmerter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	83
229. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. lungesykehuset Granheim, besvart av helse- og omsorgsminister.....	84
230. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. fylkesmannens ansvar for klager på fratakelse av BPA, besvart av helse- og omsorgsminister	85
231. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. Evenes flystasjon, besvart av forsvarsminister.....	86
232. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. NAV, besvart av arbeids- og sosialminister	86
233. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. provenyeffekten, besvart av finansminister	87
234. Fra vararepresentant Carl I. Hagen, vedr. Lillehammer sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	88
235. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. to tog i timen på Trønderbanen, besvart av samferdselsminister.....	89
236. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. nedbygging av matjord, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	90
237. Fra vararepresentant Carl I. Hagen, vedr. vaktvirksomhetsforskriften til serveringsloven § 16, besvart av justis- og beredskapsminister	91
238. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Horisont 2020, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	92
239. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. forholdet mellom sykehuspsykiatri og distriktpsykiatri i Østfold, besvart av helse- og omsorgsminister.....	93
240. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. utvidelse av fritidskort, besvart av barne- og familieminister.....	93
241. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. medianinntekt, besvart av finansminister	94
242. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. Politihøgskolens utdanningscenter på Sæter i Kongsvinger, besvart av justis- og beredskapsminister	95

243. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. oppgradering av dei fire attverande fregattane, besvart av forsvarsminister	96
244. Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. regionale dansesentrene, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	97
245. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. villsvin i Norge, besvart av landbruks- og matminister.....	97
246. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. byvekstavtaler, besvart av samferdselsminister	98
247. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. Vegfinans, besvart av samferdselsminister	100
248. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. midlertidige koronatiltak i 2021, besvart av finansminister.....	101
249. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. landingsmuligheter for redningshelikoptre, besvart av helse- og omsorgsminister	101
250. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. avhør av personer som har anmeldt voldtekt, besvart av justis- og beredskapsminister	103
251. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. formålsparagrafen til barnevernsloven, besvart av barne- og familieminister	104
252. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. trusler mot bydelspolitikere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	105
253. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. koronakompensasjon, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	106
254. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Langesundforbindelsen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	107
255. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. abort i Polen, besvart av utenriksminister.....	108
256. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. styrke nynorsk som eit levande språk, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	109
257. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. fordeling av bransjeprogrammene i forbindelse med kompetansereformen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	110
258. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. utvidelse av kapasiteten på E6 nordover fra Oslo i retning Jessheim, besvart av samferdselsminister.....	110
259. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. revejakt i Elverum med gris som åte, besvart av justis- og beredskapsminister.....	111
260. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	112
261. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. nasjonalt senter for resirkulering av avfallstrevirke, besvart av næringsminister.....	113
262. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. vindkraftteknologier, besvart av olje- og energiminister	114
263. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørndal, vedr. nye SAR Queen-helikoptere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	115
264. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. tollettelser på fisk, besvart av utenriksminister.....	115
265. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. svindlet ektepar, besvart av justis- og beredskapsminister	116
266. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. dele opp regionalnett, besvart av olje- og energiminister	117
267. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. antall som har mottatt dagpenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	118
268. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. riksfergesamband mellom Sørarnøy og Bodø i Nordland, besvart av samferdselsminister	118
269. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. nye instruksjer til Nav eller innad i Nav som medfører at flere nå opplever å få redusert sin AAP, besvart av arbeids- og sosialminister.....	119
270. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. hjemhenting av adoptivbarn fra utlandet også i tider med covid-19, besvart av barne- og familieminister	120
271. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. bruk av helikopter i stedet for vei, besvart av samferdselsminister.....	121
272. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. oljeskatt til havvindprosjekter, besvart av finansminister.....	122
273. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. kontroll av tros- og livssynssamfunnenes virksomhet, besvart av barne- og familieminister	122
274. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. trossamfunn, besvart av barne- og familieminister.....	123

275. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. nordmenn med eiendom i Spania, besvart av utenriksminister	124
276. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. mediebygget i Volda, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	124
277. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. veiprojektet E6/E10, besvart av samferdselsminister.....	125
278. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. mudringsprosjektet og arbeidene med farleden til Borg Havn, besvart av samferdselsminister.....	126
279. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. covid-19 og teststasjonene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	126
280. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. smitteverntiltak, besvart av helse- og omsorgsminister	127
281. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. opprettelsen av en godsroute til sjøs («Nord-Norgelinjen»), besvart av samferdselsminister	128
282. Fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, vedr. Kulturrådet, besvart av kultur- og likestillingsminister	129
283. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. ledig kapasitet hos private aktører, besvart av helse- og omsorgsminister.....	130
284. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. sentralt bevisarkiv, besvart av justis- og beredskapsminister	132
285. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. KVV Evenes, besvart av forsvarsminister.....	132
286. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. permitteringer og usikkerhet i arbeidsmarkedet som følge av nye koronatiltakene, besvart av arbeids- og sosialminister	133
287. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. lokal kompensasjonsordning til næringslivet i kommuner som opplever økt smitte lokalt, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	134
288. Fra vararepresentant Carl I. Hagen, vedr. norske tall for coronadøde, besvart av helse- og omsorgsminister.....	135
289. Fra vararepresentant Carl I. Hagen, vedr. medisinen Remdesivir, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	136
290. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. styrke kvinners soning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137
291. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Havforskningsinstituttet og Akvariet på Dokken, besvart av fiskeri- og sjømatminister	138
292. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. bygging innenfor 100-metersbeltet i strandsonen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	139
293. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. testing av dagpendlere fra Sverige, besvart av helse- og omsorgsminister	139
294. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. utenrettslig mekling som tvisteløsningsmetode, besvart av justis- og beredskapsminister	140
295. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. kolonnekjøring for tungbiler over E134 Haukelifjell, besvart av samferdselsminister	141
296. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. mangler ved politiets våpenforvaltning, besvart av justis- og beredskapsminister	141
297. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. intensjonsavtale mellom Norlandia Health & Care Group og OsloMet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	142
298. Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. markedsføring av lommeaskebeholder og tobakkskadeloven, besvart av helse- og omsorgsminister	143
299. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. utbyttepolitikken som føres i nettselskapene, besvart av olje- og energiminister	144
300. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. fast eiendom, besvart av finansminister.....	145

Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (151 - 300) for sesjonen 2020-2021

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	205, 220, 254
Andersen, Karin (SV)	216, 229, 230, 261
Arnstad, Marit (Sp)	206
Bastholm, Une (MDG)	190, 236
Bjørdal, Fredric Holen (A)	263, 276
Bjørke, Nils T. (Sp)	214
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	155, 172, 197, 293, 294
Borch, Sandra (Sp)	191
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	162
Böhler, Jan (Sp)	252
Christensen, Jette F. (A)	255
Elvestuen, Ola (V)	222
Fagerås, Mona (SV)	196
Fasteraune, Bengt (Sp)	158, 170, 223
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	268
Gharahkhani, Masud (A)	203
Giske, Trond (A)	244
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	161, 232, 233
Grande, Arild (A)	163
Grimstad, Carl-Erik (V)	221
Grung, Ruth (A)	217, 224, 256, 262
Gulati, Himanshu (FrP)	201, 258, 275
Hagebakken, Tore (A)	204
Hagen, Carl I. (FrP)	157, 159, 234, 237, 288, 289
Halleland, Terje (FrP)	152, 179, 295, 299
Haltbrekken, Lars (SV)	171, 178, 235, 266
Hansen, Svein Roald (A)	184
Haukland, Marianne (H)	156
Heggø, Ingrid (A)	200
Henriksen, Kari (A)	186, 240, 273, 274
Hjemdal, Silje (FrP)	270, 271
Hoksrud, Bård (FrP)	151
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	264
Jensen, Siv (FrP)	174, 298
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	175, 260
Johnsen, Tor André (FrP)	247
Johnsen, Kristin Ørmen (H)	282
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	182
Klinge, Jenny (Sp)	164
Knutsen, Eigil (A)	248
Lauvås, Stein Erik (A)	209, 279
Leirstein, Ulf (Uav)	187
Leirtrø, Kirsti (A)	208, 211

Lerbrekk, Solfrid (SV)	269, 286
Liadal, Hege Haukeland (A)	181
Limi, Hans Andreas (FrP)	287, 300
Listhaug, Sylvi (FrP)	169, 283
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	176, 177
Lyngedal, Åsunn (A)	180
Lysbakken, Audun (SV)	160
Mehl, Emilie Enger (Sp)	242, 245, 259
Mossleth, Siv (Sp)	202, 277
Moxnes, Bjørnar (R)	241, 297
Myhrvold, Ole André (Sp)	154, 213, 215, 278
Myrseth, Cecilie (A)	173, 207
Mørland, Tellef Inge (A)	188, 195, 249, 265
Navarsete, Liv Signe (Sp)	243, 285
Njåstad, Helge André (FrP)	219, 291, 292
Norderhus, Else-May (A)	210
Nordlund, Willfred (Sp)	167, 168, 194, 231
Nævra, Arne (SV)	165, 166, 189, 226, 272
Olsen, Ingalill (A)	183
Orten, Helge (H)	246
Pollestad, Geir (Sp)	281
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	185, 212
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	225
Sjåstad, Runar (A)	193
Steffensen, Roy (FrP)	257, 284
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	192, 238
Støre, Jonas Gahr (A)	198
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	296
Tajik, Hadia (A)	199
Torve, Kristian (A)	218
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	153
Vågslid, Lene (A)	250
Wilkinson, Nicholas (SV)	227, 228, 280
Øvstegård, Freddy André (SV)	239, 251, 253
Aasen-Svensrud, Maria (A)	290
Aasrud, Rigmor (A)	267

STORTINGET

Dokument 15:2

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 151

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden avklare det juridiske ansvarsforholdet mellom juridisk eier og fører av bil som har parkert i et p-anlegg hvor parkeringsavgift registreres med automatisk skiltgjenkjenning?

BEGRUNNELSE:

Ved flere p-anlegg over hele landet har driftere nå gått bort fra de tradisjonelle parkeringsautomatene og installert automatiske systemer med skiltgjenkjenning. Da tas det bilde av registreringsnummeret på bilen ved innkjøring i p-anlegget og det samme på vei ut. Slik registreres da parkeringstiden og hvem som har parkert.

Med denne løsningen skal kunden av p-anlegget selv gå inn i en app på mobiltelefon eller en nettside for å betale for parkeringen. Skjer ikke denne betalingen innen en viss tid, søker p-selskapet opp juridisk eier i kjøretøyregisteret og sender faktura for parkeringen.

For bedrifter som driver utleie av biler medfører denne nye løsningen en del merarbeid og et uklart ansvarsforhold for kostnaden knyttet til parkering. Hvis leietaker ikke selv betaler for parkeringen via app eller nettside slik ordningen legger opp til, blir beløpet fakturert til utleiefirmaet.

En av uklarhetene er eksempelvis hvem som juridisk er ansvarlig for det påløpte beløpet for parkeringen. I forskrift om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften) §37 står det at det først og fremst er føreren som har betalingsansvaret. Men paragrafen omhandler kontrol-

laksjon (parkeringsbot) og ikke selve parkeringsavgiften. Det er dermed uklart hvem som er ansvarlig for påløpt parkeringsavgift.

En avklaring av ansvarsforhold i bruken av de nye parkeringssystemene med automatisk skiltgjenkjenning vil kunne spare utleiefirmaer og p-selskap for unødvendig merarbeid. Den nye teknologien gjør det lettere for bilførere og oss forbrukere å benytte p-anleggene, men fra myndighetenes side er det ønskelig at også det juridiske ansvarsforholdet avklares.

Svar:

Parkeringsforskriften gir regler for hvordan virksomheter som ønsker å tilby vilkårsparkering til allmennheten, skal driftes. Forskriften har også generelle krav til betalingsordninger for å sikre at disse er brukervennlige og universelt utformet. Ordninger med kjennemerkegjenkjenning for betaling er generelt en brukervennlig måte å tilby betaling for parkering, og også en måte for virksomhetene å oppfylle krav til universelt utformede betalingsløsninger, jf. forskriftens § 32. Det er flere måter at betaling kan gjennomføres innenfor slike ordninger.

Dersom en parkeringstilbyder velger at betaling skal kunne skje ved ettersending av faktura, vil manglende betaling av faktura for parkering i utgangspunktet følge samme regler som manglende betaling av andre fakturaer. Det er i dagens regler ikke solidarisk ansvar mellom fører og eier for betaling av selve parkeringsavgiften, og heller ikke hjemmel i vegtrafikkloven for å fastsette regler om dette.

Parkeringsforskriften inneholder også detaljerte regler for reaksjonsadgangen ved eventuell overtredelse, og det er også oppstilt klageadgang for ilagte kontroll-sanksjoner for å ivareta forbrukernes rettssikkerhet. Forskriften regulerer både illeggelse av kontroll-sanksjon og betalingsansvaret for slike. Forskriften § 37 innfører et solidaransvar mellom fører og eier for betaling av kontroll-sanksjoner, med hjemmel i vegtrafikkloven § 8, bok-

stav h. Manglende betaling for parkering vil være brudd på vilkårene for parkering, som etter omstendighetene vil kunne danne grunnlag for utstedelse av kontroll-sanksjon.

Selv om slike betalingsordninger generelt anses brukervennlige, kan det likevel være aktuelt å se nærmere på om erfaringene med det gjeldende regelverket fra 2017, tilsier at det kan være hensiktsmessig med endringer.

SPØRSMÅL NR. 152

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 23. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Mener statsråden det er rimelig at vindkraftutbyggere gjør økonomiske avtaler med naboer til vindkraftverk om økonomisk kompensasjon for støyplager, og er det eventuelt knyttet noen kriterier til dette og krav til åpenhet om avtalene?

BEGRUNNELSE:

I VG lørdag 12.10.20, ble det fortalt at krafteiere betaler naboer i Tysvær vindkraftverk 500.000 for å leve med for høy støy, og at naboene gjennom avtalen forplikter seg til aldri å klage på støy, skygge eller andre ulemper. Det fremkommer ikke hvor utbredt slike avtaler er, eller om det er kriterier for hvilke ulemper man kan avtale seg bort fra eller om det finnes ulik grad eller soner som åpner for å avtale økonomisk kompensasjon. Vi ønsker Statsrådets syn på at utbyggere av kraftverk bruker private avtaler som virkemiddel i forbindelse med etablering av vindkraftverk i Norge.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til svarere på et tilsvarende spørsmål (nr.142) fra representanten Bastholm. Den generelle delen av svarene er likelydende.

Generelt er det slik at de aller fleste vindkraftverk er basert på minnelige avtaler med grunneierne i planområdet. Det er bare unntaksvis at det eksproprieres for rettigheter til grunnareal som er nødvendig for etablering av selve vindkraftverket. Konesjons-myndighetene er ikke part i disse avtalene, og kan derfor ikke redegjøre nærmere detaljert for innholdet i slike avtaler. Generelt kan det likevel legges til grunn at grunneieravtalene rege-

lmesig vil omfatte både kompensasjon for bruk av areal til vindkraftformål og kompensasjon for andre ulemper. At vindkraftverk kommer i stand ved at vindkraftaktørene og de berørte grunn- og rettighetshavere inngår avtaler på forretningsmessig grunnlag, mener jeg i seg selv kan være positivt.

I flere saker har konsesjonæren også inngått avtaler med naboer som er berørt av et prosjekt. Hva disse avtalene går ut på, vil variere fra sak til sak. I og med at avtalene er privatrettslige har jeg ikke en fullstendig oversikt over utbredelsen av slike avtaler.

Jeg vil likevel påpeke at ingen er forpliktet til å inngå avtaler om at de må tåle støy over grenseverdiene i gjeldende retningslinjer. Dette er frivillig og hver enkelt må avgjøre selv hva som er best for sin situasjon. Konesjons-myndighetene ønsker generelt ikke å legge begrensninger på privatpersoners avtalefrihet. Det følger av veilederen til retningslinjene om støy at kompensasjonsordninger kan vurderes i de tilfeller der støyfølsom bebyggelse er lokalisert i områder med store støyvirkninger. Over et visst nivå må støyelemper kompenseres for, enten gjennom avbøtende tiltak, tilpasning eller erstatning ved for eksempel innløsning eller annen form for kompensasjon.

La meg også presisere at ingen kan frasi seg sin forvaltningsrettslige klageinteresse gjennom private avtaler. Forvaltningen vil aldri være bundet av en slik avtale ved utøvelse av offentlig myndighet, dersom det kommer klage på et vedtak fra en nabo som for øvrig har rettslig klageinteresse. Dersom en ny myndighetsbehandling skulle lede til et annet resultat enn hva som er forutsatt i avtalen mellom partene, er dette noe som i så fall må løses mellom avtalepartene på privatrettslig grunnlag.

Hva gjelder spørsmålet om åpenhet om avtalene som tas opp i representantens spørsmål, er dette et for-

hold som det i utgangspunktet tilligger avtalepartene å ta stilling til. Etter hva jeg har fått opplyst, er flere avtaler av denne typen tinglyst på de aktuelle eiendommene, og slik

sett offentlig tilgjengelig ved innsyn i grunnboken på vanlig måte gjennom de ordninger Kartverket har for dette.

SPØRSMÅL NR. 153

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 23. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Mener statsråden virkelig det er fornuftig å bruke opp mot 36 mrd. offentlige kroner på kontorbygg i Oslo, eller vil statsråden ta initiativ til en kraftig nedjustering av prosjektet nytt regjeringskvartal?

BEGRUNNELSE:

Statsråd Astrup uttaler i media 15. oktober at han ikke har noen planer om å nedskalere det nye regjeringskvartalet, og at det er uansvarlig å sette prosjektet på pause og gå tilbake til tegnebrettet. Dette til tross for at oppdatert kostnadsanslag viser at det nye regjeringskvartalet kan komme til å koste opp mot 36,5 mrd. kroner.

Svar:

Vi har i over ni år jobbet med å gjenreise regjeringskvartalet etter angrepet 22. juli 2011. Det har vært en lang, grundig og åpen prosess.

I tråd med råd fra sikkerhetsmyndighetene er det planlagt at alle departementene unntatt Forsvarsdepartementet samles i det nye regjeringskvartalet. Den rødgrønne regjeringen fastslo allerede i 2012 at dette vil være den beste løsningen. Det vil gi best sikkerhet, lavere kostnader til drift, og enklere samarbeid på tvers av departementene. Stortinget har i behandlingen av Meld. St. 21 (2018–2019) sluttet seg til planene, og gått inn for å bygge et åpent, trygt og grønt regjeringskvartal.

Under behandlingen av Meld. St. 21 (2018–2019) foreslo Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti at «Stortinget ber regjeringen øke arealnormen for å sørge for fast kontorplass til alle ansatte og sørge for et tilstrekkelig antall cellekontorer i nytt regjeringskvartal.» Forslaget fra Sp og SV fikk ikke flertall, men det ville påført byggeprosjektet en vesentlig høyere kostnad. Dagens regjering har hele tiden arbeidet for å holde kostnadene til det nye regjeringskvartalet nede, og prosjektet har gjen-

nom flere runder til sammen blitt redusert med hele 28 000 kvadratmeter.

I budsjettet for 2021 fremmer regjeringen forslag til kostnadsramme for byggetrinn 1 på 20,5 mrd. kroner (kroneverdi 1. juli 2021). Byggetrinn 1 er med noen mindre justeringer, prosjektert i tråd med omtalen i Meld. St. 21 (2018–2019), og den foreslåtte kostnadsrammen har tilslutning fra ekstern kvalitetssikrer (KS2).

Ekstern kvalitetssikrer anslår at de samlede kostnadene for nytt regjeringskvartal vil ligge mellom 26,1 og 36,5 milliarder kroner. Det inkluderer pågående og planlagte prosjekter, og omfatter, i tillegg til alle byggetrinn, ombygging av Ring 1, sikker teknisk infrastruktur, energiløsning, 22. juli-senter og minnesteid, samt fraflytting fra midlertidige lokaler. Intervallet gjenspeiler den samlede usikkerheten i alle prosjektene.

Ekstern kvalitetssikrer anbefaler å gå videre i tråd med det valgte konseptet. De konkluderer med at dette konseptet innebærer en så kompakt løsning som mulig, gitt at Høyblokken blir stående. Kvalitetssikrerne påpeker at øvrige konsepter vil være betydelig mer inngripende, og ha lavere nytteverdi samlet sett.

Sikkerheten er hovedårsaken til at prosjektet har høye forventede kostnader. Krevende grunnforhold i området gjør dessuten at massene som graves ut, må håndteres som spesialavfall.

Det er gjort grundige avveininger av forholdet mellom sikkerhet og kostnader. Erfaringene fra 22. juli 2011 og sikkerhetslovens krav til sikring av grunnleggende nasjonale funksjoner har vært førende. Etablering av sikker infrastruktur, sikkerhet i konstruksjoner, ombygging av Ring 1 og eiendomskjøp gjør det nye kvartalet kostbart. Regjeringskvartalet skal være trygt for ansatte, besøkende og byens befolkning.

Nytt regjeringskvartal er et ordinært prosjekt innenfor statens husleieordning. Det innebærer at det skal betales husleie som dekker forvaltning, drift og vedlikehold, i tillegg til avskrivninger og renter. Husleien som departementene betaler i dag, vil over tid bidra til tilbake-

betaling av en stor del av investeringen. I tillegg vil salg av nåværende departementsbygg gi betydelige inntekter. Nytt regjeringskvartal legger dessuten til rette for en mer effektiv drift, både når det gjelder bygningsmessig forvaltning, drift av resepsjoner, vakthold og andre fellestjenester.

Prosjektet har i planleggingsfasen rettet stor oppmerksomhet mot kostnadskontroll og kostnadsreduksjoner, gjennom kostnadsstyrt prosjektutvikling. Det er som tidligere nevnt foretatt en rekke kostnadsreducerende tiltak, bl.a. reduksjon i areal per ansatt, nedskalering av antall ansatte, flytting av støttefunksjoner til omkringliggende bygg, og ved at fellesfunksjoner ikke dubleres. Arealnormen per ansatt er vesentlig lavere enn i dagens departementsbygg, både de statlig eide og de som leies. Kostnaden per ansatt i de ordinære kontorarealene i det nye regjeringskvartalet, dvs. hvis vi ser bort de delene av prosjektet som er knyttet til regjeringsfunksjonene, er ikke noe høyere enn for sammenlignbare kontorbygg.

Alternativkostnaden ved ikke å bygge nytt regjeringskvartal, er høy. Skal dagens departementsbygg brukes permanent, må det gjøres omfattende tiltak for å tilfreds-

stille kravene til sikkerhet. Det vil være svært kostbart. Og det vil være lite ønskelig i et byutviklingsperspektiv med mer avsperring rundt byggene, og stenging av Ring 1, og busstraseer. Allerede før 2011 var det planer om å flytte Utenriksdepartementet, fordi rehabilitering og sikring av dagens bygg ville koste så mye at det var mer fornuftig å bygge nytt et annet sted.

Ved utgangen av 2020 vil det allerede være brukt noe over 4,5 milliarder kroner på bygging av fase 1 av sikker teknisk infrastruktur, oppstart av den vedtatte energiløsningen, samt planlegging, riving og eiendomskjøp for byggetrinn 1.

Å gjennomføre en kraftig nedskalering av prosjektet på nåværende tidspunkt, vil ikke være mulig innenfor de forutsetninger Stortinget tidligere har sluttet seg til. Kraftig nedskalering vil antakelig innebære at prosjektet må gjennom ny planlegging og ny kvalitetssikring, med de konsekvenser det har for kostnader og tidsbruk. I og med at prosjektet er delt opp i flere byggetrinn, vil det imidlertid være mulig å senere vurdere innfasing og omfang av de neste byggetrinnene, bl.a. i lys av utviklingen i antall ansatte i departementene.

SPØRSMÅL NR. 154

Innlevert 16. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 22. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvordan vil EU-kommisjonens ulike forslag til omlegging av unionens klimaregime inkl. hvordan opptak og utslipp i LULUCF kan benyttes til å nå EUs klimamål mot 2030, påvirke nivået til Norges nasjonale utslippsforpliktelse og muligheten for bruk av fleksible mekanismer i samme periode?

BEGRUNNELSE:

Norges har forpliktet seg til en klimaavtale med EU. Avtalen innebærer at Norge deltar i EUs klimaregelverk for 2030 på like vilkår som medlemslandene i EU. Dette gjelder både innenfor kvotepliktig sektor, ikke-kvotepliktig sektor og arealsektoren (LULUCF). Nye regler for hvordan medlemsland i EU kan innfri sin klimaforpliktelse vil dermed også bli gjeldende for Norge.

EU-kommisjonen la nylig fram et forslag til skjerpet utslippsforpliktelse til å gå fra 40 prosent til 55 prosent re-

duksjon av klimagassutslippene i 2030. I EU-kommisjonens forslag til skjerpet klimamål for 2030 står det:

«an EU-wide, economy-wide greenhouse gas emissions reduction target by 2030 compared to 1990 of at least 55% including emissions and removals.»

Fram til nå har EUs utslippsforpliktelse mot 2030 primært blitt målt ut fra utslippskutt i kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor. Arealsektoren (LULUCF) har i hovedsak blitt holdt utenfor. Nå åpner Kommisjonen for å endre på dette. Kommisjonen varsler vil gjennomgå regelverket for arealsektoren (LULUCF) og skisserer flere mulige endringsforslag. Dette kan åpne for at opptak og utslipp fra arealsektoren også kan brukes som tiltak for å innfri unionens klimamål i 2030.

Det åpnes kun for begrenset bruk av fleksible mekanismer mellom ikke-kvotepliktig sektor og LULUCF dersom medlemslandet bokføres med et større opptak enn forventet i en satt referansebane. Dersom et medlemsland bokføres med et netto utslipp i arealsektoren må dette

dekkes av ytterligere utslippskutt i ikke-kvotepliktig sektor.

Svar:

Noreg har inngått ei forpliktande klimaavtale med EU, kor vi skal samarbeide om å redusere utsleppa våre med 40% innan 2030. Gjennom klimaavtala med EU har Noreg forplikta seg til å følgje alle dei tre pilarane i EUs klimaregelverk for perioden 2021 til 2030, det vil seie kvotesystemet, den såkalla innsatsfordelinga og regelverket om skog og arealbruk (LULUCF).

Kvotesystemet er innlemma i vedlegga til EØS-avtala på vanleg måte. Dette gjer at Noreg normalt sett vil måtte delta i nye versjonar av klimakvoteregelverket. Dei andre delane av EUs gjeldande klimaregelverk er derimot inkludert i protokoll 31 til EØS-avtala. Protokoll 31 gjeld frivillig samarbeid utanfor dei fire fridomar. At innsatsfordelinga og regelverket om skog og arealbruk er inkludert i protokoll 31 om frivillig samarbeid betyr at Noreg ikkje treng å delta i nye versjonar av desse regelverka om vi ikkje ønskjer det. Alternativet til å ikkje delta i nye versjonar av innsatsfordelinga og regelverket skog og arealbruk er å gå ut av klimaavtala med EU. Regjeringa har fleira gonger sagt at vi har eit ønske om å fortsette samarbeidet med EU, også for eit forsterka klimamål.

Noreg forsterka sitt klimamål for 2030 i februar 2020. Det nye målet er å redusere utsleppa med minst 50 % og opp mot 55 % innan 2030. Regjeringa arbeidar aktivt for at EU skal auke sitt 2030-mål til 55 % og vi har vore tydeleg på at vi også ønskjer å samarbeide med EU om eit forsterka klimamål.

I september 2020 foreslo Europakommisjonen at EU skal auke sitt klimamål for 2030 frå ein utsleppsreduksjon på minst 40% til minst 55 % samanlikna med 1990. Det nye målet Kommisjonen foreslår er eit såkalla nettomål som tek omsyn til opptak av CO₂ i skog og arealbruk. Saman med forslaget til eit forsterka klimamål la Kommisjonen fram ei melding om EUs klimamål for 2030. Denne meldinga skisserer ulike måtar EU kan endre klimaregelverket for å nå eit forsterka klimamål og Kommisjonen gir viktige signal om korleis den ser for seg at det forsterka målet skal bli nådd.

Ifølgje Kommisjonen vil det krevje innsats frå alle sektorar å nå eit klimamål på minst 55% utsleppsreduksjon innan 2030. Alle utslepp må reduserast så mykje som mogleg for å avgrense behovet for å balansere restutsleppa med opptak i skog og andre areal, eller andre former for CO₂-fjerning. Analysen som Kommisjonen har lagt fram ser på utsleppa samla frå EU, og ser ikkje på fordelinga mellom dei enkelte medlemsstatane.

I juni 2021 skal Kommisjonen leggje fram konkrete forslag til endra klimaregelverk som skal sikre at eit forsterka klimamål vert oppfylt. Noreg følgjer nøye med på EUs klimaarbeid og vil halde fram med å arbeide aktivt

for å sikre norske interesser. Det gjeld også regelverksutviklinga Kommisjonen no skal i gong med.

Europaparlamentet og Rådet skal involverast, og det vil truleg ta fleire år før endringane i EUs klimaregelverk er på plass og vi veit konsekvensane det vil få for Noreg. Når regelverket er vedtatt i EU må vi vurdere om, og eventuelt på kva vilkår, regelverket skal gjerast gjeldande for Noreg. For at regelverket skal gjelde for Noreg må Stortinget gje sitt samtykke.

Fram til eit nytt og forsterka EU-regelverk er avklart vil vi følgje det nogjeldande regelverket vi er bunden til gjennom klimaavtalen med EU og planleggje klimapolitikken deretter. Dette gjeld både kvotesystemet, dei ikkje-kvotepliktige utsleppa som inngår i innsatsfordelinga og ikkje minst regelverket om skog og arealbruk. Norske utslepp skal i alle tilfelle ned og vi må gjere tiltak for å auke opptaket i skogen. Vi vil om kort tid leggje fram ei klimamelding som viser korleis regjeringa planlegg å gjere nettopp det.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 16. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 26. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mange av de som blir henvist til behandling i psykisk helsevern under Sykehuset Østfold blir avslått av spesialisthelsetjenesten?

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet til Helsedirektoratet, som oppgir at 22 prosent av henvisningene til Sykehuset Østfold, psykisk helsevern voksne, og 20 prosent av henvisningen til psykisk helsevern barn og unge ble avslått 1. tertial 2020.

Tabellen under viser hvor mange nyhenviste og andel avviste henvisninger det var i 2019 og 2020.

Antall nyhenviste, antall avviste og andel avviste (henvisninger som er vurdert til ikke å ha behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten) i avdelinger for psykisk helsevern for voksne ved Sykehuset Østfold. 2019 og 1. tertial 2020				
	1. tert 2019	2. tert 2019	3. tert 2019	1. tert 2020
Sykehuset Østfold HF				
Antall nyhenviste	1559	1360	1666	1528
Antall avviste henvisninger	436	331	290	423
Andel avviste henvisninger	22 %	20 %	15 %	22 %
Antall nyhenviste, antall avviste og andel avviste (henvisninger som er vurdert til ikke å ha behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten) i avdelinger for psykisk helsevern for barn og unge ved Sykehuset Østfold. 2019 og 1. tertial 2020				
	1. tert 2019	2. tert 2019	3. tert 2019	1. tert 2020
Sykehuset Østfold HF				
Antall nyhenviste	547,0	471,0	680,0	576,0
Antall avviste henvisninger	307,0	132,0	182,0	144,0
Andel avviste henvisninger	36 %	22 %	21 %	20 %

Å gjøre gode prioriteringer, kunne tilby god og effektiv behandling og avslutte behandlingsforløp til rett tid er en faglig lederoppgave. Det samme gjelder å bidra til at pasientene får et riktig tilbud, enten i spesialisthelsetjenesten, hos fastlegen, fra lavterskeltilbud som Rask psykisk helsehjelp eller fra kommunal psykisk helse- og rustjeneste.

Pakkeforløpene anbefaler økt samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjeneste rundt henvisning og at det gis anbefaling om annen aktuell oppfølging ved avslag.

Jeg forventer at dette vil gi resultat, slik at pasientene i enda større grad opplever å få riktig hjelp til rett tid.

SPØRSMÅL NR. 156**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marianne Haukland****Besvart 27. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan mener statsråden at sykehuset skal opptre ved avvik og feilbehandling av pasienter, hvordan jobber helsetjenesten og tilsynene for å unngå avvik og feilbehandling, og hvordan jobber helsetjenesten med å etablere rutiner som sikrer at nødvendig informasjon om pasienten slik som CAVE blir undersøkt?

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært flere mediesaker i Finnmark om alvorlige hendelser som skyldes feilbehandling og avvik i helsetjenesten ved finnmarksykehuset. Det er tragisk når personer omkommer som følge av feilbehandling i helsetjenesten, pårørende som etterlates ønsker svar og de vil at helsetjenesten skal ta ansvar. Ingen kan rette opp i et dødsfall, men vi ansvar for hvordan man møter etterlatte som bærer en ekstra sorg og ekstra frustrasjon.

Pasienten døde ved Hammerfest sykehus i mai 2019. Pasienten var 88 år å skulle innom sykehuset for å få hjelp ved akutte luftveisplager og nedsatt allmenntilstand. Innleggende lege i Alta som rekvirerte sykehusoppholdet, sendte ved en egen CAVE-rapport som fulgte pasienten, som gjorde det klart at hun ikke måtte gis en bestemt type antibiotika. Pasienten ble likevel satt på intravenøs antibiotika av typen hun ikke tålte. Hun gikk i anafylaktisk sjokk og falt livløs om. Hun omkom.

Familien til pasienten fikk meldingen om dødsfallet av behandlende lege, som uttalte at hendelsen skyldtes feilbehandling og at pasienten hadde fått en reaksjon på antibiotika som hun ikke tålte.

Senere har sykehuset trukket tilbake beklagelsen og innrømmelsen av skyld.

Familien opplevde at ansvaret ble plassert på deres 88 år gamle mor, som hadde svart på generelt spørsmål fra sykepleieren ved innleggelse om hun hadde noen allergier, Pasienten som også er hørselsredusert hadde svart nei på dette. Selv om pasienten ikke hadde noen matallergier fulgte det med CAVE-opplysninger som informerte om medikamentallergi. At denne informasjonen ikke ble lest er ikke akseptabelt og et avvik i seg selv. Utspørring av pasienter, spesielt hørselsreduserte eldre skal ikke erstatte sykehusets plikt til å sette seg inn i nødvendig informasjon om pasienten som innlegges.

Familien til pasienten har måttet anmelde sykehuset for å få dem til å erkjenne skyld i denne saken. Saken er blitt henlagt da skyldkravet her er grov uaktksomhet og spørsmålet i forbindelse med straffesaken var om det var

sterk klanderverdig og foranledninger sterk bebreidelse at slik behandling allikevel ble gitt.

Det burde ikke være slik at pårørende må gå rettens vei å bruke strafferetten for å få sykehuset til å erkjenne skyld i feilbehandling.

Svar:

Det er virksomhetene i helse- og omsorgstjenesten som har ansvar for at tjenestene som ytes er forsvarlige. I dette ligger også ansvar for å etablere og implementere et internkontrollsystem som ivaretar kravene i forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring, og systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet. Forskriften om ledelse og kvalitetsforbedring trådte i kraft i 2017. Den forutsetter at virksomheter i helse- og omsorgstjenesten har systemer som fanger opp uønskede hendelser og risikoområder, og bruker dette som grunnlag for å bedre pasientsikkerheten. Tilsynsmyndighetene er satt til å vurdere om lovens krav om forsvarlighet og andre lover er brutt.

Det er generelt trygt å være pasient i Norge, men det skjer uønskede hendelser som fører til alvorlig skade eller dødsfall. Det er svært viktig at helse- og omsorgstjenesten tar lærdom av disse slik at samme type hendelser ikke skjer igjen.

Pasientrettighetslovens § 3-2 slår fast at pasienten/pårørende skal få informasjon om skade/alvorlige komplikasjoner, hva tjenesten gjør for å forebygge liknende hendelse og tilby møte om hendelsen. Dersom pasienten eller brukeren blir påført skade eller alvorlige komplikasjoner, skal pasienten eller brukeren informeres om dette. Det skal samtidig informeres om adgangen til å søke erstatning hos Norsk pasientskadeerstatning, til å henvende seg til pasient- og brukerombudet og adgangen til å anmode tilsynsmyndigheten om vurdering av eventuelt pliktbrudd etter § 7-4. Om pasienten eller brukeren blir påført skade eller alvorlige komplikasjoner, og utfallet er uventet ut fra påregnelig risiko, skal pasienten eller brukeren også informeres om hvilke tiltak helse- og omsorgstjenesten vil iverksette for at lignende hendelse ikke skal skje igjen. Hvis skade eller komplikasjon er svært alvorlig, skal pasienten eller brukeren gis tilbud om møte med helse- og omsorgstjenesten så snart som mulig etter hendelsen, og senest ti dager etter hendelsen. Slike møter skal ha til formål å gi pasienten eller brukeren informasjon etter fjerde og femte ledd, og svar på spørsmål knyttet til hendelsen og den videre oppfølgingen av denne. Ved

dødsfall som følge av alvorlig hendelse, skal nærmeste pårørende tilbys tilsvarende møte.

I anledning spørsmålet fra representanten Haukland er det innhentet en kommentar fra Helse Nord RHF som opplyser at foretakene i Helse Nord har felles prosedyre for registrering og bruk av CAVE i pasientjournal og kjernejournal. De forutsetter at feltet benyttes til å registrere legemiddelreaksjoner og annen kritisk informasjon, og at dette leses av helsepersonell når det kommer opp varsel om at slik informasjon foreligger. Likevel kan uønskede hendelser oppstå. I slike tilfeller skal avvik meldes i kvalitetssystemet og gjennomgå, slik at virksomheten har oversikt over hendelsesforløpet og får identifisert underliggende årsaker til at avviket har oppstått. I enkelte alvorlige avvik, med høy kompleksitet, gjennomføres større hendelsesanalyser. Funn fra slike gjennomganger skal resultere i konkrete tiltak eller tiltaksplaner, som skal bidra til redusert risiko for gjentakelse. Relevante erfaringer og lærdom fra slike hendelser skal deles i virksomheten, slik at læringspunkter kan bidra til forbedringer.

Avviksmeldinger, og riktig behandling av disse, er en viktig forutsetning for en god pasientsikkerhetskultur i

sykehusene. Dette er også fast tema i den årlige medarbeiderundersøkelsen ForBedring. Resultatene fra denne skal benyttes til kontinuerlig forbedring av arbeidsmiljø og pasientsikkerhetskultur på alle nivå i foretaksgruppen.

Tilsynsmyndighetene (fylkesmannen og Statens helsetilsyn) skal føre kontroll og tilsyn med at tjenestene drives på en faglig forsvarlig måte, og at svikt i tjenesteytingen forebygges, avdekkes og følges opp. Fylkesmannen fører tilsyn med helse- og omsorgstjenesten og med alt helsepersonell og annet personell i fylket som yter helse- og omsorgstjenester. Statens helsetilsyn kan ilegge helsepersonell administrative reaksjoner. Videre kan Statens helsetilsyn gi pålegg til virksomheter om å rette på bestemte forhold. Dersom et pålegg ikke oppfylles innen angitt frist, kan tilsynet gi tvangsmulkt. Ved svært alvorlige hendelser i helsetjenesten kan Statens helsetilsyn også begjære foretaksstraff mot virksomheten. En virksomhet som yter helse- og omsorgstjenester, skal straks varsle Statens helsetilsyn om dødsfall eller svært alvorlig skade på pasient eller bruker som følge av tjenesteytelsen.

SPØRSMÅL NR. 157

Innlevert 16. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 22. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden instruere politi og påtalemyndighet om å registrere opprinnelseslandbakgrunn for personer som deltar i masseslagsmål, kriminelle gjenger, blir straffedømt og er gjengangerkriminelle?

BEGRUNNELSE:

Det er tidligere fra politiet opplyst om 182 gjengangerkriminelle, men ikke noen opplysninger om landbakgrunn. Da blir det umulig med målrettede tiltak. Det er først når vi vet bakgrunnen til disse grupper at målrettede tiltak kan iverksettes. Er det f.eks. ungdom som er et tverrsnitt av befolkningen når det gjelder landbakgrunn, religion, kjønn, alder, etnisitet, etc. så har vi et ungdomsproblem..

Hvis det derimot for det meste er innvandrerdødsfall fra noen få spesielle opprinnelsesland og med samme religiøse bakgrunn kan forebyggende tiltak med hjelp til en slik målgruppes familie iverksettes. Det er nå f.eks.

rapportert om planlagte masseslagsmål i Kristiansand og ulike ranstilfeller mot ungdom i Oslo og kriminelle ungdomsgjenger i Oslo. Politiet vet hvem mange av disse er, men opplyser intet om gjerningspersoners bakgrunn. Skal myndighetene kunne sette inn målrettede forebyggings tiltak må mer kunnskap om mulige felles bakgrunn opplyses og benyttes i det forebyggende arbeid.

Svar:

Politiet har hjemmel til å innhente og registrere opplysninger om landbakgrunn dersom det er av betydning for deres oppgaveløsning, både i den enkelte straffesak og i forebyggende øyemed. Opplysningene vil også kunne deles med andre aktører dersom det er nødvendig, for eksempel i det forebyggende arbeidet. Hvilke opplysninger som anses relevante og nødvendige i den enkelte sak er en politifaglig vurdering.

Jeg gjør oppmerksom på at SSB utarbeider offentlig statistikk om gjerningspersoners landbakgrunn,

se blant annet statistikk over siktede personer <https://www.ssb.no/statbank/table/09421/> og statistikk over straffede personer <https://www.ssb.no/statbank/table/10637/>. Herunder utarbeides det statistikk fordelt på

lovbruddstype og enkeltland, noe som etter mitt syn imøtekommer behovet for offentlig tilgjengelig informasjon om gjerningspersoners landbakgrunn.

SPØRSMÅL NR. 158

Innlevert 16. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 26. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Etter statsrådets syn, hva er forskjellen i framtidig togtilbud på IC Østfoldbanen med de planene Jernbanedirektoratet nå skisserer, sammenlignet med de opprinnelige planene for IC Østfoldbanen?

BEGRUNNELSE:

I jernbanedirektoratet sine oppdaterte beregninger og forslag til prioriteringer i neste nasjonale transportplan som ble oversendt Samferdselsdepartementet 15.10.2020 står det at:

“Satsingen på InterCity til Tønsberg, Hamar og Moss ferdigstilles i begge rammer. For videre utvikling mot Fredrikstad, medfører betydelige kostnadsøkninger behov for å tenke nytt. Bane NOR har identifisert at en kan oppnå enkelte forbedringer i togtilbudet selv om man reduserer utbyggingen.”

De alternative løsningene som blir beskrevet gir mindre redusert reisetid og plass til færre tog enn ved full dobbeltsporutbygging, men gir en forbedring for nedre Glomdaregionen sammenlignet med dagens situasjon.

I henhold til de opprinnelige planene skulle nytt dobbeltspor til Sarpsborg være klart i 2029, og ferdigstilles til Halden i 2034.

Svar:

Den skisserte løsningen vil gi mulighet for to tog i timen til og fra Fredrikstad og ytterligere to tog i timen i rushtid. Løsningen vil gi dagens grunnrutetilbud til og fra Sarpsborg og Halden, samt mellom to og tre ekstra tog i rushtid til og fra Halden. Dette innebærer en vesentlig bedring av tilbudet på strekningen, men dårligere enn med sammenhengende dobbeltspor. Det har også blitt sett nærmere på nødvendige tiltak for å kunne øke frekvensen til to tog i timen til Sarpsborg. Dette vil kreve ytterligere kryssingskapasitet, og vendekapasitet ved Sarpsborg stas-

jon. Denne løsningen vil være mindre robust enn den foreslåtte løsningen, da det innebærer større togmengde på dagens enkeltspor mellom Fredrikstad og Sarpsborg. Dette innebærer at togene kan bli stående i kø og at man av den grunn mister noe effekt knyttet til både reisetid og punktlighet.

Det foreliggende forslaget innebærer redusert måloppnåelse knyttet til punktlighet og redusert reisetid og løsningen vil heller ikke kunne løse det langsiktige målet om fire tog i timen til Fredrikstad/Sarpsborg. Forslaget medfører også at det vil være plass til færre tog enn ved full dobbeltsporutbygging. Likevel gir løsningen en vesentlig kapasitet- og frekvensøkning, som ville økt togets attraktivitet i regionen. Løsningen Bane NOR har funnet er ruteplanavhengig og gir få muligheter for videreutvikling av jernbanen fra Seut og videre sørover, uten ytterligere utbygging og betydelige merkostnader. Konseptet gir likevel muligheter for å arbeide videre med ytterligere tilbudsbetring, og forslaget utelukker heller ikke en fremtidig videreføring av dobbeltsporet.

Den skisserte løsningen innebærer at persontogtrafikken prioriteres og legger til grunn et lavere ambisjonsnivå for blant annet godstrafikk. I tillegg reduseres måloppnåelsen på enkelte punkter. Likevel gir denne løsningen en betydelig tilbudsforbedring for regionen, særlig til Fredrikstad.

De opprinnelige planene har som kjent hatt en dramatisk kostnadsøkning. Dette har gjort det nødvendig å tenke nye løsninger. I tiden fremover vil den skisserte løsningen vurderes nærmere for å identifisere mulige forbedringer. Det kan også være aktuelt å undersøke andre alternativer. Dette vil regjeringen komme tilbake til i Nasjonal transportplan 2022-2033.

SPØRSMÅL NR. 159**Innlevert 16. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 28. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hvor mange vindmøller må bygges for å produsere nok strøm til alle biler, busser, traktorer, anleggsmaskiner, ferger m.m. når det forutsetter at alle fossildrevne er forbudt i 2030?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen fører en politikk for full overgang til bruk av elektrisitet som drivstoff for all transport og bruk av maskiner til erstatning for fossilt drivstoff. Hvis det forutsettes at den økte strømmengde kun skal dekkes av vindmøller til land og til havs vil det være nyttig for befolkningen å få kunnskap om hvor mange vindmøller som må bygges for å sikre nok strøm. Det forutsettes et mål om slutt på alt fossilt drivstoff i 2030. Det bes skilt mellom antall vindmøller som trengs når det blåser tilstrekkelig og hvor mange som må bygges i tillegg for å fylle den store batteriparken som må til for å dekke strømforbruket når det er vindstille.

Svar:

Norge har i dag et overskudd av kraft i år med normale værforhold. Det forventes at kraftoverskuddet vil øke de nærmeste årene. I NVEs Langsiktige kraftmarkedsanalyse fra 2019 (NVE Rapport 41/2019) anslås det at det norske kraftoverskuddet vil utgjøre 22 TWh i 2022. I rapporten Klimakur 2030 viser NVE til at det fortsatt vil være et kraftoverskudd i Norge, selv om rapportens elektrifiseringsstiltak blir gjennomført. I tillegg har Norge overføringsforbindelser til utlandet som gir ytterligere tilgang på kraft.

Olje- og energidepartementet har forelagt Norges vassdrags- og energidirektorat spørsmålet om hvor mange vindmøller som trengs for å produsere nok strøm til en fossilfri transportsektor. I beregningene er det sett bort fra kraftoverskudd og overføringsforbindelser, og tatt utgangspunkt i et hypotetisk scenario der alt kraftbehovet i transportsektoren dekkes av vindmøller.

Beregning av forbruksanslag

NVE har lagt til grunn beregninger for elektrifisering av transport fra Klimakur 2030, som igjen baserer seg på regjeringens måltall for transport i Nasjonal Transportplan 2018 til 2029.

- 100 prosent av nye personbiler er elektriske innen utgangen av 2025
- 100 prosent av nye lette varebiler er elektriske innen utgangen av 2025
- 100 prosent av nye bybusser er elektriske innen 2025
- 100 prosent av nye tyngre varebiler er elektriske innen utgangen av 2030
- 75 prosent av nye langdistansebusser er el- eller hydrogenkjøretøy i 2030
- 50 prosent av nye lastebiler er el- eller hydrogenkjøretøy i 2030

I tillegg ble det utredet mulighet for at 70 prosent av nye ikke-veigående kjøretøy er elektriske i 2030. For sjøfart ble det utredet tiltak innen elektrifisering av ferger og skip og landstrøm.

NVE har beregnet at dette totalt vil kunne gi et kraftforbruk til transport og maskiner på ca. 9 TWh i 2030.

NVE har også vurdert hvor mye strøm som må til for å elektrifisere hele transportparken. Dette har de vurdert i et 2040-perspektiv. NVE har anslått at elektrifisering av hele transportparken totalt vil kreve minst 15 TWh, avhengig av hvor mange typer kjøretøy som kan bruke batterielektrisk motor.

Vi har i dag gjennomsnittlig produksjon fra vindkraft i Norge på 11,3 TWh/år. Den samlede normalårsproduksjonen av kraft er om lag 150 TWh/år.

Beregning av anslag på antall vindmøller

For landbasert vindkraft har NVE antatt en gjennomsnittlig estimert produksjon for vindturbiner installert og satt i drift i Norge i 2020. En slik turbin har en kapasitet på 4,2 MW/turbin og gjennomsnittlig produksjon på 14,6 GWh/år.

For havvind har NVE brukt en gjennomsnittlig havvindturbin installert i Europa i 2019¹. En slik turbin har installert kapasitet på 7,2 MW. NVE har også antatt en kapasitetsfaktor på 50% som fører til at en slik havvind turbin produserer 31.5 GWh/år.

Gitt forutsetningene over, vil produksjonen fra ca. 600 vindturbiner på land dekke kraftforbruket til transport i 2030 og ca. 1 000 vindturbiner på land dekke fullelektrifisering av transportsektoren i 2040, dersom alt skulle bli dekket med vindkraft. Hvis strømmen kommer fra vindturbiner til havs, vil det tilsvarende antallet være ca. 270 vindturbiner i 2030 og 470 vindturbiner i 2040.

I NVEs beregninger er det lagt til grunn produksjonstall for vindturbiner som installeres nå. Størrelsen på vindturbiner øker med teknologitviklingen. Dette fører

1 Global offshore wind report 2020.

til økt produksjon per turbin og færre turbiner som trengs for å dekke kraftforbruket i 2030-2040. NVEs anslag for antall turbiner kan derfor tolkes som øvre grense for en slik beregning.

Spørsmålsstiller skriver i sin begrunnelse at det beskilt mellom antall vindmøller som trengs når det blåser tilstrekkelig og hva som trengs for å dekke lagring til

vindstille perioder. Til dette vil jeg påpeke at det meste av strømmen i Norge produseres ved vannkraft. Dette vil også være tilfelle fremover. Norges magasin kapasitet tilsvarer 87 TWh. Dette gjør at vannkraftproduksjonen kan reguleres opp og ned etter behov, både på kort sikt (døgn og uke) og lang sikt (sesong).

SPØRSMÅL NR. 160

Innlevert 16. oktober 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 27. oktober 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Kjenner utenriksministeren til tilfeller av norsk eksport av digital overvåkingsteknologi, og hva vil utenriksministeren foreta seg for å sørge for at denne typen eksport blir forsvarlig regulert?

BEGRUNNELSE:

Den raske teknologiutviklingen vi står overfor har aktualisert spørsmålet om hvilke konsekvenser eksport av digital overvåkingsteknologi kan ha for menneskerettighetssituasjonen i andre land, spesielt når det tas i bruk av eller i autoritære regimer. Det er av stor viktighet at norske produkter og teknologi ikke blir benyttet til masseovervåking og andre menneskerettighetsbrudd.

Gjennom Amnesty-rapporten *Out of Control: Failing EU Laws for Digital Surveillance Export* ble i september kjent at flere europeiske selskaper, deriblant et svensk selskap, har eksportert digital overvåkingsteknologi som benyttes til masseovervåking i Kina. Rapporten viser også til at europeiske selskaper har eksportert teknologi som benyttes i undertrykkingen av den muslimske minoritetsbefolkningen i Xinjiang.

I dag er det spesifisert i retningslinjene for eksportkontroll (pkt. 2.3.) at lisenssøknad kan avslås der det er fare for at den militære teknologien/utstyret kan bli brukt til intern undertrykking eller krenkelse av menneskerettigheter. En slik håndhevelse fordrer imidlertid at departementet sitter på kompetansen til å vurdere slike saker, og at eksportkontrollregimet eksplisitt har retningslinjer for nettopp denne typen teknologi.

EU reviderer for tiden sin liste over flerbruksvarer, herunder digital overvåkingsteknologi og eksporten av denne. Grunnet press fra både industrihold og enkelte stater, kan en risikere å komme i en situasjon der EUs re-

gelverk er for svakt til å hindre den typen problematisk eksport skissert ovenfor. Fra SVs hold forventes det at en i Norge tilpasser regelverket slik at problematisk eksport ikke forekommer, uavhengig av hvor EU måtte lande.

Svar:

Spørsmålet om å legge teknologi, herunder programvare, som kan brukes for masseovervåking (internett, mobiltelefonkommunikasjon), cyber-operasjoner (bl.a. hacking) og ansiktsgjenkjenning under eksportkontroll, er meget viktig. En rekke teknologier er allerede underlagt eksportkontroll, og det pågår også forhandlinger om å få ytterligere relevante teknologier inn på varelistene, slik at de blir underlagt lisensplikt.

Innenfor Wassenaar-samarbeidet (WA) er det allerede etablert kontroll med programvare knyttet til masseovervåking av internett, utstyr for kryptoforsering (for å svekke eller forbigå informasjonssikkerhet), overvåking av mobiltelefoner, jamme-utstyr eller utstyr for å bryte inn i mobil telekommunikasjon. Disse teknologiene omfattes av WAs flerbruksvarerliste, som er en del av Utenriksdepartementets Liste II (lisenspliktige flerbruksvarer).

Det er også oppnådd konsensus i Wassenaar om å inkludere monitorerings- og analyseteknologi, som kan benyttes av sikkerhetsstyrker og politi, herunder kartlegging av eller forfølgning av enkeltindivider, basert på søk etter kommunikasjon eller metadata.

Det er videre oppnådd enighet om å ta inn relevant teknologi på Wassenaar-samarbeidets militære liste, som er identisk med Utenriksdepartementets Liste I over forsvarsrelaterte varer. Kontrollen på Liste I vil omfatte programvare som er spesielt utviklet eller modifisert for å utføre militære, offensive cyber-operasjoner, inkludert programvare utviklet for å ødelegge, skade, degradere

eller forstyrre systemer, utstyr eller programvare som er omfattet av den militære kontrollisten, cyber rekognosering og cyber kommando-og-kontroll programvare.

Oppdateringen av de felles listene er et krevende, teknisk arbeid. De norske listene oppdateres parallelt med EUs lister. Målet er at dette vil skje innen utgangen av 2020, men det må tas høyde for at pandemisituasjonen kan forsinke arbeidet noe.

I tillegg pågår det forhandlinger i Wassenaar-samarbeidet vedrørende forslag om å ta inn ytterligere, relevante teknologier på listene. Dette arbeidet er i en tidlig fase.

Norge har få eksportører av slikt listeført materiell. Vi kan ikke finne noen innvilgede lisenser på de aktuelle varekodene i vårt system 2016-2020.

Eventuelle søknader om eksport av varer som kan benyttes til digital overvåking i mottakerstaten, vil vurderes grundig innenfor rammen av regelverk og retningslinjer, og med særlig årvåkenhet rundt risiko for bruk til interne undertrykkingsformål, herunder krenking av de grunnleggende menneskerettighetene i mottakerstaten. Hvis en søknad anses å representere en uakseptabel risiko for bruk til interne undertrykkingsformål i mottakerstaten, vil søknaden avslås.

Innenfor EU er det nå slutfaseforhandlinger om et særskilt kontrollregime for programvare for overvåkningsformål som kan brukes til å krenke menneskerettighetene. Det er regjeringens mål at norsk eksportkontroll skal ha høye kontrollstandarder, og vi følger derfor EU-arbeidet med et eget lisensieringsregime for overvåkingsteknologier nøye.

Som det fremgår, er det allerede kontroll av flere typer programvare og teknologier, som er relevante for overvåking og cyberoperasjoner, og det er nylig oppnådd enighet om å ta inn ytterligere teknologier på listene. Norge gjennomfører kontrollen innenfor rammen av det norske eksportkontrollregelverket. Varelistene er vedlegg til eksportkontrollforskriften, og er forhandlet innenfor eksportkontrollregimene som Norge deltar i. EU utfører et viktig og omfattende arbeid med å konsolidere regimelistene, slik at de blir praktiske anvendbare i enkeltlandenes gjennomføring av nasjonal lisensiering og eksportkontroll.

Departementet legger også stor vekt på å delta aktivt i forhandlinger innenfor regimene, med sikte på at felles varelister, retningslinjer og kontrollstandarder er relevante for den teknologiske og politiske utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 161

Innlevert 16. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 26. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Mener statsråden at Finanstilsynets tillatelse av 16. oktober 2020 til utkontraktering av oppgaver fra Oslo Børs er i tråd med fusjonsvilkårene for fusjonen mellom Oslo Børs Holding ASA og VPS Holding ASA, og vil statsråden gripe inn for å stoppe utkontrakteringen?

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet ga 8. november 2007 tillatelse til fusjon mellom Oslo Børs Holding ASA og VPS Holding ASA. I den forbindelse stilte departementet en rekke vilkår for tillatelsen. I Finanstilsynets brev av 16. oktober viser de selv til at fusjonsvilkårenes del III gjelder utkontraktering til konsernselskaper eller andre, og oppstiller bl.a. følgende begrensning: "Ingen kjerneoppgaver (oppgaver som er nødvendig og integrert del av den konsesjonsbelagte virksomhet) kan utkontrakteres."

Finanstilsynet skriver videre i brevet at "Medlem-sopptak, opptak av finansielle instrumenter til handel, markedsovervåking etter vphl. § 12-5 samt det å sikre en velordnet handel ("markedsadministrasjon") er sentrale oppgaver for en handelsplass. Finanstilsynet legger til grunn at disse oppgavene er å anse som "kjerneoppgaver" og dermed ikke kan utkontrakteres.

Oslo Børs har meldt at de vil utkontraktere en del oppgaver knyttet til samtlige av de kjerneoppgavene som er beskrevet i foregående avsnitt. Trass i dette, så konkluderer Finanstilsynet med at "Etter en helhetsvurdering har Finanstilsynet kommet til at den meldte utkontrakteringen ikke er av en slik karakter og omfang at den svekker kjerneoppgavens plassering i foretaket".

Svar:

Oslo Børs ASA ble i juni 2019 ervervet av det nederlandske selskapet Euronext N.V., som også eier regulerte markeder i Belgia, Frankrike, Irland, Nederland, Portugal og Storbritannia. Den 9. november i år vil Oslo Børs ta i bruk Optiq, som er det felles handelssystemet for handelsplassene i Euronext-konsernet. Overgangen til Optiq vil innebære at handelen på Oslo Børs foregår på samme plattform som de andre Euronext-børsene benytter.

Oslo Børs benytter i dag handelssystemet Millenium, som blant annet brukes av London Stock Exchange og Borsa Italiana. Driften og vedlikeholdet av Millenium er utkontraktert til London Stock Exchange Plc.

I forbindelse med tillatelsen til bruk av Optiq har Finanstilsynet lagt vekt på at utkontraktingen skal være forsvarlig og innenfor de vilkårene som Finansdepartementet stilte i 2007 for tillatelse til fusjon mellom Oslo Børs Holding ASA og VPS Holding ASA. Fusjonsvilkårene stenger bl.a. for utkontrakting av kjerneoppgaver, det vil si oppgaver som er en nødvendig og integrert del av den konsesjonsbelagte virksomheten.

Drift og organisering av Oslo Børs' handelssystem var på tidspunktet for fastsettelsen av fusjonsvilkårene i 2007 allerede utkontraktert til et selskap i Nasdaq-konsernet. I 2009 inngikk Oslo Børs en samarbeidsavtale med London Stock Exchange-konsernet for levering og drift av nytt handelssystem til Oslo Børs. Finansdepartementet presiserte i den anledning at fusjonsvilkårene ikke var ment å innskrenke adgangen til å videreføre eller fornye allerede utkontrakterte funksjoner. Fusjonsvilkårene var dermed ikke til hinder for at Oslo Børs i 2009 endret leverandør av handelssystem fra Nasdaq til London Stock Exchange.

Finanstilsynet har derfor lagt til grunn at fusjonsvilkårene heller ikke i dag er til hinder for at Oslo Børs utkontrakterer teknisk drift og vedlikehold av handelssystemet til Euronext.

Oslo Børs har opplyst til Finanstilsynet at de planlegger også å utkontraktere enkelte andre oppgaver og funksjoner som er en del av andre kjerneoppgaver. Et eksempel er medlemsopptak, der deler av søknadsprosessen vil bli håndtert av andre Euronext-selskaper. Det vil imidlertid fortsatt være Oslo Børs som innstiller på medlemskap og godkjenner nye medlemmer, og dermed Oslo Børs som beslutter medlemsopptaket. Tilsvarende vil det også for funksjoner som markedsovervåking og markedsadministrasjonen være deloppgaver som utkontrakteres, men likevel slik at de vesentlige vurderingene og beslutningene fortsatt skal foretas av Oslo Børs. Slik det kommer frem av Finanstilsynets brev til Oslo Børs 16. oktober 2020, er den meldte utkontraktingen etter tilsynets vurdering ikke i strid med fusjonsvilkårene.

Finanstilsynet understreker i brevet 16. oktober 2020 at Oslo Børs må sikre at virksomheten til enhver tid er forsvarlig og i henhold til regelverket, selv om deler av virksomheten er utkontraktert. Dette vil bli fulgt opp i det løpende tilsynet med foretaket.

Finanstilsynet behandler som kjent et stort antall saker rettet mot ulike aktører i finansmarkedene. Finansdepartementet er klageinstans i de fleste av disse sakene, og behandler eventuelle klager etter en konkret vurdering av hver enkelt sak. Jeg finner det ut fra de opplysningene som foreligger, ikke riktig nå å gå inn i en enkeltavgjørelse som er lagt til Finanstilsynet som ansvarlig fagorgan.

SPØRSMÅL NR. 162

Innlevert 17. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 28. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Stortingets intensjon om et jettfly permanent stasjonert i Tromsø oppfylles, slik Stortinget ba om i anmodningsvedtak nr. 573?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i vedtak nr. 573, 14. mai 2020 at regjeringen skulle sørge for et permanent ambulanshelikop-

ter i Kirkenes og et jettfly i Tromsø. I regjeringens forslag til statsbudsjett er dette også omtalt. Et sivilt helikopter i Kirkenes er nå på plass, men det betyr ikke at anmodningsvedtaket fra Stortinget er oppfylt.

Det fremgår at de regionale helseforetakene i foretaksmøtet 10. juni 2020 ble bedt om å legge til rette for stasjonering av et jettfly i Tromsø, om mulig gjennom anskaffelse av et jettfly som norsk bistand for transport av

pasienter av pasienter med «høy-risiko for smitte» under RescEU-programmet.

Spørsmålsstiller ønsker svar fra statsråden på hva som nå er status, og hva som gjøres videre for å oppfylle intensjonen i Stortingets anmodning til regjeringen.

Svar:

Jeg ba de regionale helseforetakene i foretaksmøtet 10. juni i år om å legge til rette for stasjonering av et jet-fly i Tromsø, i tråd med nevnte anmodningsvedtak. I forbindelse med dette kravet ble de regionale helseforetakene bedt om å se på dette i sammenheng med en eventuell norsk bistand under RescEU-programmet.

Det er nå klart at Norge gjennom en avtale med EU skal etablere et ambulansefly for transport av pasienter

med alvorlige smittsomme sykdommer. Dette flyet vil stå i beredskap i Norge for eventuelle europeiske oppdrag, men vil samtidig også inngå i vår alminnelige nasjonale ambulanseflyberedskap når det ikke blir brukt til dette formålet.

De praktiske forholdene rundt organiseringen av det nye flyet er ennå ikke på plass, men det er en klar forventning fra vår side om at man skal forsøke å få etablert denne tjenesten så raskt som mulig. Jeg vet at Luftambulansetjenesten HF sammen med sine eiere, de regionale helseforetakene, allerede arbeider med ulike planer. Jeg vil i løpet av kort tid gi de regionale helseforetakene det formelle oppdraget om å etablere tjenesten. Dette oppdraget skal da løses slik at Stortingets anmodningsvedtak blir ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 163

Innlevert 18. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 26. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Anser næringsministeren Investinors investering i Vaskehjelp.no for å være i tråd med selskapets etiske retningslinjer?

BEGRUNNELSE:

Det har den senere tid fremkommet opplysninger om at det statlige investeringsforetaket Investinor har gått inn som medeiere i vaskehjelp-appen Vaskehjelp.no. Appen skal fungere som en digital markeds plass for renholdstjenester, der renholderne om selvstendig næringsdrivende får tilgang til en kundebase av privatkunder.

Fagbevegelsen har reagert kraftig, og mener Investinor ved å investere i dette støtter opp om en forretningsmodell som får utsatte grupper på arbeidsmarkedet til å stå enda svakere som selvstendig næringsdrivende i stedet for som vanlig ansatte. Som selvstendig næringsdrivende med enkeltmannsforetak står disse renholderne uten stillingsvern, de er ikke omfattet av arbeidsmiljøloven og de har ikke rettigheter som vanlig ansatte til ferie, feriepenger, sykepenger og pensjon.

Vi vet at deler av renholdsbransjen har vært preget av useriøse aktører, arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Bransjen trenger politiske tiltak som støtter opp om de seriøse aktørene og legger til rette for et trygt og anstendig arbeidsliv med faste, hele stillinger og en lønn til å leve av.

I Investinors etiske retningslinjer står det følgende:

«3.6 Rammer for investeringsvirksomheten

[...] Dersom porteføljebedrifter ikke etterlever lover, forskrifter, etiske retningslinjer eller alminnelige aksepterte prinsipper for helse, miljø og sikkerhet, kvalitetssikring, eierstyring, selskapsledelse og samfunnsansvar, vil dette kunne gi grunnlag for en revidering av et videre engasjement med porteføljebedriften. Det kan også bli aktuelt å vurdere om ledelsen i porteføljebedrifter kan stilles ansvarlig for eventuelle konsekvenser dette har for Investinor.»

Svar:

Statens begrunnelse for eierskapet i Investinor er å bidra til økt kapitaltilgang for selskaper i tidlig fase. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid.

Investinor er et investeringsselskap heleid av staten. Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet forvalter statens aksjer i Investinor. Det følger av den etablerte rollefordelingen mellom eier og selskapet at det er styret og ledelsen som har ansvaret for forretningsmessige beslut-

ninger og operative forhold i selskapet, herunder investeringsbeslutninger.

Per 30. september 2020 har Investinor 73 selskaper og 5 fond i investeringsporteføljen, og har i tillegg eksponering mot over 300 selskaper gjennom såkorn- og presåkornordningen.

Investinors etiske retningslinjer, som ligger på selskapets hjemmeside, sier blant annet at retningslinjene “er minimumskrav, som suppleres av de lover og forskrifter som er relevante for Investinors virksomhet, selskapets vedtekter og annet internt regelverk i Investinor”, at Investinor “skal ikke bidra til forretninger som utgjør en uakseptabel risiko for at det medvirkes til uetiske handlinger eller unnlater”, at “Ansatte i Investinor skal løpende vurdere om porteføljebedrifter drives forsvarlig, og om de har betryggende systemer og rutiner i utøvelsen av virksomheten, med sikte på å utvikle en lønnsom og bærekraftig virksomhet” og at “Dersom porteføljebedrifter ikke etterlever lover, forskrifter, etiske retningslinjer eller alminnelige aksepterte prinsipper for helse, miljø og sikkerhet, kvalitetssikring, eierstyring, selskapsledelse og samfunnsansvar, vil dette kunne gi grunnlag for en revidering av et videre engasjement med porteføljebedriften.”

Ettersom det er stilt spørsmål om Investinors investering i Vaskehjelp.no, har jeg kontaktet Investinor for å få deres orientering og vurdering av saken.

Investinor opplyser at Vaskehjelp.no er en markedsplass som knytter sammen aktører i et marked for private rengjøringstjenester, ved en plattform som bidrar til å effektivisere og digitalisere markedet og som sørger for forsikring, betaling og rapportering. Investinor har vurdert at investeringen i Digital Markedsplass AS, som driver Vaskehjelp.no, ikke bare er innenfor Investinors etiske retningslinjer, men også kan bidra positivt i en

bransje som er preget av mye svart arbeid – tilsvarende potensielt rundt halvparten av omsetningen i bransjen. Ifølge Investinor gjør plattformen det enklere for renholdere å arbeide hvitt ved at de automatisk får rapportert sin omsetning til det offentlige, merverdiavgift blir betalt direkte og skatt blir innberettet. Videre har Investinor formidlet at plattformen gjør det mulig for rengjørerne å få registrert sosiale velferdsordninger som sykelønnsordning gjennom det offentlige, og at forbrukerne får en trygghet for at det ikke er mulig å unndra omsetning fra beskatning gjennom plattformen samt en forsikring som dekker begge parter om uheldet skulle være ute. Investinor anser at markedet for private renholdstjenester er stort nok for både de store selskapene, enkeltstående renholdere og renholdere som ønsker å tilby sine tjenester gjennom Vaskehjelp.no. Investinor ser et markedsbehov for en tjeneste som understøtter hvite tjenester og lovlig virksomhet. Ifølge Investinor opererer Vaskehjelp.no med en minimumspris per time.

Jeg er helt enig i at deler av renholdbransjen er preget av useriøse aktører, arbeidslivs-kriminalitet og sosial dumping, og jeg er positiv til utvikling og tiltak som kan gi bedre forhold i bransjen.

Når det gjelder Investinors investering i Digital Markedsplass AS som driver Vaskehjelp.no, viser jeg til min orientering ovenfor, som oppsummerer det Investinor har formidlet om investeringen. Videre oppfatter jeg at Investinor anser at denne er i tråd med selskapets etiske retningslinjer. Vurderingen av samsvar med de etiske retningslinjene samt beslutningen om å investere og den videre oppfølgingen av investeringen ligger til Investinor, i tråd med nevnte rollefordeling mellom staten som aksjeeier i Investinor og selskapets styre og ledelse.

SPØRSMÅL NR. 164

Innlevert 18. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 23. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvorfor legger statsråden opp til ei konfliktskapende overprøving av vedtak fatta av regional rovviltnemnd, på bakgrunn av en enkeltstående klage fra en interesseorganisasjon, i ei sak hvor det er fatta et begrunna vedtak om felling tufta på lokal kunnskap og helhetlig regional vurdering, slik Stortingets rovviltforlik forutsetter?

GRUNNGJEVING:

Det vises til arbeidet i rovviltnemnda i region 6, hvor det ble fattet vedtak om lisensfellingkvote for felling av 32 jerv for 2020-2021 den 27. mai i år. Vedtaket ble påklaget av Naturvernforbundet 18. juni, og rovviltnemnda behandlet klagen i e-postmøte i perioden 7. til 9. juli. Nemnda opprettholdt sitt opprinnelige vedtak, og oversendte

saken til Klima- og miljødepartementet 10. juli 2020 for endelig avgjørelse. Vedtak fra departementet forelå 3. september. Klima- og miljødepartementet opprettholdt vedtak om lisensfelling av 32 jerv, men med den endring at de to dyrene som var tildelt forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal ble omgjort til beiteprioriterte områder. I klagen vises det til at antallet ynglinger har økt de senere årene og ligger over bestandsmålet.

Talla viser har det vært 19 ynglinger der det skal være 10 i region 6. Det vil si nesten en dobling i forhold til bestandsmålet (i tillegg kommer mulige ikke-registrerte ynglinger). Det rovviltnemnda foreslo var ei økning på to dyr i uttak i tillegg. Fylkesmann foreslo ei økning på to, altså fra 28 året før til 30, mens nemnda la på to til slik at det ble 32. Dette ville fortsatt være et lite uttak i forhold til den veksten i antallet ynglinger som har vært, og argumentet om at et slikt uttak truer genetikken framstår ikke som logisk.

Stortinget har gjennom rovviltforliket bestemt at rovviltforvaltningen skal være mest mulig lokalt forankra, og har derfor fastsatt grenser for åtte forvaltningsregioner for rovvilt. Innen hver region er det den regionale rovviltnemnda som har ansvar for at bestandene av rovvilt holdes på det nivå som Stortinget har fastsatt. Vedtakene fra rovviltnemndene er basert på lokal kunnskap om både rovdyrstammen og de geografiske områda de er satt til å forvalte. Begge rovviltforlika fra henholdsvis 2004 og 2011 vektlegger betydninga av regional forvaltning av rovdyr.

Svar:

Etter forvaltningslova og fast praksis har ein organisasjon som Naturvernforbundet, som var den klagande parten i denne aktuelle klagesaka, rettsleg klageinteresse i saker knytt til mellom anna norsk rovviltforvaltning. Norsk forvaltning er bygd opp slik at vedtak fatta av eit underliggjande organ kan bli påklaga til eit overordna organ, det vil si ei to-instans handsaming. Dette systemet gjeld òg for

rovviltforvaltninga, og det er ikkje grunnlag for å vurdere vedtak fatta av ei rovviltnemnd annleis enn vedtak fatta av andre underliggjande organ. Klageinstansen kan prøve alle sider av saka, og i utgangspunktet skil ikkje forvaltningslova på om det er ein eller fleire organisasjonar eller instansar som har klaga på eit vedtak.

Ved Klima- og miljødepartementet si handsaming av klager på vedtak fatta av rovviltnemndene, ber departementet alltid om ei fagleg tilråding frå Miljødirektoratet. Dette vart det også bedt om i denne saka. I vedtaket hadde nemnda sett talet på jerv som kan bli felt i den kommande lisensfellingsperioden til 32 dyr. Dette er ei høg kvote, og blir kvota fylt vil det høgst sannsynleg føre til ein reduksjon i bestanden. Det totale talet på jerv som kan bli felt i lisensfellingsperioden vart ikkje endra av departementet i klagehandsaminga. Departementet gjorde berre ei mindre justering, ved å flytte dei to dyra som nemnda hadde satt som kvote for det jerveprioriterte området i Møre og Romsdal, til beiteprioritert område i forvaltningsregionen. Nemnda står fritt til å fordele dei to dyra på dei beiteprioriterte områda i regionen.

Justeringa var basert på Miljødirektoratets faglege tilråding og grunnlagt med den genetiske variasjonen i delbestanden som lever i området. Det er viktig å sikre god kopling mellom den sørvestnorske delbestanden og den større austlege og nordlege bestanden for å forhindre isolasjon og genetisk utarming. Skal ein nå bestandsmålet for jerv innanfor jerveprioritert sone, vurderte departementet det som nødvendig å flytte ein mindre del av kvota frå jerveprioritert til beiteprioritert område. At bestandsmåla i størst mogleg grad blir nådd innanfor dei områda som er prioritert til rovdyr, er viktig om ein skal ha ei tydeleg soneforvaltning, noko som er eit sentralt prinsipp i gjeldande rovviltpolitikk. Dette ligg godt innanfor det handlingsrommet eit overordna organ har i ei klagesak, og eg har vanskar med å sjå at dette skal vere ei konfliktskapande overprøving.

SPØRSMÅL NR. 165

Innlevert 18. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 26. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

En konkret høyteknologisk bedrift har nå flere nyskapende prosjekter innenfor fornybar energisektor. De for-

teller om en begrensning på maksimal timesats for egne ansatte på kr. 700,- for støtte fra Innovasjon Norge, mens det ikke er noen grense for hva konsultentselskaper som leies inn i samme prosjekt kan fakturere pr. time. Dette

betyr at en slik bedrift, med høyt utdannet personell, tvinges til å leie inn konsulenter i stedet for å bruke egne ansatte.

Ser statsråden dette problemet, og kan statsråden ta grep for å endre dette?

BEGRUNNELSE:

Bedriften jeg snakker om har søkt Innovasjon Norge om støtte til et lovende prosjekt på et felt regjeringa selv har ønsket satsing, og bedriften er imponert over rask og effektiv saksbehandling i lokalt Innovasjonskontor.

Men så skriver de til meg:

«Vi er imidlertid overrasket, og skuffet, over de rammer som Innovasjon Norge arbeider med som fører til at støtten ikke får den effekt som vi regner med at myndighetene egentlig ønsker. Vi vil spesielt peke på følgende forhold:

1. Maksimal timesats er kr 700. For denne type arbeid er det ofte nødvendig med høyt utdannet personell med solid erfaring og en markedsrate på 2 til 3 ganger dette. For et lite firma med få ansatte er det følgelig vanskelig å allokere ressurser til nyskaping da dette i realiteten blir tap, selv med støtte.

2. Når det gjelder konsulentbistand, rådgivning og kjøp av utredninger er det ingen slik begrensning. Dette betyr at konsulenter, etc. får full markedsrate for sitt arbeid mens søker kun får dekket en brøkdel av sine egne lønnskostnader.

3. For små bedrifter gis det støtte med opptil 70% av de samlede kostnadene. Mindre firmaer har gjerne selv spisskompetanse innenfor sitt område, men er avhengig av eksterne konsulenter for deler av arbeidet. Den eksterne delen kan fort utgjøre 70%, eller mer, siden kostnadene med den beregnes ut fra markedsbaserte fakturerte priser, mens den interne delen er begrenset til kr 700 pr time. Resultatet av dette er at selskapet får liten eller ingen støtte til sine lønnskostnader og derfor kan måtte si nei takk til støtten og heller arbeide med inntektsgivende arbeid til markedsbaserte priser, men uten noe element av innovasjon».

Jeg kjenner til flere bedrifter i samme situasjon, og jeg håper dette illustrer at med dagens ordning kan konsulenter som ikke bidrar til vesentlig teknologiutvikling «melke» systemet, mens små bedrifter som virkelig driver med nyskaping nyter lite godt av ordningen. Det er vel ikke slik en ordning bør virke. Innovasjon Norge burde se på rammebetingelsene slik at ordningen faktisk blir en støtte til mindre bedrifter som ønsker å arbeide med nyskaping og omstilling. Ikke minst er dette viktig nå som vi står overfor et grønt skifte i forbindelse med hele offshore næringen.

Svar:

Den timesatsen Innovasjon Norge legger til grunn for bedriftenes bruk av egne ansatte er harmonisert med timesatsen som brukes i Skattefunn, og økte fra 600 til 700 kroner per 1. januar 2020. Innovasjon Norge godtar inntil

1 850 timer per årsverk, slik at godkjent kostnadsgrunnlag for et fullt årsverk blir inntil 1 295 000 kroner. Dette beløpet skal dekke lønn til den ansatte og et påslag for overheadkostnader (arbeidsgiveravgift, feriepenger, pensjonskostnader, IKT-kostnader, kontorkostnader, lokaler etc.). Overheadkostnader kreves ikke dokumentert, men inngår i timesatsen på inntil kr 700.

Et kostnadsgrunnlag på inntil kr 1 295 000 vil i de fleste tilfeller dekke direkte og indirekte kostnader i små bedrifter og oppstartsbedrifter, som er hovedmålgruppen for Innovasjon Norge. Begrensningen vil i liten grad medfører at det vil være nødvendig å erstatte egne ansatte med innkjøpte tjenester.

Mange småbedrifter og oppstartsbedrifter har ikke økonomi til å ansette høyt spesialisert kompetanse på fast basis, men kan ha behov for å kjøpe inn spesialiserte tjenester i tidsavgrensede perioder, til prosjekter i utviklingsfasen. Prisen på slike tjenester fastsettes i markedet, og jeg mener derfor det er riktig at Innovasjon Norge utmåler støtte ut fra de faktiske kostnadene ved innkjøp av slike tjenester.

SPØRSMÅL NR. 166**Innlevert 18. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 22. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Troms og Finnmark fylkeskommune gjorde vedtak 8.10.2020 om å kunne gi enerett til drosjekjøring i henhold til den nye yrkestransportloven. Både pga. fylkes sammenslåing og uklare forskrifter som kom svært seint, vil det ta lang tid før noen faktisk får enerett. Fylkesadministrasjonen regner visstnok med 1-2 år før avtaler med drosjeeiere er på plass.

Ser ikke statsråden alvorlig på dette, og vil han ikke vurdere utsettelse på denne delen av loven, eventuelt ta andre grep for å sikre drosjetilbud i distriktene?

Svar:

Stortinget vedtok i juni 2019 endringer i yrkestransportloven som opphever behovsprøvingen av drosjeløyver. Med lovendringene oppheves også driveplikten som pålegger løyvehavere å holde drosjen i kontinuerlig drift.

Jeg er opptatt av å legge til rette for et godt drosjetilbud i hele landet. Dette er bakgrunnen for at fylkeskommunene får hjemmel for å tildele eneretter innenfor en eller flere kommuner når driveplikten bortfaller. Kombinert med muligheten for kjøp av drosjetjenester har fylkeskommunene verktøy for å gripe inn og sikre tilbudet dersom markedet ikke tilbyr et tilfredsstillende drosjetilbud på kommersielt grunnlag. På dette punktet har vi gått lengre i å gi lokale myndigheter verktøy for å ivareta tilbudet enn våre naboland, som også har opphevet behovsprøvingen.

Med hjemmel i de vedtatte lovendringene fastsatte departementet i desember 2019 grensene for i hvilke kommuner eneretter kan tildeles. Det følger av forskriften at eneretter ikke kan tildeles i kommuner med 20 000 innbyggere eller flere, og befolkningstetthet på 80 innbyggere per km² eller høyere.

Regjeringens intensjon om å oppheve behovsprøvingen har vært kjent siden forslaget om endringer i drosjereguleringen ble sendt på høring høsten 2018. Lovendringen som åpner for bruk av eneretter har vært på plass i godt over ett år. Fylkeskommunene har dermed hatt god tid til å vurdere behovet for enerett i kommunene. Slike vurderinger har vært mulig å starte uavhengig av grensene i forskriften. Jeg kan ikke se at forskriftsbestemmelsen som fastsetter grensene for i hvilke kommuner det kan tildeles eneretter er uklar.

Tildelingen av eneretter må skje innenfor rammene som følger av gjeldende rett, herunder regelverket om offentlige anskaffelser. Samferdselsdepartementet har

i Prop. 70 L om endringer i yrkestransportlova (oppheving av behovsprøving for drosje mv.) omtalt rammene for fremgangsmåten ved tildeling av enerett. Selve vurderingen av behovet for eneretter, evt. kjøp av tjenester, i drosjemarkedet må gjøres av fylkeskommunene lokalt. Fylkeskommunene må foreta konkrete vurderinger ut fra rammeverket i det enkelte tilfelle. Det er opp til fylkeskommunene å sikre fremdriften i prosessen med tildeling av eneretter.

Jeg mener fylkeskommunene ved lovendringene har fått gode verktøy for å sikre drosjetilbudet i distriktene. Som jeg har uttalt tidligere vil jeg følge nøye med på utviklingen i drosjenæringen, blant annet i lys av at det er signalisert at de nye reglene skal evalueres etter 3 år.

Tidspunktet for iverksettelse av loven er fastsatt av Stortinget i lov, og kan ikke endres av regjeringen. Stortinget behandlet sist spørsmålet om iverksettelse av endringene i drosjereguleringen i juni 2020. Det vil uansett være lite hensiktsmessig å utsette iverksettelsen av bestemmelsene om eneretter, som er det verktøyet fylkeskommunene, sammen med kjøp av tjenester, har til å sikre drosjetilbudet. Dersom spørsmålet sikter til at den delen av regelverket som opphever behovsprøvingen bør utsettes, er dette en sentral del av regelverksendringen som skal legge til rette for et bedre drosjetilbud. Det er ønskelig å åpne for aktører som vil starte virksomhet under de nye reglene.

SPØRSMÅL NR. 167**Innlevert 18. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 26. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Når kan Forsvarsbygg forvente å få en godkjent reguleringsplan slik at de får en plan som de kanskje kan forholde seg til slik at det arbeidet de allerede har igangsatt på Evenes Lufthavn ikke underkjent?

BEGRUNNELSE:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet mottok forslaget til statlig reguleringsplan fra Forsvarsdepartementet for Evenes Lufthavn i slutten av november i fjor. Etter mye att og frem ble den planlagte hangaren for Norges nye maritime overvåkningsfly plassert annerledes. Det førte til en ny høringsrunde. I denne perioden er også byggingen startet, etter en over 30 år gammel reguleringsplan. I denne prosessen har også Forsvarsbygg klart å bli anmeldt av fylkesmannen i Nordland for brudd

på vernebestemmelsene av det sårbare våtmarksområdet som omgir flyplassen. Siden statsrådene er øverst ansvarlige for sitt område så har altså regjeringen anmeldt regjeringen. Noe som jo er tragikomisk. Planen lar nå fortsatt vente på seg, selv om forsvarrets begrunnelse for å få en statlig plan var at der kun var en klageinstans, Kongen i statsråd, og man regnet også med det skulle gå raskere. Det fremkommer av planstrategien.

Svar:

Som stortingsrepresentanten peker på, er det ulike interesser som må hensyntas i og rundt planområdet, og dette er det viktig at reguleringsplanen har gode løsninger på. Jeg kan ikke si noe konkret om når et vedtak vil foreligge, men jeg kan forsikre om at ferdigstilling av dette planarbeidet har høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 168**Innlevert 18. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 21. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvorfor ønsker ikke regjeringen å få på plass en rekruttskoleutdanning på Drevjamoen i Vefsn?

BEGRUNNELSE:

I dag er all soldatutdanning på rekruttskolenivå lagt til Terningmoen ved Elverum. Det er blitt kjent at ved årets inntak har Forsvaret vært nødt til å innlosjere soldater i telt for å få plass til alle.

Den nye forsvarssjefen Eirik Kristoffersen har vært tydelig på at forsvarets tilstedeværelse i Nord-Norge må være sterkere enn hva det er i dag.

En ny rekruttskole på Drevjamoen er tenk å sikre utdanning av nye soldater hovedsakelig fra Nord-Norge.

Både når det gjelder beliggenhet, kapasitet, infrastruktur og kvalitet på utdanningen, vil en løsning med

en ny rekruttskole i Nord-Norge lokalisert til Vefsn være ideelt slik mange ser det.

Svar:

I arbeidet med ny langtidsplan for forsvarssektoren har Drevjamoen leir på lik linje med Forsvarets øvrige basestruktur vært vurdert som lokasjon for rekruttutdanningen. For å etablere fasiliteter til å dekke rekruttutdanningen slik regjeringen legger opp til med fire innrykk i året, er Terningmoen leir helhetlig vurdert som det beste alternativet, i tillegg til rekruttskolen på Madla.

Drevjamoen leir med tilhørende skytefelt er i dag godt tilpasset HV sitt behov for utdanning, trening og øving. Drevjamoen leir har imidlertid svært begrenset restkapasitet i de perioder hvor HV driver utdanning, trening og øving med sin struktur. Dette skaper et betydelig behov for videreutvikling og nyetablering av infrastruktur til en

rekruttskole med rekrutter som er kontinuerlig inne til tjeneste. Behovet vil gjelde forlegning, undervisningsfasiliteter, kontor, velferd- og idrettsfasiliteter, bygg til materiell og sykestue. Drevjamoen har også et vedlikeholdsbehov som fører til stor kostnadsusikkerhet for utvikling av leiren.

Den sentrale plasseringen på Østlandet gjør at flere rekrutter har mulighet til å reise til Terningmoen uten

å måtte fly, noe som gjør at Forsvaret får reduserte reiseutgifter. En etablering av rekruttskole på Drevjamoen ville krevet mer i videreutvikling og nyetablering, samtidig som det ville vært dyrere å drifte grunnet behov for flere årsverk innen støttefunksjoner og større reiseutgifter. Det samme vil gjelde for en delt løsning mellom Drevjamoen og en annen leir.

SPØRSMÅL NR. 169

Innlevert 17. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 23. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å følge opp Stortingets vedtak ved å be tilsynsmyndigheten gå inn i denne saken og sikre at 2 år gamle Isabella flyttes ut av sykehjemmet og hjem til familien?

BEGRUNNELSE:

Lille Isabella som nå er 2 år, er født med den dødelige sykdommen Tay-Sachs. Vanligvis dør barna med den mest alvorlige diagnosen før de er 4 år. Isabella og familien, som bor i Hustadvika kommune i Møre og Romsdal, har kjempet en kamp siden Isabella bare var noen måneder gammel mot kommunen for å få nødvendig hjelp. De har i desperasjon også kontaktet medier for å prøve å sette søkelyset på saken. Ingenting ser ut til å hjelpe. Familien har tidligere i år fått et barn til. Begge foreldrene er utslitt etter å ha hatt ansvaret for Isabella døgnet rundt, periodevis helt uten hjelp fra kommunen. Kommunen tilbyr Isabella sykehjemsplass i en alder av 2 år! Dette ønsker ikke familien. De vil ha Isabella hjemme hos seg og nyte den korte tiden de kommer til å ha sammen. Da svarer kommunen med å true med barnevernet og Isabella blir flyttet på sykehjemmet, mot familiens vilje. Barnevernet er nå inne for å arbeide med å forbedre samarbeidet mellom familien og kommunen og dens helsetjenester. Stortinget har vedtatt at barn ikke skal bo på sykehjem mot foreldrenes ønske. Hustadvika Kommune bryter Stortingets vedtak. Måten denne familien har blitt behandlet på er graverende. Regjeringen også har nylig lagt frem en stortingsmelding om palliasjon der valgfrihet og mangfold av tjenester vektlegges.

Svar:

Som statsråd er jeg opptatt av at vi har et system som er egnet til å ta gode beslutninger også i de vanskelige og krevende sakene. Det mener jeg vi har.

Fylkesmannen har vært i løpende dialog med kommunen i denne saken og det arbeides for tiden med å få på plass et forsvarlig og egnet tjenestetilbud til familien, fortrinnsvis i hjemmet. Jeg har derfor tillitt til at fylkesmannen og kommunen, i samarbeid med familien, vil komme frem til et tjenestetilbud som både er forsvarlig og som så langt det er mulig møter familiens ønsker og behov.

SPØRSMÅL NR. 170**Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 27. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvor store investeringer trengs for å nå målet som er satt i byvekstavtalen om realisering av 2 tog i timen på strekningen Melhus – Steinkjer innen 2024, og hvilket mandat Jernbanedirektoratet til å planlegge ut i fra andre målsettinger enn det staten har forpliktet seg til i byvekstavtalen?

BEGRUNNELSE:

15. oktober presenterte Jernbanedirektoratet oppdaterte beregninger av kostnader og samfunnsøkonomisk lønnsomhet i prosjekter de har foreslått å prioritere. Der kan vi lese at «mulig ibruktage» av to tog i timen på Trønderbanen Melhus–Steinkjer er tidfestet til 2028 eller 2030. Målet om to tog i timen innen 2024, som er omtalt i byvekstavtalen, ble initiert av Jernbanedirektoratet da byvekstavtalen ble framforhandlet.

I svar på mitt spørsmål Dokument nr. 15:2798 (2019-2020) skriver statsråden;

«Målet om to tog i timen i 2024 er veldig ambisiøst, selv med fremdriften i tilbudsutviklingen på Trønderbanen som statsbudsjettet for 2021 legger opp til.»

Svar:

Jernbanedirektoratet har utarbeidet en rutemodell for to tog i timen på Trønderbanen, det vil si en beskrivelse av et fremtidig togtilbud som viser sammenhengen mellom infrastruktur, togtilbud og forventet etterspørsel på grunnlag av en mulig kapasitetsfordeling. Gjennom rutemodellen er det identifisert nødvendige infrastrukturtiltak for å kunne innføre det ønskede togtilbudet. Kostnaden for disse tiltakene ble i rutemodellen anslått til om lag 1,9 mrd. kroner (P50) med en usikkerhet på +/- 40 prosent.

Det er imidlertid knyttet noe usikkerhet til gjennomførbarhet av rutemodellen med de identifiserte infrastrukturtiltakene, og det er behov for videre oppfølging for å kvalitetssikre kostnadsoverslaget. Jernbanedirektoratet har inngått avtale med Bane NOR om verifisering og planlegging av nødvendige tiltak. Innen 1. juli 2021 skal Bane NOR levere anbefaling av rutemodell og infrastrukturtiltak fordelt i utviklingstrinn med tilhørende kostnadsestimater. Deretter vil planlegging av de konkrete infrastrukturtiltakene igangsettes.

Planstatus, usikkerhet om gjennomførbarheten av rutemodellen og behovet for videre planlegging påvirker fremdriften i prosjektet. Jernbanedirektoratet og Bane

NOR har i innspill til ny NTP prioritert prosjektet i begge rammealternativer, men noe senere enn det som er lagt til grunn i ambisjonene uttrykt i byvekstavtalen. Prioriteringen i innspill til ny NTP avviker imidlertid ikke nevneverdig fra gjeldende NTP (2018-2029), der økt frekvens på Trønderbanen realiseres som en del av rutemodell 2027 mot slutten av planperioden. Tilbudsforbedringer på Trønderbanen har høy prioritet i departementet. Målet om 2024 er svært ambisiøst og synes i dagens situasjon å bli krevende å nå. Når Bane NOR har levert sin anbefaling 1. juli neste år, vil det foreligge et bedre faglig grunnlag for en mer presis angivelse av utviklingstrinn og tidspunkt for tilbudsforbedringene.

I spørsmålet antydes det at Jernbanedirektoratet ved sitt innspill planlegger ut fra andre målsetninger enn det staten har forpliktet seg til i byvekstavtalen. Premisset for dette, at staten gjennom denne avtalen har forpliktet seg til to tog i timen innen 2024, er feil. Byvekstavtalene er et virkemiddel for å nå nullvekstmålet, og skal videre bidra til effektiv arealbruk og mer attraktive by- og tettstedssentre. I avtalen har partene forpliktet seg til å:

«utvikle et helhetlig, attraktivt kollektivsystem med vekt på knutepunkts-, by- og tettstedsutvikling. Stasjonsbyene og knutepunktene langs Trønderbanen skal utvikles med hensyn til både fortetting, attraktive byområder og funksjonelle terminaler og stasjoner i tråd med nullvekstmålet» og at «Jernbanedirektoratet skal sammen med Bane NOR avklare arealbehov for jernbanens formål ved knutepunktene i avtaleområdet og sikre nødvendige arealavklaringer for to tog i timen.»

Når det kommer til finansiering av tiltak, følger det av avtalen at finansiering skjer gjennom:

«fylkeskommunale og kommunale midler, bompenger og følgende midler i statsbudsjettet: statlige tilskudd til viktige fylkeskommunale kollektivprosjekter, midler til utvikling av stasjoner og knutepunkter langs jernbanen, belønningsmidler og midler til kollektiv-, gang- og sykkeltiltak langs riksveg eller gang- og sykkelstrekninger med riksvegfunksjon. Statens endelige bidrag fastsettes av Stortinget i de ordinære budsjettprosessene. Store riksveg- og jernbaneprosjekter ses i sammenheng med byvekstavtalen. Jernbaneprosjekter finansieres 100 prosent av staten.»

Byvekstavtalen skiller således mellom tiltak som inngår i avtalen, og tiltak som skal ses i sammenheng med avtalen. Av statlige tiltak som inngår i avtalen er «midler til utvikling av stasjoner og knutepunkter langs jernbanen». Tiltak for to tog i timen er et større jernbaneprosjekt som skal ses i sammenheng av byvekstavtalen, men er formelt ikke en del av denne. For å sikre nødvendige arealavklaringer for utvikling av stasjoner og knutepunkter, som tidligere nevnt er en del av avtalen, forpliktet staten

seg også til at Jernbanedirektoratet og Bane NOR skulle sørge for «nødvendige arealavklaringer for to tog i timen» I avtalen uttrykkes det derfor at:

«Jernbanedirektoratet vil utarbeide planer for kapasitetsøkende tiltak på Trønderbanen. Målet er realisering av 2 tog i timen på strekningen Melhus – Steinkjer innen 2024 i tråd med jernbanesektorens handlingsprogram 2018 - 2029 og Prop. 1 S (2018-2019). Dette innebærer utvikling av rutemodeller for økt frekvens med full og delvis elektrifisering, beregning av tidsbesparelser, nytte og kostnader for tiltakene.»

Dette har Jernbanedirektoratet fulgt opp gjennom det ovennevnte rutemodellarbeidet og gjennom avtale om verifisering og planlegging av nødvendige tiltak med Bane NOR. Selv om en tilbudsforbedring innen 2024 ser ut til å bli utfordrende å nå, bryter det i så tilfelle verken med forpliktelsene i byvekstavtalen eller intensjonene om å se store statlige infrastrukturprosjekter i sammenheng med avtalen. Jeg vil be Jernbanedirektoratet se grundig på mulighetsrommet for å realisere tilbudsforbedringen så

tidlig som mulig og jeg vil vurdere prosjektet nærmere i arbeidet med NTP 2022-2033.

I statsbudsjettet for 2021 har regjeringen foreslått 600 mill. kr til utbygging og planlegging av tiltak på Trønder- og Meråkerbanen. Investeringene skal bidra til å utvikle togtilbudet mellom Melhus og Steinkjer, bl.a. ved å legge til rette for nytt togmateriell, delvis elektrifisering av jernbanen og på sikt også hyppigere avganger og redusert reisetid. Tiltakene gjennomføres i ulike trinn, som både hver for seg og samlet, skal bidra til at jernbanen kan spille en større rolle i det regionale kollektivtransporttilbudet. Bevilgningen omfatter midler til planlegging av nødvendige infrastrukturtiltak for å oppnå ambisjonen om to tog i timen på Trønderbanen. Andre tilbudsforbedringer knyttet til innfasingen av nye tog, vil styrke tilbudet til de reisende før målet om to tog i timen realiseres. Jeg er utålmodig etter at de reisende på Trønderbanen skal få et bedre togtilbud, og regjeringens budsjettforslag for 2021 gjenspeiler dette.

SPØRSMÅL NR. 171

Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 27. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er det riktig at det kan gis tillatelse til utfylling i et nasjonalt laksevassdrag selv om miljøkrav i vannforskriften § 12 ikke er svart ut med den begrunnelse at det haster for utbygger, og mener statsråden det er en god fremgangsmåte av Nye Veier å starte utfyllingen mens miljøkartleggingen pågår i elveoset, miljøkonsekvensene for anadrom fisk ikke er vurdert og avbøtende eller kompensierende tiltak ikke er identifisert?

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Trøndelag ga 09.10.20 Nye Veier tillatelse til utfylling i sjø ved Hellstranda i Stjørdal i forbindelse med utbygging av E6 Ranheim–Værnes. Tillatelsen gjelder til 31.12.20 og omfatter et areal på ca. 4000 kvm i utløpet til det nasjonale laksevassdraget Stjørdalselva. Nye Veier legger opp til å fylle ut inntil 50 000 kvm i elveoset.

Tillatelsen til å starte utfylling er gitt uten at pålagte miljøundersøkelser er utført. Fylkesmannen skriver i tillatelsesdokumentet:

«Aktivitet med utfylling på Hellstranda mens undersøkelser pågår, vil kunne påvirke resultatene og gjøre

at de ikke lenger representerer en førtilstand. I og med at det er gitt dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene til utfylling av fire mål i utløpssonen til Stjørdalselva før forundersøkelsene er gjennomført, vil dataenes verdi som forundersøkelse bli betydelig redusert.»

Sjørret er en regionalt truet art i Trondheimsfjorden og har vært fredet siden 2009. E6-utbyggingen medfører en reduksjon av beiteområder i den viktige brakkvannssonen for ikke minst sjørret, som kan påvirke bestanden negativt. Den pågående miljøkartleggingen i området skal gi bedre kunnskap om konsekvensene. Forundersøkelsene er ventet å være ferdig i andre halvår 2021.

I sitt svar på mitt tidligere spørsmål nr. 2506 skriver samferdselsministeren:

«Fylkesmannen påpeker at det er på det rene at forurensningstillatelse ikke vil kunne gis uten at vilkårene i vannforskriften § 12 er vurdert og funnet oppfylt. I forurensningstillatelsen vil også forholdet til lakse- og innlandsfiskeloven med anadrom fisk bli vurdert, også opp mot vannforskriften § 12. Den påkrevde vurderingen etter vannforskriften § 12 vil da være ivare tatt ved denne saksbehandling.»

Dette har ikke blitt ivare tatt. I tillatelsen heter det:

«Fylkesmannen mener vannforskriften § 12 andre ledd bokstav a-c fortsatt ikke er svart ut. Imidlertid er presset for å starte utfyllinga så stort, at Nye Veier AS ikke har tid til å vente på resultatene av forundersøkelsene på Hellstranda.»

Fylkesmannen skriver videre at samfunnsnyttene ikke er «større enn tapet av miljøkvalitet slik forslaget er pr. i dag», slik at heller ikke dette vilkåret er ivarettatt ut fra planene som foreligger.

SPØRSMÅL NR. 172

Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 26. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke tiltak er nødvendig for å realisere to tog i timen til Sarpsborg og Halden, og hva er estimert kostnad?

BEGRUNNELSE:

Viser til «Jernbanesektorens oppdaterte analyser til NTP 2022-2033».

Her står det følgende:

«Konkret har Bane NOR blant annet foreslått å bygge ut infrastrukturen fra Haug til Seut og gjennomføre enklere tiltak på Fredrikstad stasjon, samt å bygge noe økt kryssingskapasitet mellom Fredrikstad og Halden. Dette vil gi mulighet for to tog i timen til/fra Fredrikstad, dagens grunnrutetilbud fra Sarpsborg og Halden, og inntil 3 ekstra tog i rushtid/rushretning til/fra Halden. Løsningen gir mindre redusert reisetid og plass til færre tog enn ved full dobbeltsporutbygging, men gir en forbedring for nedre Glommaregionen, særlig for Fredrikstad ift dagens situasjon.»

Svar:

Bane NOR har tidligere sett på kostnader for sammenhengende dobbeltspor frem til Sarpsborg og Halden. En slik løsning vil gi en betydelig frekvensøkning, men vil være kostnadskrevende. Derfor er det i forbindelse med Jernbanedirektoratet og Bane NORs NTP-innspill av 15. oktober i år redegjort for et forslag til hvordan tilbudet kan bedres uten at det bygges sammenhengende dobbeltspor.

Jernbanedirektoratet har bedt Bane NOR vurdere hvilke tiltak som er nødvendige for å kunne øke frekvensen til to/tre tog i timen til Sarpsborg og Halden i rush, og

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2237 og spørsmål nr. 2506 fra stortingsrepresentant Haltbrekken vedr. prosjektet E6 Ranheim – Åsen. I svaret forutsetter jeg at Nye Veier AS som utbyggingsansvarlig forholder seg til vedtatt reguleringsplan med planbestemmelser for utbyggingen og at hensynet til laks og sjøørret i Stjørdalsvassdraget blir ivarettatt.

Jeg ser det ikke som riktig at jeg kommenterer Fylkesmannens vedtak i denne saken.

øke antall avganger gjennom hele driftsdøgnet til Fredrikstad/Sarpsborg. Bakgrunnen for dette er at passasjertallene er høyest til Fredrikstad og Sarpsborg, og Jernbanedirektoratet vurderer det derfor som viktigst å øke antall avganger gjennom hele dagen til disse stedene først.

For å øke frekvensen til to tog i timen til Sarpsborg, vil det kreve ytterligere kryssingskapasitet, og vendekapasitet ved Sarpsborg stasjon. Denne løsningen vil være mindre robust enn den foreslåtte løsningen, da det innebærer større togmengde på dagens enkeltspor mellom Fredrikstad og Sarpsborg. Dette innebærer at togene kan bli stående i kø og at man av den grunn mister noe effekt knyttet til både reisetid og punktlighet.

Det er også mulig å øke frekvensen gjennom driftsdøgnet helt til Halden uten sammenhengende dobbeltspor. Hvor mange kryssingsspor eller dobbeltsporparceller det i så fall vil være behov for, og kostnader for disse, er ikke analysert i denne omgang. En overordnet vurdering tilsier at to tog i timen til Halden med bruk av dagens enkeltspor vil kreve relativt omfattende tiltak, og trolig behov for en større andel dobbeltspor, fordi man da får en lang strekning med høy togmengde.

De opprinnelige planene har som kjent hatt en dramatisk kostnadsøkning. Dette har gjort det nødvendig å tenke nye løsninger. I tiden fremover vil den skisserte løsningen vurderes nærmere for å identifisere mulige forbedringer. Det kan også være aktuelt å undersøke andre alternativer. Dette vil regjeringen komme tilbake til i Nasjonal transportplan 2022-2033.

SPØRSMÅL NR. 173**Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth****Besvart 23. oktober 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Hvilken formell og uformell kontakt har det vært mellom fiskeriministeren og forsvarsministeren i forbindelse med stillingen som ny fiskeridirektør?

Svar:

Forsvarsminister Bakke-Jensen ringte meg og orienterte om at han ville søke stillingen som fiskeridirektør, og dette er den eneste samtalen vi har hatt om den ledige stillingen.

Etter dette var det ingen kontakt mellom Bakke-Jensen og meg om ansettelsessaken før utnevnelsen.

SPØRSMÅL NR. 174**Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen****Besvart 26. oktober 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Når mente regjeringen det var greit å erstatte den grunnlovsfestede ytringsfriheten med tankefrihet, og hva mener regjeringen med dette?

BEGRUNNELSE:

En lærer i Frankrike har blitt halshugget fordi han viste frem Muhammed-karikaturer da han underviste om ytringsfrihet. Det er vanskelig å finne ord for hvor sjokkerende det er. Det er nok en påminnelse om at ytringsfriheten er under press i Europa på grunn av stor innvandring fra land der ytringsfrihet ikke eksisterer.

Det er derfor trist å lese responsen fra den norske regjeringen. Utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide og Statsminister Erna Solberg har lagt ut følgende melding på Twitter:

«Alvorlige og grusomme nyheter om terrorhandlingen i #Frankrike. Vi må stå sammen mot angrep på TANKEFRIHET OG OPPLYSNING (!) (...).»

Så vidt jeg vet kan ingen ta fra oss muligheten til å tenke, men muligheten til å ytre seg står under sterkt press. Ytringsfrihet handler om å kunne ytre seg om kontroversielle temaer som noen misliker. En skal ikke måtte bøte med livet eller bli møtt med vold for å si det en mener.

Svar:

Representanten tillegger i dette spørsmålet regjeringen meninger og motiver den ikke har. Regjeringen har ikke «erstattet den grunnlovsfestede ytringsfriheten med tankefrihet».

Det er heller ingen motsetning mellom ytringsfrihet og tankefrihet. Ytringsfriheten er blant annet omtalt i artikkel 19 i FNs menneskerettighetserklæring, mens artikkel 18 omtaler tankefriheten. Tilsvarende er ytringsfriheten omtalt i artikkel 10 og tankefriheten i artikkel 9 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Det er ingen motsetning mellom retten til tankefrihet, opplysning og ytringsfrihet.

Regjeringen forsvarer alltid ytringsfriheten. I 2016 la regjeringen fram en strategi for det internasjonale arbeidet for å fremme ytringsfrihet. De siste årene har regjeringen bevilget over 70 millioner kroner årlig til dette arbeidet. Midlene går bl.a. til UNESCO, norske og utenlandske frivillige organisasjoner, og medieorganisasjoner. Utenriksdepartementet starter nå arbeidet med å fornye strategien for Norges internasjonale ytringsfrihetsarbeid. I den vil beskyttelse av ytrere fortsatt ha høy prioritet. I tillegg kan det nevnes at Regjeringen nylig opprettet en Ytringsfrihetskommisjon, som skal se på ytringsfrihetsvilkår i Norge. Regjeringen har også nylig tatt initiativ til å gi demokrati og menneskerettigheter, deriblant ytringsfrihet, en mer fremtredende plass i de nye læreplanene.

Demokrati og menneskerettigheter som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene forståelse for sammenhengen mellom demokrati og sentrale menneskerettigheter som ytringsfrihet.

Terrorangrepet mot den franske læreren Samuel Paty hadde islamistisk motiv, og var ikke bare et avskyelig angrep mot ham som lærer. Det var et angrep på helt grunnleggende demokratiske verdier og prinsipper, på ytringsfriheten, på opplysningsfriheten og på skolen som arena for læring.

Samuel Paty var en lærer som gjorde jobben sin, og underviste om viktigheten av ytringsfrihet, tankefrihet og religionsfrihet, kritisk tenkning og respekt for andres rettigheter og friheter.

I uttalelsen etter angrepet skrev både statsministeren og jeg at «vi må stå sammen mot angrep på tankefrihet og opplysning». En viktig del av barns ytringsfrihet er etter barnekonvensjonen friheten til å søke, motta og meddele opplysninger og idéer av ethvert slag. Dette omfatter også friheten til å få opplæring i kritisk tenkning og respekt for

andres rettigheter og friheter. Dette var bakgrunnen for formuleringen, og jeg vil ikke akseptere premisset at dersom man ikke eksplisitt omtaler alt man er for, så er man imot. Representanten tolket dette som at jeg ikke mener at angrepet er et angrep på ytringsfriheten. Det er en tolkning som er helt uten rot i virkeligheten.

Selvsagt er denne grusomme terrorhandlingen også et alvorlig angrep på ytringsfriheten. Ikke bare for Samuel Paty og hans elever, men for oss alle. Ytringsfriheten er en helt grunnleggende forutsetning for vårt demokrati, og derfor er vern av ytringsfriheten og de som yrer seg en sentral prioritering for regjeringen.

Det er svært urovekkende at ytringsfriheten er under økende press internasjonalt, også i etablerte demokratier i Vesten. Vi må aldri la åpen debatt, refleksjon og ytring stoppes av vold og terror. Vi må tvert imot stå sammen mot de kreftene som sto bak angrepet. Vi må verne om retten til å ytre seg – og om viktigheten av å lære barn og unge respekt for ytringsfriheten.

SPØRSMÅL NR. 175

Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 27. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Praktiseringen av dagens lovverk om prisdiskriminering, slik det beskrives i regjeringens dagligvaremelding, gjør det uklart for dagligvareaktørene hva slags prisdiskriminering som er lovlig og hva som er ulovlig.

Hvordan vil næringsministeren bidra til å oppklare denne uklarheten og sørge for klar lovforståelse og god forutsigbarhet for aktørene?

BEGRUNNELSE:

Konkurransetilsynet publiserte nylig en rapport om forskjellene i norske dagligvarekjeders innkjøpspriser for 2018 og 2019. I likhet med fjorårets kartlegging viser også årets kartlegging store forskjeller i innkjøpspriser mellom dagligvarekjedene. At funnene er de samme to år på rad indikerer at dette ikke er et engangstilfelle. I Meld. St. 27 (2019–2020), Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane, skriver regjeringen at forskjellene i innkjøpspriser kan utgjøre en betydelig konkurranseutfordring for nye og etablerte aktører i markedet, og kan gi dyrere varer for forbrukerne.

Konkurranseloven § 10 og §11 inneholder forbud mot prisdiskrimineringen gjennom å forby henholdsvis konkurransebegrensende avtaler mellom foretak, og utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling. Begge paragrafene sier det er forbudt «å anvende overfor handelspartnere ulike vilkår for likeverdige ytelser og derved stille dem ugunstigere i konkurransen». I Meld. St. 27 fremgår det at prisdiskriminering kan rammes av forbudene i de nevnte paragrafene, men regjeringen skriver også at prisdiskriminering ikke alltid er konkurranseskadelig og forbudt. Videre sier regjeringen i meldingen at grensen for ulovlig prisdiskriminering må avklares gjennom en konkret vurdering ut ifra de relevante omstendighetene i saken. Kun på denne måten kan det slås fast om det foreligger en konkurranseskade, og om den utgjør et brudd på konkurranseloven.

På bakgrunn av Konkurransetilsynets funn setter regjeringen i verk tiltak med formål om å avdekke konkurranseskadelig praksis, som også vil kunne virke preventivt ved at markedsaktørene vil avstå fra konkurranseskadelige innkjøpsvilkår. Denne situasjonen gjør det imidlertid svært vanskelig for aktører innenfor dagligvaremarkedet

å vite hva slags prisdiskriminering som er ulovlig eller lovlig etter dagens lov. Med dagens praksis vil altså ikke aktørene oppdage om prisdiskrimineringen er ulovlig før skaden er skjedd, gjerne flere år etterpå når Konkurransetilsynet har ferdigbehandlet saken og fattet vedtak. Dette er neppe en fordel for konkurransen i dagligvaremarkedet og for forbrukerne.

Svar:

Prisdiskriminering er en naturlig element i handel, for eksempel som et resultat av forhandlinger eller forskjeller i innkjøpsvolum, betalingsvillighet og kostnader. Prisdiskriminering i seg selv er ikke ulovlig. Prisdiskriminering er heller ikke nødvendigvis konkurranseskadelig. Studentrabatter er et eksempel på prisdiskriminering der en tilbyder utnytter ulik betalingsvillighet hos kundene sine til å oppnå størst mulig økonomisk lønnsomhet.

For at prisdiskriminering skal være ulovlig, må prisforskjellene være egnet til å begrense konkurransen. Det er ikke slik at prisforskjeller over en viss størrelse automatisk innebærer ulovlig prisdiskriminering og er forbudt, bl.a. fordi det er flere forhold enn størrelsen på forskjellene som avgjør om disse er egnet til å begrense konkurransen. Som hovedregel vil forskjeller i innkjøpspriser som kan begrunnes i kostnadsforskjeller mv., ikke bli ansett som ulovlig prisdiskriminering. Forskjeller som ikke kan gis en slik begrunnelse, krever en ytterligere vurdering.

I debatten om prisdiskriminering har flere aktører uttrykt ønske om at Konkurransetilsynet klargjør hvor grensen går mellom lovlig og ulovlig prisdiskriminering.

Konkurranseloven er en forbudslov, og det er i utgangspunktet aktørene i markedet som er ansvarlig for å følge loven. Foretakene har selv den beste kjennskapen til de faktiske omstendighetene, og vil ofte ha gode forutsetninger for selv å vurdere om deres atferd kan komme i strid med konkurranselovens forbud. Konkurransetilsynet gir generell veiledning til aktører som ber om dette, bl.a. ved å vise til paragrafer, retningslinjer, dommer og annen praksis som er relevant for foretakenes vurdering av egen atferd. Konkurransetilsynet har ikke adgang til å gi noen form for forhåndsgodkjenning i enkeltsaker, og tilsynet vil derfor være svært forsiktig med å komme med uttalelser som gir uttrykk for en bestemt anvendelse av loven i en konkret sak.

Jeg har forståelse for at markedsaktørene ønsker veiledning om hvor grensene i konkurranseloven går. Selv om konseptet prisdiskriminering kan virke enkelt, kan det i praksis være utfordrende, særlig fordi det kan være tvil om hva som er likeverdige transaksjoner og hva som er ulike vilkår. En rabattpolicy som går ut over forskjeller i produksjons- eller distribusjonskostnader, eller ulik verdi på konkrete motytelser, kan rammes av forbudene i konkurranseloven, men om det er tilfellet i en enkelt-

sak, er avhengig av en samfunnsøkonomisk vurdering av virkningene. Rabatter kan ha ulike virkninger i ulike situasjoner – noen ganger kan rabatter være positivt for konkurransen.

Dersom Konkurransetilsynet skal slå fast hvor grensen for ulovlig prisdiskriminering går, er det som representanten er inne på, nødvendig å gjøre en konkret vurdering ut fra alle de relevante omstendighetene i saken. Kun da kan Konkurransetilsynet slå fast om det foreligger en konkurransebegrensning og om den utgjør et brudd på konkurranseloven i dette tilfellet.

Det er derfor ikke slik at Konkurransetilsynet kan sette en generell grense for når prisdiskriminering er ulovlig, basert på hvor stor forskjellen er. Denne grensen vil kunne variere fra sak til sak.

Forskjeller i innkjøpspriser er noe regjeringen og Konkurransetilsynet vil ha mye oppmerksomhet om fremover. Ved å gjennomføre årlige kartlegginger av innkjøpsprisene i dagligvarebransjen, samt få mer informasjon om hvorfor forskjellene oppstår, vil Konkurransetilsynet få et bedre kunnskapsgrunnlag. Denne informasjonen vil gjøre det enklere for Konkurransetilsynet å vurdere om forskjeller i innkjøpspriser er konkurransebegrensende eller ikke, og vil bidra til å styrke håndhevingen av konkurranseloven. Dette igjen kan føre til ytterligere veiledning til markedsaktørene.

SPØRSMÅL NR. 176**Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 26. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at Stortinget kan bestemme vilkårene for Husbankens utlån uten at det kommer i konflikt med konkurranseregler eller andre forpliktelser i EØS-avtalen?

BEGRUNNELSE:

Viser til St. Meld. 16 (2000-2001) (Om verksemda til Statens Husbank 1998-1999), der det i punkt 7 om ESA-saken skrives følgende om klage fra finansnæringens hovedorganisasjon på Husbankens utlånsregler:

«Den 28. juni 2000 tok ESA ny avgjer i saka. Klagemålet vart på nytt avvist, med den grunngevinga at Husbankens vilkår er omfatta av unntak i EØS-avtalen, såleis at dei ikkje er i strid med dei generelle konkurransereglane i avtalen.»

Videre heter det:

«ESAs avgjer av juni 2000 er ikkje påklaga, og saka er såleis avslutta.»

Svar:

Norge er gjennom EØS-avtalen en del av det europeiske indre felles marked, og må derfor følge konkurranse- og støtteregeleverket i EØS. Støtteregeleenes formål er å unngå konkurransevridning og monopolvirksomhet, som i det lange løp kan føre til dyrere tjenester og færre tilbydere. I utgangspunktet er all offentlig støtte forbudt innenfor EU.

Både Husbanken, kommuner og private aktører som får innvilget tilskudd eller subsidierte lån, mottar støtte i EØS-avtalens forstand: Husbanken får en økonomisk fordel ved at staten stiller utlånsmidler mv. kostnadsfritt til disposisjon. Kommunene og private aktører får lån på vilkår som er mer fordelaktige enn markedet ellers kan tilby de fleste låntakere.

Det finnes unntak fra støtteforbudet, som skal sørge for at staten kan bidra til at kommuner og private aktører kan nå viktige samfunns mål. EØS-regelverket omtaler det som "tjenester av allmenn økonomisk betydning". Dette er tjenester som myndighetene anser som særlig viktige for innbyggerne, og som markedet alene ikke vil levere på en tilfredsstillende måte.

Det betyr imidlertid ikke at det er fritt frem å subsidiere alle boligpolitiske tiltak. Støtten må tilrettelegges konkret, og vurderingen av om vilkårene for unntak er oppfylt, kan etterprøves av ESA. Vi har her å gjøre med to markeder: Husbanken forholder seg til kredittmarkedet.

Derfor er det viktig å sørge for at Husbanken er et supplement til det ordinære markedet. Utbyggere og utleiere er en del av bolig- og byggemarkedet. Staten må passe på at ingen utbyggere får en uforholdsmessig stor fordel. Det må ikke foreligge noen overkompensasjon. Jeg tror de fleste, uavhengig av EØS-regelverket, vil mene at det er fornuftig at det offentlige ikke betaler mer enn tjenestene er verdt. Jo større subsidiene er, jo større krav kan, og må, vi stille til at mottakeren bidrar til å nå boligsosiale eller miljømessige mål.

Innenfor disse rammene bestemmer Stortinget og regjeringen vilkårene for Husbankens lån og tilskudd. Det er Stortinget som vedtar statsbudsjettet, og kan samtidig legge føringene for bruken av statsfinansierte lån og tilskudd. Regjeringen påser at virkemidlene er innrettet i tråd med konkurranseregelverket – at de er samfunnsmessig nødvendige og egnet til å oppnå boligpolitiske mål. ESA kan likevel overprøve nasjonale vurderinger. Handlingsrommet for nasjonale myndigheter er imidlertid stort, slik at vi kan bruke de virkemidlene vi trenger for å sørge for at alle kan bo trygt og godt.

SPØRSMÅL NR. 177**Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 22. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva blir maksimalt godkjent størrelse på nedbetalingsslån med pant i bolig dersom boligen koster tre millioner kroner å kjøpe/bygge, og markedsverdi fastsatt ut fra en «forsiktig vurdering» er to millioner kroner?

BEGRUNNELSE:

I Finanstilsynets høringsnotat, «Vurdering av boliglånsforskriften og forbrukslånsforskriften – forslag til ny utlånsforskrift» av 28.09.2020 heter det i § 9 Belåningsgrad:

«Nedbetalingslån med pant i bolig skal på innvilgelsestidspunktet ikke overskride 85% av et forsvarlig verdigrunnlag på boligen, som ikke kan være høyere enn markedsverdi fastsatt ut fra en forsiktig vurdering.»

Svar:

Boliglånsforskriften setter blant annet grenser for hvor stort et lån kan være i forhold til boligens markedsverdi

(maksimal belåningsgrad). Etter forskriften § 5 skal nedbetalingslån med pant i bolig på innvilgelsestidspunktet ikke overstige 85 prosent av et forsvarlig verdigrunnlag for boligen, som ikke kan være høyere enn markedsverdi fastsatt ut fra en forsiktig vurdering. Dersom banken etter en slik vurdering kommer frem til at boligen er verdt 2 millioner kroner, skal lånet ikke overstige 1,7 millioner kroner. Finanstilsynet har i sitt forslag til ny utlånsforskrift, jf. høringsnotat 28. september 2020, ikke foreslått endringer i grensene for belåningsgrad.

Boliglånsforskriften gir imidlertid bankene fleksibilitet til å innvilge en viss andel lån som ikke oppfyller alle kravene i forskriften. Forskriften er derfor ikke til hinder for at en bank kan innvilge et lån som er større enn 85 prosent av boligens markedsverdi, slik det vises til i spørsmålet. Andelen av bankens utlån som ikke oppfyller alle kravene i forskriften, kan i gjeldende forskrift i hvert kvartal være inntil 10 prosent av utlånsvolumet utenfor Oslo, og 8 prosent i Oslo.

SPØRSMÅL NR. 178**Innlevert 19. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 27. oktober 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Det Internasjonale skiforbundet har utsatt innføringen av et forbud mot bruk av den svært giftige miljøgiften fluor i skismøring. Dette er svært alvorlig. Flere har blitt alvorlig syke både som en følge av produksjon og bruk av fluorsmøring.

Vil idrettsministeren sørge for at det blir forbudt brukt på alle skirenn i Norge kommende vinter, og hvis ikke, hvorfor setter han ikke hensynet til folks helse og miljø høyere?

Svar:

Det er viktig å arbeide for å fase ut miljøgifter, inkludert skadelige fluorforbindelser, generelt i samfunnet, og ikke bare i skismurning. Slike stoffer kommer til Norge hovedsakelig gjennom produkter produsert i andre land, og miljøgifter blir også transportert over landegrenser via luft- og havstrømmer. Et rent norsk forbud mot såkalte perfluorerte stoffer (PFAS) vil derfor ikke ha optimal effekt alene. I tillegg vil et slikt forbud kunne komme i konflikt med EØS- (og delvis WTO-) regelverket. Derfor arbeider Norge bl.a. sammen med EU for å få faset ut skadelige fluorforbindelser. Flere skadelige fluorstoffer er allerede regulert eller i ferd med å bli regulert. For eksempel er det gjennom et EU-direktiv vedtatt forbud mot fluorstoffet

PFOA og relaterte stoffer fra i sommer. For å sikre utfasing av disse stoffene jobber Norge nå sammen med flere land for å få på plass et generelt forbud mot perfluorerte stoff. Et slikt generelt internasjonalt forbud mot perfluorerte stoff vil også gjelde for bruken av disse stoffene i produksjon og bruk av skismurning.

Det internasjonale skiforbundet (FIS) vedtok høsten 2019 forbud mot all bruk av fluorstoffer i skismurning i alle forbundets grener, også de stoffene som ikke er omfattet av EU-direktivet. Dette forbudet kom på plass ikke minst pga. aktiv innsats fra Norges Skiforbund, som blant annet kunne vise til at de allerede har et forbud mot fluorsmurning for utøvere under 17 år. Dette betyr at skidretten har gått lenger enn det EU-direktivet fastsetter.

Slike perfluorerte stoffer (PFASer) blir brukt i en rekke produkter som klær, sko, emballasje, slippbelegg i stekepanner og kokekar, elektronikk og kosmetikk, og bruken av PFASer i produksjon av skismurning utgjør en svært liten andel av den totale bruken av disse stoffene.

FIS har besluttet å utsette innføringen av forbudet til sommeren 2021. Dette skyldes at arbeidet med å utvikle

et sikkert system for å teste/avsløre bruk av fluorsmurning har tatt noe lenger tid enn forutsatt, blant annet pga. koronapandemien. For å sikre like konkurransevilkår kommende sesong har FIS derfor vedtatt å utsette innføringen av forbudet til kontrollmekanismene er på plass.

Jeg forutsetter at Norges Skiforbund følger norske regler og forskrifter, men realiteten er at selv om det går mot et generelt forbud mot perfluorerte stoffer (PFAS) i EU, er det ikke noe forbud mot PFAS i Norge i dag. Jeg vil imidlertid sterkt oppfordre både Norges Skiforbund og Norges Skiskytterforbund, som denne problematikken også gjelder for, om å bruke sine sterke internasjonale posisjoner til å fortsette arbeidet for å få gjennomført forbudet mot alle fluorstoffer i skismurning så raskt som mulig.

Jeg forstår at mange av skirennene i Norge, både på junior- og seniornivå, er internasjonale renn, der det kan være vanskelig med særnorske regler mot fluor. Jeg vil likevel oppfordre skiforbundet til å vurdere om det er mulig å gjøre flere skirenn i Norge fluorfrie kommende vinter, i tillegg til rennene for yngre utøvere.

SPØRSMÅL NR. 179

Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 27. oktober 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

Hvordan kan regjeringen mene at bekjempelse av plast i havet er høyt prioritert i utviklingspolitikken når summen som går til dette formålet reduseres betydelig i budsjettforslaget for 2021?

BEGRUNNELSE:

I år går tv-aksjonen til World Wildlife Fund (WWF) sitt arbeid for å bekjempe plast i havet. Regjeringen sier at dette temaet er høyt prioritert i utviklingspolitikken. I 2018, da FrP fremdeles satt i regjeringen, ble det opprettet et eget bistandsprogram mot marin forsøpling. Det skal gå til å hjelpe land med å bedre håndtere avfallet sitt for å hindre at det havner i naturen.

I årets budsjettforslag fra Utenriksdepartementet får vi imidlertid vite at Post 71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling reduseres med 236 mill. kroner i forhold til i fjor. Noe av reduksjonen skyldes at det foreslås flyttet 100 mill. kroner fra posten for å følge opp arbeidsdelingen mellom Utenriksdepartementet og Norad. Størstedelen

av reduksjon på 136 mill. kroner skyldes at regjeringen vil «tilpasse bistandsbudsjettet til reduserte rammer i 2021». Det opplyses videre om at dette vil innebære en forskyvning av Norges forpliktelser under bistandsprogrammet for marin forsøpling.

Regjeringen ønsker i 2021 å gi 38,1 mrd. kroner til bistandsformål. Dette tilsvarer 1 prosent av BNI-anslaget for 2021 og utgjør en reduksjon på 1,1 mrd. kroner (2,8 prosent) fra budsjettet for 2020. Hvis regjeringen hadde villet tilpasse midlene til bekjempelse av plast i havet til de reduserte budsjetttrammene, hadde kuttet vært på 2,8 prosent. Men midlene til bekjempelse av plast i havet ser i regjeringens budsjettforslag ut til å være redusert med over 30 prosent. Dette vitner ikke om et prioritert felt for regjeringen.

Svar:

Bistandsprogrammet mot marin forsøpling er en prioritert satsing over bistandsbudsjettet. Programmets totalramme på 1,6 milliarder kroner er den samme som før,

men forlenges til 2024. Den foreslåtte bevilgningen for 2021 er noe redusert som følge av nedgangen i nasjonalinntekten, behovet for å prioritere pandemibekjempelsen og utsettelse i flere prosjekter som følge av pandemien. I en slik situasjon har det vært viktig å kanalisere midler til områder hvor de faktisk lar seg benytte.

Marin forsøpling er en enorm utfordring. Det er anslått at åtte millioner tonn plast havner i havene hvert år. Dette tilsvarer femten tonn plast i minuttet. Plastens egenskaper gjør at den brytes saktere ned enn papp, papir, tre, metall og andre materialer. Det er dette som gjør plasten til et svært omfattende miljøproblem når den havner på avveie.

Med Norge som pådriver har FNs miljøforsamling vedtatt fire resolusjoner om marin forsøpling og mikroplast. I disse vedtakene understrekes det at styrket avfallshåndtering og avfallsforebygging er nøkkelen til å bekjempe marin forsøpling, og må prioriteres høyt. Gjennom vedtakene er det også enighet om at verden må eliminere utslipp fra avfall og mikroplast til havet. Norge arbeider for at miljøforsamlingen på sin neste sesjon skal gi et forhandlingsmandat for en global avtale mot marin forsøpling.

På denne bakgrunnen etablerte Norge i 2019 bistandsprogrammet mot marin forsøpling, med målsetting

om å forebygge og kraftig redusere omfanget av marin forsøpling fra store kilder i utviklingsland. Innsatsen skal fokuseres på forbedret avfallshåndtering av plastavfall i samarbeidsland, rydding og forsvarlig håndtering av avfall i utvalgte kystsoner og elver, styrking av næringslivets egeninnsats for bærekraftig produksjon, forbruk og forsvarlig avfallshåndtering og styrking av globale forpliktelser og nasjonale og regionale virkemidler for å forhindre marin forsøpling og mikroplast.

Covid-19 har imidlertid ført til et lavere aktivitetsnivå og større forsinkelser enn forventet i flere prosjekter under bistandsprogrammet. Dette skyldes blant annet nedstengning av samfunnet og reiserestriksjoner.

I tillegg er som kjent det totale bistandsbudsjettet redusert som følge av redusert nasjonalinntekt i 2020. Dette har vært nødvendig for å kunne møte den akutte helsekrisen pandemien har forårsaket. Den foreslåtte reduksjonen for 2021 endrer ikke på totalrammen for programmet, som er på 1,6 milliarder kroner, men programperioden forlenges med to år (2019-24). Regjeringens bidrag på 50 millioner kroner til årets TV-aksjon, som gikk til WWFs arbeid mot marin forsøpling, bekrefter også vektleggingen av dette viktige arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 180

Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 26. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvor mange søknader er mottatt om tilskudd til vedlikehold av alpinanlegg per dags dato og hvor store beløp er det henholdsvis søkt om og innvilget; hvor mange avslag er gitt og hvor mange søknader er ubehandlet (Det bes også oppgitt søknadene for tivoli)?

BEGRUNNELSE:

Mange alpinanlegg mistet store deler av årsinntekten sin som følge av nedstengningen av Norge i mars. 13. juli kunngjorde regjeringen at det var satt av 250 millioner kroner til en tilskuddsordning som skulle finansiere vedlikehold av alpinanlegg og fornøyelsesparker. Søkere til ordningen melder om avslag og innvilgelse av fra 4 - 22 % av søknadsbeløp. I DN 16. oktober kommenterer departementet slik:

“Utnyttelsen av rammen er blitt lav fordi lovpålagte vedlikeholdskostnader har vist seg å være langt lavere enn først antatt, og fordi mange søkere mistet en langt mindre del av sesongomsætningen sin enn først antatt (...), og mener ordningen har truffet riktig.”

Alle som har tillatelser etter taubaneloven må gjennomføre vedlikehold for å få åpne alpinanleggene til vinteren. Vedlikehold som er en forutsetning for lovlig drift må sies å være både nødvendig og lovpålagt. Det kan se ut til at regjeringens støtteordning er innrettet slik at den ikke kommer til nytte for en hardt presset reiselivsnæring.

Svar:

Innovasjon Norge har mottatt totalt 84 søknader om støtte til lovpålagte vedlikeholdskostnader. Søkerne har oppgitt at de til sammen har årlige lovpålagte vedlike-

holdskostnader på om lag 128 mill. kroner. Per dags dato er det innvilget tilskudd på om lag 17 mill. kroner. Støtten beregnes på samme måte som i den generelle kompensasjonsordningen, slik at det gis kompensasjon for en andel av de årlige lovpålagte vedlikeholdskostnadene, som tilsvarer den andelen av årsinntekten som søkerne mistet som følge av nedstengingen. Søkerne hadde i gjennomsnitt mistet om lag 15 prosent av omsetningen i sesongen 2019/2020 som følge av nedstengingen. Det faktiske om-

setningsfallet var lavere enn det som ble lagt til grunn for ordningen. Det har også vist seg at selskapenes lovpålagte vedlikeholdskostnader var lavere enn først antatt.

Det er gitt syv avslag, og fem søknader er ubehandlet. De ubehandlede søknadene skyldes at Innovasjon Norge må vente med beslutning til Skatteetaten har fattet vedtak i saker som er til behandling i den generelle kompensasjonsordningen.

SPØRSMÅL NR. 181

Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 23. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er årsaken til at regjeringen har kuttet i støtten til ROS gjennom Helsedirektoratets ordning for frivillig arbeid når behovet for organisasjonen er så stor og vil Statsråden se på muligheter for å øke støtten til å ta ned ventetid som f.eks. i Rogaland?

over tilskuddsordningen bruker- og pårørendearbeid innen rus-, psykisk helse- og voldsfeltet, kap. 765, post 71, en økning på 400 000 kroner fra tilskuddet de mottok over denne ordningen i 2019. Tilskudd for 2021 vil bli utlyst etter at statsbudsjettet er vedtatt.

BEGRUNNELSE:

Ros Rådgivning om spiseforstyrrelser er en viktig landsdekkende organisasjon som driftes av både ansatte og frivillige. Organisasjonen har en sterk økende antall brukere i hele landet. Ofte "henvises" brukere fra spesialisthelsetjenesten, fastlege eller helsesykepleier til ROS. I mange år har organisasjonen fått støtte fra Helsedirektoratets Ordningen Frivillig arbeid mv, kapittel 0761 post 71. I 2019 fikk de kutt på 50 % i midlene og det ser ut til å videreføres i 2021. Samme ordning har også en del faste tilskuddsmottagere som ROS kunne vært en del av. ROS har sterkt behov for øking av nasjonal støtte til sin organisasjon for å ta unna alle de som kontakter dem. I Rogaland ved Stavanger kontoret er det nå opptil 3 mnd. ventetid fra en med spiseforstyrrelser tar kontakt til en kan komme til samtaler og veiledning. I Nord-Norge er det sterkt behov for å åpne et kontor i Tromsø.

Svar:

Organisasjonen Rådgivning for spiseforstyrrelser er ikke øremerket over statsbudsjettet, og det er derfor ikke slik at regjeringen har kuttet i støtten til denne organisasjonen. Rådgivning om spiseforstyrrelser gjør en svært viktig jobb, og i 2020 mottok organisasjonen 2 mill. kroner i tilskudd

SPØRSMÅL NR. 182**Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 28. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

22. oktober behandler styret i Helse Sør Øst nok en gang sykehusplaner for Oslo der de anerkjenner at det fortsatt er uklart om planene blir godkjent. De behandler også en omfattende rapport med en rekke krav som ikke ligger inne i dagens planer, og som vil kreve både kapasitet og økonomi.

Mener statsråden det er forsvarlig av HSØ å starte forprosjektfasen 1. november, og vil han nå åpne for en fullverdig utredning av Ullevålalternativet slik at det foreligger et alternativ til den høye reguleringsrisikoen?

BEGRUNNELSE:

I et samlet drøftingsinnspill til rapportene fra Norsk sykepleierforbund, Fagforbundet og Legeforeningen 12.oktober 2020 peker de på omfattende mangler i forslag til hvordan virksomhetene skal fordeles i nytt sykehus, og hvilke følger rapportene som styret selv har bestilt vil få for oppstart og utvikling av prosjektet.

De konkluderer derfor med at:

“Organisasjonene tilrår derfor ikke oppstart av forprosjekt-fase nå. Etter organisasjonens syn bør sykehuset ledelse vurdere om prosjektorganisasjonen Nye OUS er hensiktsmessig ledet og sammensatt.”

De konstruktive og grunnleggende innspillene som her kommer fram vil det være naturlig å ta hensyn til, i tillegg til den omfattende reguleringsrisikoen som finnes ved dagens planer.

Svar:

I styremøte i Helse Sør-Øst RHF 22. oktober behandlet styret tertialrapport 2. tertial 2020 for regionale byggeprosjekter, jf. sak 114/2020. Det ble her redegjort for status for Helse Sør-Øst sine større byggeprosjekter, inkludert Nye Oslo universitetssykehus. Styret tok saken til etterretning. Styret i Helse Sør-Øst RHF har i styresakene 0050-2019 Oslo universitetssykehus HF – oppfølging av konseptfase Aker og Gaustad og 063-2020 Oslo universitetssykehus HF - oppstart forprosjekt for Nye Aker og Nye Rikshospital bedt Oslo universitetssykehus om konkretiseringer og rapporter som skulle inngå i forberedende arbeider før oppstart av forprosjekt. Dette arbeidet har nå Oslo universitetssykehus HF levert, og styret i Oslo universitetssykehus behandlet dette i styremøte den 20. oktober 2020. Flertallet i styret i Oslo universitetssykehus HF vedtok følgende;

1. Styret anbefaler at rapport om konkretisering av akuttmedisinsk og akuttkirurgisk virksomhet, inkludert traumevirksomhet, i Nye Oslo universitetssykehus, sett i sammenheng med resultat av fagfordelingsprosjektet, legges til grunn for videre arbeid i forprosjektet.
2. Styret ber administrerende direktør ta initiativ til å utrede muligheten for å overta ansvaret for bydelen Alna tidligere enn ibruktakelse av nye bygg i etappe 1.
3. Styret slutter seg til anbefalingen om at høysmitteløs etableres ved Nye Aker sykehus.
4. Styret slutter seg til at trykktank legges til Nye Rikshospitalet.
5. Styret anser med dette at oppdraget gitt i foretaksmøte 5. mars 2020 er fulgt opp og ber administrerende direktør sende styrets vedtak, styresak 79/2020 og rapporter til Helse Sør Øst RHF.
6. Styret ber om at rapport om psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling legges til grunn for det videre arbeidet i forprosjektet.
7. Styret ber om at rapport om smittevern, inkludert erfaringer fra pandemien, legges til grunn for det videre arbeidet i forprosjektet.
8. Styret ber om at rapport om barn og ungdom legges til grunn for det videre arbeidet i forprosjektet.
9. Styret berømmer innsatsen fra ansatte og andre som i en krevende situasjon med covid-19-pandemien har vært involvert og medvirket til et omfattende og faglig godt begrunnet utredningsarbeid.
10. Styret mener Oslo universitetssykehus har gjennomført de nødvendige forberedelser til forprosjekt Nye Aker og Nye Rikshospitalet og anbefaler oppstart av forprosjektet.
11. Styret konstaterer at det er omfattende aktiviteter knyttet til organisasjonsutvikling i forbindelse med pågående forberedelser til forprosjektet. Styret understreker viktigheten av at det arbeides videre med en samordnet organisasjons- og teknologiutvikling frem mot ibruktakelse av nye bygg. I dette arbeidet skal ansattes og brukeres medvirkning vektlegges.
12. Styret understreker at det er viktig å arbeide videre med den økonomiske bærekraften i prosjektene.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at administrerende direktør og styreleder ved Oslo universitetssykehus ga en muntlig orientering om sakens behandling i styret i Oslo universitetssykehus i Helse Sør-Øst sitt styremøte den 22. oktober 2020. Saken var satt opp som en temasak i styremøtet i Helse Sør-Øst RHF og det var dermed ikke sendt

ut noen saksdokumenter. Styret fikk kun en orientering om vedtaket i Oslo universitetssykehus HF og anledning til å stille spørsmål til styreleder og administrerende direktør ved Oslo universitetssykehus HF.

Saken er nå oversendt til Helse Sør-Øst RHF for videre behandling og administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF vil legge frem en beslutningssak for styret i Helse Sør-Øst RHF hvor en tar stilling til oppstart av forprosjektet.

Videreføring av prosjektet er et ansvar som tilligger styret for Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst RHF har op-

plyst at materialet fra Oslo universitetssykehus HF er omfattende og vil bli nærmere vurdert i Helse Sør-Øst RHF før det fremmes sak for styret.

Ullevål-alternativet er allerede utredet i flere faser av prosjektet, og sist våren 2019 som et alternativ til Rikshospitalet. Rapporten fra 2019 viste at en slik utbygging er anslått å koste 12,8 mrd. kroner mer og ta 7 år lenger tid å gjennomføre enn dagens planer. Rapporten var gjenstand for ekstern kvalitetssikring, som konkluderte med at alternativet ikke var økonomisk bærekraftig.

SPØRSMÅL NR. 183

Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 26. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke kriterier ligger til grunn for valgt vegbredde på nye Tana bru og hva kan gjøres for å unngå ulykker og få tilfredsstillende brøyting av brua?

BEGRUNNELSE:

Den nye Tana bru har fått mye hederlig omtale for utforming og lyssetting. Det har de siste dagene vært oppslag i lokalavisene med yrkessjåfører som peker på manglende funksjonalitet knyttet til at kjørebane er avdelt midt på, hver kjørebane er svært smal slik at store vogntog må kjøre med hjulene på det brede fortauet. Det påstås også at brøytebil med diagonalplog ikke får plass i kjørebane. Denne situasjonen gjør at tungtransport må kjøre om Utsjok, Finland, noe som er en betydelig omveg.

Svar:

Jeg vil vise til at valg av veibredde på riksveinettet generelt blir bestemt med utgangspunkt i veinormalene ut fra veiens funksjon, trafikkmengde og hastighet. For E6 Tana bru er veien i utgangspunktet dimensjonert etter daværende veinormalers veiklasse S1 som innebærer en total veibredde på 7,5 m med to kjørefelt på 3 m og 2 veiskuldre på 0,75 m. På grunn av Tana bru sin spesielle konstruksjon, blant annet med bærekabler plassert midt i brua og fortau på begge sider, ble veibredden redusert til 7 m etter en forutgående fraviksbehandling i Vegdirektoratet. Reduksjonen innebar at skulderbredden ble redusert fra 0,75 m til 0,5 m. Bredden på kjørefeltene er uendret.

På Tana bru er hver kjørebane dermed 3,5 m, men skilt av et midtrekkverk. Midtrekkverket og fortau på brua gjør at det må foretas noen driftstilpasninger i forbindelse med for eksempel brøyting. Veibredden er likevel tilstrekkelig til at det meste av brøyteutstyr kan benyttes og slik at snørydding vil kunne foregå på en tilfredsstillende måte.

Bredden på kjørefeltene er uendret og i samsvar med kravene som var stilt i veinormalene da brua ble planlagt. Kjørefeltbredden skal dermed være tilstrekkelig for alle vanlige kjøretøy, også vogntog som normalt har en bredde på opptil 2,6 m. Enkelte spesielle kjøretøy, som for eksempel mobilkraner, har en bredde på opp mot 3 m og skal da også kunne passere. Helt spesielle transporter med større bredde kan i tillegg benytte fortauet. Brua innebærer med andre ord ingen begrensning på trafikk.

Jeg vil avslutningsvis vise til at trafikkikkerheten er godt ivaretatt både med fortau og lav fartsgrense over brua, dvs. 50 km/t.

SPØRSMÅL NR. 184**Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 23. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at dette viktige mudringsprosjektet ikke er inne i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet godkjente Kystverkets mudringsprosjekt for Borg Havn i våres, et prosjekt det har vært arbeidet med i over 10 år. Kystverket har bedt om 20 til 30 mill. kroner i 2021 for å gjennomføre testmudring med den mudringsteknologien som planlegges brukt. Det er lagt stramme rammer for mudringen med 4 måneder i året.

Nye målinger av farleden bekrefter at den er i ferd med å gro så mye igjen at det legger begrensninger på størrelsen på skip som kan komme inn. Det haster derfor med å komme i gang med mudringsprosjektet.

Svar:

Farledsprosjektet i innseilingen til Borg havn er et viktig prosjekt, med stor betydning for deler av skipsfarten som trafikkerer havnen. Dybden i farleden har blitt redusert over tid, som følge av at sedimenter som føres nedover med Glomma blir liggende i innseilingen. Jeg er kjent med at dette medfører utfordringer for de største fartøyene som går inn til havnen.

Farleden inn til Borg havn ligger i tilknytning til viktige verneområder i sjø, Øra naturreservat og Ytre Hvaler nasjonalpark. Kombinasjonen verneområder og store mengder forurensede masser gjør dette prosjektet utfordrende og kostnadskrevenne.

Innenfor rammene av et stramt budsjett har det ikke vært rom for å igangsette prosjektet i innseilingen til Borg havn i 2021. Dette betyr imidlertid ikke at prosjektet ikke vil bli prioritert. Regjeringen vil våren 2021 legge frem Nasjonal transportplan 2022-2033. Tiltak i innseilingen til Borg havn vil bli vurdert i sammenheng med de samlede prioriteringene i planen.

SPØRSMÅL NR. 185**Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 22. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvor mange operative politistillinger er det per tusen i henholdsvis Listerregionen og i Agder, og når vil man om dagens politikk videreføres nå to per tusen?

BEGRUNNELSE:

Politidekningen i Listerregionen i Agder har ofte blitt kritisert. Vi ser flere eksempler på at politiet rykker ut sent, og at de ofte er de siste til å ankomme skadested eller hendelsessted. Dette skyldes så klart ikke det lokale politiet som fortjener ros for å gjøre en veldig god jobb med de ressursene de har tilgjengelig.

Innbyggerne i vestre del av Agder bør likevel kunne forvente en like god tilstedeværelse som andre deler av landet.

Et nylig eksempel er fra lørdag 17.10.2020 hvor politiet ble tipset av forbipasserende om et innbrudd i Flekkefjord sentrum men de forbipasserende måtte selv ta hånd om gjerningspersonen i 40 minutter før politiet ankom. Et av vitnene uttalte at:

«Det føles utrygt å bo i en by der man må ta ting i egne hender.»

Undertegnede har forståelse for at politiet ikke kan være over alt – alltid. Men man kan likevel stille spørsmål ved om politidekningen i deler av distriktsnorge er for dårlig.

Politiet har fått økte ressurser de seneste år, og det har kommet flere nye politistillinger i perioden 2013 -2019. Undertegnede er imidlertid bekymret for at man i Listerregionen spesielt, men også i resten av Agder er langt fra regjeringens mål om to politi per 1000 innbygger. Undertegnede vet at det er politimesteren som disponerer midlene men mener likevel ikke det fritar justisministeren eller sentrale myndigheter i å uttale seg særskilt om politidekningen i Listerregionen.

Svar:

Målet om 2 polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere er et mål som gjelder for hele landet sett under ett, ikke per politidistrikt. Det er derfor variasjoner i dekningsgrad fra politidistrikt til politidistrikt ut i fra hvilke utfordringer de ulike distriktene står ovenfor. For eksempel er deknings-

graden høyest i politidistrikt med lange avstander, som Nordland, Troms og Finnmark, og i Oslo, som har sine utfordringer i kraft av å være storby og lokalisering av særganer som trekker opp tallet.

Politiet opplyser på sine nettsider at politidekningen i Agder politidistrikt var 1,66 per 1 000 innbyggere pr. 30.06.2020. Dette gjør Agder til det politidistriktet med høyest dekningsgrad utenom de ovennevnte. Politidistriktetsnivå er det laveste organisatoriske nivået politidekning måles på.

Med dagens politikk vil vi nå målet om 2 polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere på nasjonalt nivå i løpet av 2020. Regjeringen videreføre dette målet som et minimum, ref. Meld. St 29 (2019-2020) «Politimeldingen».

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 28. oktober 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvordan er KABB involvert i regjeringens forslag om budsjettendring for 2021, og forutsettes dagens organisering opprettholdt i Askim, slik Stortinget tidligere har uttrykt at det bør være?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har gjennom tidligere budsjettforslag, lagt opp til å avvike KABBs drift i den form den var etablert. Stortinget avviste dette, men av budsjettforslaget for 2021 legges det opp til en ny endring, uten at dette er drøftet verken med KABB, eller i proposisjonen.

Svar:

Forslaget i Prop. 1 S (2020—2021) er å flytte tilskuddet til KABB fra kap. 326, post 78 til kap. 326, post 80. Endringen har sammenheng med en større omlegging av tilskuddsforvaltningen i Kulturdepartementet som er omtalt i budsjettproposisjonen. Kulturdepartementet foreslår å overføre mer ansvar for tilskuddsforvaltningen til underliggende virksomheter. Hensikten er større grad av effektivisering, forenkling og likebehandling, samt å styrke fagligheten i tilskuddsforvaltningen. Omleggingen er en

oppfølging av Meld. St. 8 (2018—2019) Kulturens kraft. Kulturpolitikk for framtida og Innst. 258 S (2018—2019).

Forslaget om å flytte tilskuddet til KABB til kap. 326, post 80 betyr at Nasjonalbiblioteket får ansvaret for behandling av søknader, fastsetting og utbetaling av tilskudd samt oppfølging og kontroll med at tilskuddet blir brukt etter forutsetningene. Denne omleggingen medfører ingen endring i tilskuddsnivået til tilskuddsmottakerne i 2021.

KABB er en frivillig organisasjon. De er på det som kalles som styringsnivå 3 i departementets opplegg for tilskuddsforvaltning. Det betyr at de får generell støtte til sitt formål, og at de selv setter egne mål og prioriteringer for virksomheten. Den foreslåtte omleggingen av tilskuddsforvaltningen endrer ikke på dette, og endringen får følgelig heller ikke konsekvenser for KABBs organisering og lokalisering.

SPØRSMÅL NR. 187**Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 28. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for prosessen for opprettelse av Dagligvaretilsynet, herunder ansettelsesprosessen av tilsynsdirektør inkludert kvalifikasjoner som er ønskelig, og hvordan departementet samarbeider med relevante aktører i bransjen i forbindelse med denne opprettelsen?

BEGRUNNELSE:

Næringsministeren og regjeringen har satt fokus på den manglende konkurransen i dagligvaremarkedet. Ett av tiltakene har vært Lov om god Handelsskikk, og vedtaket om å opprette et eget Dagligvaretilsyn med en egen direktør. I statsbudsjettet står det at det nye Dagligvaretilsynet skal etableres 1.1.2021. Det står også at den nye tilsynsdirektøren skal være ansatt og operativ fra samme dato.

Svar:

Prosessen med å opprette Dagligvaretilsynet er godt i gang. Jeg arbeider for at det i løpet av senhøsten 2020 skal rekrutteres en tilsynsdirektør. Et rekrutteringsbyrå med

god erfaring fra å rekruttere toppledere til statlige etater skal bistå departementet i dette arbeidet. Jeg legger vekt på at lederen av Dagligvaretilsynet skal ha god kjennskap til norsk næringsliv, spesielt dagligvaresektoren nasjonalt og internasjonalt. En lederprofil er under utarbeidelse.

Så snart en leder for Dagligvaretilsynet er på plass, vil vedkommende få i oppgave å rekruttere medarbeidere med sikte på gradvis oppbygging fra 1. januar 2021. Dagligvaretilsynet skal som kjent samlokaliseres med Forbrukertilsynet i Grenland. Jeg opplever at vi har et godt samarbeid med Forbrukertilsynet for å få det praktiske på plass.

Vi er nå inne i en fase hvor det tekniske og organisatoriske er på plass, er jeg opptatt av at Dagligvaretilsynet skal ha et konstruktivt samarbeid med relevante aktører i bransjen. Det er viktig for at tilsynet skal virke etter intensjonene og være til nytte for både myndigheter og norsk næringsliv.

Opprettelse av Dagligvaretilsynet avhenger av at Stortinget vedtar regjeringens forslag til statsbudsjett på dette området.

SPØRSMÅL NR. 188**Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 29. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at det vil gis tilstrekkelige økonomiske rammer til de regionale helseforetakene (RHF), slik at ikke døgntilbudet i tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser (TSB) reduseres som følge av kommende anbudsrunder?

BEGRUNNELSE:

For å unngå en reduksjon i dagens døgnbehandlingsskapasitet, som ivaretas gjennom tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), må rammene for kommende tilbud som

utlyses av helseforetakene tilpasses dagens driftsutgifter sammenlignet med forrige anbudsrunde.

Det meldes fra RIO - en landsdekkende brukerorganisasjon på rusfeltet, at mange av dagens institusjoner ble etablert med andre kvalitets- og kompetansekrav enn hva nyere retningslinjer tilsier, noe som sannsynligvis vil gi økte driftsutgifter. Dette forutsetter i så fall at rammene økes i tråd med de ekstra driftsutgifter en tilsvarende kapasitet tilsier. Konsekvensen dersom rammene forblir uendret kan bli en kraftig reduksjon i tilbudene, nedlagte institusjoner, økte køer og tapte fagmiljøer.

Helse Sør-Øst er den eneste av de regionale helseforetakene som har løpende avtaler, og deres tilbud innen

TSB dekker også en større befolkningsandel enn de resterende RHFene. De fleste av deres avtaler ble inngått i 2012 og en kommende anbudsrunde har vært diskutert i Helse Sør-Øst sitt styre i 2019 uten at det har vært satt noen dato for dette.

Svar:

Regjeringen la nylig frem sitt forslag til statsbudsjett for 2021 for Stortinget. Samlet foreslås det å styrke sykehusbudsjettene med 6,3 milliarder kroner i 2021. Dette gir blant annet rom for en aktivitetsvekst på om lag 2,3 prosent, reduksjon i ventetidene og dekning av særskilte kostnader knyttet til pandemien. Regjeringen fortsetter å prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, og dette vil bli videreført som ett av hovedmålene i oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene i 2021. De regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys nødvendig spesialisthelsetjeneste, herunder tverrfaglig spesialisert rusbehandling TSB.

I anledning spørsmålet og dets begrunnelse er det innhentet en kommentar fra Helse Sør-Øst RHF. De opplyser at de har etablert prosedyrer for gjennomføring av anskaffelser av behandlingstilbud fra private leverandører. Denne innebærer at det først etableres en arbeidsgruppe

som har ansvar for å gjennomføre en behovsvurdering. Arbeidsgruppen ledes av Helse Sør-Øst RHF og inkluderer blant annet brukerrepresentanter og fagpersoner fra helseforetakene.

I forbindelse med behovsvurderingen innhentes statistikk over blant annet bruk av tjenesten, ventetider, forventet utvikling i etterspørsel og faglige utviklingstrekk innen det aktuelle fagområdet. Det avholdes videre møter med fagråd, avtaleparter, leverandørmarkedet og representanter fra kommunene for å sikre et bredt grunnlag for vurderinger av omfang og innretningen på anskaffelsen. Behovsvurderingen ligger til grunn for vurdering av den økonomiske rammen for anskaffelsen og for utforming av konkurransegrunnlaget, hvor det gis en detaljert beskrivelse av hvilke behandlingstilbud som ønskes kjøpt. Det fremgår av kravspesifikasjonen hvilke kvalitetskrav som stilles i anskaffelsen, for nettopp å sikre at behandlingstilbudene som kjøpes har den ønskede kvalitet og den faglige innretning som er ønsket og tilpasset de øvrige tjenestene til denne brukergruppen.

Helse Sør-Øst RHF har ved tidligere anskaffelser innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) prioritert å opprettholde døgnbehandlingsskapiteten hos private avtaleparter. Dette gjenspeiles i ressursbruken innen fagområdet i perioden hvor de to siste anskaffelsene ble gjennomført:

TSB	2013		2016		2017		2018	
	Mill. kroner	Prosent	Mill. kroner	Prosent	Mill. kroner	Prosent	Mill. kroner	Prosent
Fordelt til sykehusområdene	1 329	64,5 %	1 494	56,6 %	1 482	56,7 %	1 558	56,7 %
Fordelt til kjøp fra private	732	35,5 %	1 125	42,6 %	1 119	42,8 %	1 139	41,4 %
Fritt behandlingsvalg			20	0,7 %	11	0,4 %	53	1,9 %

Tabellen viser at det har vært en betydelig økning av ressursbruken i perioden 2013 til 2018, og mesteparten av økningen har skjedd hos de private avtalepartene.

Helse Sør-Øst RHF kan for øvrig opplyse om at det er iverksatt et planarbeid innen fagområdene psykisk helsevern og TSB som vil gi rammer for utviklingen av disse fagfeltene fremover. Som et ledd i arbeidet har det vært avholdt møter med alle avtaleparter innen TSB og disse vil også bli involvert i det videre planarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 189**Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 27. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Sterke jernbanemiljøer mener Follobanen er planlagt med for dårlig funksjonalitet, sett i forhold til de store investeringene. Dette gjelder ikke minst godshensyn. Nå er mange lokalt fortvilet og sinte fordi vedtaket om statlig planprosess fratar Ås og Nordre Follo mulighet til å styre planprosessen for togparkering og kopling til Østre linje, der mye dyrka mark ser ut til å måtte ofres.

Hvordan ser statsråden på at lokal medvirkning har vært så lite inne i bildet, og vil han vurdere andre løsninger i dialog med kommunene?

Svar:

Planprosessen for Østre linjes forbindelse mot Oslo og togparkering ved Ski har hatt en bred og omfattende lokal medvirkning og involvering, fra KVVU til utkast til planprogram, og er i samsvar med regelverket i Plan- og bygningsloven. De berørte kommunene har de siste årene behandlet en rekke saker som vedrører prosjektet. I tillegg til involveringen av politiske organer i Ås og Ski/Nordre Follo kommuner, har det vært omfattende og løpende kontakt med kommunenes planadministrasjoner.

Planinitiativ for togparkeringsanlegg og ny avgreining for Østrelinje ble ved årsskiftet 2018/2019 behandlet i Ås og Ski (nå Nordre Follo) kommunestyre. Begge kom-

munene ga tilslutning til at Bane NOR kunne begynne direkte på reguleringsplanarbeid for tiltakene uten forutgående kommunedelplan. Det ble satt flere forutsetninger for vedtakene, og det ble stilt krav om vern av matjord, natur- og kulturlandskap.

Høsten 2019 la Bane NOR et forslag til planprogram for reguleringsplan ut til offentlig ettersyn og sendte det på høring til berørte kommuner og myndigheter. I planprogrammet foreslo Bane NOR to løsninger for avgreining med tilhørende togparkering som er valgt ut med hensyn til vern av matjord, natur- og kulturlandskap, men også nasjonale interesser knyttet til prosjektets nytte, kostnader og gjennomførbarhet.

Både Nordre Follo og Ås kommune avviste i mai 2020 å fastsette planprogrammet. Kommunene ønsker ikke at planprogrammet også inneholder et alternativ i dagen, selv om dette i Bane NORs foreløpige vurderinger er 60-75 prosent rimeligere enn alternativer under bakken. Kommunene ønsker dermed at løsninger velges før konsekvensutredningen er utarbeidet. På bakgrunn av dette har Bane NOR anmodet Samferdselsdepartementet om å be Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å beslutte bruk av statlig plan etter PBL §6-4.

Jeg vurderer at lokal medvirkning og involvering er godt ivarettatt gjennom planprosessen.

SPØRSMÅL NR. 190**Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 23. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

19.06.20 vedtok Stortinget at det ikke skal gis forlenget frist for idriftsettelse av vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon utover 31.12.21.

Vil statsråden følge opp dette vedtaket ved at OED ikke imøtekommer RWEs klage på NVEs avslag på forlenget frist for det planlagte vindkraftverket på Oddehei og Bjelkeberg i Birkenes kommune?

BEGRUNNELSE:

Vindkraftsaken i Birkenes har pågått i mange år og har skapt dyp splittelse i kommunen. Kraftverket er planlagt plassert i viktige friluftarealer. Det kraftverket utbygger nå søker om konsesjon til er også betydelig endret sammenliknet med det som opprinnelig fikk sin tilslutning i kommunestyret.

Svar:

I vedtak nr. 799 av 19. juni 2020 anmodet Stortinget om følgende: Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon.

Departementet følger opp anmodningsvedtaket, og jeg viser i den forbindelse til redegjørelsen i Prop. 1 S (2020-2021) punkt 4.1, som er til behandling i Stortinget.

Departementet mottok 14. september 2020 klagesaken om NVEs avslag på søknad om utsatt frist for idriftsetting av Oddeheia og Bjelkeberget vindkraftverk. Klagesaken er nå under behandling i departementet. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan uttale meg om sakens utfall før den er ferdig behandlet.

SPØRSMÅL NR. 191

Innlevert 20. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 28. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at prosessen med å etablere hovedsete for Midt-Troms lensmannsdistrikt på Setermoen gjenopptas og fullføres innen rimelig tid?

BEGRUNNELSE:

I sin tilråding til Politidirektoratet skrev politimesteren i Troms følgende om dannelse av ny struktur for Midt-Troms lensmannsdistrikt:

Politimesteren finner det riktig å ta hensyn til de mange og gode argumenter for å etablere fem tjenesteenheter, og ikke fire som i det opprinnelige forslaget. Videre anbefales det at antallet tjenestesteder økes fra de foreslåtte åtte i høringsforslaget, til ti. I vurderingen av hvilke to tjenestesteder som skal komme i tillegg, holder politimesteren fast ved at Setermoen må bygges opp til å få tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å utgjøre et synlig hovedsete i det nye lensmannsdistriktet, og at vakt- og beredskapstjeneste har sin base der. Skal dette lykkes har en ikke ressurser til omfattende bemanning på de øvrige lensmannskontorene i lensmannsdistriktet. Derfor er det hensiktsmessig at lensmannskontoret på Ibestad videreføres, mens Salangen avvikles. Lensmannskontoret i Målselv har leieavtale til 2029 og betjener i lokal målestokk en betydelig befolkningsmengde, slik at det ved utvidelse til ti tjenestesteder er naturlig å videreføre dette kontoret.

I sitt vedtak av 17.01.2017 har Politidirektoratet uttalt følgende: Sammenslåing av lensmannsdistriktene Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen, og Ibestad, til Midt-Troms lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriktet har følgende tjenestesteder: Balsfjord lensmannskontor, Målselv

lensmannskontor, Bardu lensmannskontor, og Ibestad lensmannskontor. Administrasjonssted er lagt til Setermoen (Bardu lensmannskontor). Lensmannsdistriktet vil dekke politimessige og sivilrettslige gjøremål for kommunene Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen, Lavangen, Gratangen, og Ibestad.

Troms politidistrikter har hatt to anbudsrunder der de har søkt etter tilbydere for å etablere hovedsete i nytt bygg på Setermoen. I februar i år avlyste politimesteren anbudsprosessen. Den 12.10.2020 deltok politimesteren i Troms på møte i Midt-Troms Regionråd. Der uttalte hun at Setermoen skulle være hovedsete, men at lensmannen i Midt-Troms ikke nødvendigvis måtte ha kontorsted der. Det var tilstrekkelig at pass og sivilfunksjoner ble ivare tatt for at det skulle anses som et hovedsete. Dette er i klar motstrid til politimesterens tilråding referert ovenfor, og som er grunnlaget for Politidirektoratets vedtak.

Svar:

Midt-Troms lensmannsdistrikt omfatter tjenestestedene Balsfjord lensmannskontor, Målselv lensmannskontor, Bardu lensmannskontor (Setermoen) og Ibestad lensmannskontor. Lensmannsdistriktet ivaretar politimessige og sivilrettslige gjøremål for kommunene Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen, Lavangen og Ibestad.

Troms politidistrikts plan er å etablere Setermoen som administrasjonssted, herunder med base for ledelse, vakt- og beredskap samt passutstedelse. Dette vil være i tråd med politimesterens tilråding av 15.12.16 og Politidirektoratets vedtak av 17.01.17. Troms politidistrikt har opplyst til Politidirektoratet at det aldri var politimesterens intensjon på det nevnte møtet med ordførere/råd-

menn 12.10.20 å gi uttrykk for at det er tilstrekkelig at pass og sivilfunksjoner ble ivaretatt for at Setermoen skulle anses som et administrasjonssted/hovedsete.

Politidirektoratet opplyser videre at det i politidistriktet har pågått en utredningsprosess for å avklare behov for tilpasninger i struktur, oppgaveløsning og kapasitet som er av helt sentral betydning i vurderingen av fremtidige arealbehov. Jeg er blitt forsikret om at prosessen med å

etablere hovedsete for Midt-Troms lensmannsdistrikt på Setermoen, herunder leieavtale, nå er underveis.

For regjeringen er det viktig at politiressursene brukes kostnadseffektivt og målrettet for å bekjempe kriminalitet og utføre de andre oppgavene politiet har ansvar for.

Som kjent er det politimesteren som har ansvaret for å fordele ressursene internt i politidistriktet og sørge for at det lokale tjenestetilbudet utvikles i samråd med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 192

Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 27. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hvordan ser oversikten over de samlede konsekvensene av kuttene i pensjonstilskudd og kapitaltilskudd til private barnehager ut, og hvor mye legger statsråden til grunn at nedgangen i kapitaltilskuddet fra 2020 til 2021 totalt vil gi i lavere utbetalt tilskudd til private barnehager i 2021?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2021 foreslått at pensjonstilskuddet til private barnehager skal kuttes med 350 millioner kroner, mens enkeltstående barnehager gis en midlertidig skjerming mot dette kuttet tilsvarende 130 millioner kroner i 2021. Private barnehagers landsforbund (PBL) har beregnet at kuttet i kapitaltilskuddet i 2021 vil utgjøre 245 millioner kroner mindre til private barnehager. I tillegg kutter regjeringen pensjonstilskuddet med 350 millioner kroner. Fire av ti private barnehager gikk i underskudd i 2019, og nærmere halvparten av barnehagene har budsjettert med underskudd i 2020, ifølge PBL.

Svar:

I statsbudsjettet for 2021 foreslår regjeringen å redusere pensjonspåslaget i driftstilskuddet til private barnehager fra 13 prosent til 11 prosent fra 1. januar 2021. Bakgrunnen for nedjusteringen er at 94 prosent av barnehagene har fått mer i pensjonstilskudd enn de faktisk har hatt i pensjonsutgifter. Forslaget vil gi en innsparing i statsbudsjett på 350 mill. kroner. Videre foreslår regjeringen at det opprettes en overgangsordning for enkeltstående barnehager som har en kostnad på 135 mill. kroner i

2021. Dermed blir den samlede innsparingen over rammetilskuddet til kommunene på 215 mill. kroner. I 2021 vil derfor private barnehager få en reell reduksjon i driftstilskuddet. Når det gjelder kapitaltilskuddet til private barnehager, er det ingen reell endring i nivået på tilskuddet. Departementet har på vanlig måte foretatt en teknisk justering av kapitaltilskuddet, basert på forventet rentenivå og forventet prisvekst i 2021. Rentenivået er historisk lavt, og pris- og kostnadsveksten er som følge av koronautbruddet betydelig lavere enn normalt. Dette vil påvirke private barnehagers kapitalkostnader i 2021. Da er det naturlig at også kapitaltilskuddene justeres i tråd med forventet kostnadsnivå.

Departementet har hatt en helhetlig gjennomgang av finansieringssystemet for private barnehager. Den viste et behov for å justere pensjonspåslaget slik at det er mer i tråd med faktiske pensjonsutgifter i private barnehager. Formålet med reduksjonen er å sikre at tilskuddet som gis går til å dekke barnehagenes faktiske pensjonsutgifter, og ikke til å dekke andre kostnader eller til å øke overskuddet. Departementets beregninger viser at med et pensjonspåslag på 11 prosent vil fortsatt om lag 85 prosent av barnehagene få dekket sine pensjonsutgifter gjennom det ordinære pensjonstilskuddet. Barnehager som har høyere pensjonsutgifter vil fortsatt kunne søke kommunen om å få dekket kostnadene utover påslaget på 11 prosent. Regjeringen foreslår å utvide søknadsordningen til å gjelde barnehager med pensjonsavtaler inngått frem til 1. januar 2019. Til nå har dette kun vært mulig for barnehager med pensjonsavtaler inngått før 2015.

For å gi barnehager med mindre økonomisk handlingsrom noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet, foreslår regjeringen å opprette en toårig overgangsord-

ning for enkeltstående barnehager. Overgangsordningen innebærer at de beholder pensjonspåslaget på 13 prosent i 2021, og at det gradvis nedjusteres med ett prosentpoeng i året. Fra og med 2023 vil dermed enkeltstående barnehager ha samme pensjonspåslag som øvrige barnehager på 11 prosent. Enkeltstående barnehager har lavere lønnsomhet enn barnehagekonsernene. Disse barnehagene har heller ikke et konsern i ryggen med større økonomisk handlingsrom og fleksibilitet til å håndtere endringer i inntektsnivået.

Departementets beregninger viser at de fleste barnehagene vil få en reduksjon i driftsinntektene på mellom en og to prosent om påslaget nedjusteres. Gjennomsnittlig reduksjon for alle barnehager er litt over en prosent. Reduksjonen er omtrent den samme uavhengig av størrelse og om barnehagene er i en sammenslutning med flere barnehager.

Kapitaltilskuddet skal dekke barnehagenes kapitalkostnader. Kapitalkostnadene er rentekostnader og avskrivninger. Rentekostnader vil både være renter på lån og avkastning til eier på innskutt kapital. Kapitaltilskuddet skiller ikke på om barnehagen har valgt å finansiere bygg med lån eller egenkapital. Kapitaltilskuddet er fastsatt som nasjonale satser, og varierer med barnehagens godkjenningsår. De nyeste barnehagene får mest i tilskudd. Kapitalkostnadene beregnes ut fra hva det koster å bygge en ny barnehage. Telemarksforskning beregner de årlige tilskuddssatsene ved å ta utgangspunkt i Husbankens tall på nybygg. Telemarksforskning har gjort en mindre justering i årets rapport, ved å inkludere tall for nybygg over flere år. Dette skyldes at det nå bygges få barnehager, og tall for enkeltår kan derfor gi et misvisende bilde på hva som er normale byggekostnader for nye barnehager. Basert på kostnadstallene for nybygg, beregnes det rente-

kostnader og avskrivninger basert på forventet rentenivå og forventet prisvekst i 2021.

Det er også verdt å merke seg at den forventede kommunale deflatoren for inneværende år har falt fra 3,1 pst. til 1,6 pst. grunnet covid-19-pandemien. Driftstilskuddene til de private barnehagene er beregnet med utgangspunkt i deflatoren på 3,1 pst., og har ikke blitt justert ned med den lavere deflatoren. Det betyr isolert sett at de private barnehagene er kompensert for et høyere kostnadsnivå enn det vi forventer i 2020. Departementet anslår at de private barnehagene samlet sett har fått driftstilskudd som er i underkant av 300 mill. kroner høyere enn dersom kostnadsnivået med den justerte kommunale deflatoren for 2020 hadde blitt lagt til grunn. Tilsvarende er ikke kapitaltilskuddet for 2020 justert som følge av at faktisk rentenivå er lavere enn det forventede som ble lagt til grunn da tilskuddene ble beregnet høsten 2019.

Normalt går om lag en tredjedel av de private barnehagene med underskudd i et enkeltår, men Utdanningsdirektoratets regnskapsstatistikk for 2017 og 2018 viser at kun om lag 15 prosent av barnehagene gikk med underskudd to år på rad. En rapport fra Telemarksforskning viser at størrelsen på overskudd eller underskudd har liten sammenheng med tilskuddene barnehagene mottar, og at barnehager med lave inntekter ikke har spesielt svake årsresultater.

Jeg mener det ikke er riktig å vurdere bevilgningsendringer som er reelle kutt sammen med nominelle endringer i tilskudd som skyldes rentenivå og pris- og kostnadsvekst. Det er ingen reell endring i kapitaltilskuddet til private barnehager. Samlet vil dermed den reelle reduksjonen i tilskudd for private barnehager være 215 mill. kroner i 2021, og dette grunnet nedjusteringen av pensjonspåslaget.

SPØRSMÅL NR. 193

Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Runar Sjøstad

Besvart 27. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Vil statsråden gjøre noe for å redusere behandlingstiden på klagesaker i OED slik at kommuner ikke mister viktige industriprosjekter grunnet manglende kapasitet på strømforsyningen?

BEGRUNNELSE:

Senja kommune er en ny kommune i Troms og Finnmark fra 1. januar 2020. Kommunen er rik på naturressurser og har energikrevende industri i vekst. Bergverk, sjømat mv. Strømtilførselen til Senja er på 66 KV og kapasiteten er fullt utnyttet. NVE har søkt konsesjon for oppgradering av høyspentlinjen til 132 KV. Det har vært jobbet i 10 år med

å styrke forsyningssikkerheten til Senja og det er innført sparetiltak. Konesjonssøknaden fra NVE er påklagd og saken er oversendt OED for klagebehandling. Kommunen har fått oppgitt at behandlingstid for denne type saker er ca. 2 år, noe som kommer i tillegg til byggeperioden som vil være ca. 1 år for denne linjen. Salmar bygger Lakseslakteri og utvider kapasiteten på settefisk anlegget fra 15 til 30 millioner. Dette utgjør en investering på 1 - 1,5 milliarder kroner. En klagebehandling på 2 år vil umuliggjøre Salmar sine planer om oppstart av settefisk anlegget som planlagt i Mai 2022. I tillegg planlegger Statkraft et kommersielt anlegg for bruk av grønn metanol i Finnfjord i Senja kommune. De vil ha et årlig energibehov på 1 TWh.

Kommunen er redd videre vekst og utvikling vil bli forsinket eller stanse opp grunnet manglende kapasitet på strømforsyningen.

Svar:

Saksbehandlingstiden i klagesaker knyttet til ulike energi- og vassdragstiltak avhenger generelt av flere forhold, herunder sakens kompleksitet, eventuelle behov for å innhente ytterligere opplysninger og departementets saksmengde for øvrig. Saksbehandlingstiden i slike saker, som ofte gjelder konfliktfylte tiltak lokalt eller regionalt, må

balanseres mot hensynet til forsvarlig behandling med tilstrekkelig grad av medvirkning og involvering av sakens parter og de ulike berørte interessene.

Siden representanten i begrunnelsen for spørsmålet tar opp en bestemt kraftledningsklagesak, vil jeg få knytte noen bemerkninger til den: Departementet mottok klagesaken knyttet til NVEs vedtak om konsesjon til en ny 132 kV kraftledning mellom Finnfjordbotn og Silsand transformatorstasjoner ved NVEs oversendelsesbrev av 7. september 2020. Saken er i dag under klagebehandling i departementet.

Mitt departement er i møte med Troms Kraft Nett gjort kjent med at saken haster, herunder om tiltakets betydning for forsyningssikkerheten generelt og for industriutviklingen lokalt. Jeg er ikke kjent med hvor kommunen skal ha fått opplysninger om en behandlingstid på 2 år, men fra departementets side er det overfor konsesjonæren redegjort for en forventet behandlingstid som er vesentlig kortere enn det representanten skisserer i begrunnelsen for spørsmålet.

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan gå nærmere inn på når denne saken vil være ferdig behandlet, men jeg kan bekrefte at saken er prioritert.

SPØRSMÅL NR. 194

Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 28. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan regjeringen gi et tidsestimat og totalt kostnadsestimat om når folk i Nordland kan forvente at de nye redningshelikoptrene kan lande ved sykehusene i Nordland som Sea King i dag gjør?

BEGRUNNELSE:

De nye redningshelikoptrene skal som kjent erstatte Sea King redningshelikoptrene som snart er 50 år og har tjent folk i nød godt.

Testlandningene er gjort ved St. Olavs hospital og Haukeland sykehus i fjor høst. Begge steder er det utrygt for folk som er i nærheten når helikoptrene lander. Det viser en ny rapport som nå er blitt kjent.

Det virker som det er en overraskelse for noen at "downwash" øker i omfang når rotordiamenter blir større.

Selv jeg som ikke har inngående kjennskap til fysikkens lover som et helikopter har å forholde seg til skjønner jo det at når vekta øker så øker behovet for løftekraft. Økt løftekraft vil naturlig gi økt turbulens under et helikopter.

Justis- og beredskapsdepartementet sier til NRK at det er et mål at nye redningshelikopter skal operere sikkert og trygt innen de oppdrag som redningshelikoptertjenesten utfører. Også landinger ved sykehus.

Jeg og mange med meg levde nok i villfarelsen om at det var et krav, ikke et mål. Slike uttalelser skaper usikkerhet. Ellers er jo sikkerhet normalt ekstremt viktig når vi snakker om flyvirksomhet. Men bare et mål for når det står om liv og helse.

"De nye helikoptrene vil gi større trygghet for folk på sjøen, langs kysten og i avsidesliggende områder over hele landet", sa statsminister Erna Solberg i talen under markeringa av nye redningshelikoptre i september.

Hun bare glemte å si at det vil gi dårligere trygghet for de som oppholder seg rundt sykehuset når helikoptret skal lande. Skal utbedringene foretas vil det medføre store kostnader ved landets sykehus. Kostnader det ikke er tatt høyde for så vidt jeg kjenner til.

Justisministeren opplyste i ordinær spørretime 21.10.20 at de sykehus hvor redningshelikoptrene i dag lander også skal kunne få helikoptre i fremtiden, men at man skal løse dette innenfor kostnadsrammene. Det høres ut som en fantasi. Den eneste måten er jo å lande på alternative plasser LENGRE unna noe som jo må medføre en transport. Det kan godt hende det medisinsk er forsvarlig, men det har jo unektelig en kostnad for folk og ambulansetjeneste. Men de er jo på et anna budsjett så da betyr det vel ikke noe for justisministeren.

Svar:

De nye redningshelikoptrene er et vesentlig løft for landets redningstjeneste og luftambulanskapasitet, og de vil bidra til raskere og bedre pasienttransport under nærmest alle slags værforhold. Når innfasingsarbeidet er gjennomført, vil beredskapen være vesentlig forbedret.

Helikoptrene skal etter planen være i drift av løpet av 2022. Arbeidet med innfasingen pågår, og redningshelikopterbasen i Bodø, som i utgangspunktet har ansvaret

for redningshelikopteroppdrag i Nordland, er base nummer fire i dette innfasingsløpet.

Dagens Sea King redningshelikoptre lander ved de fleste av landets akuttstusykehus, men det er kun et mindre antall som har landingsplasser tilpasset redningshelikoptre. I mange tilfeller benyttes parkeringsplasser, idrettsbaner eller flyplasser i nærheten.

Målet er at de nye helikoptrene skal kunne lande ved de sykehusene som Sea King gjør i dag, eventuelt andre steder etter avtale med helseforetakene, i tråd med innfasingsplanen.

Stortinget vedtok ved behandlingen av Prop. 146 S (2010-2011) Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013-2020, jf. Innst. 82 S (2011-2012), at Justis- og beredskapsdepartementet kan gjennomføre infrastrukturtiltak, herunder tilpasning av landingmulighetene ved sykehus som benyttes av dagens redningshelikoptre. Det var altså den forrige regjeringen som informerte Stortinget om behovet og som ba om støtte til å gjennomføre tiltakene. Saken er senere fulgt opp i andre dokumenter under denne regjeringen.

Gjeldende kostnadsramme for anskaffelsen av nye redningshelikoptre mv. er satt til 14,045 mrd. 2015-kroner inkl. mva. Vurdering av behov og løsninger for landingsplassene pågår og kostnadene for dette arbeidet er foreløpig ikke klarlagt.

SPØRSMÅL NR. 195

Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 27. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at den gjenstående utbyggingen av E18 og E39 gjennom Agder, og deler av Telemark og Rogaland, ikke vil bli forsinket som følge av at nye prosjekter kommer inn i porteføljen til Nye Veier, og hvilke føringer vil statsråden legge på rekkefølgen i utbyggingsporteføljen til selskapet, dersom Nye Veier får et utvidet ansvar for flere nye strekninger?

BEGRUNNELSE:

Gjennom mange år har det vært jobbet bredt tverrpolitisk på Agder, for å få på plass ny trafikksikker 4-felts vei gjennom landsdelen. Utbyggingen av E18 og E39 mellom Oslo og Stavanger er godt i gang. Det gjenstår imidlertid flere delstrekninger der utbyggingen ennå ikke er startet opp,

og enkelte områder er foreløpig heller ikke blitt prioritert for utbygging av Nye Veier.

Solbergregjeringens tidligere samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen uttalte til Agderposten i januar 2018 at «Oslo – Stavanger vil stå ferdig i 2027», i forbindelse med at han omtalte utbyggingen av E18 og E39 under et besøk hos Nye Veier. Det er nå svært usikkert om denne tidsplanen vil holde.

I forbindelse med ny Nasjonal Transportplan for 2022-2033 har nye veier nå ifølge Fædrelandsvennen 21.oktober spilt inn et 20-talls nye strekninger de ønsker å få ansvaret for.

Senest i 2019 tilførte samferdselsdepartementet tre nye strekninger til porteføljen til Nye Veier: E6 Øyer – Otta, E16 Kløfta – Kongsvinger og E6 Kvænavangsfjellet.

Dette skjedde uten at regjeringen i den forbindelse økte budsjettene til Nye Veier.

Flere ganger har Solbergregjeringen understreket at prosjektene til Nye Veier må konkurrere mot hverandre, som da porteføljen ble utvidet i 2019. Da skrev man i pressemeldingen at:

«Med fleire strekningar i porteføljen sin har dei høve til å vurdere dei ulike prosjekta opp mot kvarandre. På den måten kan selskapet best vurdere rekkefølga for utbygginga av prosjekta»,

og

«Sjølv om Nye Veier no får tre nye strekningar, vil den årlege summen selskapet får på om lag fem milliardar kroner, vere den same.»

Allerede i desember 2019 valgte Nye Veier å prioritere E6 Kvænavangsfjellet for utbygging. Nye strekninger som blir tatt inn i porteføljen til selskapet blir dermed prioritert foran strekninger som har ligget der helt siden oppstarten av Nye Veier.

Ved en omfattende utvidelse av porteføljen i forbindelse med ny Nasjonal Transportplan, risikerer man dermed at utbyggingsansvaret øker vesentlig, uten at midlene som følger med øker tilsvarende. Det er derfor helt avgjørende at eksisterende strekninger i Nye Veiers portefølje sikres prioritet, dersom Solbergregjeringen skal være i nærheten av å holde tidligere løfter om rask og helhetlig utbygging og fullføring av E18 og E39.

Svar:

Nye Veier har bygd ny E18 mellom Rugtvedt-Dørdal og Tvedestrand-Arendal. Strekningen fra Dørdal til Tvedestrand er gitt prioritet for utbygging, og det foreligger lokalpolitiske vedtak for bompenger. Regjeringen vil i sin tur legge frem en bompengeproposisjon for strekningen. På strekningen E18 Arendal-Grimstad foregår det nå arbeid med å gjennomgå prosjektet for å redusere kostnadene og øke nytten og resultatene av dette arbeidet vil ha betydning for videre prioriteringer. Nye Veier skal, i henhold til sine vedtekter, prioritere de mest lønnsomme strekningene for utbygging først.

Når det gjelder E39 vestover fra Kristiansand, er noen strekninger i utbygging mens andre er gjenstand for planarbeid. Faktum er imidlertid at hele E39 mellom Kristiansand og Lyngdal er prioritert for utbygging.

Nye Veiers metodikk for porteføljestyring og prioritering etter samfunnsøkonomisk lønnsomhet har gitt gode resultater. Erfaringene er at dersom flere strekninger blir tilført Nye veiers utbyggingsportefølje, vil det gi økt konkurranse mellom prosjektene som legger til rette for mer vei for pengene. Nye Veier fikk i 2019 overført tre nye strekninger uten at det fulgte med økte budsjettmidler til selskapet eller lagt føringer for selskapets prioriteringer av utbyggingsrekkefølge. Noe annet vil stride mot formålet med å opprette selskapet. Jeg har ingen planer om å endre strategi overfor selskapet når det gjelder føringer for prioriteringer.

Nye Veiers fremtidige portefølje vurderes som en del av arbeidet med ny Nasjonal transportplan som vil bli lagt fram vinteren 2021.

SPØRSMÅL NR. 196

Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 27. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Kan ministeren gjøre greie for kva som er intensjonen med lova, og kva ein tenkjer dette gjer med mogleghetene for å kunne busette seg i mindre bygder og ha dei same velferdstilboda som andre, og vere i jobb på lik linje med andre?

GRUNNGJEVING:

Opplæringslova slår fast: § 13-7. Skolefritidsordninga: Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn.

Sidan det ikkje står "eitt" i eintal, men "eit" i lovteksten, skulle ein tru at det må bety at kommunen pliktar å ha eit SFO-tilbod for alle innbyggjarane, og at det må vere likeverdig, anten du bur i sentrum eller på bygda. Men slik blir det ikkje tolka i regelverk og forskrifter: <https://>

www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Leksehjelp/Regelverk-for-skolefritidsordningen-SFO/Kommunens-plikter/Kommunens plikter Opplæringsloven § 13-7 første ledd; Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning, men opplæringsloven gir ikke elevene rett til plass i skolefritidsordning, heller ikke for barn med særskilte behov. Omfanget av kommunens plikter er svært begrenset. Kommunen er ikke forpliktet til å opprette et bestemt antall plasser eller å gi tilbud til ved mer enn én av skolene i kommunen. Kommunen kan benytte andre til å oppfylle kommunens plikt til å gi tilbud om skolefritidsordning. Kommunens plikt er også oppfylt selv om det bare er private skolefritidsordninger i kommunen. Eksempel:

I Ørsta kommune har dei SFO etter sjølvkostprinsippet. Det betyr at for å kunne opprette eit SFO-tilbod på ein skule, må det vere minst så og så mange som melder seg på. i Ørsta er grensa sett til 11 barn. Det betyr at ein kvart år risikerer at det ikkje er mange nok som melder seg på til å få eit tilbod. Nokre år er det mange nok, nokre år blir det berre eit deltidstilbod (f.eks. 3 dagar i veka, tilbod om berre morgon-SFO eller tilbod om berre ettermiddags-SFO). Det gjer kvardagen for barnefamiliar svært vanskeleg på bygda.

Svar:

Etter opplæringslova § 13-7 skal kommunen ha eit tilbod om skolefritidsordning (SFO) før og etter skoletid for 1.-4. trinn i grunnskolen, og for barn med særskilte behov på 1.-7. trinn. Sjølv om alle kommunar skal ha ei skolefritidsordning, er pliktene for kommunane relativt avgrensa. Dette er omtalt i forarbeida til lova. Kommunane er ikkje forplikta til å opprette eit bestemt tal plassar eller til å gi tilbodet ved meir enn ein av skolane. Det betyr også at lova ikkje gir elevane rett til plass i SFO.

Ifølge § 13-7 sjuande ledd kan kommunen nytte andre til å oppfylle plikta til å ha eit tilbod om skolefritidsordning, og i forarbeida er det understreka at pliktene er oppfylte sjølv om det berre er private skolefritidsordningar i kommunen sitt tilbod. Det femte leddet slår fast at kommunen kan krevje utgiftene til skolefritidsordninga dekte gjennom eigenbetaling frå foreldra.

Spørsmålet om det bør bli innført ein rett til SFO blei omtalt av opplæringslovutvalet i NOU 2019: 23 Ny opplæringslov. Etter utvalet si vurdering er det ikkje nødvendig å innføre ein slik individuell rett. Utvalet skriv mellom anna at dei fleste kommunar tilbyr plass i SFO til alle som ønsker det.

Tal frå GSI viser at nesten 82 prosent av elevane på 1. trinn går på SFO. Det er likevel store variasjonar mellom kommunar og mellom område i kommunane. Det er også ulik deltaking på dei ulike årstrinna, slik at deltakinga er lågast på fjerde trinnet.

I 2018 blei det gjennomført ei nasjonal evaluering av SFO (Lek, læring og ikke-pedagogikk for alle). Evalueringa viste mellom anna at det er stor variasjon mellom kommunane, både når det gjeld korleis kommunane prioriterer, korleis SFO-ane er organiserte, og kva foreldra må betale for tilbodet. Evalueringa peikte på at den viktigaste grunnen til at foreldre aldri har hatt SFO-plass for barna sine, er at dei ikkje treng tilbodet. Den viktigaste grunnen for dei som tidlegare har hatt plass, men som har tatt barna ut av SFO, er at barna ikkje lenger ønsker å gå der. Evalueringa pakte likevel også på at mange aldri har nytta, eller ikkje lenger nyttar, SFO fordi tilbodet er for dyrt.

SFO er ein viktig arena for inkludering, lek og vennskap. Eg meiner det er særskilt viktig at barn ikkje blir hindra frå å ta del i SFO av økonomiske grunnar. Hausten 2020 blei det derfor innført ei nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO for elevar ved offentlege skolar på 1.-2. trinn og gratis SFO for elevar med særskilte behov på 5.-7. trinn.

Som del av arbeidet mot fattigdom ønsker regjeringa å utvide ordninga med inntektsgradert foreldrebetaling til også å omfatte 3.-4. trinn frå hausten 2021. Både dette og oppretting av ei eiga tilskotsordning for SFO ved frittstående skolar som ønsker å tilby tilsvarende moderasjonsordning for elevar på 1.-4. trinn, er derfor ein del av budsjettforslaget til regjeringa. I tillegg foreslår regjeringa å løyve 15,2 mill. kroner til gratis SFO for familiar med låg inntekt i utvalde kommunar frå hausten 2021.

SPØRSMÅL NR. 197**Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 28. oktober 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Regjeringen varslet i august utvidelse av arbeidsgivers periode med fritak fra lønnsplikt under permittering (permitteringsperioden). Forslaget ble videre beskrevet i Prop. 142 S (2019-2020). Til tross for dette har vi fått bekymringssmeldinger fra arbeidsgivere som ikke kan se at forslaget faktisk er implementert på noe vis i lov eller forskrift.

Er utvidelse av permitteringsperioden implementert, og i så fall hvordan?

Svar:

Som representanten viser til, varslet regjeringen i august i år en utvidelse av perioden arbeidsgiver er fritatt fra lønnsplikt under permittering. Som beskrevet i Prop. 142 S (2019-2020), utvides perioden arbeidstakerne har rett til dagpenger under permittering, tilsvarende. Det fremgår videre at utvidelsen skal gjelde fra 1. november 2020. Samtidig er det varslet at det med virkning fra 1. januar 2021, innføres en ny arbeidsgiverperiode II på fem dager, for

alle permitteringer som har vart i 30 uker eller mer. Det innebærer at permitterende arbeidsgivere må betale sine permitterte arbeidstakere permitteringslønn i fem dager, før de igjen fritas fra lønnsplikt i den resterende perioden.

Som følge av det uvanlig høye antallet permitterte som vil nå 30 uker med permittering i januar 2021, er det nødvendig å implementere endringene – også utvidelsen fra 1. november – på en måte som legger til rette for en høy grad av automatisert saksbehandling i Arbeids- og velferdsetaten. Arbeids- og sosialdepartementet sendte 19. oktober 2020 på høring et forslag om forskriftsendringer som er nødvendige for å oppnå dette, se <https://www.regjeringen.no/contentassets/b05b378c991f440e9e0573f3d-536c8bc/horingsnotat-endringer-i-permitteringsreglene.pdf>

Høringsfristen er mandag 26. oktober. De nødvendige regelverksendringene vil bli vedtatt av Arbeids- og sosialdepartementet gjennom en forskriftsendring, så raskt som mulig etter dette, og før 1. november 2020.

SPØRSMÅL NR. 198**Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre****Besvart 30. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva vil statsråden foreta seg for at rullestolbrukere skal kunne reise med tog i Norge på lik linje med andre?

BEGRUNNELSE:

Togreiser skal være et tilbud tilgjengelig for alle. Likevel møter rullestolbrukere på problemer når de skal ut og reise med tog.

Mange stasjoner er ikke tilrettelagt for rullestolbrukere. Ett eksempel er Kolbotn stasjon, der trappa opp til perrongen på den ene siden er så bratt at det er umulig å komme opp med rullestol selv om det er lagt ut skinner. Derfor må rullestolbrukere som skal sørover, først ta toget nordover for så å bytte over til et sørgående tog. Henven-

delse fra rullestolbrukere viser at det er tilsvarende problemer på blant annet Slitu stasjon og Vevelstad stasjon.

Et annet problem som gjelder stadig flere, er reglene som nekter adgang på toget hvis stolen er for stor. Godt over 1000 mennesker i Norge bruker rullestolen Permobil X850, som de får gjennom NAV. Dette er en stabil stol som kan brukes i både kupert terreng og på glatt vinterføre og derfor gir brukerne muligheten til å leve verdige og innholdsrike liv. Stolen er ikke for stor til at det er mulig å få den om bord på et tog, men den er noen centimeter større enn det reglene tillater, og derfor blir mange avvist når de skal ut og reise.

Skal Norge nå ambisjonen om å bli et universelt utformet samfunn, må slike problemstillinger tas på alvor. Stasjonene må gjøres tilgjengelige for alle, og togene må

kunne ta imot rullestolene folk får av det offentlige. Arbeiderpartiet tok opp dette med samferdselsministeren for et år siden, men ingenting har skjedd. Vi ser oss derfor nødt til å løfte saken på nytt.

Svar:

La meg starte med å si at jeg er helt enig i at ønsket situasjon er at alle stasjoner er universelt utformet og tilrettelagt for rullestolbrukere. Det er dessverre ikke situasjonen i dag. Samtidig vil jeg påpeke at det jobbes målrettet for å bedre tilgjengeligheten for alle brukere, også de som er avhengige av rullestol. Dette skjer blant annet i løpende dialog med Norges Handikapforbund, Blindeforbundet, Hørselshemmedes Landsforbund og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon gjennom arbeidet i Toggruppen for universell utforming.

Selv om vi har langt å gå for å oppnå universell utforming på jernbanen, har det skjedd mye de siste årene. For seks år siden var kun to stasjoner på jernbanenettet klassifisert som universelt utformet, og ingen stasjoner hadde universelt utformet informasjonssystem. I dag er 31 stasjoner klassifisert som universelt utformet, og 96 som tilgjengelige. Tilgjengelig vil si at stasjonen har hjelpemidler eller har gjort spesielle tilpasninger av midlertidig karakter for å bedre tilgjengeligheten. Da Bane NOR lanserte den nye NÅ appen i april 2019 fikk stasjonene samtidig godkjent informasjonssystemet på alle togstasjoner som universelt utformet.

Universell utforming skal inngå i alle planer for oppgradering og bygging av ny infrastruktur innenfor alle de statlige infrastrukturvirksomhetenes ansvarsområde. For eksisterende togstasjoner der det ikke planlegges vesentlige endringer eller bygging av ny stasjon, er strategien å oppgradere for å bedre tilgjengeligheten. På noen togstasjoner kan universell utforming oppnås med forholdsvis enkle tiltak. Stasjoner på strekninger med flest reisende prioriteres, men sees også i sammenheng med andre forhold som kan komme frem i lokal planlegging. I h.h.t. Nasjonal transportplan 2018-2029 foreligger konkrete planer for ombygging av flere store stasjoner. Når disse stasjonene er universelt utformet vil trolig nær halvparten av alle av- og påstigninger kunne foregå på en universelt utformet stasjon. Og mange flere stasjoner vil være tilgjengelige. I arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2022-2033 vil en fortsatt satsing på universell utforming være et viktig tema.

Når situasjonen er som den er, er det selvsagt ekstra viktig at rullestolbrukere får god og presis informasjon om hvilke muligheter og begrensninger som gjelder på den enkelte stasjon. Bane NOR tilbyr nå en stasjonsoversikt som viser hvilke fasiliteter og hvilken tilgjengelighet det er på de ulike stasjonene. Denne oversikten videreutvikles og forbedres kontinuerlig, i samarbeid med representant fra togoperatør og brukerorganisasjonene.

Videre har jeg bedt Jernbanedirektoratet om å vurdere mulighetene for en felles ordning for bestilling av assistanse. Jeg har fått opplyst at dette arbeidet nå gjennomføres i dialog med aktørene i Toggruppen for universell utforming, Statens vegvesen og Avinor. Et førsteutkast skal oversendes Samferdselsdepartementet innen 15. desember 2020.

Stortingsrepresentanten nevner en problemstilling knyttet til størrelsen på rullestolene i forhold til den størrelsesbegrensning som togselskapene setter. Disse begrensningene, som både går på rullestolens størrelse og vekt, er bestemt for å kunne ivareta sikkerheten til de reisende under transport, samt å kunne gi de reisende tilgang til handikaptoalett, ramper og heiser der det finnes. De norske reglene er faktisk på noen punkter litt mer romslige enn tilsvarende regler i EU. NAV har i dag en rutine for å informere alle som skal ha rullestol om størrelseskravet for rullestol på tog og buss, slik at brukeren kan vurdere rullestolen i forhold til sitt eget behov og egen bruk. Dette innebærer at NAV kan tildele rullestoler som er for store til å benyttes på tog eller buss, men da skal brukeren være informert om dette før valget tas. Det finnes en rekke alternative rullestoltyper som er innenfor de gjeldende størrelsesbegrensningene.

Jernbanedirektoratet vil følge opp denne problemstillingen med togoperatørene for å ta rede på om ovennevnte informasjonsrutiner fungerer godt nok, eller om det er behov for å endre rutinene for å unngå at det oppstår misforståelser.

Stortingsrepresentanten viser videre til Kolbotn stasjon som et eksempel på manglende tilgjengelighet. Stasjonen har en mellomplattform med bratt skinne ned til undergang, og det er umulig for rullestolbruker å kjøre selv. Til/fra hovedplattform i spor 1 går greit. Det er imidlertid lysning i sikte for Kolbotn stasjon. Bane NOR skal etter planen oppgradere stasjonen, både for å tilpasse den til fremtidens togtrafikk, og for å gjøre den sikrere og mer brukervennlig. Den nye stasjonen vil få universell utforming med ramper og trapper, det vil si at den er tilrettelagt for bevegelses- og synshemmede. Atkomst til plattformer blir gjennom en sentralt plassert undergang, som også skal gi gangforbindelse mellom torget og stasjonsbygningen. I den sørlige enden av stasjonen blir det etablert et område for blant annet handicap-parkering.

SPØRSMÅL NR. 199**Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 3. november 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kva har regjeringa tenkt å gjere med den nye forskinga frå SSB som viser at ulikskapen har auka meir enn ein tidlegare har trudd, og at den rikaste 1 prosenten i Norge betaler mindre i skatt enn folk flest?

GRUNNGJEVING:

I stortingsmeldinga om ulikskap (St. Meld. 13 2018-2019) skreiv regjeringa at «Store svingningar i utbetaling av utbytte gjør at Gini-indeksen for inntekt etter skatt, slik denne anslås ved skatteligningen, ikke gir et fullgodt bilde av utviklingen i ulikhet fra et år til det neste. For å fange opp den underliggende utviklingen burde en ideelt sett både ta hensyn til utbetalt og tilbakeholdt utbytte ved beregning av inntektstallene. I Statistisk sentralbyrå arbeides det med et prosjekt som kaster mer lys over dette spørsmålet for Norges del, ved at en forsøker å tilordne tilbakeholdt overskudd til eierne av bedriftene. Foreløpige tall for Gini-indeks for dette justerte inntektsbegrepet viser høyere Gini-indeks enn SSBs ordinære serie for hele beregningsperioden 2001 til 2016. Forskjellen mellom den justerte serien og de ordinære tallene fra SSB øker fra 4 prosentenheter i 2002 til 13 prosentenheter i 2007. For årene etter 2007 ligger den justerte Gini-indeksen om lag 7 prosentenheter over de ordinære tallene, dvs. rundt 32 pst».

No er prosjektet ferdig og SSB finn at inntektsulikskapen i Norge er mykje større enn det offisiell inntektsstatistikk tidlegare har vist, samt at den rikaste prosenten betaler mindre i skatt enn folk flest, med kun 11,5 pst mot 22 pst for vanlege inntektar (desil 4-6). Detaljar i tabellen kan ein sjå her: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/ulikheten-betydelig-storre-enn-statistikken-viser?tabell=432469>. Dersom regjeringa ikkje har same oppfatning av rapporten til SSB, ber eg om å få regjeringa sine tal på gjennomsnittsskatt for midterste 20 prosent, nest øverste prosent, topp 1-prosent og topp 0,1-prosent, 2001-2018 (2015-kroner).

Svar:

Artikkelen frå SSB måler økonomisk ulikskap basert på eit utvida inntektsomgrep som også omfattar overskot som blir halde tilbake i selskap. Studien peikar på interessante forhold ved fordelinga av økonomiske ressursar i Noreg. Dette er forhold som også kjem fram i statistikken over formuar.

Studien frå SSB korrigerer likevel berre for eitt element som forfatarane meiner manglar i det offisielle inntektsomgrepet, nemleg overskot som blir halde tilbake i selskap. Tidlegare analysar har vist at andre alternative inntektskjelder som heller ikkje er omfatta av det offisielle inntektsomgrepet, til dømes verdien av offentlege tenester, trekker inntektsforskjellane ned.

Studien frå SSB bereknar skattebyrda til ulike inntektsgrupper når det alternative inntektsomgrepet til forfatarane blir lagt til grunn. Studien viser at skattesystemet er mindre progressivt når ein reknar tilbakehalde overskot som inntekt til eigarane, samanlikna med det offisielle inntektsomgrepet. I delen av studien som gjeld skattebyrda, blir det ikkje lagt til nokon latent utbytteskatt på overskotet som blir halde tilbake i selskapa. Dersom dette overskotet likevel hadde blitt tatt ut av selskapa som utbytte, hadde det blitt skattlagt. Departementet meiner det vert gjeve eit feilaktig bilete av inntektsfordelinga når ein tilordnar tilbakehalde overskot i selskapa til eigaren utan å ta omsyn til den latente skatteplikta.

Finansdepartementet nyttar den offisielle inntektsstatistikken for å belyse fordelinga av økonomiske ressursar og korleis skattebyrden fordeler seg på ulike inntektsgrupper. Denne statistikken er utarbeidd i tråd med internasjonale retningslinjer. Å nytte seg av offisiell statistikk gjev kontinuitet i analysene til departementet, bidreg til at analysene kan etterprøvast, og gjer det mogleg å samanlikna land.

Tabellane nedanfor er utarbeidd med utgangspunkt i den offisielle inntektsstatistikken. Tabellane viser kor mykje skatt i prosent av bruttoinntekt ulike inntektsgrupper betalte i gjennomsnitt i åra 2001-2018.

Tabell 1 Gjennomsnittleg bruttoinntekt i 2015-kroner og fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt for utvalde grupper etter bruttoinntekt. 2001-2018. Avrunda til nærmaste 100 kroner

	Midtre 20 pst.		Nest øvste pst.	
	Gjennomsnittleg bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt	Gjennomsnittleg bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt
2001	274 600	21,94	1 058 300	35,86
2002	286 000	21,87	1 132 800	34,3
2003	285 700	21,78	1 161 100	34,08
2004	290 600	22,02	1 199 700	34,63
2005	242 900	21,31	1 125 600	32,41
2006	304 000	21,3	1 194 500	35,87
2007	326 900	21,3	1 341 100	35,55
2008	340 000	20,91	1 368 400	34,79
2009	338 800	21,19	1 325 400	36,26
2010	339 900	21,15	1 348 100	36,13
2011	350 400	21,08	1 409 100	36,24
2012	561 500	21,12	2 259 200	36,47
2013	368 200	21,12	1 492 000	36,31
2014	371 300	21	1 516 800	35,63
2015	373 800	21,38	1 578 800	35,43
2016	393 600	21,25	1 603 600	35,69
2017	368 500	20,95	1 495 300	35,6
2018	369 900	21,03	1 499 400	35,77

Tabell 1 fortsett.

	Øvste pst.		Øvste 0,1 pst.	
	Gjennomsnittleg bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt	Gjennomsnittleg bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt
2001	2 254 400	34,54	7 356 200	31,48
2002	3 043 400	22,77	12 683 700	12,52
2003	3 265 600	20,6	13 851 400	10,57
2004	3 697 200	20,46	17 097 100	10,86
2005	4 424 000	17,24	21 739 400	10,3
2006	2 547 100	36,51	8 205 200	35,82
2007	3 009 500	36	9 938 300	35,53
2008	2 927 500	35,76	9 118 600	35,65
2009	2 609 900	37,67	7 387 500	37,46
2010	2 816 500	37,54	8 804 100	36,73
2011	2 894 100	37,84	8 552 100	38,38
2012	4 542 600	37,91	12 949 000	38,18
2013	2 996 300	37,73	8 592 800	38,33
2014	3 178 300	36,47	9 652 900	35,94
2015	4 015 400	34,24	14 485 400	32,58
2016	3 604 700	36,4	11 737 400	35,96
2017	3 394 000	36,78	11 179 000	36,64
2018	3 366 800	37,27	10 874 600	37,41

SPØRSMÅL NR. 200**Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 29. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

For å opprettholde mest mulig konkurransedyktige rammebetingelser for norsk prosessindustri må handlingsrommet utnyttet fullt ut. Elektrisk kraft til bruk i «metallurgiske prosesser» har vore fritaken fra el-avgift sidan opprettinga i 2004. Fleire kraftforedlende bedrifter opplever at skattedirektoratet har snevra inn rekkevidda av fritak for el-avgifta.

Kvifor har det skjedd og ønskjer statsråden denne innnevringa, eller kan han forsikre at norske el-avg.reglane utnyttar mulighetene for fritak etter EUs energiskattedir. max?

GRUNNGJEVING:

Dagens regelverk for el-avgift trådte i kraft i 2004. Helt siden regelverket ble innført har elektrisk kraft til bruk i «metallurgiske prosesser» vært fritatt fra el-avgift. Fritaket er utformet i samsvar med en tilsvarende avgrensning i EUs energiskattedirektiv. Da regelverket ble innført uttalte Stortinget uttrykkelig at fritaket har til hensikt å utnytte handlingsrommet etter EUs energiskattedirektiv fullt ut for å opprettholde mest mulig konkurransedyktige rammebetingelser for norsk prosessindustri. Dette kan også sees i sammenheng med regelverket før 2004, hvor alle industribedrifter var 100 % fritatt fra el-avgift. Industriens forståelse er at det ikke har tilkommet nye retningslinjer fra Stortinget som tilsier at forskriftenes intensjoner skal endres. Industri bedrifter som Elkem og Hydro har varslet Finanskomiteen om at Skattemyndighetene strammer inn rekkevidden av fritaket og dermed øker el-avgiften for kraftforedlende prosess industri, særlig for metallurgiske prosesser.

Gjeldende fritak for metallurgiske prosesser retter seg mot «produksjonsprosessene» i metall industrien. Produksjonsprosessene i metall industrien består av en rekke funksjonelt nødvendige og integrerte prosesselementer (smelteovner, mekaniske systemer, trykkluft, gassrens, kjølesystemer mv.). Metallindustrien har tolket regelverket dithen at disse prosesselementene inngår i én samlet produksjonsprosess, og følgelig omfattes i sin helhet av gjeldende fritak. En snevrere tolkning, f.eks. slik at fritaket kun omfatter kraftforbruk i smelteovner, vil innebære at Norge ikke utnytter det næringspolitiske handlingsrommet som følger av Energiskattedirektivet – hvilket ville være i strid med lovgivers uttalte intensjon da regelverket ble innført. Norske produksjonsbedrifter vil dermed få vesentlig dårligere rammevilkår enn konkurrerende

bedrifter i enkelte sentrale EU-land. For å legge til rette for mest mulig konkurransedyktig metall-industri i Norge, samt av hensyn til industriens behov for klare å forutsigbare rammebetingelser, bes Finansministeren stadfeste at gjeldende fritak for metallurgiske prosesser fortsatt har til hensikt å utnytte handlingsrommet i EUs energi-skattedirektiv. Dette vil i tilfelle innebære at alle funksjonelt nødvendig prosesselementer omfattes av fritaket fra el-avg.

Svar:

Elektrisk kraft som brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser har fritak for avgift, jf. Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft § 2 bokstav g. Fritaket er begrenset til elektrisk kraft som brukes til selve produksjonsprosessen. Eventuelle støtteprosesser ilegges redusert sats.

Fritak og reduserte satser i elavgiften innebærer statsstøtte. Statsstøtte er som hovedregel forbudt etter EØS-avtalen. Alle unntak fra hovedregelen må være forenlige med EØS-avtalen. Fritaket er utformet i samsvar med tilsvarende fritak i EUs energiskattedirektiv. I forarbeidene til fritaket er det lagt til grunn at de samme prosessene som kan unntas etter energiskattedirektivet, tilsvarende kan unntas etter Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft. Hensikten har vært å utnytte handlingsrommet etter energiskattedirektivet fullt ut.

Departementet er kjent med at energiskattedirektivet er gjennomført på noe ulike måter i de forskjellige EU-landene, og at enkelte land ser ut til å praktisere en videre forståelse av fritaket enn det er gjort i Norge og flere EU-land. Departementet er imidlertid også kjent med at Kommisjonen har konkludert med at flere land har gått for langt i praktiseringen av fritaket (jf. vedtak i sak 2007/375). Mye tyder på at det i flere land er uklart hvor langt handlingsrommet etter energiskattedirektivet strekker seg, og at dette er en generell problemstilling i EU. Det foregår også for tiden en høring om revisjon av energiskattedirektivet.

Jeg kan forsikre om at hensikten til enhver tid er å utnytte fritaket fullt ut i samsvar med EØS-avtalen. Finansdepartementet ser imidlertid ikke så langt holdepunkter for at fritaket kan utvides ytterligere enn etter dagens forvaltningspraksis. Finansdepartementet vil uansett avvente endringer i forståelsen av fritaket til dette er mer avklart i EU, jf. pågående revisjon av energiskattedirektivet.

SPØRSMÅL NR. 201**Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 29. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Dersom en mindreårig mister en av sine foreldre, og den gjenværende mor eller far av barnevernet og politi anses som uskikket som verge og den mindreårige selv ber om en annen verge grunnet rus- og barnevernshistorikk hos gjenværende mor/far, har fylkesmannen mulighet til å oppnevne en annen verge for barnet selv om en av foreldrene er i live?

Svar:

Jeg tolker dette spørsmålet som at det gjelder beslutningsmyndighet og omsorg for barn som har mistet en av foreldrene, og hva som skjer dersom den andre forelder-en ikke har god nok omsorgsevne eller er skikket til å ta beslutninger på vegne av barnet.

Når én av foreldrene dør, er barnelovens utgangspunkt at foreldreansvaret forblir hos den gjenlevende eller tildeles gjenlevende i kraft av loven. I en del tilfeller kan andre reise sak for retten med krav om å få foreldreansvaret. Avgjørelsen skal da rette seg etter det som er best for dette konkrete barnet. Barnet har rett til å få informasjon og å uttale seg, og det skal legges vekt på barnets mening etter barnets alder og modenhet. Retten skal i sin avgjørelse blant annet legge vekt på om den gjenlevende ønsker foreldreansvaret, og avdødes ønsker. Retten kan også innhente uttalelse fra den kommunale barneverntjenesten der det trengs.

Dersom den gjenlevende er siktet eller tiltalt for forsettlig å ha voldt den andre forelderens død, gjelder det særlige regler.

Hvis et dødsfall fører til at ingen har foreldreansvaret for barnet, eller hvis domstolens avgjørelse innebærer at ingen tildeles foreldreansvaret, skal domstolen gi melding til barneverntjenesten. Barneverntjenesten skal i slike tilfeller plassere barnet etter reglene i barnevernloven.

Når et barn mister sin forelder og blir boende hos eller flytter til gjenværende forelder med foreldreansvar, kan det her som ellers være et spørsmål om barnet får god nok omsorg. Dette kan også være situasjonen der andre tildeles foreldreansvaret etter domstolens avgjørelse. I tilfeller hvor det viser seg at den gjenlevende forelder-en eller andre som har ansvar for barnet, ikke har god nok omsorgsevne eller er skikket til å ta beslutninger på vegne av barnet, må dette behandles som en ordinær barnevernssak.

Barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade

deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Dersom barneverntjenesten mottar en melding med bekymring for omsorgssituasjonen til et barn, må barneverntjenesten på tilsvarende måte som i andre saker, vurdere om det skal åpnes en undersøkelse av barnets omsorgssituasjon og behovet for å iverksette barnevernstiltak.

Hvem som er verge for en mindreårig er nærmere regulert i vergemålsloven. Verge er den som har foreldreansvar for den mindreårige etter reglene i barneloven, og som er myndig. Er den mindreårige uten fungerende verge, skal fylkesmannen oppnevne ny eller midlertidig verge.

Adgangen til å frata en person oppgaven som verge for en mindreårig er nærmere regulert i vergemålsloven. Hvis hensynet til den mindreåriges beste tilsier det, kan retten etter begjæring fra fylkesmannen eller fra den andre vergen frata en som har foreldreansvar, vergemålet. Når den mindreårige er over 12 år, og ellers når den mindreåriges modenhet og alder tilsier at han eller hun er i stand til å danne seg en mening om saksforholdet, skal den mindreårige høres før avgjørelsen tas.

SPØRSMÅL NR. 202**Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 27. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Nordland fylkeskommune har søkt om å få godkjent læreplanene for friluftslivsfag som er utviklet ved Knut Hamsun videregående skole etter en forsøksperiode.

Hvordan gjennomføres godkjenningen, og hvordan er tidslinjen for å ta friluftslivsfag inn i det nasjonale læreplanverket?

BEGRUNNELSE:

Nordland fylkeskommune har gjennomført et vellykket forsøk med friluftslivsfag ved Knut Hamsun videregående skole i Nordland. Nå haster det å få godkjent læreplanene. Utdanningen legger til rette for at elevene ved siden av generell studiekompetanse skal tilegne seg solide praktiske ferdigheter i friluftsliv og teoretisk kunnskap om ulike aspekter omkring friluftsliv. Tilbudet som søkes godkjent er et parallelt løp med dagens idrettsfag i videregående skole. Læreplanene i friluftslivsfag følger samme mal som Idrettsfag, men alle idrettsfagene er byttet ut med læreplaner i friluftsliv. De gir stort rom for ferdighetsutvikling og teoretisk læring i friluftsliv. Læreplanene omhandler både aktivitetene i seg selv og som virkemiddel i for eksempel folkehelsearbeid, sosialt arbeid, næringsutvikling og bevisstgjøring i miljøspørsmål.

Svar:

Jeg er kjent med forsøket med Idrettsfag med friluftsliv i Nordland fylkeskommune og deres ønske om å videreføre forsøket som permanent ordning. Fylkeskommunen søkte Utdanningsdirektoratet i september. I søknaden ber de om at det opprettes et eget programområde innenfor utdanningsprogram for idrettsfag. Et nytt programområde i et utdanningsprogram innebærer en endring i tilbudsstrukturen og i fag- og timefordelingen i videregående opplæring.

Regjeringen har varslet en stortingsmelding om videregående opplæring. Meldingen skal legges fram våren 2021. Et av temaene i meldingen er struktur og innhold i de studieforbereidende utdanningsprogrammene.

Med en nært forestående stortingsmelding hvor struktur og innhold et av temaene, må utdanningsmyndighetene vurdere saker knyttet til struktur og innhold i lys av det retningsvalget som vil foreslås i den kommende meldingen.

Det betyr at en vurdering av friluftsliv som et nytt programområde på idrettsfag ikke vil skje før etter at meldingen er lagt fram våren 2021. Jeg har imidlertid merket meg innholdet i søknaden fra Nordland fylkeskommune og tar det med i videre arbeid.

SPØRSMÅL NR. 203**Innlevert 22. oktober 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani****Besvart 28. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva er status og videre fremdriftsplan for departementets oppfølging av utlendingsforvaltningens mulige feilbehandling i familiegjenforeningssaker, herunder plan for orientering av Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv har over lengre tid skrevet om utlendingsforvaltningens behandling av saker om profor-

maekteskap, der både uttalelse fra sivilombudsmannens og domstolsbehandling i flere av disse sakene har reist alvorlige spørsmål om hvorvidt det har pågått feilbehandling av familiegjenforeningssaker over flere år. Dette er svært alvorlig og kan ha hatt store konsekvenser for de enkeltmenneskene som er rammet. Det er avgjørende at Stortinget snarest blir orientert om saken når Justisdepartementet har blitt kjent med at forvaltningspraksis kan ha vært i strid med lovgivers intensjon. Uttalelsen fra Sivilombudsmannen kom allerede i januar, og det har i flere

måneder kommet klare signaler fra Stortinget om at man forventer en orientering om saken fra Justisdepartementet.

Svar:

Departementet ble orientert om kritikken fra Sivilombudsmannen gjennom Utlendingsnemndas (UNEs) rapportering i brev av 27. april 2020. Rapportering om uttalelser fra Sivilombudsmannen er et ledd i den ordinære styringsdialogen mellom departementet og nemnda.

Etter sommeren innhentet departementet en redegjørelse om sakskomplekset fra både UNE og Utlendingsdirektoratet. Departementet mottok orienteringene fra etatene hhv. 31. august og 10. september.

Av UNEs redegjørelse fremgår det at nemnda har satt i verk de ordinære prosessene for praksisavklaring; i løpet

av høsten 2020 behandles noen liknende saker, og gjennom behandlingen av disse vil UNE følge nøye med på praksisutviklingen og hvordan nemndledere og nemnder resonnerer om disse spørsmålene. I tillegg vil også saker som avgjøres av domstolene bli vurdert. Her har det falt dommer som både opprettholder og ugyldiggjør UNEs vedtak.

UNE trekker slutninger på bakgrunn av praksisutviklingen når de har tilstrekkelig grunnlag for det. På det nåværende tidspunktet er det for tidlig å si om utfallet av de nevnte sakene vil innebære, eller tilsi, en endring eller justering av praksis eller begrunnelse i denne type saker.

Departementet avventer UNEs vurdering av praksis. Når den foreligger, vil jeg ta stilling til om utfallet foranlediger tiltak fra departementet, og også om det vil være grunn til å orientere Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 204

Innlevert 22. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 28. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre, uavhengig av ansvarsforhold, for at staten skal bidra overfor bedriften Glasopor og Skjåk kommune i den svært krevende situasjonen som har oppstått etter flommen i Ottaelva 14. oktober 2018?

BEGRUNNELSE:

Miljøbedriften Glasopor i Skjåk kommune ble for to år siden rammet av en stor flom som tok med seg 25 000 kubikk av det miljøvennlige produktet Glasopor nedover Ottaelva. Flommen kom overaskende og på et uvanlig tidspunkt i året; 14. oktober, i Norges tørreste kommune Skjåk. Det handlet om en flom av slik karakter at det går flere hundre år i mellom noe slik inntreffer, med en uvanlig rask økning i vannføring som ingen myndigheter, inkludert NVE fikk med seg - og ingen varsel ble gitt til kommunen eller bedriften. Elva tok nye løp som ikke står i noe flomkart og som førte til at produktet Glasopor havnet i elva.

Bedriften Glasopor skal under sin oppbygging ha fulgt alle lover og regler og har fått både kommunale og statlige godkjenninger for sin virksomhet, inkludert produksjon og lagring av det ferdige produktet. Glasopor har

heller ikke aktivt utført handlinger som bidro til at denne hendelsen kunne skje.

Miljødirektoratet har varslet et krav til Glasopor på 16,5 MNOK for oppryddingsarbeidet som staten ved fylkesmannen utførte etter flommen så langt. Dette opplever bedriften både urimelig og svært krevende. Hva resten av oppryddingen vil koste, er det ingen som med sikkerhet vet i dag.

Glasopor er en gründerbedrift som løser et avfallsproblem ved å gjenvinne en stor andel av alt innsamlet glass i Norge på en bærekraftig måte.

Bedriften har minimalt CO₂-avtrykk da all bruk av energi fra gass er utfaset og erstattet med lokalprodusert CO₂-fri strøm.

Glasopors eier Sirkel Glass AS samler inn ca. 100 000 tonn emballasjegglass i året, og 100 prosent av alt som blir samlet inn blir til nye produkter.

Svar:

I oktober 2018 blei store mengder glasopor spreidd frå Glasopor AS' utelager til Ottavassdraget og tilgrensande områder, i samheng med flaum forårsaka av snøløysing i fjellet og kraftig regn. Fylkesmannen fastslo i vedtak i 2019 at Glasopor AS er den ansvarlege etter forureining-

slova. Det hasta med å få gjennomført tiltak for å avgrensa spreinga av glasopor i verdifulle og sårbare naturområde innan vårflaumen 2019. Fylkesmannen iverksette difor opprydding av forureininga. Etter forureiningslova kan forureiningsmyndigheita krevje utgifter til opprydding refundert av den ansvarlege.

Saka om refusjon har blitt løfta til Miljødirektoratet som første instans, og er under behandling. Miljødirek-

toratet har varsla bedrifta om at dei vurderer refusjonskrav, men har enno ikkje fatta sitt vedtak. Regelverket gir anledning til å korte av kravet om det blir urimeleg å krevje fullt ut. Omsyn til bedrifta blir teke med i den skjønsmessige vurderinga. Ei mogleg klage på vedtaket vil bli behandla i Klima- og miljødepartementet. Eg vil difor vente på Miljødirektoratets vedtak og ev. klagebehandling.

SPØRSMÅL NR. 205

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 28. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden påse at politiet beklager at de her grepet inn mot lovlige ytringer som beskrevet under, instruere politiet om at slike forhold ikke skal finne sted i Norge og redegjøre for vilkårene for at politiet kan gripe inn og sensurere kritiske ytringer rettet mot islam?

BEGRUNNELSE:

Den 22. oktober kunne vi lese på [rights.no](https://www.rights.no) om hvordan fire politibetjenter møtte opp hos en familiefar fordi han hadde hengt opp Muhammed-tegninger i Kongsberg. Politiet lokalt bekrefter aksjonen. Familiefaren forteller at han hadde agert og hengt opp bildene på bakgrunn av den rystende henrettelsen av Samuel Paty i Frankrike forrige uke, og hang dem opp for å hegne om ytringsfriheten. Han forteller at han opplevde å nærmest bli møtt med trusler om straffeforfølgelse av de fire politibetjentene som møtte på døren hans. Videre forteller han at politiet var opptatt av at muslimer kunne føle seg «støtt og krenket» av bildene han hadde hengt opp, og ga ham beskjed om at «samfunnet ønsker ikke dette».

Politiet uttaler til [rights.no](https://www.rights.no) at de mener at det ville vært en forsonende handling om familiefaren fjernet bildene han hadde hengt opp, og viste til at det ikke var søkt tillatelse til å henge opp bildene. Politiet mener altså tilsynelatende at man må ha tillatelse til å utøve sine menneskerettslige, grunnlovfestede rettigheter.

Videre uttaler politiet også til [rights.no](https://www.rights.no) at de mener det å henge opp bilder av Muhammed, innebærer å bevege seg inn i en «gråson» hva gjelder ytringsfriheten. Politiet mener også at karikaturene av Muhammed er svært polariserende. På spørsmål om politiet ville agert på tilsvarende måte dersom noen hadde hengt opp tilsvarende

bilder at Jesus, vil de imidlertid ikke gi noen kommentar til.

Denne saken viser et skremmende eksempel på hvordan politiet dessverre i noen tilfeller tilsynelatende fremmer sensur overfor landets innbyggere. Forrige ukes hendelse i Frankrike viser hvor viktig det er at ytringsfriheten forsvares kompromissløst. Politiets fremgangsmåte i denne konkrete saken er uakseptabel i et demokratisk samfunn. For øvrig bidrar det heller ikke til å underbygge påstander om at politiet mangler ressurser, all den tid ikke mindre enn fire politibetjenter sette på en ikke-sak som dette.

<https://www.rights.no/2020/10/politiet-bekrefter-muhammed-aksjon-mot-familiefar/>

Svar:

Ytringsfrihet er en grunnleggende rettighet og verdi i et demokratisk samfunn. Politiet har en viktig rolle i å beskytte ytringsfriheten. Jeg legger til grunn at politiet utfører sitt arbeid med nødvendig objektivitet, uavhengighet og upartiskhet, og at enkeltmennesker møtes med respekt og hensynsfullhet.

Det er ikke politiets oppgave å fjerne plakater som henges opp i det offentlige rom, uavhengig av budskapet. Grunneiere må selv fjerne plakater som er hengt opp uten tillatelse, og eventuelt anmelde forholdet dersom det oppstår skade på eiendom eller bygninger. Når det gjelder den konkrete saken som ligger til grunn for representantens spørsmål, har politiet i ettertid beklaget hendelsen.

SPØRSMÅL NR. 206**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 30. oktober 2020 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

På hvor mange av landets sykehus vil de nye redningshelikoptrene får vanskeligheter med å lande og hva er regjeringens plan for å løse dette problemet?

BEGRUNNELSE:

Testlandinger på Haukeland sykehus og St.Olavs sykehus i fjor høst viser at de nye redningshelikoptrene får store problemer med å bruke landingsplassene på sykehusene. Størrelsen på helikoptrene gir et lufttrykk som kan gjøre det farlig for personer som oppholder seg på bakken ved letting og landing. Det er oppsiktsvekkende i seg selv at disse testresultatene ikke er blitt offentlig kjent før et år etter at de ble gjennomført og at sykehusene ble kjent med resultatene via tilfældigheter.

En rekke av våre sykehus ligger i en by eller midt i et tettsted. Nå varsler justisdepartementet at situasjonen kan fordre tiltak knyttet til det enkelte sykehus. Dette vil kunne ha en betydelig kostnad, som dersom den legges på sykehusene kan bety mindre samlede ressurser til helsetilbud og til andre nødvendige investeringer på sykehusene. Det er ikke holdbart dersom tilbudet til pasienter eller ivaretagelsen av lokalsykehus skal bli skadelidende på grunn av en situasjon knyttet til redningshelikoptrene som er regjeringens ansvar.

Skal vi ha et godt og sikkert akutttilbud ved våre sykehus så er det en forutsetning at redningshelikoptre kan lande forsvarlig på alle sykehus. Statsministeren har selv vist til at redningshelikoptrene skal gi folk bedre trygghet i hele landet. Da må de også kunne lande på sykehus i hele landet.

Svar:

De nye redningshelikoptrene er et vesentlig løft for landets redningstjeneste og luftambulanskapasitet, og de vil bidra til raskere og bedre pasienttransport under nærmest alle slags værforhold. Når innfasingsarbeidet er gjennomført, vil beredskapen være vesentlig forbedret.

Regjeringen Stoltenberg II la i juni 2011 frem proposisjonen med forslag til innkjøp av de nye redningshelikoptrene. Problemstillingen med landingsplasser ved sykehusene ble der omtalt slik:

«Luftambulansetjenesten har påpekt at ved kjøp av nye redningshelikoptre vil muligheten til å lande ved landets sykehus kunne forringes grunnet høyere vekt, støy og vindtrykk fra rotorene (downwash). Overgang til et større helikopter kan i varierende grad gi behov for kompensierende tiltak. Typiske

tiltak er forsterkning av landingsplasser og tiltak for å redusere uheldig miljøpåvirkning, spesielt vindtrykk. Endringer i operative rutiner vil i noen grad kunne redusere ulemper i slike situasjoner.

En kartlegging av hvilke sykehus redningshelikoptrene lander ved og hvilke forbedringstiltak som kan gjennomføres, har gitt et grovt kostnadsanslag over hva det vil koste å sikre videre mulighet for å lande. Utgangspunktet er de sykehus hvor Sea King kan lande i dag og som vil kunne få en endret situasjon ved valg av nytt redningshelikopter. Anskaffelsen avgrenses i forhold til det arbeidet helsetjenesten selv gjennomfører for generelt å sikre bedre landingsmuligheter ved akuttisykehusene.

Det er en viss usikkerhet på dette stadiet knyttet til støyskjermingstiltak. Støyskjerming vil bli vurdert fra sted til sted i selve byggefasen. Tilleggskostnader til eventuell støymåling og etterisolering av boliger, der det blir krav om det, vil dekkes som en del av anskaffelseskostnaden. Kostnadsoverslaget som ligger til grunn for å sikre videre landingsmuligheter er basert på den forutsetning at redningshelikoptrene kan lande på plasser som i henhold til eksisterende sivilt regelverk er for små. Hvis denne forutsetningen endres, vil kostnadene kunne øke betydelig og ved flere sykehus kan tiltakene ikke gjennomføres på grunn av plassmangel. Konsekvensen av dette kan da være at pasienttilbudet og pasientsikkerheten forringes ved at landing må skje lenger unna sykehus og pasienten må transporteres videre med bilambulansse.»

Kunnskapen og erfaringene vi besitter i dag bekrefter at det er en problemstilling med landingsplasser ved sykehusene. Anskaffelsen av nye helikoptre er som kjent forsinket, og vurdering av behov og løsninger for landingsplassene pågår fremdeles. Målet er at de nye helikoptrene skal kunne lande ved de sykehusene som Sea King gjør i dag, eventuelt andre steder etter avtale med helseforetakene, i tråd med innfasingsplanen.

SPØRSMÅL NR. 207**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth****Besvart 28. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvordan skal statsråden sørge for at de nye SAR Queen-helikoptrene kan lande på Universitetssykehuset i Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

De nye redningshelikoptrene AW101, døpt "SAR-Queen" har gjennomført tester som viser at tyngde og lufttrykk ved landing gjør at landingsplassen ved flere norske sykehus må utbedres. I et brev til Nawsarh 21. september fraråder Helse Nord at nytt redningshelikopter lander på Universitetssykehuset Nord-Norge, UNN, i Tromsø.

Svar:

De nye redningshelikoptrene er et vesentlig løft for landets redningstjeneste og luftambulanseskapasitet, og de vil

bidra til raskere og bedre pasienttransport under nærmest alle slags værforhold. Når innfasingsarbeidet er gjennomført, vil beredskapen være vesentlig forbedret.

Dagens Sea King redningshelikoptre lander ved de fleste av landets akuttisykehus, men det er kun et mindre antall som har landingsplasser tilpasset redningshelikopter. I mange tilfeller benyttes parkeringsplasser, idrettsbaner eller flyplasser i nærheten.

Målet er at de nye helikoptrene skal kunne lande ved de sykehusene som Sea King gjør i dag, eventuelt andre steder etter avtale med helseforetakene, i tråd med innfasingsplanen. Jeg er kjent med at det er dialog mellom Justis- og beredskapsdepartementets NAW SARH-prosjekt, representanter for Universitetssykehuset i Nord-Norge, Helse-Nord og Sykehusbygg HF for å gjøre nærmere vurdering av saken.

SPØRSMÅL NR. 208**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 30. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

På post 65 kap. 1320 er det etablert ei søknadsbasert tilskuddsordning for viktige fylkesveier for næringstransport på kr 100 mill. for 2020.

Hvordan er disse midlene fordelt, og hvilke prosjekt er det søkt om midler til?

Svar:

Post 65 Tilskudd til fylkesveier, er ny av året. Etter revidert nasjonalbudsjett 2020 er det disponibelt 91,5 mill. kr til ordningen inneværende år. Invitasjon om å søke på tilskuddsmidler for 2020 og 2021 ble samlet sendt til aktuelle fylkeskommuner i juli. Søknadsfristen ble satt til 15.

september, og Statens vegvesen behandler nå søknadene. Midlene er dermed ennå ikke fordelt.

Det har kommet inn søknader fra Troms og Finnmark, Nordland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestland og Rogaland fylkeskommuner for 2020 og 2021. Oversikt over søknader vises i tabellen under:

Fylkeskommune	Vegnr	Prosjektnavn.	Type prosjekt
Nordland	Fv. 821	<u>Fv 821 Frøskeland Myre</u>	Utbedring og forsterking
Nordland	Fv. 7488	<u>Støvset-Breivik m/tilførselsveger</u>	Utbedring og forsterking
Nordland	Fv. 828	<u>Fv 828 Herøy-Dønna</u>	Ny bru
Troms og Finnmark	Fv. 890/891	<u>Fv 890/891 Tana bru-Berlevåg-Båts</u>	Utskifting av bruer og tilrettelegging for modulvogntog
Troms og Finnmark	Fv 8690	<u>Fv 8690 Storstein ferjekai</u>	Større ferjekai
Troms og Finnmark	Fv 7886	<u>Fv 7886 Senja-Huselv til Husøy</u>	Utbedring av veg, møteplasser og portaler, skredtiltak
Troms og Finnmark	Fv 8690	<u>Fv 86 Straumsbotn-Torsken</u>	Etablering av møteplasser
Trøndelag	Fv 714	<u>Fv 714 Vikansvingen</u>	Ny vei, som fjerner to krappe svinger
Trøndelag	Fv 770	<u>Fv 770 GSV Marøya-Sjøhaugen</u>	GSV
Trøndelag	Fv 776	<u>Fv 766 Geisned ferjekai</u>	Oppgradering av ferjekai
Vestland	Fv 549	<u>Fv 549 Flatråker-Våge</u>	Vegutbedring
Vestland	Fv 546	<u>Fv 546 Rådal x 580 Krokeide-Hufth</u>	Breddeutvidelse, siktzone, møteplasser, fjerne flaskehalsar og bedre kurvatur
Vestland	Fv 576	<u>Fv 576 Tørrvikbygd-Mundheim</u>	Punktutbedring
Vestland	Fv 560	<u>Fv 560 Beinastaden - Skogsvåg</u>	Kurveutretting, breddeutvidelse
Vestland	Fv 570	<u>Fv 570 Andås x E39 Masfjordnes</u>	Punktutbedring
Vestland	Fv 5582	<u>Fv 5582 Sløvåg-Byrknes</u>	Kantforsterking, breddeutvidelse
Vestland	Fv 616	<u>Fv 626 Kalvåg-Oldeide</u>	Fjerne flaskehalsar
Rogaland	Fv 4680 og 4678	<u>Ølesund bru-Askvik, Kleppakrosse</u>	Veiutbedring, GSV-tiltak
Møre og Romsdal	Fv 60	<u>Fv 60 Tomasgard-Røyhus bru</u>	Reguleringsplan

SPØRSMÅL NR. 209

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 29. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden umiddelbart sørge for at Saugbrugs Halden får tilført de nødvendige midler og rammevilkår som kan sørge for at oppsigelser kan unngås?

BEGRUNNELSE:

Det er i dag blitt kjent at Saugbrugs Halden må si opp ca. 35 medarbeidere ved at de stenger Papirmaskin 5. Ifølge Hovedtillitsvalgte ved Saugbrugs kan oppsigelser unngås dersom bedriften får tilgang til ca. 40 millioner kroner til bruk for opplæring av ansatte. Ved at bedriften får tilgang til slike opplæringsmidler vil man kunne redde mange arbeidsplasser og samtidig øke kompetansen hos ansatte som igjen vil være med å sikre videre drift.

Svar:

Jeg er kjent med at Norske Skog Saugbrugs har besluttet å legge ned en papirmaskin som følge av vanskelige markedsforhold. Nedleggelsen er av Norske Skog selv estimert til å gi en kostnadsbesparelse på 80 mill. kroner årlig.

Det er krevende når bedrifter risikerer å legge ned produksjonen og ansatte står i fare for å miste jobben. Jeg har stor forståelse for at situasjonen, som i all hovedsak skyldes redusert etterspørsel for publikasjonspapir, oppleves som vanskelig. Dette er en utvikling som synes å ha blitt forsterket som følge av Covid-19-pandemien. Jeg er gjort kjent med at Norske Skog Saugbrugs er opptatt av å finne gode løsninger i samarbeid med de tillitsvalgte. Dette er betryggende.

Med regionreformen har fylkeskommunene fått økt ansvar for at innbyggerne har den kompetansen samfun-

net og næringslivet etterspør lokalt og regionalt. Ansvaret for forvaltningen av midlene i ordningen for bedriftsintern opplæring ble med regionreformen overført fra NAV til fylkeskommunen. Det er opp til den enkelte fylkeskommune hvordan den prioriterer og innretter sitt kompetansepolitiske arbeid, og slik vil det også være for 2021.

I behandlingen av statsbudsjettet for 2020 fikk fylkeskommunene økt rammetilskuddet med 55 mill. kroner for å styrke sin rolle i regional nærings- og kompetanseutvikling. Videre ble det i forbindelse med korona-utbruddet bevilget midler til en rekke kompetanse-hevingstiltak, med det formål å heve kompetansen til ansatte, ledige og permitterte. Det er i 2020 utbetalt ytterligere 300 mill. kroner over rammetilskuddet begrunnet med fylkeskommunenes arbeid med kompetanseheving og bedriftsintern opplæring i bedrifter som rammes av virusutbruddet.

Regjeringen kan vanskelig gjøre noe med de underliggende markedsforholdene. Bedriftene må selv ta de nødvendige forretningsmessige grep for å tilpasse seg til endringer i markedet. Det myndighetene kan medvirke til, er å tilrettelegge for omstilling og gi gode generelle rammevilkår for verdiskaping, og dette har regjeringen lagt stor vekt på. Vi har lagt frem en rekke tiltak for å redusere virkningene av korona-utbruddet, og vi har særlig styrket de næringsrettede virkemidlene for innovasjon og grønn omstilling.

Regjeringen fører en næringspolitikk som generelt kommer konkurranseutsatt industri til gode. Vår store styrking av virkemiddelapparatet viser at vi mener alvor når det gjelder grønn omstilling. Ved å videreføre styrkingen legger vi også til rette for at Saugbrugs og andre treforedlingsbedrifter kan videreutvikle og effektivisere sine virksomheter, og utvikle nye, bærekraftige produkter.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Else-May Norderhus

Besvart 30. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil næringsministeren foreta seg noe for å bevare maskineringsavdelinga ved Kongsberg Maritime i Ulsteinvik?

BEGRUNNELSE:

Ledelsen i Kongsberg Maritime, har vedtatt å flytte maskineringsavdelinga i Ulsteinvik utenlands. Dermed ligger det an til at viktige industriarbeidsplasser og viktig kompetanse kan forsvinne ut av landet. De tillitsvalgte organisasjoner er sterkt uenige i dette vedtaket.

Den krevende situasjonen for deler av maritim sektor understreker behovet for at noe gjøres i denne saka.

Den norske staten er største aksjonær i selskapet. Det er selvsagt begrensninger på hvor direkte næringsministeren kan gå inn i styringene av et slikt selskap, men det bør opprettes en dialog med ledelsen og de tillitsvalgte for å undersøke hvilke muligheter som finnes for å redde disse arbeidsplassene. Vil næringsministeren ta et slikt initiativ.

Svar:

Norge har en internasjonalt ledende maritim næring med konkurransedyktige bedrifter innenfor hele bred-

den av det maritime nærings-spekteret. Lønnsom drift er en forutsetning for verdiskaping og varige arbeidsplasser i næringen. Det vil ofte innebære omstilling og fornyelse, noe både bedriftene og de ansatte er godt vant med.

Mange virksomheter i den maritime næringen opplever krevende tider, knyttet til redusert offshoreaktivitet og senest som følge av korona-pandemien. Samtidig pågår det betydelig omstilling i næringen knyttet til fornyelse og nye markedsområder. Mulighetene er mange for de som våger å gripe dem, for det er liten tvil om at kompetansen i den norske maritime næringen kan nyttiggjøres på en rekke områder framover. Regjeringen er opptatt av å legge til rette for en slik utvikling.

Når det gjelder situasjonen ved Kongsberg Maritime i Ulsteinvik, har jeg forståelse for at de ansatte kan være bekymret for endringer i virksomheten. Samtidig ligger det til styret og ledelsen i Kongsberg Gruppen å vurdere hvordan virksomheten kan være konkurransedyktig og avgjøre hvordan selskapets ressurser best kan utnyttes for å få til bærekraftig lønnsomhet og en god utvikling over tid.

Jeg har ved flere anledninger i år hatt kontakt med de ansattes organisasjoner og med selskapets ledelse om utviklingen i det samlede Kongsberg Maritime, inkludert

virksomhetene i Commercial Marine, senest under mitt besøk til Ulsteinvik i høst. Dette vil jeg fortsette med.

SPØRSMÅL NR. 211

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 29. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Det er uklartheter i myndighetenes aktive plikt til å sørge for at barns rett til et familieliv blir reelt og hva myndigheten skal og kan gjøres for barn som i dag blir utsatt for samværs sabotasje og foreldrefiendtliggjøring under dagens lovverk.

Hvordan kan statsråden sikre barns retts til et familieliv etter EMK 8 i påvente av ny barnelov?

BEGRUNNELSE:

Det har i det siste vært flere oppslag i media gjennom TV2 om foreldre som ikke får ha samvær med sine barn og barn som ikke har fått samvær med den ene foresatte, ofte far, fordi mor nekter barnet samvær. I disse sakene er det også flere barn som er utsatt for foreldrefiendtliggjøring, der barna blir manipulert til å ikke ville være hos samværsforelderen ifølge SSB sine tall fra 2016 mangler rundt 46 000 barn i Norge kontakt med sin far av ulike årsaker. Professor Eivind Meland ved Universitetet i Bergen har ledet en nyere norsk studie som dokumenterer både psykiske og fysiske helseplager til disse barna. I slike høykonfliktsaker er ikke mekling og samtaler ofte ikke mulig fordi det er frivillig.

Det er uklartheter i om det er myndighetene eller foreldrene som har ansvaret for at barns rett til et familieliv blir reelt etter EMK 8.

Et eksempel på disse sakene fra TV2 er historien om «Petter». Våren 2019 fikk «Petter» en dom på at han skal ha samvær med sin sønn 5 dager annenhver uke.

Dette skulle sikre sønnen samvær med begge foreldrene.

I dommen og dokumenter fra barnevernet står det at sønnen ønsket å bo med mor men være med far.

Mor holder sønnen tilbake, og har kuttet all kontakt med far, slik at far ikke har hatt samvær med sin sønn på 16 mnd.

Som forelder og barn har du ifølge far, ingen rettssikkerhet fordi dom etter barneloven tar sikte på samarbeid mellom foreldre. Det er ikke straffbart å ikke etterleve

en dom etter barneloven og barn har ingen egne partsrettigheter til å be om tvangsfullbyrdelse. Ansvaret for tvangsfullbyrdelse ligger ikke på myndighetene, men på foreldrene. I saken om «Petter» saboterer mor dommen fra tingretten det er ingen offentlig instans som tar ansvar for at dommen skal etterleves. Selv om vi er godt kjent med at dette er dypt problematisk og kanskje traumatisk for de barna som opplever dette.

Familievernkontoret var involvert og uttalte at de tror at far i større grad enn mor er villig til å få til et foreldresamarbeid og konkluderer med at de mener det er best at sønnen bor fast hos far. Familievernkontoret sier de imidlertid er usikker på om det er til barnets beste at hans mening om dette tillegges avgjørende vekt, når det er stor mulighet for at guttens meninger nå er svært påvirket av morens følelser, og meninger.

Svar:

Det er bred enighet om at det er viktig for barn å ha kontakt med begge foreldrene. Det følger av barneloven at barn har rett til samvær med begge foreldrene, også når de bor hver for seg. Foreldrene har gjensidig ansvar for at samværsretten blir oppfylt.

Foreldre som er i konflikt, vil ofte være uenige om hvilke ordninger som er til barnets beste. Lovgivningen om barn og foreldre må derfor være fleksibel for å ivareta ulike momenter, og legge til rette for at hensynet til det konkrete barnets beste blir ivaretatt best mulig i hver enkelt sak. Ved praktiseringen av barneloven, må det også ses hen til at de menneskerettslige kravene overholdes.

Vi har regler som skal sørge for at avgjørelser etter barneloven respekteres og følges opp. Slike regler har en forebyggende effekt og bidrar til å stanse samværs hindring i konkrete saker. Barnelovens regler om tvangsfullbyrdelse har til formål å sikre etterlevelse av avgjørelser om foreldreansvar, bosted og samvær. Samvær kan ikke tvangsgjennomføres ved tvangshenting, men tingretten kan fastsette tvangsbot som løper hver gang samværsretten hindres. Jeg legger til at barn som er i stand til å danne

seg egne synspunkter, etter barneloven har rett til å få informasjon og å uttale seg før det blir tatt avgjørelser om personlige forhold for barnet. Dette gjelder også i saker om tvangsgjennomføring av samvær.

Dersom den barnet bor fast hos hindrer at samvær kan gjennomføres, kan den som har samværsretten også kreve ny avgjørelse av hvem barnet skal bo fast sammen med.

Reglene om tvangsgjennomføring av samvær ble endret av Stortinget og lovendringer satt i kraft 1. januar 2018, jf. Prop. 161 L (2015-2016) Endringer i barnelova mv. (likestilt foreldreskap). Forholdet til menneskerettighetene, blant annet EMK, ble drøftet i proposisjonen.

Jeg er kjent med at enkelte samværsforeldre opplever at sanksjonsordningene ved samværshindring fortsatt ikke fungerer godt nok og at samværshindring ikke får nok konsekvenser for bostedsforelderen. Det er imidlertid viktig at sanksjonene ikke utformes på en måte som rammer barnet.

Barn og unge kan ta skade av store og vedvarende konflikter mellom foreldrene. Høyt konfliktnivå og vanskelige relasjoner i familien påvirker helsen og utviklingen til barn negativt. Slike konflikter kan også være krevende for andre som berøres. Vi legger derfor til rette for at forel-

drene får bistand til å løse sine konflikter. Foreldrene får i dag bistand til å bli enige gjennom samtale og mekling. Samtale og mekling er slik jeg ser det, den mest farbare veien for å skape stabile rammer og gode utviklingsmuligheter for barnet – også på sikt. Ved lovendringen i 2017 ble det tilrettelagt bedre for dette ved at domstolen i saker om tvangsfullbyrdelse av samvær har adgang til å oppnevne en sakkyndig eller mekler. Målsettingen er å redusere konfliktnivået og å forebygge samværshindring, til beste for barnet, og samtidig bedre dialogen mellom foreldrene.

Jeg ser fram til å motta Barnelovutvalgets innstilling. Utvalget skal blant annet se mer overordnet på forholdet mellom menneskerettigheter, internasjonale konvensjoner og reglene i barneloven, særlig sett i lys av nye samlivsformer og familiestrukturer, likestilt foreldreskap, barns rettigheter og økt samhandling på tvers av landegrensene. I tråd med Granavolden-plattformen har regjeringen gitt Barnelovutvalget et tilleggsmandat om også å gjennomgå barnelovens regler om tvangsgjennomføring av samvær med samværshindring. Det vi si at spørsmålet om tvangsgjennomføring av samvær er under utredning. Barnelovutvalget vil avgi sin innstilling 1. desember 2020.

SPØRSMÅL NR. 212

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 30. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Av hensyn til en mer effektiv trafikkavvikling praktiseres det i USA en regel om at kjøretøy kan svinge til høyre i veikryss selv om det er rødt lys. Dette oppleves av de fleste som en praktisk løsning som gir en bedre flyt i trafikken.

Vil statsråden ta initiativ til en begrenset forsøksordning med at kjøretøy kan svinge til høyre i veikryss selv om det er rødt lys?

BEGRUNNELSE:

En begrenset forsøksordning av denne amerikanske modellen vil vise oss om dette vil kunne være et bra alternativ for trafikkavviklingen også i Norge. En slik regel stiller skjerpede krav til sjåførers aktsomhet i veikryss med også mange myke trafikanter. De siste årenes utvikling med lavere ulykkestall i trafikken viser oss at norske sjåfører opptrer aktsomt og at vi har en god trafikkultur. Trafikk-

sikkerhet må derfor ikke være et hinder for et forsøk med en slik ordning.

Svar:

Kjøring til høyre på rødt lys, såkalt "Right turn on red" (RTOR), ble opprinnelig introdusert i California. Ordningen ble deretter tatt i bruk i et begrenset antall stater fram mot oljekrisen på 70-tallet, da de fleste statene innførte den for å redusere tomgangskjøring og dermed drivstofforbruket. I Europa har en slik regel vært foreslått i enkelte land, så langt uten å vinne tilslutning.

I Transportøkonomisk Institutt's trafikksikkerhetshåndbok uttales bl.a. følgende om dette tiltaket:

«Endringer som synes å føre til flere ulykker i signalregulerte kryss er:

- tillatelse til å svinge til høyre på rødt lys (med vikeplikt) har vist seg å øke antall personskaueulykker; økningen er størst for ulykker med fotgjengere og syklister. Resultatet som gjelder uspesifisert skadegrad (alle ulykker) er basert på en av de metodisk solide studiene. Høyresving på rødt tillates blant annet i USA. Tiltaket og dets virkning på ulykker og framkommelighet er der sterkt omdiskutert.»

I et trafikksikkerhetsmessig perspektiv er en slik regel svært uheldig. Ikke minst med tanke på dødvingelproblematikken ved svinging til høyre, og den ønskede øknin-

gen av syklende på norske veier, anser jeg det for å være beheftet med betydelig risiko å åpne for å kunne foreta en høyresving på rødt lys.

Jeg er opptatt av at trafikantene skal ha respekt for rødt lys, og frykter også at en endring av regelverket som gjør det tillatt å kjøre på rødt lys vil kunne redusere denne respekten.

På denne bakgrunn vil jeg ikke foreslå å innføre en slik regel i Norge, heller ikke som en forsøksordning slik stortingsrepresentanten foreslår.

SPØRSMÅL NR. 213

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 29. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Er statsråden enig i at det er et bekymringsfullt signal når Norske Skog stenger en av sine maskiner ved Saugbrugs i Halden permanent, og hvordan vil statsråden bidra til at «lokomotivene» i norsk treindustri ikke stanser fullstendig opp, men klarer å omstille seg til fortsatt å foredle norsk skog til miljøvennlige varer og produkter?

BEGRUNNELSE:

I dag ble det klart at Norske Skog stanser en av sine papirmaskiner ved Saugbrugs i Halden på permanent basis. Det utgjør om lag 25 prosent av kapasiteten ved fabrikken.

Virksomheten påpeker at koronakrisen har rammet virksomheten hardt. Blant annet pekes det på at regjeringen ikke kompenserte kraftforedlende industri for betydelige ekstrakostnader knyttet til salg av overskuddsennergi som følge av markedstilpassinger.

Norske Skog peker videre på Statnetts vedtatte økninger i de fremtidige nettariiffene. Dette gjør at Norske Skog i fremtiden må ta en større del av regningen for netutbyggingen i Norge.

Norske Skog Saugbrugs er en betydelig mottaker av norsk tømmer, og sånn sett et av få «lokomotiver» i treindustrien som representerer arbeidsplasser, kompetanse og teknologi.

Papirmarkedet har gjennom mange år hatt en nedadgående spiral, som følge av økt digitalisering. Denne utviklingen er ventet å fortsette framover. Norske Skog Saugbrugs er i front på sine produktområder og i ferd med å finne flere be å stå på. Selv om teknologi gjør at marke-

det for papir presses, er verdens behov for produkter basert på biomasse oppadgående.

Svar:

Jeg er kjent med at Norske Skog Saugbrugs har besluttet å legge ned en papirmaskin som en følge av vanskelige markedsforhold. Nedleggelsen er av Norske Skog selv estimert til å gi en kostnadsbesparelse på 80 mill. kroner årlig.

Det er krevende når bedrifter risikerer å legge ned produksjonen og ansatte står i fare for å miste jobben. Jeg har stor forståelse for at situasjonen, som i all hovedsak skyldes redusert etterspørsel for publikasjonspapir, oppleves som vanskelig. Dette er en utvikling som synes å ha blitt forsterket som følge av Covid-19-pandemien. Jeg er gjort kjent med at Norske Skog Saugbrugs er opptatt av å finne gode løsninger i samarbeid med de tillitsvalgte. Dette er betryggende.

Jeg vil for ordens skyld bemerke at regjeringen vanskelig kan gjøre noe med de underliggende markedsforholdene. Bedriftene må selv ta de nødvendige forretningsmessige grep for å tilpasse seg til endringer i markedet. Det myndighetene kan medvirke til, er å tilrettelegge for omstilling og gi gode generelle rammevilkår for verdiskaping.

Regjeringen har lagt stor vekt på å legge til rette for å sikre gode samlede rammebetingelser for konkurranseutsatt industri. Vi har nylig lagt frem en eksporthandlingsplan for å fremme norsk eksport. Videre har vi lagt frem en rekke tiltak for å redusere virkningene av koro-

na-utbruddet. Her har vi særlig styrket de næringsrettede virkemidlene for innovasjon og grønn omstilling. Enova og Innovasjon Norge er blant regjeringens viktigste verktøy for å fremme grønn omstilling og innovasjon, og gjennom disse aktørene tilbyr staten en rekke ordninger som kan være relevante for skogsindustrien.

Regjeringen har blant annet økt overføringene til Enova, og i forslaget til statsbudsjett for 2021 videreføres rekordstore bevilgninger til miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge. Miljøteknologiordningen er viktig for omstillingen i industrien og gir tilskudd til pilot- og demonstrasjonsprosjekter for å bidra til kommersialisering

av innovative løsninger basert på miljøteknologi. Jeg er klar over at det pågår mange spennende prosjekter i Saugbrugs. Enova har støttet flere av disse, blant annet et mer energieffektivt tremasseanlegg og et biogassanlegg.

Regjeringen fører en næringspolitikk som generelt kommer konkurranseutsatt industri til gode. Vår store styrking av virkemiddelapparatet viser at vi mener alvor når det gjelder grønn omstilling. Ved å videreføre styrkingen legger vi også til rette for at Saugbrugs og andre treforedlingsbedrifter kan videreutvikle og effektivisere sine virksomheter, og utvikle nye, bærekraftige produkter.

SPØRSMÅL NR. 214

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Nils T. Bjørke

Besvart 28. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Korleis vil overføringa av Røldal Suldal Kraft-anlegget (RSK) til Lyse Kraft DA påverka moglegheita til å gjennomføre revisjon av konsesjonen for anlegget?

Svar:

Olje- og energidepartementet mottok 22. d.m. søknad fra Lyse Produksjon AS, Hydro Energi AS og Lyse Kraft DA i den aktuelle konsesjonssaken som er bakgrunnen for spørsmålet.

Søknadene skal nå konsesjonsbehandles av departementet i tråd med vassdragslovgivningens krav.

Spørsmålet om revisjon av konsesjonsvilkårene er omtalt slik i søknaden:

“Etableringen av LKDA innebærer at tidligere privateide kraftverk i Røldal-Suldal-vassdraget underlegges offentlig eierskap i medhold av vannfallrettighetsloven § 5. Etter vannfallrettighetsloven § 10 har søker krav på å få omgjort tidligere tidsbegrensede konsesjoner så lenge konsesjonæren oppfyller vilkårene i vannfallrettighetsloven § 5.

LKDA er innforstått med at omgjøringen til å gjelde på ubegrenset tid, innebærer at det sannsynligvis vil bli innført bestemmelser om alminnelig revisjon i ovennevnte konsesjoner. Det legges til grunn at en etterfølgende revisjonsprosess i henhold til revisjonsbestemmelsene som inntas vil følge den alminnelige saksgangen for revisjonsaker. Det er de (da) tidsubegrensede konsesjonene som skal underlegges revisjon og det foreligger ikke hjem-

mel til å kreve søknad om ny konsesjon eller behandle revisjonene etter reglene om fornyelse av konsesjon.”

Jeg ber om forståelse for at det er for tidlig for meg å si noe om utfallet av konsesjonsbehandlingen, eller hvilke vilkår som skal stilles i departementets vedtak.

SPØRSMÅL NR. 215**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 30. oktober 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å se på ordningen med godtgjørelse knyttet til innsending av prøver av villsvin felt under jakt med formål om å gjøre den mer lønnsom for jegerne samt mindre byråkratisk for Mattilsynet?

BEGRUNNELSE:

Villsvin er en uønsket art i Norge fordi de kan være bærere av sykdommer som smitter til andre dyr og mennesker, som vi ellers ikke har her til lands. De kan også føre til skader på jordbruk og skog, trafikkuulykker og kan være farlige, særlig for hunder. Nylig var statsråden på en turné i Østfold hvor bekjempelse av villsvin stod høyt på dagsorden.

I Handlingsplan mot villsvin er et av tiltakene godtgjørelse til jegerne som sender inn fullstendige prøvesett fra villsvin felt under jakt, til Veterinærinstituttet.

Det er Mattilsynet som administrerer ordningen og utbetaler godtgjørelse til jegerne.

Målet er å holde sykdomsbildet knyttet til villsvin i norske skoger under kontroll, samt kartlegge antall og utbredelse. I tillegg mener man dette kan øke interessen for å felle villsvin.

Godtgjørelsen er på 500 kroner pr. villsvin. I tillegg utbetales 1500 kroner ekstra for hunddyr.

Det viser seg at dette er skattepliktig, samt at Mattilsynet får ekstra arbeidsbelastning knyttet til å betale ut arbeidsgiveravgift og administrere ordningen.

Villsvin er en vanskelig og krevende art å jakte på da den er nattaktiv, intelligent og sky.

Svar:

Regjeringen har vedtatt at villsvinbestanden i Norge skal forvaltes med mål om færrest mulig villsvin, spredt over et minst mulig område. Økt utbredelse av villsvin i Norge representerer en fare med hensyn til den alvorlige dyresykdommen afrikansk svinepest. Villsvin kan også ha andre sykdommer vi helst vil unngå. I tillegg gjør de skader på åker og eng, og i form av trafikkuulykker. Jeg mener at reduksjon av villsvinbestanden derfor er et viktig forebyggende tiltak.

Handlingsplan mot villsvin 2020-2024 ble lagt fram 14. november 2019. Planen er utarbeidet av Miljødirektoratet og Mattilsynet, i samråd med grunneier- og jegerorganisasjoner, og på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Overvåking av villsvinhelse på felte og selvdøde villsvin er viktig, derfor er det angitt flere tiltak for å følge opp dette i handlingsplanen. Mattilsynet betaler en godtgjørelse til jegerne som sender prøver til Veterinærinstituttet for undersøkelse i Helseovervåkingsprogrammet for villsvin. Dette vil gi bedre informasjon om helsetilstanden på villsvin, og bidra til å kartlegge antall og utbredelse. I tillegg kan det også øke interessen for å felle villsvin. Godtgjørelsen er som kjent 500 kroner per villsvin. For hunddyr (sugger) blir det betalt et tillegg på 1500 kroner. Jegerne får utdelt gratis prøvesett, og i tillegg gjennomført gratis trikinundersøkelse av villsvinkjøttet. Undersøkelsene i Helseovervåkingsprogrammet for villsvin har også avdekket funn av salmonella i flere villsvin.

I tillegg til denne ordningen utbetaler Mattilsynet en godtgjørelse på 2000 kroner for å melde ifra om syke og selvdøde dyr. Formålet er å motivere publikum til å varsle Mattilsynet raskt om mulig forekomst av smittsomme dyresykdommer. For å få utbetalt de nevnte godtgjørelsene, må jegeren sende krav om dette til Mattilsynet. Mattilsynet trekker skatt av disse godtgjørelsene før lønnsutbetaling til jegerne. Alle statlige godtgjørelser er skattepliktige i Norge. Jeg kan etter dette ikke se at ordningen med godtgjøringer eller Mattilsynets praksis bør endres.

Mattilsynet følger dessuten, i samarbeid med Veterinærinstituttet, opp handlingsplanen ved å spre kunnskap om afrikansk svinepest og villsvin. Jeg vil nevne at det er utarbeidet informasjonsmaterieell om spredning av afrikansk svinepest på ulike språk til bruk på grenseovergangene. I tillegg er det laget faktaark, informasjonssark om smitteforebyggende tiltak i svinebesetninger, og nettsidene til Mattilsynet oppdateres fortløpende.

Jeg vil også nevne at Miljødirektoratet har fulgt opp handlingsplanen ved blant annet å endre åteforskriften for å forby føring, men tillate bruk av åte til jakt, felling og fangst av villsvin. I tillegg har de endret utøvelsesforskriften for å tillate bruk av kunstig lys ved åtejakt på villsvin og bruk av kunstig lys ved ettersøk av påskutt villsvin. Det er satt av midler over jordbruksavtalen til tiltak mot villsvin med 2 mill. kroner i 2019, 2020 og 2021. Det er dessuten gitt 1,6 mill. kroner av jordbruksavtalemidler til prosjektet "Grunneierbasert tiltaksplan for kontroll av villsvin i Norge", med vekt på grunneierorganisering for effektiv jakt. Norges Bondelag, Glommen-Mjøsen Skog SA, NOR-SKOG og Utmarksavdelingen AS organiserer dette prosjektet. Miljødirektoratet har nå i høst gitt grunneierprosjektet tillatelse til å prøve ut feller for levendefangst av

villsvin t.o.m. 2021. Erfaringer fra andre land er at bruk av feller kan ha god effekt for bestandsreduksjon av villsvin.

Som jeg her at gjort rede for er det samlet sett igangsatt mange tiltak for å bekjempe utbredelsen av villsvin i Norge, og jeg er fornøyd med at oppfølgingen av han-

dlingsplanen er godt i gang. Godt samarbeid og god informasjonsutveksling mellom jegere, grunneiere, bønder og myndigheter vil være en forutsetning for å hindre at afrikansk svinepest etablerer seg i Norge.

SPØRSMÅL NR. 216

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 29. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Familier med barn som mister en eller begge foreldre i ulykker eller ved sykdom, opplever gledelig nok at mange privatpersoner kan stille opp og samle inn penger for å hjelpe de etterlatte. Dessverre blir disse pengene beskattet som vanlig inntekt, noe som både givere og mottaker finner urimelig. Dette er også sterkt egnet til å svekke viljen til å bistå familier i krise med penger. Det ville neppe svekke statsbudsjettet nevneverdig om slike gaver ble fritatt for skatteplikt. Vil statsråden ta initiativ til det?

Svar:

Gaver er som hovedregel skattefri inntekt for mottakeren. Dette følger av skatteloven § 5-50 tredje ledd.

Dersom det er tilstrekkelig sammenheng mellom gaven og mottakers arbeid eller virksomhet, vil gaven imidlertid kunne anses skattepliktig etter skatteloven § 5-1.

Den fastslår at inntekt vunnet ved blant annet arbeid eller virksomhet er skattepliktig. Vurderingstemaet vil være om det er en så nær sammenheng mellom aktiviteten som er utført og den fordelten som er oppnådd, at det er naturlig å se fordelten som vunnet ved arbeid eller virksomhet. Ved vurderingen av om en gave er skattepliktig for mottaker, vil ikke måten gaven er ytt på være avgjørende (f. eks om det skjer ved innsamling eller på annen måte), men hva som er formålet med gaven og om den kan settes i sammenheng med inntektsskapende aktivitet hos mottaker.

Gaver som ytes til barn som har mistet en eller begge foreldrene i ulykke, ved sykdom eller på annen måte, vil som den klare hovedregel ikke være skattepliktig inntekt for barnet som mottar gaven. Dette fordi slike gaver sjeldent vil ha tilknytning til den etterlattes arbeid eller virksomhetsutøvelse. Som det fremgår av redegjørelsen over, gjelder dette uavhengig av hvordan gaven er ytt.

SPØRSMÅL NR. 217

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 29. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Forbrukerrådet har klaget 29 strømselskaper inn til Forbrukertilsynet. De mener selskapene har drevet med omfattende prisjuks ved at nordmenn blir lurt til å tro at de har den billigste strømvartalen.

Hvilke tiltak vil Energiministeren iverksette for å hindre at forbrukerne i fremtiden blir lurt slik det er beskrevet i VG 22. oktober?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag klaget Forbrukerrådet 29 strømselskaper inn til Forbrukertilsynet.

Forbrukerrådet mener selskapene har drevet med omfattende prisjuks ved at nordmenn blir lurt til å tro at de har den billigste strømvartalen.

I VG 22. oktober står det at Forbrukerrådet har avdekket at strømselskapene har lurt folk med en avtale-type som omtales som innkjøpsprisavtaler. Det er avtaler som folk oftest blir anbefalt å velge.

Ifølge Forbrukerrådet er innkjøpsprisavtale en slags spotavtale hvor selskapene, i tillegg til de vanlige pristilleggene, også legger på et hemmelig tillegg.

En skal være ekstremt oppvakt for å kunne oppdage hva som utgjør totalprisen. Forbrukerrådet frykter at omfanget er større enn det de har klart å avdekke nå.

I artikkelen står det at Energi Norge holder på å utvikle en frivillig sertifiseringsordning for strømleverandører kalt Trygg strømhandel.

Myndighetene skal ivareta forbrukerens interesser, og en slik sertifiseringsordning dersom den er tjenlig burde bli obligatorisk.

Svar:

Jeg mener det skal være enkelt å vite hva strømmen koster og å sammenligne ulike avtaler. Jeg tar derfor på stort alvor at Forbrukerrådet mener at forbrukerne blir lurt. Formålet med konkurransen i sluttbrukermarkedet for strøm er at det skal komme kundene til gode. I Norge har kraftleverandørene stor frihet til å utforme sine avtaler. Avtalefriheten skal legges til rette for at strømselskapene skal kunne tilby flere typer avtaler, og at forbrukere skal

kunne velge den gunstigste avtalen for dem. Det skal ikke føre til at kundene blir lurt.

En rekke lover og regler pålegger strømselskapene å gi dekkende og korrekte prisopplysninger ved salg av strømvartaler. Det er Forbrukertilsynet som fører tilsyn med dette regelverket og som kan ilegge sanksjoner slik at eventuelle lovbrudd ikke gjentar seg. Som det fremgår av artikkelen stortingsrepresentanten refererer til, har Forbrukerrådet klaget en rekke strømselskaper inn til Forbrukertilsynet for brudd på regler som Forbrukertilsynet fører tilsyn med. Det er tilsynets oppgave å vurdere om det foreligger lovbrudd og eventuelt hvilke tiltak som skal iverksettes.

Uavhengig av disse konkrete sakene, kan det stilles spørsmål ved om det er for vanskelig for kundene å orientere seg i sluttbrukermarkedet for strøm. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) arbeider for et velfungerende og effektivt sluttbrukermarked. På oppdrag fra RME ser nå Oslo Economics på hovedutfordringene i dagens sluttbrukermarked, i hvilken grad disse utfordringene kan løses innenfor gjeldende regelverk og hvilke tiltak som kan gjennomføres for å sikre et mer effektivt sluttbrukermarked for strøm. Etter planen skal denne utredningen være ferdig i løpet av desember. Jeg er spent på resultatene fra denne utredningen.

Jeg synes det også er bra at bransjen selv tar initiativ til å rydde opp i strømmerket, blant annet gjennom Energi Norge og Distriktennergi sitt arbeid med sertifiseringsordningen Trygg strømhandel. Jeg håper denne ordningen vil bidra til at vi får et mer velfungerende sluttbrukermarked. Jeg vil også selv følge opp opplysningene som er kommet frem i denne saken. Jeg har sammen med Barne- og familieministeren derfor invitert Forbrukerrådet og Energi Norge til et møte mandag 2. november der vi skal diskutere utfordringene i sluttbrukermarkedet.

SPØRSMÅL NR. 218

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kristian Torve

Besvart 30. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hva er summen av kostnader knyttet til læremidler som blir påført videregående skoler knyttet til fagfornyelsen totalt og for hvert fylke, og hvordan vil statsråden følge opp med økonomiske ressurser til å løse disse oppgavene?

BEGRUNNELSE:

Fylkeskommunene mottar økonomiske midler til fornyelse av læremidler gjennom rammetilskuddet, men mottar derimot ikke nye midler til å dekke det økte utstyrsbehovet som følger av fagfornyelsen. Det er nettopp

utstysrbehovet som er beregnet til å medføre de største utgiftene i forbindelse med Fagfornyelsen.

Svar:

Da gratis læremidler ble innført i videregående opplæring i 2010, ble det lagt til grunn at en tredjedel av læremidlene normalt skiftes ut hvert år (altså i samme takt som innføringstakten for fagfornyelsen), og fylkeskommunene ble kompensert i henhold til dette. Det er derfor lagt til grunn at fylkeskommunene ikke vil ha høyere utgifter til innkjøp av læremidler i forbindelse med fagfornyelsen, og de kompenseres derfor ikke særskilt for dette.

Fylkeskommunene har et selvstendig ansvar for å budsjettere midler til videregående opplæring etter

lokale behov, inkludert utstyr. Eventuelle merkostnader knyttet til nytt utstyr som følge av fagfornyelsen er vanskelig å anslå. Deler av behovet kan også håndteres med et tettere samarbeid med lokalt arbeidsliv. Ved en varslet læreplanendring vil fylkeskommunene ha mulighet til å planlegge for endringer i utstysrbehovet, ved at det som er ordinær utskiftning av utstyr tilpasses nye læreplaner.

Regjeringen vurderer kontinuerlig tiltak som kan styrke fag- og yrkesopplæringen, inkl. tiltak for å bedre utstysrsituasjonen. I 2021-budsjettet foreslår regjeringen å videreføre 25 mill. kroner til et forsøk med ordninger som skal stimulere til investeringer i utstyr. Forsøket har en ramme på 50 mill. kroner over to år.

SPØRSMÅL NR. 219

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 30. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at regjeringen bruke denne avtalen for å sikre bedre markedsadgang for norsk sjømat til Storbritannia?

BEGRUNNELSE:

Storbritannia forlater som kjent EØS-samarbeidet. Etter det vil nye avtaler regulere handelen og samarbeidet mellom Norge og Storbritannia. Storbritannia er sjømatnæringens femte viktigste marked. I dag møter 75 % av norsk sjømateksport til Storbritannia importtoll. I motsetning til andre industrivarer, er ikke sjømat omfattet av det frie varebyttet i EØS-avtalen. Handelen vår med Storbritannia og andre europeiske land har derfor til dels svært dårlige betingelser.

Norge er i økende grad blitt en råvareleverandør på sjømatområdet. Aktivitet, sysselsetning og verdiskaping basert på norske råvarer skjer nå stadig oftere utenfor Norges grenser. Det er en stor nasjonal utfordring å sørge for at vi beholder en større del av denne verdiskapingen innenlands. Økt bearbeiding i Norge er også et klimatilak fordi transportmengden til markedene reduseres.

Myndighetenes hovedansvar er å sørge for at handelen med norsk sjømat har konkurransedyktige betingelser.

EØS-avtalen er et godt eksempel på at det er krevende. De omfattende tollhindringene til EU har gjennom tiår

hemmet sjømatnæringa, både gjennom utflytting av industriell produksjon og svekket lønnsomhet i næringa.

Importtoll representerer et påslag i pris ved handel. Dersom tollsatsene er for høye, vil handelen stoppe opp. Dette er tilfelle for en rekke bearbejdede produkter fra Norge til EU. Men også lave tollsatser påvirker handel og konkurransesituasjonen, spesielt når konkurrerende tilbydere møter lavere eller ingen toll.

Nå kan statsråden bidra til økt verdiskaping i Norge. Siden vi inngikk EØS-avtalen i 1994 har handelsbetingelsene for handelen med sjømat til EU vært låst. I de 25 årene som har gått har det vist seg politisk umulig å bedre sjømatnæringens markedsadgang til vårt desidert viktigste marked.

Storbritannias uttreden av EØS har gitt oss en sjelden mulighet. Når vi nå er i den situasjon at vi skal forhandle nye betingelser med ett av våre viktigste markeder i Europa må norske myndigheter gripe anledningen.

Svar:

Sjømat er høyt prioritert i alle forhandlinger om frihandelsavtaler som Norge deltar i, enten gjennom EFTA eller bilateralt. Dette er også tilfellet i forhandlingene med Storbritannia, som er et svært viktig marked for fiskeri- og havbruksnæringa. Vi gjør det vi kan i disse forhandlingene for at markedsadgangen til Storbritannia skal bli så

god som mulig. Tollsats, og da særlig det faktum at tollsatsene øker med bearbeidingsgrad, har betydning for hvorvidt sjømaten skal eksporteres som råvare eller mer bearbejdede produkter. Bildet er likevel mer nyansert, og det er også andre faktorer som spiller inn når vi ser at arbeidsplasser basert på norske råvarer flyttes ut av landet. Forskjeller i lønnskostnader, effektivitet i produksjonen og kunnskap om produktpreferanser hos sluttbruker er elementer som spiller inn i tillegg til tollsats.

Jeg vil også trekke frem at det ikke bare er toll som er viktig for markedsadgang for sjømat. Gjennom EØS-

avtalen har Norge felles regler på det veterinære området. Dette har sikret stabil og god markedsadgang for sjømat uten veterinære hindre som næringen støter på i svært mange markeder utenfor EU. Dette er det også vesentlig at vi ivaretar i forhandlingene med Storbritannia slik at ikke nye barrierer kommer til. Jeg kan forsikre om at markedsadgang for sjømat er et av de områdene regjeringen prioriterer høyest når vi gjør avveininger i disse forhandlingene.

SPØRSMÅL NR. 220

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 28. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden påse at rettskraftig dom i Norge etterlevs i tilfeller der en forelder er tilkjent omsorgsrett for barnet, men der den annen forelder ulovlig bortfører barnet til utlandet og nekter å innrette seg etter rettskraftig dom?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort kjent med et tilfelle av ulovlig barne bortføring, der mor har tatt med seg felles barn til Italia. Far har ved kjennelse i Kongsberg og Eiker tingrett den 15.09.2020 blitt tilkjent omsorgsrett for barnet, som følge av manglende omsorgsevne hos mor. Retten har slått fast at det foreligger ulovlig barne bortføring ved at mor har tatt barnet med seg til Italia, og unnlatt å returnere til Norge i perioden før og etter at korona-utbruddet gjorde reiser mellom Norge og Italia mulig. Retten understreker at det til tross for karantenebegrensninger, ikke foreligger gyldig grunnlag for å unnlate å returnere til Norge med barnet. Til tross for dette, nekter fortsatt mor å tilbakeføre barnet til Norge. Far har fått beskjed om at det er italienske myndigheter som må påse at mor returnerer til Norge med barnet, men at dette vil kunne ta svært lang tid. Det har nå gått nærmere et år siden mor tok bortførte barnet ulovlig til Italia, og situasjonen er fortvilende for far – som opplever å få lite bistand av norske myndigheter til å hente barnet hjem i samsvar med tingrettens avgjørelse.

Svar:

Jeg har sympati og forståelse for den fortvilelse de som opplever en barne bortføring i sin nære familie føler. Jeg vil benytte anledningen til å understreke at oppfølgingen av barne bortførings sakene gis høy prioritet hos norske myndigheter.

Stortingsrepresentanten viser til en konkret sak. Da det er taushetsplikt i slike saker vil mitt svar relatere seg til hva Norge kan gjøre og gjør i slike saker, uten å kommentere denne saken spesielt.

Norge er tilsluttet Haag-konvensjonen (1980) om internasjonal barne bortføring 1980. Den skal sikre at barn som er ulovlig bortført til et annet land, returneres så raskt som mulig. Dersom en forelder har en avgjørelse om omsorgsrett eller fast bosted som kan fullbyrdes i Norge, kan et alternativ være at avgjørelsen søkes fullbyrdes i utlandet etter reglene i Haag-konvensjonen fra 1996 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldre myndighet og tiltak for beskyttelse av barn.

Det er imidlertid grunn til å understreke at det er begrensninger med hensyn til hva norske myndigheter kan bidra med når et barn er bortført fra Norge. Internasjonale konvensjoner er basert på gjensidig respekt for nasjonale rettssystemer. Videre har den norske stat ingen form for jurisdiksjon i utlandet, heller ikke overfor norske borgere.

Justis- og beredskapsdepartementet vil fortsette arbeidet videre i saken som ligger til grunn for representantens spørsmål, og saken er prioritert.

SPØRSMÅL NR. 221**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad****Besvart 2. november 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Er det en systematisk svikt som ligger bak den manglende kommunikasjonen mellom NAV og kommunen i en slik sak, og hva kan og vil statsråden gjøre for å forhindre at liknende tilfeller oppstår?

BEGRUNNELSE:

I NRK-dokumentaren «Mysteriet søsteren min» (21.10.2020) som skildrer dødsfallet til en psykisk syk kvinne i Brønnøysund, går det frem at NAV i Brønnøysund stanset uføretrygden til kvinnen over to år før hun døde. Kvinnen, som bodde i en kommunal leilighet, hadde ikke spor av mat i huset da hun døde og varmtvannet var koplet fra. Hun hadde ikke betalt husleie på over et halvt år, hun isolerte seg fra omverdenen og hadde ikke postkasse.

I dokumentaren vises det til at NAV stanset trygden hennes fordi etaten ikke fant adressen hennes. Kommunen har til orientering en befolkning på ca. 5000 innbyggere.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at representanten ønsker å vite om det er kommunikasjon mellom Arbeids- og velferdsetaten og den aktuelle kommunen, før utbetaling av uføretrygd til mottakere av denne ytelsen stanses. Jeg vil aller først understreke at jeg av hensyn til personvernet ikke kan gå inn i enkeltsaker.

Generelt er det slik at dersom en bruker dør eller er uten fast bopel, blir adressen fjernet fra folkeregisteret, og utbetaling fra etaten blir maskinelt stoppet. I de tilfellene hvor det fortsatt er aktuelt med videre utbetalinger, iverksetter etaten flere aktiviteter for å fremskaffe adresse til mottakeren, eller det legges inn en midlertidig adresse slik at utbetalingen kan fortsette som planlagt.

Hvis en bruker har konto, men det mangler adresse, forsøker utbetalingsenheten i etaten å kontakte brukeren via foreliggende kontaktopplysninger. Når bruker i tillegg ikke har konto, vil utbetalingen gå til giroutbetalingskort/betalingskort. Dette betyr at Arbeids- og velferdsetaten må ha en adresse å sende disse til. Hvis aktuell adresse ikke er mottatt innen tre måneder, kontakter utbetalingsenheten det lokale NAV-kontoret eller den lokale saksbehandlende enhet for å få hjelp til å finne adressen. I de tilfellene der det ikke er mulig å få tak i adressen til bruker som ikke har konto sendes giroutbetalingen hos det lokale NAV-kontoret slik at den kan hentes der. Dette gjelder særlig brukere uten fast bopel.

Dersom det etter lang tid ikke er mulig å få tak i brukers adresse, kan det fattes vedtak om at ytelsen midlertidig stoppes i påvente av at bruker tar kontakt/adresse mottas.

Med de rutiner som Arbeids- og velferdsdirektoratet følger er det ikke grunnlag for å si at det eksisterer en systemsvikt i oppfølgingen av denne type saker. Av personvern hensyn kan ikke den konkrete saken kommenteres ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 222**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 28. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Jeg viser til bompengeforliket fra august 2019, der de fire største byene tilbys 300 mill. kroner til reduserte billettpriser på kollektivtrafikk, samt at byene tilbys økt statlig bidrag til 66 % i 50/50-prosjektene (de store kollektivprosjektene i byene). For kommunene som takker ja

til denne avtalen, skal halvparten av de økte tilskuddet til 50/50-prosjektene øremerkes reduserte bompenger.

Er det mulig for byene å bruke disse midlene til å redusere bompenger for elbilister?

Svar:

Når det gjelder å oppfylle kravet om reduserte bompenger iht. bompengeavtalen fra 2019, vil dette være gjenstand for forhandlinger med lokale myndigheter. Prinsipielt

sett kan jeg ikke se at dette tilskuddet ikke skulle kunne komme el-bilistene til gode. I byvekstavtalen for Bergen-sområdet som ble signert i september i år, går tilskuddet til å redusere takstene for nullutslippsbiler i Bergen.

SPØRSMÅL NR. 223

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 30. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Mange er avhengig av å ta førerprøven, både praktisk og teoretisk, for å kunne bruke bil i forbindelse med jobb, skole og fritidsaktiviteter. Hva gjør statsråden for å sikre at dette viktige tilbudet er godt nok og at køene og ventetidene holdes nede?

BEGRUNNELSE:

Køene for å ta førerprøven økte når mange trafikkstasjoner stengte ned i forbindelse med korona. Det førte til at mange måtte utsette førerprøven og ventetidene økte. Det har også ført til at mange må reise langt for å ta førerprøven.

Statens vegvesen opplyser til NRK at køen på ti uker er typisk for hele landet, særlig i byene. Grunnen er at trafikkstasjonene var stengt fra 12. mars til begynnelsen av mai på grunn av koronapandemien.

Svar:

Nedstengningen av trafikkstasjonene som følge av koronapandemien har medført et betydelig etterslep som det er tidkrevende å hente inn. Under nedstengningen i perioden fra mars til mai ble det et estimert etterslep på nærmere 25 000 teoriprøver, og ca. 15 000 praktiske førerprøver ble kansellert.

Det er forskriftsfestede kompetansekrav og godkjenningsordninger for å virke som førerprøvesensor. Det er bare anledning til å benytte godkjente sensorer, og man kan derfor ikke sette inn ekstra personell som ikke allerede har kompetansen og er godkjent.

Statens vegvesen har siden åpningen gitt prøveavviklingen en svært høy prioritet, og andre arbeidsoppgaver har i perioden etter gjenåpningen blitt satt på vent. Det har i stor grad blitt benyttet overtid og mange steder har det vært avholdt prøver på lørdager.

Det er viktig at til enhver tid gjeldende smittevernregler overholdes. Det gjør at man for eksempel på grunn av avstand ikke kan utnytte alle plasser i teorirommene. For å sikre best mulig effektiv utnyttelse av kapasitet og teorirom, og samtidig klare å ivareta smittevernkravene, ble det innført timebestilling på teoriprøver. Fulle ventrom der kandidater sitter i kø mens de venter på å komme inn på teorirommet, er ikke ønskelig sett ut fra smittevern hensyn. I tillegg opplever SVV en økt etterspørsel etter teoriprøver akkurat i år.

Statens vegvesen har informert om at selv med disse begrensningene og utfordringene, har det likevel blitt gjennomført ca. 8000 flere teoriprøver hittil i år sammenlignet med 2019. Det har siden gjenåpningen blitt gjennomført bortimot 80 000 praktiske førerprøver. Dette til tross for utfordringer med lokal smitteoppblomstring med tilhørende lokale smittevernstiltak som påvirker Statens vegvesen sin totale kapasitet. Statens vegvesen jobber for å ta igjen etterslepet, men ser at det kan ta tid å komme helt i mål.

SPØRSMÅL NR. 224**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 28. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hydro og Lyse slår seg sammen til Lyse Kraft og ni kraftverk i Hydros Røldal Suldal kraftanlegg inngår i porteføljen.

Hva skjer med miljøforbedringene i revisjonen av konsesjonsvilkårene for Røldal Suldal som Ullensvang kommune har fremmet?

Svar:

Olje- og energidepartementet mottok 22. d.m. søknad fra Lyse Produksjon AS, Hydro Energi AS og Lyse Kraft DA i den aktuelle konsesjonssaken som er bakgrunnen for spørsmålet. Søknadene skal nå konsesjonsbehandles av departementet i tråd med vassdragslovgivningens krav.

Spørsmålet om revisjon av konsesjonsvilkårene er omtalt slik i søknaden:

“Etableringen av LKDA innebærer at tidligere privateide kraftverk i Røldal-Suldal-vassdraget underlegges offentlig eierskap i medhold av vannfallrettighetsloven § 5. Etter vannfallrettighetsloven § 10 har søker krav på å få omgjort tidligere tidsbegrensede konsesjoner så lenge konsesjonæren oppfyller vilkårene i vannfallrettighetsloven § 5.

LKDA er innforstått med at omgjøringen til å gjelde på ubegrenset tid, innebærer at det sannsynligvis vil bli inntatt bestemmelser om alminnelig revisjon i ovennevnte konsesjoner. Det legges til grunn at en etterfølgende revisjonsprosess i henhold til revisjons-bestemmelsene som inntas vil følge den alminnelige saksgangen for revisjonssaker. Det er de (da) tidsubegrensede konsesjonene som skal underlegges revisjon og det foreligger ikke hjemmel til å kreve søknad om ny konsesjon eller behandle revisjonene etter reglene om fornyelse av konsesjon.”

Jeg ber om forståelse for at det er for tidlig for meg å si noe om utfallet av konsesjonsbehandlingen, eller hvilke vilkår som skal stilles i departementets vedtak.

SPØRSMÅL NR. 225**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 29. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvor mye vil det koste at det i forbindelse med de pågående arbeidene i Stavanger domkirke blir gjennomført arkeologiske utgravninger som gjør det mulig å undersøke/grave ut kulturlagene under gulvet i domkirken på en sikker måte før disse blir utilgjengelige?

BEGRUNNELSE:

NRK melder 23.10.20 at det er store diskusjoner om hva som skal gjøres i forbindelse med gulvarbeidene i domkirken i Stavanger. Riksantikvaren har som direktorat avslått søknaden om utgravninger med følgende begrunnelse:

«Kravet om undersøkelser frafalles på grunn av høy risiko for personskade, og usikkerhet knyttet til fare for skade på bygningen.»

«I første omgang var det personsikkerhet som gjorde at vi endret på vedtaket om utgraving, men det ville også vært svært kostnads- og tidkrevende å gjøre den nødvendige sikringen», sier Elisabeth Dahle hos Riksantikvaren til NRK.

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) har ansvar for å vurdere og utføre arkeologiske oppdrag i middelalderbyene i Norge. I april 2020 kom rapporten fra NIKU som påpekte at det er utfordringer med sikkerheten, men at det bør gjøres mindre utgravninger. Der hvor graver er helt eksponert, bør det ifølge NIKU gjøres fullstendig utgraving. NIKU mener det er fare for at deler av kulturlagene kan gå tapt. At det er stor usikkerhet rundt tildekkingen, som etter planen skal skje med leire og glasopor. NIKU har klaget saken inn for Klima- og miljødepartementet. I klagen heter det at:

«Levningene har potensial til å besvare flere av de store spørsmålene i norsk middelalderforskning»

og at det

«planlagte tiltaket vil gjøre et stort kunnskapspotensial om Stavangers tidligste historie utilgjengelig for all framtid.»

Byantikvaren i Stavanger mener det er «hårreisende» at Riksantikvaren vil dekke til middelaldergraver under gulvet i Stavanger domkirke, uten å slippe arkeologene til først. Forklaringen på dette, er åpenbar: Spørsmålet om hva som befinner seg under gulvet i Stavanger domkirke, vil være av stor interesse i norsk arkeologi og historiskrivning.

Svar:

Klima- og miljødepartementet har innhenta eit kostnadsoverslag frå Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU). Med utgangspunkt i vanleg budsjettmodell meiner NIKU at sjølve dei arkeologiske undersøkingane vil kunne koste 4 999 000 kroner. Dette gjeld estimerte kostnader til ei arkeologisk utgraving og bygningsarkeologiske undersøkingar i eit avgrensa område av kryptjellaren. I følgje NIKU er det ikkje prosjektert for ein totalutgraving av kjellaren.

I tillegg til den eventuelle arkeologiske undersøkinga vil fleire andre kostnader komme til. NIKU opplyser at dei på det noverande tidspunkt ikkje har tilstrekkeleg informasjon til å gjere reie for alle desse kostnadane, som difor ikkje er inkludert i skissa til budsjett. NIKU har med attarhald gitt eit overslag på om lag 400 000 kroner for dette, demontering av tørrmurar og entreprenørarbeid. Eit

miljøovervåkingsprosjektet er av NIKU førebels bereikna til 3 319 500 kroner.

I følgje NIKU føreligg det ikkje no eit estimat for geoteknisk bistand inkludert program for stabilitetsovervakning før, under og etter utgraving. Heller ikkje sikringstiltak og HMS-tiltak kan ifølgje NIKU i dag detaljprosjekterast. NIKU opplyser at arbeidet vil måtte planleggast i tett samarbeid med geoteknikar og tiltakshavar, og det vil måtte utformast ein eigen HMS-plan og risikovurdering av dei enkelte arbeidsoperasjonar i prosjektet. Riksantikvaren har særleg vore bekymra for sikkerheita for kirkebygget og HMS under utgravinga.

Eg presiserer at det er Riksantikvaren som har myndigheten til å fatte vedtak om kostnadsdekking i saka, etter kulturminnelova § 10. Kostnadsoverslaget frå NIKU er ikkje er vurdert og godkjent av Riksantikvaren. Det same gjelder vurderinga som ligg i premissen til spørsmålet, i kva grad skissa her inneberer ei sikker gjennomføring.

Eg er samt med dei som meiner at ein bør undersøkje om det er mogeleg å finne ei løysing som inneber at ein kan gjennomføre ei utgraving, samstundes som ein ivaretek tryggleiken for personellet og sjølve bygningen. Eg har difor hatt dialog med Riksantikvaren om kva som kan gjerast i denne situasjonen. Riksantikvaren vil no betaste gjennomføring av ei ny geoteknisk utgreiing. Dette må skje i samarbeid med kommunen, og gjennomførast så raskt som mogeleg. Eg legg til grunn at når utgreiinga er gjennomført, vil det ligge føre eit betre grunnlag for å vurdere på nytt om ei utgraving kan la seg gjennomføre på ein sikker måte, og kva ei slik utgraving vil koste.

SPØRSMÅL NR. 226

Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 2. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Svenske Air Leap vant anbudsruta Røros – Oslo. Men disse leier igjen inn fly med mannskap (wet lease) av slovenske Lipican Aer. Samferdseldepartementet må godkjenne slik innleie, som et unntak fra avtalen som sier at flyvningene skal utføres av tilbyderer selv.

Statsministeren snur ryggen til selskapet Wiss Air, slik det hittil har blitt driftet, men hvordan forklarer hun regjeringens tillatelse til Lipican Aer, og er alt klarert i forhold til norske lønns- og arbeidsforhold og det norske modellen her?

BEGRUNNELSE:

Det er ganske underlig at myndighetene aksepterer at slovenske Lipican Air betjener anbudsrutene mellom Røros – Oslo på vegne av svenske Air Leap. Driften av strekningen har også vært gjenstand for hard kritikk - etter at Widerøe tapte anbudet:

<https://www.rekken.no/bekymret-for-flytilbudet-i-regionen-na-opplever-vi-imidlertid-en-radikal-svekkelse-av-rutetilbudet/s/5-44-478670>

Air leap kan ikke ha leid inn Lipican Aer til å fly for seg (wet-lease) uten SDs godkjennelse. Anbudsavtalen

åpner opp for at myndighetene unntaksvis kan (ikke må) akseptere slik løsning gjennom pkt. 5.12 i anbudsavtalen:

«Flygingane som er omfatta av kontrakten skal utførast av tilbydaren sjølv. Leige av luftfartøy med mannskap ("wet-lease") er berre unntaksvis tillat, og berre dersom oppdragsgjevar aksepterer dette på førehand.

Oppdragsgjevar kan likevel tillate wet-lease i avgrensa periodar.»

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Arne Nævra til statsministeren, som hun har bedt meg svare på.

Samferdselsdepartementet har inntil videre godkjent at det benyttes innleid fly med mannskap på flyruten Røros – Oslo, såkalt 'wet lease'. Bakgrunnen for dette er at operatøren Air Leap, som har kontrakten på Røros-ruten, også opererer den kommersielle flyruten Ørland – Oslo. I en tid med lav etterspørsel på begge rutene grunnet covid-19, anser flyselskapet det som hensiktsmessig å operere disse rutene i kombinasjon, det vil si at flyruten Ørland – Oslo gjør mellomlanding på Røros.

Kontraktene åpner på generelt grunnlag for denne type rutekombinasjon, og det er ganske utbredt på Wid-

erøes rutenett. En forutsetning er imidlertid at alle øvrige krav i avtalen etterleves, blant annet setekapasitetskrav. På flyruten Røros – Oslo betinger dette at det benyttes et større fly enn det som ligger til grunn for avtalen med Samferdselsdepartementet. Air Leap disponerer ikke slike større fly som kan brukes på Røros-ruten, og er derfor avhengig av wet lease for å kunne imøtekomme setekravet.

Den kommersielle flyruten Ørland – Oslo er viktig for Forsvaret, og rutekombinasjonen med det innleide flyet sikrer at denne inntil videre blir opprettholdt. Samtidig reduserer kostnadsdelingen mellom de to rutene merkompensasjonsbehovet for Røros-ruten. Rutekombinasjonen anses ikke å skape større ulemper for Røros, og Samferdselsdepartementet mener dette er en god løsning frem til etterspørselen tar seg opp igjen.

Partene i arbeidslivet har før pandemien ikke ønsket at det skal fastsettes minstekrav til lønns- og arbeidsvilkår i norsk luftfart, og allmenngjorte avtaler omfatter ikke flygende personell. Jeg mener de store endringene vi ser konturene av nå tilsier at både arbeidsgivere og arbeidstakere i luftfarten bør få mulighet til å uttale seg om det er ønskelig å endre på dette ved fremtidige flyrutekjøp – innenfor de rammene som følger av EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 227

Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 5. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden umiddelbart gjøre det klart for sykehusene at folk skal ha betalt for den tiden de jobber, også de dagene klokka stilles?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til saken fra NRK: <https://www.nrk.no/trondelag/til-helga-ma-hun-jobbe-en-time-gratis-1.15212999>

Svar:

Natt til søndag 25. oktober stilte vi klokka én time tilbake og gikk fra sommertid til normaltid, slik vi har vent oss til og gjort over mange år. For ansatte i sykehusene vil de som har vakt og jobber natt få en litt kortere vakt når klokken

stilles frem på våren, mens de som har vakt og arbeider natt vil gå en litt lengre vakt når klokken stilles tilbake. Det betales nattillegg for antall timer som er arbeidet, men årslønnen endres ikke. For de flestes del vil dette jevnes ut gjennom året og over tid.

Eksempelvis opplyser Helse Nord RHF i anledning spørsmålet at de ikke har praksis for å kompensere den ekstra arbeidstimen som følger av overgang fra sommer- til vintertid. Det er tilsvarende heller ikke praksis å trekke en times lønn ved overgangen fra vintertid til sommertid om våren.

De fleste arbeidstakere har en avtalt årslønn i sin arbeidsavtale, som utbetales månedlig. De fleste arbeidstakere jobber eksempelvis flere dager i januar enn i februar, grunnet antall kalender-/arbeidsdager. Det er ingen praksis for å kompensere fast ansatte som av denne grunn job-

ber flere timer i januar enn de gjør i februar, eller motsatt å gjøre trekk i februar.

For øvrig foreligger det et forslag fra Europakommisjonen i 2018 om å avvikle ordningen med å stille klokka

fram og tilbake. Hva som vil bli utfallet at dette initiativet, er foreløpig uvisst.

SPØRSMÅL NR. 228

Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 2. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil ministeren bygge opp behandlingstilbudet for dem som har vulvodyni, kroniske underlivssmerter?

BEGRUNNELSE:

10-20% av kvinner vil få kroniske underlivssmerter uten synlige årsaker i løpet av livet, diagnosen heter vulvodyni. I dag står disse kvinnene nesten helt uten et behandlingstilbud. Dette fører til redusert livskvalitet og for mange redusert arbeidsevne. Ingen kan ha samleie uten smerter, og flere må unngå å sitte, bruke bukser eller sykle på grunn av smertene.

Det er en av de samme kvinnesykdommene som blir nedprioritert.

Svar:

Mange mennesker lever med kroniske smertetilstander, og slike smertetilstander rammer i større grad kvinner enn menn. Årsakssammenhengene ved slike tilstander er ikke alltid klarlagte, og pasientene kan oppleve å bli sendt til ulike undersøkelser uten en strukturert plan. Derfor er etablering av pakkeforløp for muskel- og skjelettlidelser, smertebehandling og utmattelse ett av seks punkter i regjeringspartienes løfter for bedre kvinnehelse som ble presentert i 2019. Helsedirektoratet samarbeider med brukere og fagmiljøer om dette pakkeforløpet.

Ifølge Helsedirektoratet er vulvodyni en smertetilstand uten objektive funn av andre spesifikke tilstander. Årsaker til tilstanden er ikke klarlagt, og det kan være sammensatte sykdomsårsaker, samtidig som tilstanden presenterer seg på mange ulike måter. Det er derfor en lidelse som det har vært vanskelig å forske på og behandle. Det er ifølge Helsedirektoratet begrenset erfaringsbasert læring om hvordan tilstanden bør håndteres. Det er derfor behov for bedre kunnskapsgrunnlag om tilstanden.

Helsedirektoratet bistår departementet med faglige vurderinger. I tillegg til slike vurderinger er det viktig for departementet å høre brukernes erfaringer med tilbudet som gis i helsetjenestene. Helse- og omsorgsdepartementet hadde nylig møte med Vulvodyniforeningen, som er en nyetablert pasientforening for kvinner med vulvodyni. Til stede på møtet var også fagpersoner fra Vulvaforum, som er et forum for helsepersonell med kunnskaper om vulvodyni og andre vulvalidelser. Møtet ga departementet innsikt i en tilstand som rammer mange kvinner, men som er tabubelagt og som ifølge pasientforeningen derfor ikke får nok oppmerksomhet i samfunnet eller i helsetjenesten.

I møtet ble Vulvodyniforeningen anbefalt å kontakte Helsedirektoratet for å få informasjon om og gi sine innspill til pakkeforløpet om smertetilstander. Vulvodyniforeningen kan også gi Helsedirektoratet informasjon om sine brukererfaringer i kontakten med helsetjenestene. Slik brukerinformasjon er viktig for at direktoratet kan ivareta sitt ansvar for å følge med på utviklingen i helse- og omsorgstjenestene.

Det er etablert vulvaklinikker ved St Olavs hospital og Oslo universitetssykehus.

Det er også fagmiljøer i Norge som har spesialisert seg på utredning og behandling av forskjellige kroppslige, kroniske smerteplager der det ikke finnes biologiske funn som kan forklare hele sykdomsbildet. Slike klinikker finnes blant annet i Oslo og Skien.

Helsedirektoratet viser til at erfaringer fra slike klinikker kan bli viktige kilder til å få mer kunnskap om tilstanden vulvodyni og finne gode behandlingsalternativ.

Et bedre kunnskapsgrunnlag er en viktig forutsetning for at helsepersonell får økt kompetanse og kan tilby helsehjelp som virker. Forskningen på kvinners helse skal styrkes. I 2020 styrkes forskningen på kvinners helse og kjønnsperspektivet gjennom Norges forskningsråd fra 10 millioner kroner til 15 millioner kroner.

Regjeringspartiene ønsket gjennom de seks løftene for bedre kvinnehelse å øke oppmerksomheten om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv, og å heve statusen til forskning og fagutvikling innen kvinnehelse.

Som oppfølging av løftene, vil regjeringen i nær fremtid oppnevne et utvalg som skal utarbeide en offentlig utredning (NOU) om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv.

SPØRSMÅL NR. 229

Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 2. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Lungesykehuset Granheim planlegges nedlagt uten at det er avklart hvor pasientene skal få behandling videre og uten at framtidig struktur for sjukehus i Innlandet er avklart. Dette skaper uro både i fagmiljø og hos pasientene.

Er det regjeringens ønske at den offentlige behandlingsskapasiteten skaleres ned når det gjelder lunge-rehabiliteringsplasser og at det skal kjøpes hos private aktører, hvis ikke, hva gjør helseministeren for å sikre disse pasientene trygg offentlig behandling?

Svar:

For å besvare representanten Andersens spørsmål har Helse- og omsorgsdepartementet mottatt informasjon fra Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst informerer om at spesialisert lungerehabilitering i Sykehuset Innlandet HF i dag er plassert i Seksjon Lungerehabilitering Granheim. Helse Sør-Øst viser til at tilbudet ikke skal legges ned, men samlokaliseres med sykehuset på Lillehammer.

Samlokaliseringen er begrunnet i faglig utvikling, økonomisk gevinst og arealforretting, og innebærer en reduksjon av antall senger til døgnrehabilitering fra 25 til 10 senger. Saken er styrebehandlet i Sykehuset Innlandet HF, første gang høsten 2018 og i nylig avholdt styremøte den 23. oktober 2020.

Flytting av spesialisert lungerehabilitering inn i akutt-sykehus vil bidra til tettere samarbeid og mer sømløs overgang mellom akuttbehandling og rehabilitering, samt sikre god og rask tilgjengelighet for tilsyn og behandling ved eventuelle sykdomsforverring.

Målsettingen er å gi et differensiert døgn-, dag- og poliklinisk rehabiliteringstilbud som på best mulig måte møter pasientenes behov for mestring av egen hverdag og samtidig kunne leve best mulig med sin lungesykdom. Som en hovedregel bør rehabiliteringstilbud til store

pasientgrupper utvikles i kommunene, og Helse Sør-Øst viser til Helsedirektoratets Nasjonal veileder for habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator. I veilederen er kols og lungesykdommer spesifikt nevnt som eksempel på slike pasientgrupper.

Rehabilitering skal fortsatt også gis i spesialisthelsetjenesten, når behovet for spesialisert kompetanse er nødvendig for å utrede og kartlegge pasientens funksjonsnivå og rehabiliteringsmuligheter, samt for å komme i gang med et intensivt treningsopplegg.

Helse Sør-Øst legger vekt på at i tillegg til innsats i tidlig fase, skal spesialisthelsetjenesten samarbeide med og bidra i overgangen til hjemmet, samt gi veiledning til kommunen i overføringsfasen fra spesialisthelsetjenesten til kommunen. Dette er viktig for å bidra til at pasienten får et godt rehabiliteringstilbud lokalt, et tilbud som er tilpasset egen funksjonsevne og mulighet til å nyttiggjøre seg rehabiliteringstiltak.

Jeg viser til at en viktig del av stortingsmeldingen om Nasjonal helse- og sykehusplan omhandlet samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene. God samhandling vil gi helsetjenester som pasienter og pårørende opplever som helhetlige. Pasienter med kronisk lungesykdom har forskjellig alder, ulik grad av sykdom og har ulik fysisk aktivitet. Rehabiliteringstilbudet til pasienter med kronisk lungesykdom bør derfor gis ut fra mål som settes i samarbeid mellom pasienter, pårørende og fagpersoner. De fleste tiltakene vil ytes i kommunen der pasienten bor, men ofte er det behov for veiledning og oppfølging fra spesialisthelsetjenesten.

Jeg legger til grunn at Helse Sør-Øst RHF i sine vurderinger i denne saken ivaretar sitt sørge-for-ansvar for denne pasientgruppen, og at de nye tiltakene bidrar til et fremtidsrettet og kvalitativt godt tjenestetilbud tilpasset den videre ansvarsfordelingen i helsetjenesten for disse pasientene.

SPØRSMÅL NR. 230**Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 28. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

En ung kvinne i Asker som har hatt BPA og styrt eget liv i eget hjem, fratas nå ordningen. Saken er påklaget til fylkesmannen som gir kommunen medhold, uten egen undersøkelse av behovet for personlig praktisk assistanse eller om assistentene faktisk utfører de oppgavene som skal gjøres på en god måte. Kommunen ser ut til å mene at det kreves faglært helsepersonell til det meste av behovet, som så kategoriseres som "tilsyn". Når fylkesmannen ikke innhenter egne fakta i saken og undersøker hvordan BPA fungerer, men kun legger kommunens syn til grunn, er klagemuligheten illusorisk.

Kan helseministeren gjøre rede for hvordan fylkesmannens ansvar for klager på fratakelse av BPA skal håndteres og om dette kan gjøres uten å innhente informasjon om bistandsbehov fra de som utfører jobben og uten å vurdere om praktisk bistandsbehov er korrekt satt?

Svar:

Fylkesmannen er klageinstans på klager på vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven. Mulige utfall av fylkesmannens klagebehandling er avvísning av klagesaken, stadfesting av underinstansens vedtak, oppheving av underinstansens vedtak og tilbakesending for ny prøving (oppheving), eller selv treffe nytt vedtak (omgjøring). Rettslig grunnlag for dette finnes i forvaltningsloven § 34 siste ledd der det heter "klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i sakene eller oppheve det og sende saken til tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling".

I behandlingen av klager som gjelder helse- og omsorgstjenester, må fylkesmannen følge forvaltningslovens saksbehandlingsregler for enkeltvedtak, særlige saksbehandlingsregler fastsatt i pasient- og brukerrettighetsloven og ulovfestede saksbehandlingsregler om forsvarlig saksbehandling. Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 7-7 at "forvaltningslovens regler om behandling av klager over enkeltvedtak gjelder så langt de passer, med de særlige bestemmelser som er gitt i dette kapitlet."

Forvaltningsloven har bestemmelser om hvor langt fylkesmannen som klageorgan kan gå i prøvingen, jfr. lovens § 34. Hovedregelen er at klageinstansen har full prøvingsrett og kan prøve alle sider av saken. En innskrenkning i denne hovedregelen finnes i bestemmelsens annet ledd tredje punktum. Begrensningen gjelder ved prøvingen av det frie skjønn i klagesaker der det er et statlig klageor-

gan for vedtak truffet av en kommune eller en fylkeskommune.

Dette innebærer at når fylkesmannen for eksempel skal ta stilling til en klage på opphør av BPA, skal fylkesmannen foreta en vurdering av om klager har rett til BPA i medhold av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 d. Fylkesmannen har full kompetanse ved prøving av lovbestemte rettigheter. Vurderingen av slike rettigheter innebærer ikke fritt skjønn. Fylkesmannen har i klagebehandlingen en selvstendig plikt til å opplyse saken og skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 33 femte ledd og § 17. Fylkesmannen må i den enkelte sak vurdere hvor langt utredningsplikten går. Hva en forsvarlig utredning innebærer vil variere fra en sakstype til en annen. Fylkesmannen skal også ta hensyn til eventuelle nye omstendigheter som er inntrådt etter at vedtaket ble fattet av førsteinstansen og som kan få betydning for utfallet. I noen saker er det nødvendig å innhente uttalelse fra flere, som for eksempel personell i helse- og omsorgstjenesten, pasienter, brukere og pårørende for å opplyse saken nok til å fatte en forsvarlig avgjørelse. Det skal fremgå av fylkesmannens vedtak at fylkesmannen har foretatt en selvstendig vurdering av hvorvidt klageren oppfyller vilkårene for rett til BPA eller ikke.

Fylkesmannens vedtak er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Statens helsetilsyn er overordnet organ for klagesaker etter blant annet pasient- og brukerrettighetsloven. I saker hvor avgjørelsen har stor betydning for enkeltindividet, og klageinstansens vurdering bygger på feil faktum, feil rettsanvendelse eller har saksbehandlingsfeil som har medvirket til feil resultat, kan Statens helsetilsyn omgjøre klageinstansens vedtak i medhold av forvaltningsloven § 35.

SPØRSMÅL NR. 231**Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 3. november 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Er det identifisert behov ut over det som er beskrevet i KVU Evenes i forbindelse med lagring, montering og transport av eksplosiver som dekker nasjonale og allierte behov ved Evenes flystasjon?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime 29.02 forsikret forsvarsministeren Stortinget at lagring, montering og transport av eksplosiver knyttet til de nye maritime overvåkningsflyene som regjeringen, Frp og Ap ønsker å stasjonere på Evenes kommer til å bli ivaretatt i henhold til regler og lovverk, og sikkerhetsstandarder som skal settes.

I den forbindelse har jeg og Sp merket oss at KVU Evenes legger til grunn gjenbruk av eksisterende fasiliteter til lagring av våpen og ammunisjon.

Dette ble også bekreftet i spørsmål av Finanskomiteen/APs fraksjon av 23.05.2017, hvor regjeringen svarer:

“I konseptvalgutredningen for Evenes flystasjon legges det til grunn gjenbruk av eksisterende EBA på Evenes til eksplosivlagring. Dette medfører ikke merkostnader til drift sett i forhold til grunnlaget for stortingsbehandlingen.”

Jeg er kjent med at et ammunisjonsutvalget har arbeidet med problemstillingen knyttet til lagring, transport, og montering av eksplosiver til MPA systemet på Evenes.

Forsvarsministeren informerte Stortinget 29.01

“(…) jeg kan forsikre om at dette kommer til å bli ivaretatt i henhold til regler og lovverk, og sikkerhetsstandarder som skal settes”.

Det er altså slik at ministeren informerte Stortinget at dette behovet ikke er ivaretatt, men kommer til å bli ivaretatt.

Svar:

Konseptvalgutredningen (KVU) Evenes beskrev de behov og krav som må eller bør tilfredsstilles for at Evenes flystasjon skal fungere tilfredsstillende som fremskutt operasjonsbase for kampfly og som base for de maritime patruljeflyene.

Forsvaret opplyser at de i 2020 utreder fremtidig innretning av ammunisjonstjenesten ved Evenes flystasjon knyttet til blant annet bemanning, utrustning, materiell og infrastruktur. Utredningen gjennomføres i samsvar med kravene fra konseptvalgutredningen for Evenes flystasjon (KVU Evenes) og gjeldende lover og regelverk. Forsvaret har informert departementet om at det på nåværende tidspunkt er for tidlig å konkludere endelig rundt ammunisjonstjenestens behov på Evenes og hvordan disse vil bli løst.

SPØRSMÅL NR. 232**Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 2. november 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Hvilke tiltak har NAV gjennom koronapandemien gjennomført og gjennomfører for å sørge for god oppfølging av brukere som vanligvis møtte opp fysisk på NAV for å få hjelp og andre NAV-brukere, både nye og gamle, som synes det er krevende å forholde seg til NAV digitalt?

BEGRUNNELSE:

I en kronikk i Adresseavisen 4. september i år, signert to ansatte ved NTNUs institutt for sosialt arbeid, én ansatt hos Fylkesmannen og én prosjektleder i NAV som har sett på koronapandemiens konsekvenser og arbeidsformer og innovasjoner hos NAV, vises det til at flere Nav-veiledere

er bekymret over at de har mistet kontakten med noen av de som vanligvis møtte fysisk opp på Nav for å få hjelp.

I kronikken vises det bl.a. til at:

“Til tross for forenklingene og effektivisering som digitalisering gir Nav-veiledere i deres arbeid, påpeker flere at det er blitt vanskeligere å hjelpe noen av de som har størst behov. Det er vanskelig eller helst umulig å kartlegge eller framskaffe en oversikt over en vanskelig og sammensatt livssituasjon ved å snakke sammen på telefon og/eller video. Spesielt hvis Nav-veileder og borger ikke kjenner hverandre fra før. Noen personer som søker om hjelp, lever i vanskelige situasjoner som innebærer store påkjenninger i livet. Støtte og motivasjon for endringsprosesser og å stå i disse, må være tilpasset den enkeltes situasjon for å fungere positivt. Da er det nødvendig at Nav-veileder har godt kjennskap til personen og at de har en fysisk nærhet og dialog som kan gi grunnlag for stimulerende og konstruktive innspill.”

Svar:

Koronapandemien og tilhørende nedstenging i samfunnet påvirket brukeroppfølgningen i Arbeids- og velferdsetaten. Flere NAV-kontorer ble stengt, og mange veiledere jobbet på hjemmekontor.

Brukere får hjelp fra NAV-kontoret selv om publikumsmottak er stengt for fysisk møte. I den første perioden etter nedstengingen var det en økning i veiledning og oppfølging av brukere via telefon og videomøter. Det har videre vært en dobling av antall digitale kontakter sammenlignet med fjoråret. Kontorene som fremdeles er stengt, kan nås digitalt eller via telefon for å få hjelp eller avtale ikke-fysiske møter. På kontorene som har gjenåpnet, gjennomføres også fysiske møter. I tillegg er NAV Kontaktsenter tilført økte ressurser for å avhjelpe situasjonen.

Brukere som får arbeidsrettet oppfølging fra Arbeids- og velferdsetaten, har ulike ressurser og forutsetninger. Oppfølgingen som gis, skal være tilpasset den enkeltes behov. Mange av brukerne vil gjennom informasjon på nav.no og gjennom gode selvbetjeningsløsninger, klare å skaffe arbeid på egen hånd. Arbeids- og velferdsetaten tilbyr ulike møteformer for brukere som trenger oppfølging for å skaffe eller beholde arbeid. I en ny og spesiell situasjon der smittevern er viktig, har Arbeids- og velferdsetaten jobbet med tiltak som kunne ivareta brukeroppfølgningen og smittevernstiltak og har videreutviklet mulighetene for digitale møter og oppfølging, slik som videomøter, webinarer, digitale jobbmesser og arbeidsmarkedstiltak.

I samarbeid med KS fikk Arbeids- og velferdsetaten i løpet av våren 2020 utvidet den elektroniske løsningen for søknader om økonomisk sosialstønad. Dette omfatter 311 kommuner, noe som omfatter 96 prosent av landets innbyggere. Løsningen benyttes i stort omfang.

Arbeids- og velferdsetatens personbrukerundersøkelse, gjennomført høsten 2020, viser at møteform påvirker brukertilfredsheten i liten grad, og at det er innholdet i møtet, relasjonen til veilederen og om brukeren kommer videre i sin sak, som er viktigst for tilfredsheten med etaten. De digitale løsningene er under kontinuerlig videreutvikling, slik at de skal bli brukervennlige for flest mulig.

Samtidig har Arbeids- og velferdsetaten vært opptatt av oppfølgingen av ikke-digitale brukere. Andelen planlagte fysiske oppfølgingsmøter med brukere ble sterkt redusert i april. Fra mai har det vært en gradvis økning i fysiske oppfølgingsmøter, og etaten er nå oppe på samme nivå som før nedstengingen.

SPØRSMÅL NR. 233

Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 2. november 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva vil være provenyeffekten (i form av økte moms- og særavgiftsinntekter og andre inntekter til staten), enkeltvis og i sum, av at hhv norsk dagligvarehandel, omsetning av ikke-alkoholholdige drikkevarer og sjokolade og sukkervarer øker med hhv 10, 12, 15, 20, 25% i 2021 sammenlignet med 2019, og hva vil forventet sysselsettingseffekt være om omsetningen i norsk dagligvarehandel øker med

henholdsvis 10, 12, og 15% i 2021 sammenliknet med 2019?

Svar:

Tabell 1 viser anslått provenyeffekt i 2021 for avgift på alkoholfrie drikkevarer og sjokolade- og sukkervarer ved endringer i omsetningen som i spørsmålet. Beregningene

er gjort i forhold til regjeringens budsjettforslag for 2021, jf. Prop. 1 LS (2020–2021).

Tabell 1. Anslått provenyeffekt for avgiftene på alkoholfrie drikkevarer og sjokolade- og sukkervarer ved omsetningsendringer som i spørsmålet. Mill. kroner

Endring i omsetning	Alkoholfrie drikkevarer		Sjokolade- og sukkervarer	
	Påløpt	Bokført	Påløpt	Bokført
10 pst.	210	195	155	145
12 pst.	250	230	185	170
15 pst.	315	290	235	215
20 pst.	420	390	310	285
25 pst.	525	485	390	355

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk. Det innebærer at det er det samlede forbruket av varer og tjenester som har betydning for merverdiavgiftsprovenyet. Normalt vil økt etterspørsel etter én type vare føre til en tilsvarende reduksjon i etterspørselen etter andre merverdiavgiftspliktige varer og tjenester. Slike etterspørsels-

dringer antas å ha liten effekt på samlet merverdiavgiftsproveny og tas derfor ikke med i beregningene ovenfor.

Anslag på hvilke eventuelle andre inntektseffekter og sysselsettingseffekter endringer i omsetning for norske dagligvarer kan ha, vil kreve en utredning som ligger utenfor tidsrammene for slike spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 234

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 2. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helse- og omsorgsministeren forsikre befolkningen som har Lillehammer Sykehus som sitt sykehus om at de ikke får et dårligere tilbud når 9,5 legeårsverk med tilhørende pleiepersonell skal fjernes fra medisinsk avdeling?

BEGRUNNELSE:

Avisen Gudbrandsdølen Dagningen skriver den 22. oktober om et legeopprør på Lillehammer sykehus mot store nedskjæringer og at det setter pasientenes sikkerhet i alvorlig fare.

Det påstås at det aller viktigste og avgjørende for sykehusledelsen og styret er å spare 25 millioner kroner og at hensynet til et forsvarlig tilbud til befolkningen er underordnet, samt at det såkalte omstillingsprogram vil skape enorme problemer.

Det er også alvorlig når mange både leger og overleger slår fast at tilliten til ledelsen er totalt fraværende.

Svar:

Det er Sykehuset Innlandet HF og Helse Sør-Øst RHF som har ansvar for å sørge for nødvendige spesialisthelsetjenester til befolkningen på Lillehammer. Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra Helse Sør-Øst RHF i saken.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at styret i Sykehuset Innlandet HF enstemmig har vedtatt et omstillingsprogram ved divisjon Gjøvik-Lillehammer som består av sykehusene på Gjøvik og Lillehammer.

Bakgrunnen for omstillingsprogrammet er at divisjon Gjøvik-Lillehammer gjennom flere år har hatt økonomiske utfordringer. Helse Sør-Øst RHF opplyser at de økonomiske utfordringene på Lillehammer sykehus har vært knyttet til merforbruk på medisinsk avdeling. Pleietjenesten har som følge av dette vært gjennom krevende omstillinger og reduksjon i pleieårsverk. Det er også nødvendig med omstillinger i legetjenesten for å kunne drive i økonomisk balanse.

I arbeidet med omstillingsprogrammet er de medisinske avdelingene på de fire største sykehusene i Sykehuset Innlandet HF målt mot hverandre på antall senger per innbygger, pleiefaktor (antall pleiepersonell per seng), antall legeårsverk og antall pasientkontakter per legeårsverk. Analysene har søkt å korrigere for de naturlige varias-

jonene som foreligger, eksempelvis særegne funksjoner ved de ulike sykehusene og permisjoner og sykefravær.

Harmonisering av antall lege- og pleieårsverk vil redusere uønsket variasjon i ressursbruk mellom de medisinske avdelingene, og dermed tilrettelegge for et likeverdig tilbud til alle pasientene i helseforetakets opptaksområde.

SPØRSMÅL NR. 235

Innlevert 21. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 28. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I innspillet til Nasjonal Transport plan kommer Jernbanedirektoratet med forslag om å utsette planene om “to tog i timen” på Trønderbanen fra 2024. I verste fall kan dette bli utsatt til 2030. I mellomtiden bygges det ny motorvei på deler av strekningen. Det betyr at det blir lettere å kjøre bil, mens tilbudet for togpassasjerene ikke blir stort bedre før om lenge.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at statens forpliktelser i byvekstavtalen som har som mål å få 2 tog i timen på Trønderbanen fra 2024, gjennomføres?

Svar:

I statsbudsjettet for 2021 har regjeringen foreslått 600 mill. kr til utbygging og planlegging av tiltak på Trønder- og Meråkerbanen. Investeringene skal bidra til å utvikle togtilbudet mellom Melhus og Steinkjer, bl.a. ved å legge til rette for nytt togmateriell, delvis elektrifisering av jernbanen og på sikt også hyppigere avganger og redusert reisetid. Tiltakene gjennomføres i ulike trinn, som både hver for seg og samlet, skal bidra til at jernbanen kan spille en større rolle i det regionale kollektivtransporttilbudet. Bevilgningen omfatter midler til planlegging av nødvendige infrastrukturtiltak for å oppnå ambisjonen om to tog i timen på Trønderbanen. Andre tilbudsforbedringer knyttet til innfasingen av nye tog, vil styrke tilbudet til de reisende før målet om to tog i timen realiseres. Jeg er utålmodig etter at de reisende på Trønderbanen skal få et bedre togtilbud, og regjeringens budsjettforslag for 2021 gjenspeiler dette.

Jernbanedirektoratet har utarbeidet en rutemodell for to tog i timen på Trønderbanen, det vil si en beskrivelse av et fremtidig togtilbud som viser sammenhengen mellom

infrastruktur, togtilbud og forventet etterspørsel på grunnlag av en mulig kapasitetsfordeling. Gjennom rutemodellen er det identifisert nødvendige infrastrukturtiltak for å kunne innføre det ønskede togtilbudet. Kostnaden for disse tiltakene ble i rutemodellen anslått til om lag 1,9 mrd. kroner (P50) med en usikkerhet på +/- 40 prosent.

Det er imidlertid knyttet noe usikkerhet til gjennomførbarhet av rutemodellen med de identifiserte infrastrukturtiltakene, og det er behov for videre oppfølging for å kvalitetssikre kostnadsoverslaget. Jernbanedirektoratet har inngått avtale med Bane NOR om verifisering og planlegging av nødvendige tiltak. Innen 1. juli 2021 skal Bane NOR levere anbefaling av rutemodell og infrastrukturtiltak fordelt i utviklingstrinn med tilhørende kostnadsestimater. Deretter vil planlegging av de konkrete infrastrukturtiltakene igangsettes.

Planstatus, usikkerhet om gjennomførbarheten av rutemodellen og behovet for videre planlegging påvirker fremdriften i prosjektet. Jernbanedirektoratet og Bane NOR har i innspill til ny NTP prioritert prosjektet i begge rammealternativer, men noe senere enn det som er lagt til grunn i ambisjonene uttrykt i byvekstavtalen. Prioriteringen i innspill til ny NTP avviker imidlertid ikke nevneverdig fra gjeldende NTP (2018-2029), der økt frekvens på Trønderbanen realiseres som en del av rutemodell 2027 mot slutten av planperioden. Tilbudsforbedringer på Trønderbanen har høy prioritet i departementet. Målet om 2024 er svært ambisiøst og synes i dagens situasjon å bli krevende å nå. Når Bane NOR har levert sin anbefaling 1. juli neste år, vil det foreligge et bedre faglig grunnlag for en mer presis angivelse av utviklingstrinn og tidspunkt for tilbudsforbedringene.

Selv om en tilbudsforbedring innen 2024 ser ut til å bli utfordrende å nå, bryter det i så tilfelle verken med forpliktelsene i byvekstavtalen eller intensjonene om å

se store statlige infrastrukturprosjekter i sammenheng med avtalen. Jeg vil be Jernbanedirektoratet se grundig på mulighetsrommet for å realisere tilbudsforbedringen så

tidlig som mulig og jeg vil vurdere prosjektet nærmere i arbeidet med NTP 2022-2033.

SPØRSMÅL NR. 236

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 3. november 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Asker var i 2018 Norgesmester i nedbygging av matjord med 234 da (36 fotballbaner). Prestisjeprosjektet på Høn-Landås skulle vise at det gikk an å si ja-takk-begge-deler, både utbygging og ivaretagelse av jord gjennom omdisponering. Nå viser det seg at mye av den mellomlagrede matjorda er blitt ubrukkelig. Det illustrerer at omdisponering av matjord må anses som en nødløsning.

Er statsråden enig i at omdisponering, i lys av saken i Asker, bør begrenses til et minimum og at man heller bør styrke vernet av matjord?

Svar:

Planområdet for Høn-Landås er i Asker kommuneplan avsatt til boligformål, offentlig tjenesteyting (skole og barnehage), sentrumsformål, grønnstruktur og LNFR. Kommunal- og moderniseringsdepartementet hadde kommuneplanens arealdel til behandling både i 2016 og 2019 på grunn av innsigelser, men ingen av innsigelsene var knyttet til det aktuelle området. Områderegulering for Høn-Landås ble vedtatt av Asker kommunestyre i november 2018, og denne planen var ikke til behandling i departementet. Jeg har derfor ikke grunnlag for å kommentere det konkrete prosjektet på Høn-Landas.

Spørsmålet om jordflytting er tatt opp i regjeringens oppdaterte jordvernstrategi. Her fremgår det at det er utfordringer knyttet til flytting av matjord, både når det gjelder agronomiske, økonomiske, miljømessige og planfaglige forhold. I noen tilfeller, særlig ved planlegging av vei og jernbane, vil det ofte ikke finnes gode alternativer til å omdisponere dyrket jord til utbyggingsformål. I slike tilfeller mener jeg det vil være bedre å flytte matjordsjiktet for å benytte dette til matproduksjon på andre tilgjengelige arealer, enn å bygge ned matjorda.

Jordflytting i seg selv bør imidlertid ikke være god nok grunn til tillate nedbygging av dyrket jord, så lenge det finnes andre alternativer.

Dyrket jord har allerede i dag et sterkt vern, og regjeringen har gitt tydelige signaler om en streng jordvernpolitikk. To eksempler på dette er statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, og nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023. Regjeringen har i disse dokumentene understreket at det er nødvendig å ta vare på god matjord, men at jordvernet må balanseres mot storsamfunnets øvrige behov. Det er gitt signaler om å trekke langsiktige grenser mellom by- og tettstedsområder og store sammenhengende landbruks-, natur- og friluftsområder, og at potensialet for fortetting og transformasjon bør utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk. Regjeringen har også understreket betydningen av at fylkeskommuner og kommuner vurderer utbyggingsløsninger som sikrer landbrukets næringsgrunnlag, og reduserer omdisponering av dyrka mark.

SPØRSMÅL NR. 237**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 2. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden gripe inn overfor de som praktiserer vaktvirksomhetsforskriften til serveringslovens § 16 for å sikre likebehandling og at særlig serveringssteder på småsteder ikke blir pålagt helt urimelige krav til ordensvakter?

BEGRUNNELSE:

I Innlandet så gjøres det stor forskjell på serveringssteder. På Gjøvik er det for eksempel godkjent med kun en vakt over 50 gjester, mens i Brumunddal gjelder 80 gjester. På Lena må man ha to vakter om det er over 50 gjester. Ordensvaktjeneste som oppfyller politiets pålegg om vakthold går inn under vaktvirksomhetsforskriftens § 2. Dermed må skjenkesteder som har pålegg fra politiet kun bruke ordensvakt fra godkjent vaktvirksomhet og ikke lokale vakter som har godkjente kurs, men som ikke er ansatt i en virksomhet.

Det burde vært mulig å benytte vakter med godkjent kurs som driver selvstendig næringsvirksomhet eller som har en annen jobb f.eks. på tider vedkommende ikke er på tjeneste som ordensvakt. På småsteder hvor det bare er en eller to skjenkesteder er det også ikke sikkert at det er noen godkjente virksomheter.

Svar:

Spørsmålet ble opprinnelig stilt til næringsminister Iselin Nybø, men er oversendt meg som ansvarlig statsråd.

Serveringsloven § 16 hjemler adgang for politiet til å kreve at et serveringssted skal ha ordensvakter godkjent av politiet. Formålet med et pålegg om godkjente ordensvakter er å forebygge uønskede hendelser. Pålegg om bruk av godkjente ordensvakter brukes som et virkemiddel der serveringsstedene selv ikke har ansett vakthold som et tiltak for å bidra til et trygt uteliv. Det gjøres en konkret vurdering av behovet for godkjent ordensvakt for det enkelte utested.

I følge Politidirektoratet har politidistriktenes pålegg i konkrete tilfeller medført en betydelig nedgang i antall meldinger til politiet om det aktuelle utestedet og nedgang i straffesaker knyttet til disse. Politiet anser derfor arbeidet med pålegg som et viktig forebyggende tiltak.

Politiets praksis etter serveringsloven § 16 kan variere noe fra distrikt til distrikt. Noe av årsaken til dette kan være by-/bygderelatert, herunder tilgangen på vektere enkelte steder i landet. Initiativet til pålegg kommer i mange

tilfeller fra ordenspatroljer og fra kommunene etter deres skjenkekontroller.

Politidistriktenes pålegg om vakthold skal treffes ut fra en politifaglig helhetsvurdering der blant annet følgende momenter vurderes: stedets plassering, strøkets karakter, trafikale forhold, type utsted, klientell, aldersgrense, antall gjester, åpningstider, kommunenes tilbakemeldinger og politiets erfaring med stedet, herunder meldinger om ordensforstyrrelser, kriminalitet knyttet til stedet og eiernes vandel.

Pålegg etter serveringsloven § 16 er enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand, og jeg legger til grunn at politidistriktene følger forvaltningslovens saksbehandlingsregler slik at de som er uenig i pålegget kan vurdere klage til Politidirektoratet. Politidirektoratet har opplyst at de mottar få klager fra utestedene over politiets pålegg om bruk av ordensvakter. Det at det er få utesteder som benytter seg av denne klageadgangen, kan enten bety at utestedene i det store og hele oppfatter påleggene fra politiet om ordensvakt som rimelige, eller at de som er uenige i pålegg ikke benytter seg av muligheten til klage. Jeg legger til grunn at Politidirektoratet gjennom blant annet klagesaksbehandlingen bidrar til å sikre at det foretas forsvarlige politifaglige vurderinger i politidistriktene, og ser ingen grunn til at departementet skal gripe inn i enkelt-saksbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 238**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 2. november 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Statsråden vil innlemme Norge i Horisont Europa og programmet i EØS-avtalen, og ta del i EUs tiltakspakke for gjenoppbygging etter covid 19-pandemien, «Next generation EU (2021-2024).

Hva har deltakelsen kostet og hvor mye har vi hentet ut igjen årlig i Horisont 2020, hva slags praktisk konsekvens vil disse nye endringene ha for framtidig forskningssamarbeid, hvor sikre anslag kan regjeringen ha på prisen det vil koste å delta i de to ordningene, og når blir endelig deltakelse avklart?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Khrono 9. oktober 2020 og Prop. 1 S (2020-2021).

Svar:

Når de store samfunnsutfordringene ikke kjenner landegrensene, kan heller ikke løsningene gjøre det. Takket være EØS-avtalen får Norge muligheten til å være med i verdens største forsknings- og innovasjonsprogram. Norske forskningsinstitusjoner, næringsliv, helseforetak og offentlig sektor har så langt hentet hjem 11,2 milliarder kroner i Horisont 2020. I mai i år var rundt 85 prosent av budsjettet til Horisont 2020 fordelt. Deltakelsen har økt de siste årene og Norge er ett av landene med sterkest økning i deltakelse fra det syvende rammeprogrammet til Horisont 2020. Evalueringen av norsk deltakelse i EUs 7. rammeprogram for forskning og Horisont 2020 dokumenterer at norske aktører i tillegg har fått store lærings- og nettverkseffekter og tilgang på infrastruktur som vi ellers ikke ville klart å gjenskape med nasjonale virkemidler alene. Norge har betalt 12,7 mrd. kroner i kontingent for deltakelse i Horisont 2020 årene 2014-2020. Selv om programperioden blir avsluttet i 2020 vil det påløpe kontingentkostnader til Horisont 2020 i flere år framover, men også midler som utbetales til de norske aktørenes prosjekter som har fått tildeling i løpet av programperioden vil mottas i flere år fremover.

EU har ikke vedtatt sitt langtidsbudsjett og «Next Generation EU». Vårt anslag for Horisont Europa tar utgangspunkt i Rådets budsjettforlik fra juli i år. I rådsforliket er forslaget at Horisont Europa skal finansieres både over langtidsbudsjettet (ca. 85 mrd. euro) og med midler fra «Next Generation EU» (ca. 5 mrd. euro). Vi har i vårt anslag lagt til grunn at de samlede kostnadene for norsk

deltakelse i Horisont Europa vil utgjøre ca. 23 mrd. kroner (2,28 mrd. euro). Betingelsene for norsk deltakelse gjennom «Next Generation EU» er foreløpig uavklart. Vi har i vårt anslag lagt til grunn at vårt bidrag skal beregnes ut fra den totale finansieringen av Horisont Europa (Langtidsbudsjettet og «Next Generation EU»).

Beregningene for de årlige kontingentforpliktelsene våre er likevel heftet med usikkerhet, blant annet fordi budsjettet ikke er vedtatt, fordi det faktiske utbetalingsbudsjettet blir justert etter faktisk forbruk eller nye prioriteringer, fordi valutakursen veksler og fordi kontingenten er avhengig av BNP-utviklingen i Norge og i EU. Kostnadene vil fordeles ut over flere år, også utover selve programperioden.

Regjeringens endelige beslutning om programsamarbeidet for neste periode skal tas etter at EUs langtidsbudsjett er vedtatt. Det tyske formannskapet arbeider for at programmene kan vedtas før oppstart i 2021. Stortinget vil få seg forelagt en samtykkeproposisjon våren 2021 og endelig innlemmelse i EØS-avtalen må skje før 10. juli 2021.

SPØRSMÅL NR. 239**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 5. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva mener statsråden om hvordan DPS-funksjonen som var på Mysen, men er flyttet til Sykehuset i Østfold - Kalnes, er ivaretatt på Kalnes, og hva mener han om forholdet mellom sykehuspsykiatri og distriktpspsykiatri i Østfold?

Svar:

Det er de regionale helseforetakenes ansvar å sørge for drift og organisering i tråd med overordnede føringer, blant annet omtalt i Nasjonal helse- og sykehusplan. Jeg forutsetter at disse føringene ligger til grunn for utvikling av tjenestene lokalt.

Jeg har forelagt spørsmålet fra representant Øvstegård for Helse Sør-Øst RHF som opplyser at Sykehuset Østfold Kalnes HF i 2016 etablerte "DPS-akutt" som en fylkesdekkende seksjon for mottak av øyeblikkelig hjelp-pasienter på DPS-nivå. Tidligere hadde alle de tre distriktpspsykiatriske sentrene (DPS), herunder DPS Nordre Østfold i Mysen, som oppgave å ta imot øyeblikkelig hjelp-pasienter til døgnbehandling. Den nye DPS-akutt-seksjonen dekker hele Østfold og tar imot pasienter med akuttpsykiatriske problemstillinger og behov for kortvarig og frivillig innleggelse i en døgnseksjon.

Sykehuset Østfold HF opplyser at DPS akutt ble etablert for å imøtekomme pasienter med et kompleks sykdomsbilde. Helseforetaket mener at endringen vil gi mer tilgjengelig medisinsk faglig kompetanse gjennom hele

døgnet og uken, siden de øvrige DPSene ikke har lege tilgjengelig utover ordinær kontortid. Pasienter som har behov for umiddelbar spesialisert utredning /behandling, inkludert tvang, og som trenger særlig beskyttelse, legges ikke inn i DPS-akutt, men ivaretas av Psykiatrisk akuttmottak på Kalnes.

Denne organiseringen mener Sykehuset Østfold HF også vil legge til rette for større kapasitet og mer ro rundt den elektive behandlingen i døgnseksjonene i Moss, Fredrikstad og Halden.

Helseforetaket opplyser at de har startet en gjennomgang av døgnbehandlingstilbudet til pasienter som legges inn på DPS-nivå. Bakgrunnen er blant annet at seleksjon av pasienter mellom henholdsvis Psykiatrisk akuttmottak (sykehuspsykiatri) og DPS-akutt kan være krevende. Sykehuset Østfold HF vil derfor vurdere om det er hensiktsmessig med en alternativ drifts- og organisasjonsform.

Pasienter og brukere skal vite hvor de kan få hjelp når de trenger det, det skal være tilgang på nødvendig akutt-hjelp av god kvalitet og tilbudet skal være helhetlig med god samhandling innad i tjenesten og mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen. Ved å tilby hjelp på et tidlig tidspunkt i forløpet, kan behovet for innleggelse i døgnavdelinger og bruk av tvang reduseres.

Jeg har tillit til at Helse Sør-Øst RHF og Sykehuset Østfold Kalnes har et tilbud for pasientene i Østfold som både er tilgjengelig og med høy kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 240**Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 2. november 2020 av barne- og familieminister Kjell Inge Røpstad****Spørsmål:**

Hvor mye kunne hver kommunene fått for å bidra til å dekke utgifter til faste organiserte fritidsaktiviteter for barn i alderen 6-18 år, med en bevilgning på 120 mill. kroner?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har foreslått å dekke videreføring og utvidelse av fritidskort for noen kommuner i en utprøvsperiode. Det er lagt opp til å bruke 120 mill. kroner til blant annet arbeid med tekniske løsninger oppfølging av kommuner og følgeevaluering.

Svar:

Målet med fritidskortet er at det skal være for alle barn fra 6 til fylte 18 år og skal bidra til at flere barn og unge får mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. I 2019 ble det satt i gang et pilotprosjekt med fritidskortordninger i Arendal og Vadsø kommune, og i 2020 ble det satt av 60 mill. kroner til prosjektet. Høsten 2020 ble ytterligere 10 kommuner med i prøveprosjektet. Formålet med prøveprosjektet er å høste erfaringer med fritidskortet slik at ordningen kan innrettes på en treffsikker og effektiv måte. Prøveprosjektet følges opp og evalueres. Evalueringen skal blant annet se på implementeringen av ordningen, på måloppnåelse for kommuner som deltar, og på hva som hindrer barn fra å delta på fritidsaktiviteter.

I budsjettforslaget for 2021 foreslås det 120 mill. kroner til å videreføre og utvide prøveprosjektet med nasjonal fritidskortordning. Dette innebærer at det totalt settes

av 180 mill. kroner til fritidskortet i 2021, inkludert gjeldende bevilgning.

Jeg oppfatter at det representanten spør om er hvor mye hver kommune ville fått til å dekke utgifter til faste, organiserte fritidsaktiviteter for barn i alderen 6-18 år om 120 mill. kroner skulle blitt fordelt etter antall barn i målgruppen i de ulike kommunene. Tildelingen av midler per kommune vil avhenge av hvor mange barn som bor i den enkelte kommune. 120 mill. kroner fordelt på alle barn i målgruppen i hele Norge vil utgjøre om lag 155 kroner per barn (120 mill. kroner/775 000 barn i alderen 6 til 18 år≈155 kroner). Noen eksempler på hvordan dette vil se ut for enkelte kommuner: For Hamar kommune med om lag 4 500 barn i målgruppen ville dette innebære en tildeling på om lag 0,7 mill. kroner (155 kroner*4 500 barn i målgruppen≈0,7 mill. kroner), mens for Ål kommune med i underkant av 800 i målgruppen ville det innebære en tildeling på litt over 0,1 mill. kroner (155 kroner*800 barn i målgruppen≈0,1 mill. kroner).

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 23. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 3. november 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden i tabell oppgi henholdsvis gjennomsnitt-, medianinntekt (ikke omregnet til heltidsekvivalenter) og nettoformue for: a) de 10 prosent med henholdsvis høyest inntekt og høyest formue; b) de 1 prosent med henholdsvis høyest inntekt og høyest formue; c) de 90 prosent med henholdsvis lavest inntekt og lavest formue; d) de 99 prosent med henholdsvis lavest inntekt og lavest formue; e) alle yrkesaktive; e) de arbeidsledige?

Svar:

Tabell 1 viser gjennomsnittlig bruttoinntekt, medianinntekt og gjennomsnittlig beregnet netto formue for de 10 pst. og 1. pst. med høyest bruttoinntekt i 2018. Tabellen viser også tilsvarende tall for de 90 pst. og 99 pst. med lavest bruttoinntekt i 2018.

Tabell 1 Gjennomsnittlig bruttoinntekt, median bruttoinntekt og gjennomsnittlig beregnet netto formue for ulike inntektsgrupper. 2018

Plassering i inntektsfordelingen etter bruttoinntekt	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt	Median bruttoinntekt	Gjennomsnittlig beregnet netto formue
Øverste 1 pst.	42 688	3 649 800	2 536 300	23 374 800
Øverste 10 pst.	426 887	1 347 000	1 047 600	5 356 300
Nederste 90 pst.	3 841 990	368 600	369 400	1 194 100
Nederste 99 pst.	4 226 189	434 300	398 300	1 390 400

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2 viser gjennomsnittlig bruttoinntekt, medianinntekt og gjennomsnittlig beregnet nettoformue for de 10 pst. og 1. pst. med høyest beregnet netto formue i 2018.

Tabellen viser også tilsvarende tall for de 90 pst. og 99 pst. med lavest beregnet netto formue i 2018.

Tabell 2 Gjennomsnittlig bruttoinntekt, median bruttoinntekt og gjennomsnittlig beregnet netto formue for ulike grupper fordelt etter formue. 2018

Plassering i formuesfordelingen etter beregnet netto formue	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt	Median bruttoinntekt	Gjennomsnittlig beregnet netto formue
Øverste 1 pst.	42 688	2 252 200	1 162 800	40 119 200
Øverste 10 pst.	426 887	883 900	597 100	9 577 200
Nederste 90 pst.	3 841 990	420 000	383 400	725 100
Nederste 99 pst.	4 226 189	448 400	398 800	1 221 300

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3 viser gjennomsnittlig bruttoinntekt, medianinntekt og gjennomsnittlig beregnet netto formue for yrkestilknyttede og arbeidsledige i 2018. Arbeidsledige er

definert som ikke-yrkestilknyttede med under 2G i yrkesinntekter, men som har mottatt dagpenger i løpet av året.

Tabell 3 Gjennomsnittlig bruttoinntekt, median bruttoinntekt og gjennomsnittlig beregnet netto formue for yrkestilknyttede og arbeidsledige. 2018

Sosioøkonomisk status	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt	Median bruttoinntekt	Gjennomsnittlig beregnet netto formue
Yrkestilknyttede	2 349 863	641 000	537 100	1 655 900
Arbeidsledige	25 032	172 900	147 000	645 500

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

SPØRSMÅL NR. 242

Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 2. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at Politihøgskolens utdannings-senter på Sæter i Kongsvinger får nødvendige sikringstiltak, og når kan dette eventuelt forventes?

skarp øvelse i varierte omgivelser. Anlegget mangler hensiktsmessig sikring (gjerder og bom for adgangskontroll). Sikring av anlegget vil gi potensiale for enda bedre utnyttelse av fasilitetene ved senteret.

BEGRUNNELSE:

Politihøgskolens utdannings-senter på Sæter i Kongsvinger er et topp moderne og fremtidsrettet anlegg som brukes som kurs- og øvingssenter for direktoratene, politiet og politistudenter. Det er investert over 350 millioner kroner i anlegget de siste årene, og senteret har blant annet en av landets beste fasiliteter for skytetrening og

Svar:

Politihøgskolen (PHS) gjennomførte en sikringsrisikoanalyse for PHS Kongsvinger i 2017. Analysen anbefalte totalt 19 tiltak, hvor perimetersikring var ett av disse. Siden den gang har 16 av de 19 anbefalte tiltakene blitt utført, men blant annet perimetersikring gjenstår. Analysen, herunder vurderingene av kritikalitet og kompenserende

tiltak, er gradert i henhold til sikkerhetsloven. Jeg har tillit til at PHS følger opp egne analyser og gjør gode prioriteringer av relevante sikringstiltak for alle sine lokaliteter.

Jeg viser forøvrig til at politiet er i rute til å nå målsettingen om at de skjermingsverdige objektene i politiet er sikret i samsvar med forskrift innen utgangen av 2020, til tross for enkelte forsinkelser som følge av Covid-19.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 30. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre at han vil oppgradere dei fire attverande fregattane til eit tilstrekkeleg høgt operativt nivå som møter Noregs ambisjon om å vere NATO's auge og øyre i Nord, og tek vare på evna vår til å vere ein tydeleg aktør i eit tryggingsspolitisk sårbart område?

GRUNNGJEVING:

Ein framtidig flåteplan er lova å kome i 2022, men samstundes har regjeringa ikkje planlagt å kome med investeringar i ny flåtestruktur før etter 2030. Med andre ord vil ikkje nye fregattar vere fullt operative før mot slutten av 2030-tallet.

Nansen-klassen er i sårbar tilstand. Det er berre fire att, og behovet for å oppgradere dei tekniske systema om bord for å sikre ein høg operativ evne byrjar å bli kritisk, då til dømes hovudradaren er av eldre modell. Dersom ikkje regjeringa prioriterer tilstrekkeleg oppgradering av dei tekniske systema om bord i samband med den planlagde midtlivoppdateringa, risikerer Noreg å stå utan et slagkraftig fregattvåpen dei neste 15-20 årene medan me ventar på nye skip.

Fred og stabilitet i Nordområda og Barentshavet er avhengig av at Noreg kan segle saman med allierte i Nord og ikkje vert sett på sidelinja på grunn av at fregattane våre ikkje er moderne nok til å operera saman med våre allierte. Noreg har ansvar for å dekke havområde som er sju gonger så store som landområda våre, og fregattane er dei einaste norske marinefartøya som kan operere i ope hav i alt slags ver. Dei er difor ein viktig strategisk ressurs for havnasjonen Noreg.

Svar:

Det skal gjennomførast ei midtlivoppdatering av Nansen-klassen med ei klar målsetting om å oppretthalde og vidareføre den operative evna til fregattane for den

attverande levetida og gjere dei fortsatt tryggleikspolitisk relevante for Noregs forsvar. Dette krev ei vesentleg modernisering både av dei skipstekniske systema på fartøya og dei operative og våpentekniske systema om bord. Den pågåande utgreiinga av konseptval for prosjektet skal kartleggje og anbefale ulike løysingar for oppgraderinga av fartøya. Oppgraderinga vil syte for at fartøya held fram med å vere eit relevant tryggleikspolitisk verktøy for Noregs suverenitetshevdning og nærvær i heile vårt maritime interesseområde fram til ny flåtestruktur er klar til å ta over. Etter planen vil oppgraderinga bli gjennomført i tida 2024-2029. Prosjektet har eit omfang som gjer at det vil bli lagt fram for Stortinget for endeleg tilslutning.

Forliset til fregatten KNM Helge Ingstad reduserte den sjøgåande militære kapasiteten vesentleg. Som avbøtande tiltak på dette er det gjennomført fleire førebelse tiltak for å redusere dei negative operative konsekvensane av forliset. Blant anna har besetninga frå KNM Helge Ingstad gjort det mogleg å auke talet seglingsdøgn på attverande fregattar, og ytterligare ei fregattbesetning er under oppbygging. I tillegg er det satt i verk tiltak for å erstatte tapt materiell og våpenbeholdning frå forliset. Tiltaka har samla sett medført at Sjøforsvaret fyller aktivitetsskravet og kravet til nærvær i Nordområda. Noreg spelar ei sentral rolle i NATO si samla overvaking av havområda i nord, der fregattane i eit tett samarbeid og samspel med mellom anna Kystvakta, ubåtane og maritime patruljefly har kontinuerlig nærvær.

SPØRSMÅL NR. 244**Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Trond Giske****Besvart 2. november 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvor stor regional medfinansiering vil bli krevd til regionale dansesentrene som får støtte over 320.74, og vil tilskuddsmottakere på 320.74 og 75 kunne søke andre typer tilskudd fra kulturrådet?

BEGRUNNELSE:

Viser til at regjeringen i prop. 1 S (2020-2021) foreslår å flytte flere organisasjoner og kompetansesentre inn i de nye i postene kap. 320, post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre og kap. 320, post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier med mer.

Mange av disse aktørene har tidligere søkt prosjektstøtte til deler av sin virksomhet.

Eksempelvis er Dans i Trøndelag foreslått inn på post 74. De har tidligere mottatt prosjektilskudd fra flere ordninger, som arrangørstøtte, tverrfaglige tiltak, gjesteoppholdsstøtten og Rom for kunst.

Det er uklart hvilke retningslinjer som vil gjelde for de nye ordningene og om flytting til post 74 eller post 75 vil

begrense aktørenes muligheter til å kunne søke prosjektstøtte fra andre ordninger under kulturfondet.

Svar:

Regjeringen har i Prop. 1 S (2020-2021) foreslått å avvike fordelingsnøkklene som pålegger fylkene å følge statens tilskudd. Leder av familie- og kulturkomiteen har imidlertid i samråd med meg sagt at avviklingen bør utsettes til senere, siden situasjonen for musikk- og scenekunstheltet er uforutsigbar i tiden vi nå står i med Covid-19. Jeg legger uansett utfall til grunn at kommuner og fylkeskommuner som nyter godt av kulturinstitusjoners bidrag til regionen og lokalsamfunnet fortsetter å ta et delansvar for finansieringen.

Institusjoner med fast årlig tilskudd over statsbudsjettet skal som hovedregel ikke innvilges tilskudd fra Norsk kulturfond, men unntak kan vurderes, bl.a. for å fremme institusjonenes samarbeid med det frie feltet. Det gir tilskuddsmottakere med fast driftstilskudd fra kap. 320 post 74 og post 75 tilgang til å søke de ulike ordningene i Norsk kulturfond og mulighet til å få innvilget søknader om f.eks. prosjekt- og arrangørstøtte fra fondet.

SPØRSMÅL NR. 245**Innlevert 25. oktober 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 2. november 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over følgende, eventuelt med hvilke anslag/beregninger som legges til grunn der det ikke finnes sikre data; hvor mange villsvin er i Norge per dags dato, samt hvor mange villsvin er født og/eller innvandret til Norge fra januar 2020 til dags dato, samt hvor mange villsvin er skutt i Norge, fremstilt per fylke, fra januar 2020 til dags dato, samt på hvilket tidspunkt, eller om, villsvinet vil bli utryddet i Norge med tiltakene som ligger i regjeringens handlingsplan?

Svar:

Det finnes ingen sikre tall på hvor mange villsvin som er i Norge i dag. Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) har i sin rapport fra 2018 estimert den norske villsvinbestanden til å være mellom 400 og 1200 individer.

Ifølge Miljødirektoratet, har vi heller ingen data over hvor mange villsvin som vandrer frem og tilbake over riksgrensen mellom Norge og Sverige, eller hvor mange villsvin som fødes på norsk side av grensen. Det er krevende å få data på dette. Jeg er kjent med at Norsk institutt for naturforskning (NINA) arbeider med å få bedre oversikt

over villsvinnbestanden i Norge og det er gitt støtte til dette over jordbruksavtalen.

Statistisk sentralbyrå samler jaktstatistikk som også omfatter felte villsvinn. Jaktstatistikken følger jaktåret, nærmere bestemt 1. april – 31. mars, og ikke kalenderåret. I jaktåret 2019/2020 ble det rapportert felt 310 villsvinn, noe som er på nivå med jaktåret 2018/2019.

Halden og Aremark kommuner utmerket seg med mange felte villsvinn i 2019/2020, der det ble skutt 125 villsvinn i Halden og 105 i Aremark. Det er felt villsvinn i til sammen 26 kommuner (jf. kommunegrensene per 1. januar 2020). Dette inkluderer også kommuner lenger vest og nord for der villsvinn er mest utbredt i dag, eksempelvis Bærum, Ringerike, Nannestad og Trysil. I 2019 ble det felt to villsvinn så langt nord som Trondheim og Tydal kommuner i Trøndelag.

Med bakgrunn i den store villsvinnbestanden som finnes i Sverige, og stadig innvandring av villsvinn til Norge, er det min vurdering at det er urealistisk å utrydde villsvinn fra norsk fauna. Regjeringen besluttet i 2019 at villsvinn i Norge skal forvaltes med mål om færrest mulig villsvinn, spredt over et minst mulig område. På oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet la Miljødirektoratet og Mattilsynet 14. november

2019 fram Handlingsplan mot villsvinn 2020-2024. Handlingsplanen bygger opp under regjeringens målsetting. Direktoratene har fått i oppdrag å følge opp tiltak og virkemidler i handlingsplanen på sine ansvarsområder, og er godt i gang med dette arbeidet. Det er blant annet lagt til rette for økt grunneiersamarbeid og organisering for mer effektiv jakt, etablert en ordning med godtgjørelse for innsending av prøver fra skutte villsvinn for overvåking av villsvinnhelse, tillatt bruk av fastmontert kunstig lys ved åtejakt på villsvinn, innført forbud mot føring av villsvinn, samt åpnet for utprøving av fellefangst av villsvinn. I handlingsplanen blir det lagt opp til å gjennomføre en evaluering etter to år, blant annet for å se om iverksatte tiltak har fungert, eller om det er behov for justeringer for å nå målet. Utover tiltakene som ble foreslått i handlingsplanen, vil jeg også vise til at Landbruks- og matdepartementet, sammen med Klima- og miljødepartementet, nylig har sendt på høring forslag om å tillate utvidet bruk av kunstig lys, herunder lommelykt og nattoptikk, ved jakt på villsvinn. Dette mener jeg i sum vil gi bedre rammer til grunneiere og jegere for å felle nok villsvinn over tid, og til at regjeringens mål om færrest mulig villsvinn i Norge kan nås.

SPØRSMÅL NR. 246

Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 30. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke konsekvenser ville det fått for inngåtte byvekstavtaler for hvert av byområdene, Bergensområdet, Nord Jæren og Trondheimsområdet – samt det staten har tilbudt seg å bidra med i en byvekstavtale med Oslo og Viken, dersom staten måtte redusere sitt bidrag med 12 mrd. kroner de neste 10 årene?

BEGRUNNELSE:

Før valget i 2019 foreslo Senterpartiet å kutte 12 mrd. av statens bidrag til storbyområdene, for å opprette såkalte "bygdevekstavtaler". Forslaget om å bruke 12 mrd. til bygdevekstavtaler de nærmeste 10 årene er gjentatt i Senterpartiets forslag til nytt stortingsvalgsprogram. I sitt forslag til finansiering av bygdevekstavtaler, har Sp tatt til orde for å redusere ambisjonene i byvekstavtalene. Til nå er det de fire største byene i landet som har vært omfattet

av avtaleforhandlinger om byvekstavtaler. På denne bakgrunn er det interessant å få svar på hvordan et kutt på 12 mrd. for de fire største byene ville fordele seg mellom de fire byene, og hvilke konsekvenser det ville få for realisering av store kollektivprosjekter, økning av bompengenivå og/ eller kutt i annen infrastrukturbygging? Spørsmålstiller er kjent med at det ikke foreligger byvekstavtale mellom staten og Oslo og Akershus. Men staten har likevel presentert hva staten kan bidra med i en eventuell avtale, ved fremforhandlet avtaleutkast av 2019.

Svar:

Byvekstavtalene er langsiktige gjensidig forpliktende avtaler mellom stat, fylkeskommuner og kommuner for å nå nullvekstmålet for persontransport med bil. Avtalene er viktige verktøy for bedre samordning av areal- og transportpolitikken. Måloppnåelse forutsetter en sterk satsing

på kollektivtransport, sykkel og gange, og en arealpolitikk som bygger opp under investeringene. Avtalene er ikke juridisk bindende, men basert på en forventning om at hver part bidrar til å oppfylle forpliktelsene på sine områder.

Det er inngått byvekstavtaler for Bergensområdet, Trondheimsområdet og Nord-Jæren som løper fram til 2029. For Osloområdet, som i dag har bymiljøavtale og byutviklingsavtale, foreligger det et fremforhandlet forslag til byvekstavtale. For Trondheimsområdet er det inngått tilleggsavtale basert på bompenggeavtalen fra 2019. Tilbud som følger av bompenggeavtalen er inkludert i byvekstavtalene for Bergensområdet og Nord-Jæren (som ble inngått tidlig i høst). De statlige forpliktelsene i de inngåtte/fremforhandlede avtalene er til sammen på om lag 63 mrd. kr. Dersom Oslo og Viken takker ja til statens tilbud basert på bompenggeavtalen fra 2019 og inngår tilleggsavtale, vil forpliktelsene øke ytterligere.

De statlige forpliktelsene er fordelt på følgende områder:

- 50/50-prosjektene Fornebubanen og t-banetunnel i Osloområdet, Bybanen til Fyllingsdalen i Bergen, Metrobuss i Trondheim og Bussveien på Nord-Jæren.
- Mindre investeringer i kollektiv-, gang- og sykkelprosjekter på riksvei, fylkeskommunal og kommunal vei.
- Belønningssmidler til investering i og drift av kollektivtransport og gang- og sykkeltiltak.
- Forpliktelsene som følge av bompenggeavtalen fra 2019, dvs. tilskudd til reduserte bompenger, bedre kollektivtilbud og reduserte billettpriser på kollektivtrafikk samt tilskudd til fjerning av rushtidsavgift på Nord-Jæren.

Et kutt på 12 mrd. kr vil bety at staten reduserer sitt bidrag med om lag 19 pst. i forhold til forpliktelsene i disse avtalene. Lokale myndigheter vil ikke ha økonomisk handlingsrom over egne budsjetter til å kompensere for et kutt i denne størrelsesorden. Et slikt kutt vil dermed enten medføre økt bompenggebelastning for at byområdene skal kunne realisere porteføljen, eller et omfattende kutt i prosjekter og tiltak. Dette vil igjen bidra til at nullvekstmålet ikke nås.

Mest alvorlig er at et slikt kutt vil innebære at staten bryter sin del av avtalene. Dette vil igjen medføre at statens troverdighet som avtalepart svekkes. Lokale parter vil i en slik situasjon ikke selv lenger føle den samme forpliktelsen til å innfri sin del av avtalene. Får vi en slik situasjon, vil byvekstavtaler ikke lenger være et egnet virkemiddel i det viktige arbeidet med å sikre bedre og mer miljøvennlige byer.

For å illustrere konsekvensen av å kutte det statlige bidraget til de fremforhandlede/inngåtte byvekstavtalene med 12 mrd. kr har vi sett på tre alternativer. Det finnes selvsagt flere mulige kombinasjoner.

I alternativ 1 er kuttet fordelt likt mellom belønningssmidler (-6 mrd. kr) og statlige programområdemidler til kollektiv-, gang- og sykkeltiltak (-6 mrd. kr) i perioden

2021-2029. Dette alternativet vil innebære at belønningssmidlene totalt sett reduseres fra om lag 10,4 mrd. kr til 4,4 mrd. kr, mens programområdemidlene totalt sett reduseres fra om lag 14,8 mrd. kr til 8,8 mrd. kr. Med en prosentvis lik fordeling av kuttet mellom byområdene vil alternativ 1 medføre følgende reduksjon av belønningssmidler og programområdetiltak (avrundet):

- Osloområdet: - 3 600 mill. kr
- Bergensområdet: - 3 300 mill. kr
- Trondheimsområdet: - 2 900 mill. kr
- Nord-Jæren: - 2 200 mill. kr

Mellom 40 og 90 pst. av belønningssmidlene er satt av til drift av kollektivtransporten i de fire byområdene. Dersom staten går bort fra sine forpliktelser i inngåtte/fremforhandlede avtaler, må det gjennomføres store kutt i dagens rutetilbud og/eller takstøkning. Et kutt i belønningssmidler vil også bety redusert satsing på holdeplassutbedringer, fremkommelighetstiltak for kollektivtransport og sykkelinfrastruktur.

Programområdemidler går til mindre investeringer i gang-, sykkel- og kollektivtiltak. Med et kutt i disse midlene vil det ikke være rom for en rekke planlagte holdeplassoppgraderinger, fremkommelighetstiltak for buss og kollektivfelt samt planlagte gang-/sykkelanlegg på riksvei. Et kutt i programområdemidlene vil videre bety at det ikke er rom for kollektiv-, gang- og sykkeltiltak på fylkeskommunale og kommunale veier, slik regjeringen åpnet for gjennom bompenggeavtalen fra 2019. Det er meldt inn store behov for slike tiltak på lokalveinettet.

I alternativ 2 er 12 mrd. kr i kutt håndtert ved at staten trekker seg fra sin forpliktelse om 50 pst. statlig finansiering av t-banetunnel gjennom Oslo sentrum, som foreløpig er beregnet til om lag 9,7 mrd. kr. Ny t-banetunnel vil gi et mer robust t-banesystem og flere og hyppigere avganger. Den vil bidra til færre forsinkelser, et mer pålitelig t-banetilbud og bygge opp under ønsket areal- og byutvikling. Kapasiteten gjennom sentrum vil bli økt. Staten forpliktet seg til delfinansiering av t-banetunnel i Nasjonal transportplan 2018-2029, og det er nedfelt i fremforhandlet forslag til byvekstavtale for Osloområdet.

Resterende kutt er tatt ved å redusere programområdemidlene til kollektiv-, gang- og sykkeltiltak med om lag 2,3 mrd. kr. Et kutt som fordeles prosentvis likt mellom de fire byområdene med byvekstavtale vil bety følgende (avrundet):

- Osloområdet: - 700 mill. kr
- Bergensområdet: - 600 mill. kr
- Trondheimsområdet: - 600 mill. kr
- Nord-Jæren: - 400 mill. kr

Som omtalt under alternativ 1 vil kuttene i programområdetiltak bety redusert satsing på blant annet fremkommelighetstiltak for kollektivtransporten og gang- og sykkelinfrastruktur i byene og i omegnskommunene som utgjør en del av avtaleområdet.

I alternativ 3 er 12 mrd. kr i kutt håndtert ved at staten går bort fra forpliktelsene i bompengesavtalen fra 2019, som totalt utgjør 10,7 mrd. kr. Her er en eventuell tilleggssavtale for Osloområdet inkludert i beløpet. Dette kuttet vil bety at lokalt vedtatte reduksjoner i bompengetakster og økt kollektivsatsingen i form av reduserte billettpriser og bedre tilbud ikke kan iverksettes. Nord-Jæren vil heller ikke få tilskudd for å kompensere for at rushtidsavgiften er fjernet.

Resterende kutt er tatt ved om lag 1,3 mrd. kr reduksjon i belønningssidene, prosentvis likt fordelt mellom

de fire byområdene. Det samlede kuttet vil da fordele seg som følger (avrundet):

- Osloområdet: - 6000 mill. kr
- Bergensområdet: - 1900 mill. kr
- Trondheimsområdet: - 1300 mill. kr
- Nord-Jæren: - 2800 mill. kr

Som omtalt under alternativ 1 vil kuttene i belønningssidene bety redusert kollektivtilbud og redusert satsing på holdeplassutbedringer, fremkommelighetstiltak for kollektivtransport og sykkelinfrastruktur.

SPØRSMÅL NR. 247

Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 30. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren sørge for å instruere Vegfinans om å umiddelbart stoppe innkrevningen av bompenger på bomstasjonene på gamle E6 ved Vien og Bergshøgda?

BEGRUNNELSE:

Siden FrP gikk ut av regjering har vi hatt en god og konstruktiv dialog med samferdselsministeren om å fjerne bompenger. Vi fikk til en enighet vedrørende bom på sideveien til E16 ved Kongsvinger, som lokalbefolkningen ble fornøyd med. Vi fikk utsatt bominnkrevningen på game Rv 3/25 mellom Løten og Elverum.

I tillegg vant FrP frem med en viktig seier nå i forbindelse med statsbudsjettet for 2021, om det ikke skal være bom på gamle E6 eller gamle Rv3/25.

Det var stor glede da statsekretær Ingelin Noresjø kom til Ringsaker den 2/10 for å slippe den gode nyheten om at bominnkrevningen stoppes.

Dessverre er en gladsak i ferd med å bli til en negativ sak. FrP deler folket sin frustrasjon over at bilistene fortsatt må betale bompenger på de to bommene på gamle E6. Det oppleves både ulogisk og urimelig at bilistene fortsatt må betale bompenger selv om regjeringen har sagt at bominnkrevningen skal stoppe. Folk flest aksepterer rett og slett ikke at det skal ta lang tid før bommene skrur av.

FrP reagerer også på at bominnkrevningen ikke har stoppet for lenge siden. Eventuelle formaliteter burde vært avklart og kvittert ut før statssekretæren kom til Ringsaker for å slippe nyheten. FrP godtar ikke at dette skal ta så lang tid. Vi aksepterer heller ikke unnskyldningene om

at det tar tid med avklaringer fra fylkeskommuner etc., før vi kan stoppe innkrevningen av bompenger. Denne saken bør ikke være mer komplisert enn at samferdselsministeren instruerer Vegfinans om å skru av bominnkrevningen, så kan eventuelle formaliteter avklares i ettertid. Den viktigste avklaringen Vegfinans trenger er en bekreftelse fra samferdselsministeren om at Regjeringen tar regningen for tapte bominntekter.

Svar:

Jeg kan ikke instruere de fylkeskommunalt eide bompengeselskapene, men jeg har bedt Statens vegvesen om å sette i gang nødvendig arbeid for å legge til rette for en snarest mulig midlertidig stans/utsettelse av innkrevningen i sideveisbommene i prosjektet E6 Kolomoen-Moelv.

Innlandet og Viken fylkeskommuner er garantister for bompengelånet. En forutsetning for en slik justering av innkrevningen i sideveisbommene er at garantistene aksepterer dette.

Innlandet og Viken fylkeskommuner er i denne forbindelse oppfordret til å prioritere en rask behandling av denne saken.

SPØRSMÅL NR. 248**Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 3. november 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kan jeg be om en liste over hvilke tiltak og summer som inngår i statsministerens 25 milliarder kroner for midlertidige koronatiltak i 2021?

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål 1166 fra Aps fraksjon i finanskomiteen oppgis det at «[d]et er ikke presentert en samlet sum for de midlertidige koronatiltakene i 2021 i budsjettet». Til VG 5. oktober uttalte derimot statsministeren at «vi [kommer] til å bruke omtrent 25 milliarder kroner til å håndtere pandemien neste år».

Svar:

Det er ikke presentert en fullstendig oversikt eller samlet sum over koronatiltakene i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021. De største koronarelaterte tiltakene i budsjettforslaget gjelder følgende (ikke uttømmende):

- 10,6 mrd. kroner til helsetjenesten for videre koronainnsats, herunder innkjøp av vaksiner og vaksinasjon, styrking av sykehusene utover demografi, ytterligere oppbygging av beredskapslagre for legemidler og testing ved grenseoverganger
- 2,6 mrd. kroner til stimuleringsordninger for kultur, frivillighet og idrett mm. på Kulturdepartementets område

- 2,5 mrd. kroner til tiltak innen utdanning og kompetanse på Kunnskapsdepartementets område
- 2 mrd. kroner til kollektiv- og togtransport
- 2 mrd. kroner til kommunene, i hovedsak kompensasjon for skattesvikt som følge av koronakrisen i 2020
- 0,8 mrd. kroner til arbeidsmarkedstiltak
- 0,7 mrd. kroner til reiseliv
- 0,5 mrd. kroner til NAV for håndtering av økt saksmengde
- 0,4 mrd. kroner til utvidet permitteringsperiode, ved fritak fra lønnsplikt er utvidet til 52 uker med arbeidsgiverperiode II etter 30 dager fra 1.1.2021.
- 0,3 mrd. kroner til virkemiddelpakken «Grønn plattform» som skal fremme grønn omstilling
- 0,3 mrd. kroner til mindre investeringstiltak innen samferdsel
- 0,3 mrd. kroner til utbetaling av støtte til bedrifter som tar tilbake permittert
- 0,2 mrd. kroner til oppfølging av investeringer innen fartøy som ble startet i 2020

I tillegg er det en rekke mindre tiltak fordelt på flere departementers ansvarsområder, og samlet kan summen for koronatiltak anslås til 25 mrd. kroner. Jeg viser for øvrig til at regjeringen har varslet et tilleggsnummer til Prop. 1 S (2020-2021) som blant annet vil inkludere forslag om ytterligere kompensasjon til kommunesektoren og til reiselivsnæringen mm.

SPØRSMÅL NR. 249**Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 5. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Regjeringen peker på at nye redningshelikoptre vil bedre beredskapen på Agder, men samtidig ser det ut til at de nye helikoptrene ikke kan lande på helipadene til Sørlandet sykehus i Arendal og Kristiansand.

Hvilke tiltak vil helseministeren iverksette for å løse problemet med at nye redningshelikoptre ikke kan lande

ved sykehusene i Arendal og Kristiansand, og når vil disse tiltakene bli iverksatt?

BEGRUNNELSE:

I forslag til statsbudsjett for 2021 skriver regjeringen at: «Nye redningshelikoptre vil nå ut til en større del av

landet innen 45 minutter. Helseregionenes vurdering er at kapasiteten til ambulanshelikoptrene i Norge er tilfredsstillende, og at dekningsgraden nasjonalt er tilfredsstillende. Legebiler vil kunne avlaste ambulanshelikopter dersom det skulle oppstå framtidige kapasitetsproblemer. Det er gjort en særlig vurdering av Innlandet og Bykle/Vinje. (...) Bykle kommune befinner seg nå i helhet innenfor dekningsområdet til det nye redningshelikoptret på Sola (30 minutters flytid).»

Stiftelsens Norsk Luftambulans har i forbindelse med høringen til statsbudsjettet pekt på at de nye redningshelikoptrene er underlagt Hovedredningsssentralen (HRS) og primært er en ressurs for søk og redning (SAR) over land og til havs. Slik skiller de seg også fra den ordinære luftambulansetjenesten.

Videre er det en utfordring at de nye redningshelikoptrene SAR Queen er betydelig større og tyngre enn Sea Kingen som nå utfases. NRK skriver 23.oktober at man risikerer at de nye redningshelikoptrene må lande langt unna sykehus, og at noe av dette handler om farlig rotorvind. Dette kan bety forsinkelser på kritiske livreddende oppdrag på minst 30 minutter.

I dialog med Stiftelsen Norsk Luftambulans har jeg fått tilbakemelding om at verken på Sørlandet sykehus i Arendal eller Kristiansand vil de nye redningshelikoptrene kunne lande på dagens landingsplattformer ved sykehusene. Landing og behov for ny transport på f.eks. Gullknapp og Kjevik vil kunne bety at verdifull tid og i verste fall liv går tapt.

Svar:

Dagens Sea King redningshelikopter lander ved de fleste av landets akuttisykehus, men det er kun et mindre antall av disse sykehusene som har landingsplasser tilpasset redningshelikopter. I de aller fleste tilfeller benyttes parkeringsplasser, idrettsbaner eller flyplasser i nærheten.

De nye redningshelikoptrene Sar Queen har høyere vekt og gir mer rotorvind enn dagens Sea King-helikopter. Stortinget vedtok i behandlingen av Prop. 146 S (2010-2011) Anskaffelse av nye redningshelikopter mv. i perioden 2013-2020, jf. Innst. 82 S (2011-2012), at Justis- og beredskapsdepartementet kan gjennomføre infrastrukturiltak, herunder tilpasning av landingmulighetene ved sykehus som benyttes av dagens redningshelikopter.

I utgangspunktet er det altså Justis- og beredskapsdepartementet som har ansvaret for å vurdere behov for og å gjennomføre eventuelle tilpasninger av landingsplasser til den nye helikoptertypen ved de aktuelle sykehusene i landet. Justis- og beredskapsdepartementet har imidlertid bedt Helse- og omsorgsdepartementet om å bidra til å faktisk få gjennomført de nødvendige fysiske tilpasningene. I foretaksmøtet i januar 2015 ba jeg de regionale helseforetakene om å følge opp dette gjennom Sykehus-

bygg HF. Det er i den forbindelse opprettet en avtale og en egen styringsgruppe mellom Justis- og beredskapsdepartementet ved anskaffelsesprosjektet for nye redningshelikopter (NAWSARH) og Sykehusbygg HF for prosjektering og gjennomføring av tilpasninger.

Kostnadsrammen som Stortinget har vedtatt setter økonomiske rammer for anskaffelsen av nye redningshelikopter, inkludert tilpasning av landingsplasser. Hvilke sykehus som vil få tilpasset landingsplassene vil derfor, som for øvrige deler av anskaffelsen, være gjenstand for kost-nytte vurderinger der faktorer som for eksempel antall flybevegelser (landinger/ avganger), kostnader og alternative landingsmuligheter må veies opp mot hverandre.

Det er foretatt vurderinger av sykehusenes egnethet mht. å motta de nye redningshelikoptrene. Prioriteringskriterier for oppgradering har vært hvorvidt sykehus har kompetanse for kritisk skadde pasienter, samt nærhet til aktuelle baser. Nærhet til ambulanshelikopter vil også være en del av den samlede vurderingen.

Jeg har fått opplyst av Helse Sør-Øst RHF at dagens redningshelikopter har kun et fåtall landinger i året ved sykehusene i Arendal og Kristiansand. De nye redningshelikoptrene vil i disse tilfellene benytte alternative landingsplasser i nærheten av sykehusene. Det pågår nå et arbeid med å utarbeide en veileder for landingsplasser, både permanente og midlertidige, beregnet for de nye redningshelikoptrene.

Jeg vil avslutningsvis minne om at de fleste akuttoppdrag i luftambulansetjenesten håndteres av tjenestens ordinære fly og helikopter. Luftambulansetjenestens helikopter er vesentlig mindre enn Sar Queen, og fordrer heller ikke de tilpasningene som de nye redningshelikoptrene trenger. Samtidig vil jeg også minne om at den oppgraderingen vi nå gjør av redningstjenestens helikopter innebærer at vi får helikopter med en helt annen marsjart og evne til å operere under dårlig vær osv. Dette vil bety at man både kan gjennomføre redningsoppdrag raskere, og at man raskere kan transportere eventuelle pasienter til sykehus. De nye redningshelikoptrene er et vesentlig løft for landets redningstjeneste, og en klar styrking av vår luftambulanskapasitet.

SPØRSMÅL NR. 250**Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 2. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke rutiner alle som avhører personer som har anmeldt voldtekt er opplært i slik at det sikres at seksuallovbrudd blir behandlet med kvalitet og effektivitet, og hvordan følges det systematisk opp at rutinene faktisk blir fulgt av alle som er i befatning med voldtektssaker?

BEGRUNNELSE:

I Regjeringens handlingsplan mot voldtekt 2019-2022 står det blant annet:

En voldtektsanmeldelse har høyeste prioritet i politiet, jf. Riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv for 2019 og Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til Politidirektoratet for 2019. Voldtektssaker skal etterforskes raskt og med strenge kvalitetskrav.

Videre står det i tiltakspunkt nr. 23 følgende: Politiet skal sikres tilstrekkelig kompetanse til å kunne etterforske seksuallovbrudd med tilstrekkelig kvalitet og effektivitet. Hvor det naturlig nok er Justisdepartementet som er oppført som ansvarlig departement.

På tross av disse formuleringene i handlingsplanen får vi dessverre ofte henvendelser fra kvinner som har anmeldt voldtekt som forteller en annen virkelighet. En virkelighet hvor man ikke møtes på en kvalitativ god måte. Nylig fikk undertegnede en historien fra en ung jente i Oslo som etter at hun hadde anmeldt en overfallsvoldtekt begått i Slottsparken en sommerkveld kl. 22, ble spurt av to kvinnelige etterforskere i avhør hva hun hadde hatt på seg, om hun gikk i skjørt og om hun var beruset. Svaret var at hun hadde på seg skjørt en varm sommerkveld og hun hadde ikke drukket. Som i mange saker ble denne saken anmeldt en god stund etter hendelsen hadde skjedd, og saken ble henlagt fordi politiet mente det ikke ville være mulig å oppklare saken.

Undertegnede bruker saken som et eksempel, ikke for at statsråden eller undertegnede skal ha en mening om utfallet. Poenget er måten kvinner møtes på i avhør i voldtektssaker. For ofre som har opplevd å anmelde voldtekter som ikke fører frem er det naturlig nok svært krevende i seg selv. Men for denne kvinnen, og flere kvinner undertegnede har møtt, så er det aller verste å bli satt i en situasjon hvor man føler seg ansvarlig for hva som har skjedd og ikke bli trodd.

Undertegnede legger selvsagt til grunn at dette ikke er normen i politiet, og håper at historiene er unntak. Likevel er det svært viktig å komme til bunns i om det fremdeles

er slik at kvinner møtes med spørsmål i avhør som de aller fleste av oss tror hører fortiden til.

Svar:

Politiets og påtalemyndighetens straffesaksarbeid skal utføres med nødvendig objektivitet, uavhengighet og upartiskhet. Enkeltmennesker som er involvert i straffesaker som fornærmede, vitner, siktede eller tiltalte, skal alle møtes med respekt og hensynsfullhet. Politiets behandling av ofre for kriminalitet skal være preget av omtanke og respekt. Dette er grunnleggende prinsipper for straffesaksbehandlingen som følger av Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK), straffeprosessloven samt bl.a. kvalitetskrav fastsatt i riksadvokatens kvalitetsrundskriv og rundskriv om etiske retningslinjer for medarbeidere i påtalemyndigheten. Politiet har en særlig oppmerksomhet mot personer som kan ha vært utsatt for integritetsskrenkende kriminalitet.

Politidirektoratet opplyser at avhør som politiet foretar, uavhengig av den avhørtes status i straffesaken, skal gjennomføres etter avhørsmetoden KREATIV. Politihøgskolen underviser samtlige bachelorstudenter i denne avhørsmetoden. I tillegg har Politihøgskolen tilbud om etter- og videreutdanning i blant annet etterforskingsledelse av saker om seksuallovbrudd, samt to studier i avhør av barn og ungdom samt særlig sårbare voksne.

Kompetansen er også tilgjengeliggjort i politiets egen digitale kompetanse-delingsplattform, som blant annet er tilgjengeliggjort for operative mannskaper (i patruljebilen) samt etterforskere.

Politidirektoratet opplyser videre at politiet har utarbeidet sjekklister for avhør i voldtektssaker, som er tilgjengeliggjort på den nevnte kompetansedelingsplattformen. Et av punktene i sjekklister er at fornærmet i en voldtektssak i avhør blir bedt om å beskrive seg selv på gjerningstidspunktet. Hensikten med dette er å belyse hendelsen og blant annet sikre at de opplysningene politiet innhenter fra vitner er i overensstemmelse med det fornærmede opplyser. Det er gjennom innhenting av etterprøvbare opplysninger at politiet kan sikre seg at straffesaken blir godt nok belyst.

Som en del av kvalitetsdelen av politireformen er det gjennomført et løft av etterforskningsfeltet. Tiltakene er blant annet systematisk evaluering og tilbakemelding, obligatorisk årlig opplæring og et fag- og utviklingsapparat med en egen faggruppe for avhør.

SPØRSMÅL NR. 251**Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 3. november 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Formålsparagrafen til barnevernsloven fastslår krav til forsvarlighet i tjenesten.

Hva mener statsråden er forsvarlig når det gjelder bemanning i den kommunale barneverntjenesten; hvor mange nye stillinger trengs totalt for at kontaktpersoner i det kommunale barnevernet skal ha ansvaret for maks 15 barn; hvor mange slike saksbehandlere har ansvaret for flere enn 15 per dags dato, og hvordan skal regjeringen sikre at bemanningssituasjonen i den kommunale barnevernstjenesten ikke går utover forsvarligheten i tjenestene ellers?

BEGRUNNELSE:

Kapasitetsutfordringer i barneverntjenester rundt omkring i landet er velkjent og ble senest påpekt i statsbudsjettet. Med ny barnevernslov neste år kommer det nye lovkrav og det betyr enda flere oppgaver for de ansatte. Aldersgrensen for å motta ettervern er hevet til 25 år, men det er knapt satt av ressurser til dette i statsbudsjettet. EMD-dommene gir føringer som krever justering av praksis og ansatte sendes på kurs for å lære av dommene. I tillegg forventes ansatte å ta videreutdanning for å innfri kompetansekravet som skal innføres i 2031.

Med kontaktpersoner i det kommunale barnevernet mener spørsmålsstiller her saksbehandlere med administrativ funksjon (funksjon 244) ikke medregnet tiltakstillinger eller fagkonsulentstillinger som ikke har egne saker.

Svar:

Barnevernloven inneholder ingen spesifikke lovkrav til bemanning eller kompetanse i den kommunale barnevernstjenesten. Det følger imidlertid av det generelle forsvarlighetskravet i barnevernloven § 1-4 at tjenester og tiltak skal være forsvarlige. I forarbeidene til forsvarlighetskravet ble det fremhevet at barnevernstjenestens personell er en avgjørende ressurs for å kunne yte forsvarlige tjenester og at kommunene derfor må ha en bemanning, en kompetanse og kvalifikasjoner som er tilstrekkelig for å ivareta sine oppgaver på en forsvarlig måte.

Det er den enkelte kommune som ut fra sin egenart og lokale forhold har ansvar for å vurdere hvilken bemanning og kompetanse som er nødvendig for at kommunen kan ivareta sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven. Videre har kommunene stor grad av frihet når de gjelder valg av organisatoriske løsninger. Kommunen kan

for eksempel velge å legge barneverntjenesten til en felles omsorgs- og oppvekstetat.

Fordi behovet for bemanning i den enkelte barnevernstjeneste påvirkes av kommunenes egenart og lokale forhold, samt av de organisatoriske løsningene som er valgt av den enkelte kommune, er det etter min vurdering ikke mulig på et generelt grunnlag å fastslå hvilken bemanning den enkelte kommune trenger for å kunne yte forsvarlige tjenester etter barnevernloven.

Jeg vil samtidig understreke at den enkelte barnevernstjenesten skal ha en bemanning som er forsvarlig, slik at kommunen kan ivareta sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven. Jeg vil i den forbindelse også vise til det nylig vedtatte kravet om årlig rapportering til kommunestyret. Bestemmelsen trer i kraft 1. januar 2021 og innebærer at kommunestyret selv minst én gang i året skal gis en redegjørelse om tilstanden i barnevernstjenesten. Hovedformålet er å gi kommunens øverste ledelse best mulige forutsetninger for å kunne utøve sitt overordnede ansvar for kommunens oppfyllelse av kommunens plikter og ansvar etter barnevernloven på en god og forsvarlig måte. Det framgår av forarbeidene at rapporten blant annet bør omfatte forhold som kapasitet og kompetanse i barneverntjenesten. Kravet om tilstandsrapportering vil dermed styrke kommuneledelsens forutsetninger for å sørge for at barnevernstjenesten har tilstrekkelig og forsvarlig bemanning.

Jeg vil også vise til at fylkesmannen har ansvar for å føre tilsyn med at den enkelte kommune oppfyller sine lovpålagte oppgaver etter loven.

Når det gjelder den delen av spørsmålet som gjelder beregninger av antallet barn pr. saksbehandler, vil jeg blant annet vise til mitt svar av 14. mai 2019 til spørsmål nr. 1626. I dette svaret opplyste jeg blant annet at tilgjengelig statistikk ikke gir svar hvor mange saksbehandlere som har ansvar for flere enn 15 barn med undersøkelse eller tiltak, men at statistikken kun viser gjennomsnittlig antall barn per saksbehandler i de enkelte tjenestene.

I svaret ble det også vist til at det er noe ulik praksis knyttet til rapportering av stillinger på de ulike funksjonene i barnevernet, og at det derfor er utfordrende å kun ta utgangspunkt i årsverk knyttet til saksbehandling. I tjenester som jobber etter en generalistmodell, der de ansatte både har ansvar for saksbehandling (244) og oppfølging av barn i tiltak (251 og 252), er det utfordrende å fordele årsverk på de ulike funksjonene. Det er også slik at tiltaksstillinger i barnevernstjenestene som følger opp barn og familier i tiltak i stor grad bidrar til å redusere

arbeidsbelastningen til de som har ansvar for saksbehandling.

Jeg viste også til at antall barn med undersøkelse eller tiltak ikke i alle tilfeller vil gi et korrekt bilde av arbeidsbelastningen for saksbehandlere, ettersom det er stor variasjon i hvor arbeidskrevende hver enkelt undersøkelse er, og hvor mye arbeid det er med å følge opp barn og unge tiltak.

Jeg mener det er viktig å holde fast ved at det er kommunene som må vurdere behovet for bemanning i tjenestene. Regjeringen jobber aktivt med å håndtere kapasitetsutfordringer i tjenestene, men innsatsen tar utgangspunkt i at kommunene selv må få mulighet til å ta det ansvaret de har for barnevernet. Dette er også vik-

tig for at den politiske og administrative ledelsen i kommunene skal ta eierskap til barnevernet.

Regjeringen har gjort flere grep for at bemanningen blir fulgt opp og vurdert lokalt. Og vi ser gode resultater. Fra 2013 til 2019 har det blitt nærmere 1400 flere ansatte i det kommunale barnevernet. Dette er en økning på nesten 30 prosent. Regjeringen viderefører de øremerkede midlene til stillinger i det kommunale barnevernet i 2021, men stillingsveksten siden 2013 skyldes først og fremst at mange kommuner prioriterer barnevernet mer. Slik situasjonen er nå, mener jeg det er feil å ta i bruk sterke, statlige virkemidler for å overstyre kommunene. Men vi vil fortsatt være tett på kommunene og legge til rette for at den positive utviklingen fortsetter i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 3. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Søndag kveld dro bydelspolitiker Sarah Gaulin sammen med en som var utsatt for utpressing og drapstrusler mot seg selv og familien, til den eneste åpne politivakta i Oslo. Det hastet med å anmelde saken fordi det kriminelle nettverket som stod bak trappet opp truslene. Men det var ingen etterforskere eller politifolk på jobb som kunne snakke med dem. De ble henvist til å skrive en anmeldelse, som måtte fullføres neste dag.

Mener justisministeren at dette vitner om en betryggende måte å følge opp akutt trusselutsatte personer på?

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke vurderer enkelthendelser eller konkrete saker. Jeg har tillit til at politiet selv gjør slike vurderinger.

Ivaretagelse av personer utsatt for alvorlige hendelser prioriteres høyt av politiet, enten det skjer via politiets nødnummer 112, via døgnåpent sentralbord 02800 eller ved henvendelse til stedlig politivakt i dennes åpningstid. Basert på mottatt informasjon vil politiet foreta en konkret vurdering av den enkelte sak og beslutte videre oppfølging.

Når det gjelder denne konkrete hendelsen, har departementet innhentet en redegjørelse fra Oslo politidistrikt om deres vurderinger. Oppsummert ble ikke hen-

vendelsen oppfattet som en konkret trussel som krevde umiddelbar politiinnsats, det ble gitt veiledning fra en politibetjent om hvordan anmeldelse skulle fylles ut, og fornærmede valgte å ta med seg anmeldelsen for å levere den til politiet et annet sted i landet hvor vedkommende skulle reise samme kveld. Det vil naturligvis alltid bli gjort en konkret vurdering av alvorlighetsgrad og behovet for umiddelbare tiltak.

SPØRSMÅL NR. 253**Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 3. november 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Virksomheter i kulturlivet er i ferd med å konkurrere for å få kompensasjon over 1 million kroner for kulturlivet per nå ikke vil betales ut for i overgangen november/desember.

Vil statsråden sørge for at kompensasjonen Stortinget har vedtatt å gi kommer frem før det for sent?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har gjennom flere runder vedtatt og utvidet ordningen med kompensasjon for virksomheter i kulturlivet som er rammet av de myndighetspålagte smittevernstiltakene. Likevel har det kun kompensasjonen for mars og april hittil er utbetalt, da ordningen kun gjaldt arrangører. Det skulle betales ut mer i oktober, men nå har alle som har søkt om over 1 mill. fått beskjed om at det vil bli utbetalt i overgangen nov./des. en gang. Spørsmålstiller er i kontakt med virksomheter innen for eksempel sceneteknikk som dermed vil gå konkurs i mellomtiden.

Svar:

Regjeringen opprettet kompensasjonsordningen for kultursektoren på grunn av den store påvirkningen Covid-19-situasjonen har på kultursektoren, og det er viktig for meg at kultursektoren kommer seg gjennom krisen så godt som mulig.

For perioden 1. mai–31. august ble det bevilget 950 mill. kroner til kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører i kultursektoren. Forskrift for ordningen ble fastsatt 16. juli, og søknadsfristen var 15. september.

Kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører har som formål å kompensere for tap og merutgifter i forbindelse med utsettelse eller hel eller delvis avlysning eller stengning av arrangementer i kultursektoren som følge av pålegg gitt av statlige myndigheter i forbindelse med covid-19-utbruddet. Det er Norsk kulturråd som forvalter ordningen.

Kulturrådet har fått inn 1514 søknader til ordningen. De aller fleste søknadene er ferdig behandlet og klare til utbetaling.

238 søknader er på over 1 mill. kroner. I henhold til forskriften skal alle søkere som mottar 9 mill. kroner eller mer etterkontrolleres. Det skal også gjennomføres etterhåndskontroll av øvrige søkere som mottar kompensasjon basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Hovedregelen for beregning av kompensasjon er at den ikke skal overstige snittet av gjennomsnittlig resultat for tilsvarende arrangementer avholdt i perioden 2017–2019. Søkere som ikke har tilsvarende eller sammenlignbare arrangementer i foregående år, eller har gjort vesentlige endringer i arrangementet det søkes kompensasjon for, kan søke basert på budsjetterte inntekter.

Etter at Kulturrådet gjorde departementet oppmerksom på at hele 105 av søknadene på over 1 mill. kroner har søkt etter unntaksbestemmelsen, ba jeg om en grundigere kontroll av alle søknader på over 1 mill. kroner. Dette kan medføre forsinkelse i utbetaling av kompensasjon til disse søkerne. Samtidig mener jeg dette er nødvendig for å sikre at ingen misbruker ordningene og får utbetalt kompensasjon fra staten på feil grunnlag.

Kulturdepartementet har god dialog med Kulturrådet, og jeg er sikker på at de jobber så raskt de kan for å fatte gode og riktige vedtak i ordningen, og deretter får utbetalt kompensasjon ut til aktørene så snart er mulig.

SPØRSMÅL NR. 254**Innlevert 26. oktober 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 3. november 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hva Langesundforbindelsen vil kunne få årlig av fergeavløsningsmidler, slik at lokal- og fylkespolitikkerne har noe å jobbe ut fra?

BEGRUNNELSE:

Som kjent ble det i Stortinget i vår inngått et kompromiss mellom regjeringspartiene og FrP som forbedret fergeavløsningsordningen.

Langsundforbindelsen i Karlsøy i Troms og Finnmark er et prosjekt det har vært jobbet lenge med. Da Troms og Finnmark fylkeskommune reviderte budsjettet i juni i år, falt Langesundforbindelsen ut. Fergeavløsningsmidlene var da redusert til under 200 millioner i nåverdi for hele nedbetalingsperioden og fylkeskommunen satte prosjektet på vent. FrP lokalt og regionalt kjemper fortsatt for prosjektet og har tro på at en forbedret fergeavløsningsordning kan gi ny giv for prosjektet.

Svar:

Størrelsen på de årlige ferjeavløsningsmidlene blir beregnet ut fra reduksjonen i tilskudd gjennom inntektssystemet når et ferjesamband blir avløst eller kortet inn av en bro eller tunnel. Avløsning av et ferjesamband vil gi en lavere verdi på kriteriet "normerte ferjekostnader" i båt- og ferjenøkkelen i inntektssystemet, mens det nye veinettet vil gi økt verdi for kriteriet "vedlikeholdsbehov fylkesvei" i veinøkkelen. Det årlige beløpet med ferjeavløsningsmidler blir altså beregnet som nettoeffekten av disse endringene i inntektssystemet.

Det årlige beløpet blir prisjustert med 2,5 prosent årlig, men ligger ellers fast i hele utbetalingsperioden. Det samlede beløpet med ferjeavløsningsmidler et prosjekt kan motta, blir bestemt ved å fastsette lengden på utbetalingsperioden. Ferjeavløsningsmidlene blir utbetalt til summen av ferjeavløsningsmidler kan dekke de nominelle byggekostnadene (ekskl. mva.-kompensasjon og eventuelle bompenger) og inntil 50 prosent av de beregnede rentekostnadene, men ikke lenger enn maksimalt 45 år.

Troms fylkeskommune ba i oktober 2018 Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å beregne et foreløpig anslag på årlige ferjeavløsningsmidler for Langesundforbindelsen. I søknaden ble det lagt til grunn at veiprosjektet vil avløse ferjesambandet Hansnes–Stakkvik helt, mens ferjesambandet Hansnes–Vannøy–Karlsøy vil

kortes inn. I departementets svarbrev av 13. november 2018 ble det årlige beløpet anslått til 4,3 millioner kroner. Anslaget var beregnet ut fra kriteriedata og kostnadsnøkkelen i inntektssystemet for 2019.

Departementet har nå beregnet et nytt anslag basert på inntektssystemet for 2021, med oppdaterte kriteriedata for de to ferjesambandene som blir berørt av veiprosjektet. Departementet har ikke oppdaterte opplysninger om hvordan det nye veinettet vil påvirke kriteriedata for fylkesvei, og har lagt til grunn de samme opplysningene om veinettet som ble brukt i forrige beregning (prisjustert til samme kroneverdi som er brukt i inntektssystemet for 2021). Med disse forutsetningene kan det årlige beløpet med ferjeavløsningsmidler anslås til om lag 10,6 mill. kroner.

Differansen mellom de to beregningene for Langesundforbindelsen skyldes endringer i grunnlagstallene som er brukt til å beregne kriteriet "normerte ferjekostnader" for de to ferjesambandene, endringer i kostnadsnøkkelen som ble innført med det nye inntektssystemet fra 2020, og en økning i beløpet som båt- og ferjenøkkelen utløser gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet.

SPØRSMÅL NR. 255**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen****Besvart 4. november 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Etter en ny dom fra den polske grunnlovsdomstolen er abort i praksis blitt forbudt i Polen.

På hvilken måte vil utenriksministeren uttrykke at Norge står på polske kvinners side i denne saken og hvordan vil ministeren jobbe aktivt mot Polske myndigheter og i internasjonale organer for å ivareta polske kvinners rett til å bestemme over eget liv?

BEGRUNNELSE:

Jeg er sikker på at utenriksministeren deler min bekymring for innskrenkninger av kvinners rettigheter i Polen. Som utenriksministeren er klar over betyr et forbud mot abort ikke færre aborter, men farligere aborter. De tiltakende demonstrasjonene i polske gater de siste dagene viser at polske kvinner står opp for sine rettigheter og mot denne loven.

Svar:

Kvinner rett til å bestemme over eget liv og egen kropp er en grunnleggende menneskerettighet, og en viktig prioritering i regjeringens utenrikspolitikk. Norges posisjon er tydelig og godt kjent internasjonalt. Vi er en sterk pådriver, og har lenge arbeidet, for å fremme og forsvare seksuell og reproduktiv helse og rettighetene knyttet til dette.

Globale normer og rettigheter er under sterkt press, også i vår del av verden. Kjennelsen fra den polske grunnlovsdomstolen viser dette med all tydelighet. Jeg er alvorlig bekymret for denne innskrenkingen av polske kvinners rettigheter, noe jeg også ga uttrykk for på Twitter (28.10.2020). Kjennelsen gjør lovlig abort nesten umulig, og det er all grunn til å frykte for konsekvensene.

Utviklingen i Polen vakte bekymring allerede før denne kjennelsen. Under de periodiske landhøringene i FNs menneskerettighetsråd (2012 og 2017) ga Norge beg-
ger ganger anbefalinger til Polen knyttet til abort.

Den europeiske menneskerettsdomstolen avsa tre dommer mot Polen vedrørende abort i perioden 2007-2012. Disse sakene følge opp av Europarådets ministerkomité, fordi Polen ikke i tilstrekkelig grad har iverk-
satt domstolens avgjørelser. Sakene er jevnlig tema på Ministerkomiteens menneskerettsmøter under såkalt forsterket prosedyre. Prosedyren innebærer at sakene dis-
kuterer inntil Ministerkomiteen er fornøyd med imple-
menteringen.

Siste gang Ministerkomiteen diskuterte disse sakene, i mars i år, sa Norge at retten til abort er meget krevende å benytte seg av i praksis, bl.a. på grunn av mangelfull informasjon til kvinner om prosedyren for å få innvilget abort, klageordninger som ikke fungerer i praksis og det faktum at det ikke tas høyde for behovet for hurtig behandling. Norge uttrykte også sterk bekymring for at den utstrakte bruken av legers reservasjonsrett, uten at kvinner ble hen-
vist til andre sykehus, gjør at lovlig abort mange steder i Polen i praksis ikke er tilgjengelig.

Norge støtter også menneskerettskommisær Dunja Mijatovic' uttalelser om at uhindret tilgang til lovlig abort er viktig i lys av usedvanlig lave aborttall i Polen. Særlig bekymringsverdig er den tilsynelatende lave etterspørse-
len etter abort som følge av voldtekt. Situasjonen tyder på stort samfunnspress og stigma for kvinner og jenter som ønsker abort. MR-kommisæren gav uttrykk for det samme da hun i et tredjepartsinnlegg intervenerte i sakene mot Polen 27. januar d.å. Fra norsk side har vi også påpekt betydningen av kvinners rettigheter vedrørende seksuell og reproduktiv helse, og at dette er en viktig komponent i medlemstatenes forpliktelser for å bidra til kvinners menneskerettigheter og bidra til å fremme likes-
tilling mellom kjønnene.

Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK art. 8) gir i seg selv ingen rett til abort. Samtidig har Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) uttalt at når en stat først har lover som tillater abort, må den også sørge for prosedyrer som gjør det mulig for kvinner effektivt å utøve sin rett til tilgang til lovlig og trygg abort.

Norge jobber aktivt med å bygge allianser i alle deler av verden, for å hindre tilbakeslag i rammeverket for kvinners rettigheter og likestilling. Vi opplever et stort engasjement og støtte blant mange land.

Fra norsk side vil vi fortsette å bruke både multilaterale arenaer og bilaterale møter til å gi polske myndigheter klar beskjed om viktigheten av å sikre kvinners grunnleggende rettigheter. Norge vil også fremover gi tydelig uttrykk for forventninger om at Polen etterlever sine menne-
skerettslige forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 256**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 3. november 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Bergen er den største byen i landet i den største nynorskregion.

I samband med intensjonane i den nye språklova, kva konkrete tiltak har statsråden som visar at ein vil styrke nynorsk som eit levande språk som fremjar kultur og identitet i dei delar av landet som særskilt nyttar nynorsk?

Svar:

12. mai 2020 la eg fram framlegg til ei språklov saman med ei melding til Stortinget om språk. 12. mai 1885 gjorde Stortinget det såkalla "jamstillingsvedtaket", vedtaket som gjorde landsmålet til offisielt språk ved sida av det dansk-norske språket. Den gongen gjorde Stortinget eit modig val, som for all framtid har prega utviklinga av norsk kultur og identitet.

I den språkmeldinga som no ligg til behandling i Stortinget, har regjeringa framlegg til fleire tiltak. Det aller viktigaste tiltaket er framlegget til ei heilskapleg språklov. Stortinget har i 2020 høve til å vedta ei historisk lov, som legg grunnlaget for at alle sektorar framleis brukar, utviklar og styrkjer bokmål og nynorsk i heile landet. For nynorsk er det viktigaste med lova at ho innfører eit pålegg i det offentlege om å ta særlege omsyn til det minst brukte norske språket. Dette har ikkje vore eksplisitt i lovverket før. Det kan ikkje overlatast til enkeltindivid eller lokalsamfunn å ta vare på nynorsk. Det er heller ikkje berre ei kulturpolitisk oppgåve å ta vare på eit heilt språk. Lova skal forståast slik at i all politikktutvikling som er relevant for norsk språk, skal det vurderast særskilte tiltak for nynorsk. Eg oppmodar representanten Grung og Stortinget om å sjå dette som eit overordna prinsipp og noko viktigare enn eit enkelttiltak for nynorsk.

Eg oppfattar at representanten spør om det på kulturbudsjettet er tiltak som styrkjer nynorsk som språk i nynorskregionen rundt Bergen. Generelt er vi opptekne av å lytte til kva nynorskinstitusjonar og organisasjonar peikar på som viktige tiltak.

Av tiltak som er lokaliserte i regionen vil eg trekke fram støtte til Nynorsk avissenter i Førde, som får auka støtte i 2021. I framlegget til statsbudsjett for 2021 vidarefører vi satsinga på Nynorskhuset med 1,6 millionar kroner, ei satsing som mellom anna Teater Vestland og nynorske media som NRK Vestland og Firda står bak. Ein auke til Det Vestnorske Teateret skal leggje til rette for framsyninga Å finne heim i nynorsken. Nynorsk kultursentrum i Volda får støtte frå kulturbudsjettet på om

lag 23 millionar kroner. Universitetet i Bergen får støtte til eit heilt nytt tiltak, nemleg Termportalen, som får 4 millionar kroner til å sikre nasjonal utvikling av norsk fagspråk, også nynorsk. Frå før har Universitetet i Bergen løyvingar til å vidareutvikle Nynorskordboka og Norsk Ordbok, ordbok over nynorsk og dei norske talemåla. Dei store løyvingane til Universitetet i Bergen på til saman 12 millionar frå kulturbudsjettet er med på å leggje til rette for ambisjonane universitetet har om å vere eit leiande fagmiljø i disiplinlar som er viktige for norsk språk, dvs. leksikografi, terminologi og namnegransking. Landssamanslutninga av nynorsk kommunar får også tilskot frå kulturbudsjettet på om lag 2,9 millionar kroner. Det er mange nynorsk kommunar i vestlandsregionen som er medlemmer der, og som kan nyte godt av nynorsksamarbeid på tvers av kommunegrensar. Eg har akkurat delt ut prisen "Årets nynorskkommune" til Voss herad på 100 000 kroner. Kvar og ein står fritt til å nominere ein kommune eller fylkeskommune som gjer godt nynorskarbeid. Det kom over 260 000 røyster til ei uoffisiell kåring av årets nynorskkommune som nettstaden framtida.no tok initiativ til. Det syner at nynorsk kultur og identitet engasjerer!

I tillegg vil eg nemne tiltak som at Nynorsk pressekontor får auka støtte på 2 millionar kroner til den såkalla nynorskroboten, slik at dei i år får til saman 9,5 millionar kroner til å sikre nynorsktilfang til norske aviser. Satsinga på nynorskroboten gjer at Nynorsk pressekontor kan sende ut fleire notisar og nynorskstoff enn før til Bergens Tidende, Hardanger Folkeblad og Firda, aviser med nynorsk som redaksjonsspråk. Etter at Vestland fylkeskommune vedtok ei fråsegn om krav om nynorsk språkteknologi, har eg nyleg hatt møte med Microsoft saman med distrikts- og digitaliseringsministeren. Eg vil arbeide vidare for at det offentlege og IKT-bransjen skal jobbe saman for å sikre tilgangen til å bruke nynorsk digitalt. Det er likevel viktig for meg å peike på at det er regionen sjølv som har dei viktigaste maktmidla, t.d. innkjøpsavtalane dei gjer med store leverandørar av læringsbrett osv.

Eg vil gjerne nytte høve til å rose Bergen for det arbeidet dei har gjort for fremje nynorsk i Bergen.

Det skal også brukast nynorsk utanfor den sterke nynorskregionen på Vestlandet. Det er mykje nynorsk kultur og identitet som ikkje er vestnorsk. Nynorsk er eit nasjonalspråk, men det er opplagt at dersom nynorsk mistar den sterke posisjonen på Vestlandet, er det ein trussel mot nynorsk som samfunnsberande språk. Regionale og nasjonale tiltak må derfor sjåast i samanheng.

SPØRSMÅL NR. 257**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 3. november 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Hvordan fordeles midlene til bransjeprogrammene som ble vedtatt i forbindelse med den vedtatte kompetansereformen våren 2020?

Svar:

Treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling ble satt i gang i 2019 med to bransjeprogrammer. I 2020 ble det bevilget ytterligere midler til bransjeprogrammer i det ordinære statsbudsjettet og som en del av kompetansetiltak som ble iverksatt som følge av virusutbruddet, jf. Innst. 233 S (2019-2020) og Prop. 73 S (2019-2020). Det ble i den forbindelse opprettet seks nye bransjeprogrammer. I tillegg kom det anmodningsvedtak fra Stortinget ifm. behandling av Meld. St. 14 (2019–2020) Kompetansere-

formen – Lære hele livet om å opprette ytterligere to nye bransjeprogrammer.

Per i dag har Kompetanse Norge, i samarbeid med partene i arbeidslivet, etablert ni bransjeprogrammer og et nytt er varslet i 2021, jf. Prop. 1 S (2020-2021).

De ulike bransjeprogrammene har i utgangspunktet fått samme økonomiske ramme på 15 millioner kroner hver. Bransjene varierer imidlertid i størrelse, har hatt ulik utvikling i arbeidsledighet gjennom våren og høsten og har ulike behov både med hensyn til type utdanning og omfang. Det har derfor vært noe variasjon i hvor mye opplæringsaktiviteter de ulike bransjeprogrammene har satt i gang, og dermed hvor mye midler de har hatt behov for.

I 2020 har Kompetanse Norge derfor fordelt midlene til bransjeprogrammene etter hvor behovet har vært størst for å sikre at midlene blir brukt best mulig.

SPØRSMÅL NR. 258**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 2. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Foreligger det noen planer eller arbeid for utvidelse av kapasiteten på E6 nordover fra Oslo i retning Jessheim?

BEGRUNNELSE:

E6 fra Oslo og nordover er en av landets mest trafikkbelastede veier, ikke minst i rushtiden om morgenen og ettermiddagen. Med forventet vekst i Gardermoregionen vil dette problemet trolig øke de nærmeste årene.

Rapporten "Tungtrafikkprognoser på utvalgte veger" fra 2018 viser at trafikkbelastningen (ÅDT) ved Kløfta nådde 60 000 kjt allerede i 2017. De neste 25 år forventes tungtrafikken langs E6 på Romerike å øke med cirka 40 %.

Svar:

Det ligger ikke inne midler til videre planlegging eller utbygging av E6 nordover fra Oslo mot Jessheim i Nasjonal transportplan 2018-2029.

Stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2022-2033 skal etter planen legges fram for Stortinget våren 2021. Det jobbes nå med grunnlaget for denne meldingen, men det er foreløpig for tidlig å si hvilke prosjekter som vil bli prioritert.

SPØRSMÅL NR. 259**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 30. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden hemmelig videoovervåkning fremstår som et forholdsmessig inngripende tvangsmiddel for å finne ut hvem som eier et griseåte, og synes hun i så fall at dette er en akseptabel praksis?

BEGRUNNELSE:

En jeger jaktet rev i Elverum med gris som åte da han tilfeldig oppdaget at han ble filmet i skjul av politiet. Ifølge TV2 fikk Økokrim og politiet i Innlandet høsten 2017 tillatelse til skjult videoovervåkning med direktekamera på åtet, angivelig på grunn av mistanke om at grisekjøttet var ulovlig og at politiet ville finne ut hvem som eide det. Jegeren har skriftlig tilsagn fra Mattilsynet om at åtet var innenfor regelverket. Gris på åte er i utgangspunktet tillatt, med unntak av f.eks. selvdøde produksjonsdyr av hensyn til sykdomsspredning. Politiet drev skjult overvåking i ca. fire uker. Saken krevde betydelige ressurser. Bl.a. var tre politiansatte satt til å observere og vurdere opptakene fra overvåkingskameraet som gikk 24 timer i døgnet i ca. en måned, og en politiadvokat jobbet med saken.

Revejegeren og skogeieren føler seg mistenkeliggjort, mener overvåkningen i realiteten er gjort for å avdekke ulovlig ulvejakt, og har anmeldt politiet for ulovlig overvåkning. Saken ble nylig henlagt av Spesialenheten for politisaker, som avviser at politiet kan ha hatt en annen agenda for overvåkingen enn mistanke om ulovlig bruk av gris.

I en TV2-sak fra 14. mars 2019 er det gjengitt følgende sitater fra førstestatsadvokat i Økokrim:

“– Vi satte opp utstyret for å finne ut hvem som hadde det åtet, som vi forsto var ulovlig husdyråte, altså en gris i skogen.

[TV2]: – Men er det nok til å overvåke folk? Å legge ut gris som åte er jo noe som skjer ute på bygda?

– Ja, det er viktig å si at det ikke var noen spesielle som var mistenkt. Så vi satte opp kamera for å finne ut hvem som hadde det, fortsetter han.”

Politiet avviser at verken grunneieren eller revejegeren var mistenkt for noe kriminelt, og at saken hadde noe med mistanke om ulvejakt å gjøre.

I samme sak står følgende:

“Mattilsynet har ikke klart å finne noen politianmeldelser de har inngitt for bruk av gris som åte, og skriver at de som regel gir veiledning og beskjed om å fjerne kadaveret når de får tips regelbrudd ved åtejakt.”

Skjult videoovervåkning fremstår som et svært inngripende tvangsmiddel for å kartlegge eier av et åte. Det samme kunne vært oppnådd ved å spørre grunneieren. Det er også merkelig at politiet lot åtet ligge ute dersom de mistenkte akutt fare for spredning av smittsom sykdom.

Svar:

Det overordnede ansvaret for straffesaksbehandlingen i politiet og i påtalemyndigheten ligger til Riksadvokaten. Påtalemyndigheten er uavhengig ved behandlingen av den enkelte straffesak. Jeg ber derfor om forståelse for at jeg ikke kan gå inn i eller kommentere den konkrete saken som ligger til grunn for spørsmålet.

Det er et grunnleggende krav etter straffeprosessloven at et tvangsmiddel bare kan brukes når det er tilstrekkelig grunn til det, og at det ikke kan brukes når det vil innebære et uforholdsmessig inngrep. Jeg legger til grunn at politiet og påtalemyndigheten i den enkelte sak vurderer hvilke etterforskningsmetoder som er nødvendige og forholdsmessige, herunder om det er behov for bruk av tvangsmidler.

SPØRSMÅL NR. 260**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 3. november 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil kulturministeren vurdere å forlenge søknadsfristen for kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren, og gi ordningen tilbakevirkende kraft?

BEGRUNNELSE:

Konsert- og eventbransjen er spesielt hardt rammet av korona. Det finnes tall som sier at bransjen kan ha mistet så mye som 90% av omsetningen sin fra mars til nå. Dette er en bransje med mange underleverandører og mange selvstendig næringsdrivende. Firmaet Multiarena AS er en underleverandør til eventindustrien som leverer mobile gulv og beskyttelsesmatter til messer, konserter, bedriftssamlinger, prisutdelinger og andre arrangement. Multiarena opplevde at hele leiemarkedet og inngåtte kontrakter for sommeren forsvant allerede i mars måned. Dette er et lite firma med kun én fulltids ansatt som har måttet ta ut 90 prosent permisjon. Ingen av de innledende støttepakkene omfattet firmaet i begynnelsen av korona-krisen. Først 17. juli ble det opprettet en støttepakke som passet firmaet («Kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren»), men søknadsfristen ble satt allerede 15. september. På grunn av ferieavvikling ble ikke muligheten for å søke støtte over denne ordningen fanget opp før etter at fristen var gått ut. Firmaet oppfatter søknadsfristen som uforholdsmessig kort, og opplever at den økonomiske situasjonen blir tiltagende kritisk siden driften er sesongbasert og det ikke er utsikt for inntekter igjen før i beste fall om et halvt år.

Nrk.no skrev 7. oktober 2020 i artikkelen «2,5 milliarder i korona-hjelp til kulturlivet» at «stimuleringsordningen for kulturlivet vil vare minimum et halvt år inn i 2021, men kan bli forlenget ut året. I tillegg vil det komme midler for 2020 med tilbakevirkende kraft fra 1. oktober». Det er uklart om dette omfatter kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren.

Svar:

Da covid 19-utbruddet førte til at store deler av Norge ble stengt ned i mars i år, etablerte regjeringen raskt kompensasjonsordninger direkte rettet mot kultursektoren bl.a. for å avhjelpe kulturarrangører som over natten sto uten jobb og inntekt fordi planlagte arrangementer måtte avlyses. Den første perioden med kompensasjonsordningen for kultursektoren var rettet mot arrangører, mens

den påfølgende perioden i tillegg innlemmet underleverandører. Fra 12. mars til 1. september ble det bevilget 1,25 mrd. kroner til kompensasjonsordningen.

Kompensasjonsordningen for kultursektoren forvaltes av Norsk kulturråd. Kulturrådet kommuniserer retningslinjer og søknadsfrister, og veileder sektoren om ordningene. Siden ordningene er rammestyrte, har det vært en søknadsfrist for hver periode.

For perioden 1. september – 31. desember er det bevilget ytterligere 900 mill. kroner til stimulerings- og kompensasjonsordninger for kultursektoren. 200 mill. kroner av disse er satt av til videreføring av kompensasjonsordningen ut året. Perioden kompensasjonsordningen skal gjelde for er fastsatt av Stortinget. Departementet jobber for tiden med å ferdigstille forskriftene for ordningen.

Et drøyt halvår med svært redusert kulturliv ligger bak oss, og nå ønsker jeg å få fart i kulturlivet igjen. Min prioritering framover er derfor å stimulere til aktivitet framfor å kompensere for avlyste arrangementer. Kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører trappes derfor ned i høst og det er ikke planlagt å videreføre den i 2021. Gjennom stimuleringsordningen som nå er igangsatt, vil 500 mill. kroner fordeles til kulturarrangementer som gjennomføres i perioden 1. oktober til 31. desember 2020. Målet med ordningen er at hele næringskjeden skal tas i bruk gjennom at underleverandørene skal honoreres av arrangør på normalt vis. Stimuleringsordningen vil videreføres med over 1 mrd. kroner i første halvdel av 2021, under forutsetning av Stortingets tilslutning.

Kulturdepartementet følger imidlertid nøye med på hvordan de ulike støtteordningene treffer kultursektoren, og vil vurdere tilpasninger og justeringer dersom det skulle vise seg å være nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 261**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 3. november 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Forestia i Våler kan bygge et nasjonalt senter for resirkulering av avfallstrevirke der trevirket renses og benyttes i ny sponplateproduksjon. Anlegget har et potensiale på å binde 300 000 tonn CO₂ pr år og gi 100 arbeidsplasser. Forestia opplyser at ingen av statens støtteordninger er tilgjengelig med dagens innretning.

Hva gjør næringsministeren for å endre regelverket slik at de kan få støtte til å realisere et så viktig klimatiltak?

Svar:

Jeg er kjent med at Forestia har planer om å bygge et senter for resirkulering av avfallstrevirke. Det er gledelig at bedrifter ser på mulighetene for bærekraftig produksjon og sirkulære forretningsmodeller som reduserer utslipp og gir arbeidsplasser. Samtidig er det slik at Nærings- og fiskeridepartementet vanskelig kan involvere seg i kommersielle prosjekter, og herunder vurdere støttetilfeller i enkelttilfeller.

Staten bidrar med virkemidler som skal stimulere til økt innovasjon og verdiskaping gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet. Enova og Innovasjon Norge er blant regjeringens viktigste verktøy for å fremme grønn omstilling og innovasjon, og gjennom disse aktørene tilbyr staten en rekke ordninger som kan være relevante for skogsindustrien.

Regjeringen styrer virkemiddelaktørene på et overordnet nivå, hovedsakelig gjennom periodevise styringsavtaler. Innenfor disse avtalenes rammer er det opp til aktørene å utforme programmer, prioritere mellom områder og tildele støtte til enkeltprosjekter.

Regjeringen har lagt stor vekt på å legge til rette for og bidra til gode samlede rammebetingelser for konkurranseutsatt industri. Vi har lagt frem en rekke tiltak for å redusere virkningene av covid-19 utbruddet, og vi har særlig styrket de næringsrettede virkemidlene for innovasjon og grønn omstilling. I forslag til statsbudsjett for 2021 foreslår regjeringen å prioritere mer enn 9 mrd. kroner til næringsrettet forskning og innovasjon. Vi har økt overføringene til Enova, og i forslaget til statsbudsjett for 2021 videreføres rekordstore bevilgninger til miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge. Miljøteknologiordningen er viktig for omstillingen i industrien og gir tilskudd til pilot- og demonstrasjonsprosjekter for å bidra til kommersialisering av innovative løsninger basert på miljøteknologi. I forslag til statsbudsjett for 2021 har

vi også foreslått å styrke Nysnø Klimainvesteringer med ytterligere 700 mill. kroner.

Regjeringen arbeider med en nasjonal strategi for sirkulær økonomi, og dette arbeidet er høyt prioritert. Strategien vil blant annet omtale både generelle og bransjespesifikke virkemidler som skal bidra til en mer sirkulær økonomi. Tilgang til dedikerte midler fra norske myndigheter og tilgang til finansieringsmekanismer internasjonalt som Horisont Europa er viktig for å fremme nye, sirkulære løsninger. I arbeidet med den nasjonale strategien for sirkulær økonomi følger regjeringen arbeidet i EU tett, samtidig som vi legger vekt på å utarbeide en strategi som er godt tilpasset vår økonomi og vår tilgang på naturressurser.

Regjeringen fører en næringspolitikk som kommer konkurranseutsatt industri til gode. Vår store styrking av virkemiddelapparatet viser at vi mener alvor når det gjelder grønn omstilling. Ved å videreføre styrkingen legger vi også til rette for at Forestia og andre treforedlingsbedrifter kan videreutvikle og effektivisere sine virksomheter og utvikle nye, bærekraftige produkter.

SPØRSMÅL NR. 262**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 4. november 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Norge trenger mer fornybar kraft og må være åpen for nye vindkraftteknologier. Kitemill fra Voss utvikler høydevindkraft, og har som mål å bli så effektiv og miljøvennlig at fornybar energi blir billigere enn fossilt brensel. Kitemill er blitt internasjonalt bransjeledende. På IEA sin store konferanse om fremtidige prioriteringer innen vindkraft, i september i år, ble Kitemil løfter frem. Under avstemming mellom de 80 medlemslandene stemte Norge v/ NVE imot å prioritere Kitemil teknologien.

Vil statsråden få omgjort dette?

BEGRUNNELSE:

En kite turbin høster energi fra vind i høyere luftlag. Den viktigste forskjellen fra en tradisjonell vindturbin er at en kite turbin håndterer kreftene på en smartere måte. Dette gjør det mulig å håndtere den samme effekten med bare en brøkdel av materialene. Ved å redusere materialene kan en kite turbin nå langt større høyder. Vindressursene blir bedre jo høyere opp fra jordoverflaten vi kommer.

Kitemills hovedkontor er på Voss. Kitemill har avdelingskontor på Lista i Sør-Norge. Selskapet har seks ansatte. Kitemill ble etablert i 2008. Utviklingen har nå kommet så langt at høsten 2015 kom Kitemills første kommersielle kunde, som vil bestille de fem første anleggene. De skal lokaliseres på Lista Fly og Næringspark. Planen er at anleggene er ferdige til bruk i 2021. De skal levere strøm til 22 virksomheter i området, med til sammen godt over 100 ansatte.

Svar:

For å kunne svare på spørsmålet, har jeg bedt NVE om en redegjørelse.

NVE representerer Norge i IEA Wind Technology Collaboration Program (TCP) og deltar i halvårlige møter i styringskomiteen (som blir kalt Executive Committee, forkortet ExCo). Dette er et forum der det blir tatt beslutninger om strategi, økonomi og styring av IEA Wind TCP. Møtene er lukkede forum og avstemningene er konfidensielle for de som deltar i møtet. Det dreier seg altså ikke om en stor konferanse. Norge deltar i ExCo ved en representant fra NVE og en vararepresentant fra Norsk forskningsråd. Det er 22 medlemsland og to interesseorganisasjoner som deltar.

NVE opplyser at den avstemningen det er referert til i spørsmålet var en uformell samtale og sondering internt i

ExCo om videre prioriteringer i IEA Wind. Det er for øyeblikket mange forskningsområder der det jobbes parallelt i grupper, eller såkalte «tasks», og det er viktig at antallet på disse gruppene holdes på et nivå slik at ExCo kan håndtere og ha god styring på disse. Norges representant må vurdere viktigheten for Norge av de ulike gruppene. NVE opplyser at det for tiden er mange grupper i sving, og at det er viktig at Norge bruker ressurser både via IEA Wind TCP og norsk forskning på de viktigste temaene, og prioriterer mellom de aktuelle gruppene.

Avstemningen det refereres til, dreide seg ifølge NVE om hvilke grupper medlemslandene ønsket å prioritere for videre arbeid i TCPen. Tre alternativer var ifølge NVE oppe til diskusjon: Floating Offshore Wind Arrays, Hybrid Power Systems og Airborne Wind Energy. I denne sammenhengen prioriterte NVEs representant de to andre teknologiene høyere enn Airborne Wind Energy. Offshore wind er høyt prioritert i den nasjonale energistrategien (Energi21) og et fokusområde for Norge. Det er mange bedrifter og forskningsinstitusjoner som arbeider med havvind i Norge. Hybrid Power Systems er viktig del for integrering av både vindenergi, til havs og på land, og andre variable kraftproduksjonsteknologier. Dette arbeidet vil også kunne være en god bro mellom vindkraft og andre produksjonsteknologier, som flere norske forskningsmiljøer arbeider med.

Airborne Wind Energy er et forskningsområde der Kitemil er en mulig deltager fra Norge. Det finnes også flere forskningsmiljøer i Norge som jobber med airborne wind. Kitemil som konsept, var ifølge NVE ikke et tema i diskusjonen i møtet, som innebar en avklaring av om Airborne Wind Energy som helhet skulle opprettes som forskningsgruppe. Dersom det blir opprettet en gruppe som omhandler Airborne Wind Energy, kan norske miljøer delta i denne gruppen. NVE er ikke negativ til at norske selskaper er med i en slik gruppe, men ifølge NVE prioriteres arbeidet med andre forskningstemaer høyere for øyeblikket.

Etter min vurdering gir NVEs redegjørelse en god oppsummering av hva dette dreier seg om. Jeg kommer ikke til å gripe inn i de faglige diskusjonene internt i IEAs styringskomiteer.

SPØRSMÅL NR. 263**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 5. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Korleis skal regjeringa sikre at dei nye SAR Queen-helikoptera kan lande ved akuttmottaket i Volda?

GRUNNGJEVING:

Dei nye redningshelikoptera AW101 («SAR Queen») har gjennomført testar som syner at tyngd og lufttrykk ved landing gjer at landingsplassane ved fleire norske sjukehus må utbetrast. I eit notat om helikopterlandingsplassar ved landets sjukehus frå 2013 hamna sjukehuset i Volda i gruppe 1, sjukehus der prosjektet meinte det var høgast prioritet for å setje i verk tiltak.

Svar:

Dei nye redningshelikoptera er eit vesentleg løft for redningstenesta og kapasiteten for luftambulans, og dei vil bidra til raskare og betre transport av pasientane under nærast vêrforhold av alle slag. Når arbeide med innfasing er gjennomførte, vil beredskapen bli vesentleg betra.

Dagens Sea King redningshelikopter landar ved dei fleste av akuttjukehusa i landet, men det er berre eit min-

dre tal som har landingsplassar tilpassa redningshelikopter. I mange tilfelle blir nytta parkeringsplassar, idrettsbanar eller flyplassar i nærleiken. Dei få gongene dagens redningshelikopter landar i Volda, blir i all hovudsak Ørsta-Volda lufthamn, Hovden nytta. SAR Queen-helikoptera vil òg gjera det.

Dei nye redningshelikoptera har høgare vekt og gir meir rotorvind enn dagens Sea King-helikopter. Stortinget vedtok i sin behandling av Prop. 146 S (2010-2011) Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013-2020, jf. Innst. 82 S (2011-2012), at Justis- og beredskapsdepartementet kan gjennomføra infrastrukturtiltak, inkludert tilpassing av landingsmoglegheitene ved sjukehus som blir nytta av dagens redningshelikopter. Det var altså den førre regjeringa som informerte Stortinget om behovet og som bad om støtte til å gjennomføra tiltaka. Saka er seinare følgd opp i andre dokument frå denne regjeringa.

Vurdering av behov og løysingar for landingsplassane er i gang. Målet er at dei nye helikoptera skal kunna landa ved dei sjukehusa som Sea King gjer i dag, eventuelt andre stader etter avtale med helseføretaka, i tråd med innfasingplanen.

SPØRSMÅL NR. 264**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 4. november 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Jeg tillater meg å spørre fiskeristatsråden om Norge har trukket frem EFTA-medlemskapet, uten EØS-tilknytning, som alternativ for Storbritannia. Hvis ikke, hvorfor ikke?

BEGRUNNELSE:

Norges posisjon i forhandlingene er at tollettelser på fisk skal kunne motsvares av tollettelser for landbruk:

«For sjømat ønsker vi full frihandel. Dette vil være en forbedring fra dagens situasjon, der norske sjømateksportører ikke har frihandel inn til EU, men forholder seg til ulike kvoter

og tollsatser. Storbritannia er et viktig marked for norsk sjømatnæring med en eksportverdi på over 6 milliarder kroner i 2019. Norge er blant de største leverandørene av sjømat til Storbritannia (...). På landbruksområdet vil Norge forhandle basert på dagens handel med jordbruksvarer og ivareta beskyttelsen av sensitive norske jordbruksvarer. Norge ønsker også bedre markedsadgang inn til Storbritannia for enkelte jordbruksvarer enn det vi har i dag (Frihandelsavtale med Storbritannia – Norges målsettinger.» (Norges posisjonspapir, udatert).

Allerede i 2012 Fremholdt Scotland Democratic Alliances:

«It is SDA policy that Scotland should seek membership of the EFTA side of the European Economic Area, and should not apply to join the EU side.»

Denne posisjon burde stått sentralt i forhandlingene med Storbritannia fordi EFTA innførte full frihandel på sjømat fra og med 1. juli 1990.

SPØRSMÅL NR. 265

Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 2. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva tenker justisministeren om politiets håndtering av det omtalte ekteparets anmeldelse, hvilke tiltak vil justisministeren iverksette for at folk som anmelder svindel av denne karakteren skal føle de blir tatt på alvor, og hvordan vil hun sørge for at politiet kontrollerer ektheten til opplysninger/brev i saker der det fremstår som om den fornærmede bidrar til å frifinne den anmeldte, slik det feilaktig ser ut til å ha skjedd i f.eks. dette ekteparets sak?

BEGRUNNELSE:

Agderposten har i flere reportasjer nylig, blant annet lørdag 24. oktober, fortalt om et eldre ektepar som solgte en bil til 99 000 kroner, men sitter igjen uten både bil og penger, etter at de har blitt lurt av kjøperen. En kjøper som ifølge Agderposten har gjentatte svindler og dommer på rullebladet sitt.

Påtalemyndigheten har henlagt saken til ekteparet på grunn av «manglende saksbehandlingskapasitet». Dette på tross av at både bilkjøperen og bilen har vært lett tilgjengelig i Oslo.

Påtaleleder i Oslo politidistrikt har også gitt Agderposten tilbakemelding om at fornærmede skal ha sendt et brev hvor ekteparet skal ha bekreftet å ha fått bilen tilbake. Fornærmede nekter for å ha sendt dette brevet, og slik saken fremstår kan dette både virke som dokumentfalsk og at politiet har brukt et brev med uriktige opplysninger som grunnlag for å henlegge saken, uten å kontrollere brevetts ekthet.

Svar:

Den britiske regjeringen har ikke på noe tidspunkt i brexit-prosessen indikert at EFTA-medlemskap er aktuelt for dem. Det har derfor ikke vært naturlig for Norge å foreslå dette.

Dersom Storbritannia skulle ønske å tre inn igjen i EFTA, måtte vi ha vurdert dette sammen med de andre medlemslandene i EFTA: Sveits, Island og Liechtenstein. Alle de fire landene må være enige dersom et nytt land skal tas opp som medlem.

Jeg har forståelse for at justisministeren kanskje ikke ønsker å kommentere den aktuelle enkeltsaken. Denne typen saker kan imidlertid bidra til å svekke folks tiltro til at politi og rettsvesen vil stille opp for dem, om de blir utsatt for svindel og kriminelle handlinger av denne karakteren.

Agderpostens omtalte sak reiser derfor også flere prinsipielle problemstillinger, som justisministeren forhåpentligvis kan svare på i mitt spørsmål.

Svar:

Det overordnede ansvaret for straffesaksbehandlingen i politiet og påtalemyndigheten ligger til Riksadvokaten. Påtalemyndigheten er uavhengig ved behandlingen av den enkelte straffesak. Og jeg kan derfor ikke gå inn i eller kommentere den konkrete saken som ligger til grunn for spørsmålet.

Politiets og påtalemyndighetens straffesaksarbeid skal utføres med nødvendig objektivitet, uavhengighet og upartiskhet. Enkeltmennesker som er involvert i straffesaker som fornærmede, vitner, siktede eller tiltalte, skal alle møtes med respekt og hensynsfullhet. Politiets behandling av ofre for kriminalitet skal være preget av omtanke og respekt. Dette er grunnleggende prinsipper for straffesaksbehandlingen som følger av Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK), straffeprosessloven samt bl.a. kvalitetskrav fastsatt i riksadvokatens kvalitetsrundskriv og rundskriv om etiske retningslinjer for medarbeidere i påtalemyndigheten.

Vedtak om henleggelse kan påklages til overordnet påtalemyndighet. Riksadvokaten har også utgitt et eget rundskriv om henleggelse på grunn av manglende saksbehandlingsskapasitet mv.

Jeg har tillit til at politi og påtalemyndighet etterlever de grunnleggende prinsipper for straffesaksbehandlingen og følger riksadvokatens rundskriv.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 3. november 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Møre og Romsdal fylkeskommune er i dialog med Statnett rundt omklassifisering og salg av 132kV regionalnett på Vestlandet. Jeg oppfatter at de anlegg som selges i andre regioner kan deles opp. Til tross for at regionalnettet i Møre og Romsdal er nå delt mellom flere eiere, har Statnett ei holdning om ikke å dele opp nettet i Møre og Romsdal ved salg. Det fremgår ikke en begrunnelse for dette synet.

Kan statsråden redegjøre for hvor Statnett ikke ønsker/aksepterer å dele opp nettet som skal omklassifiseres og selges i Møre og Romsdal?

BEGRUNNELSE:

Statnett er i dialog med Møre og Romsdal fylke i forbindelse med omklassifiseringen og salget av 132 kV regionalnett. Tilgang på strøm er helt avgjørende for å lykkes med omleggingen til fornybarsamfunnet, og myndighetene har pekt på at det er ønskelig med mer robuste aktører. For å få dette til må det skje en integrasjon mellom aktører horisontalt. Videre er det viktig for brukere, både produsenter og forbrukere, som er tilknyttet på ulike spenningsnivå, at det er et gjennomgående eierskap av nettet vertikalt. En integrasjon vertikalt, mellom spenningsnivåene, vil sikre et enkelt grensesnitt ved bruk og utvikling av nettet. Ut fra fylkeskommunens redegjørelse til fylkesutvalget har Statnett satt som premiss at salget av 132 kV nettet ikke kan deles opp internt i fylket. Dette legger føringer for det mulighetsrommet som fylkeskommunen har i sin dialog med flere lokale grupperinger og er begrunnelsen for spørsmålet.

Svar:

Statnett er systemansvarlig nettselskap i det norske kraftsystemet. Det følger av formålsparagrafen i Statnetts ved-

tekter at foretaket har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet.

Statnett eier 132 kV kraftlinjer og transformatorstasjoner i Møre og Romsdal, som de ønsker å selge for å fokusere på sin hovedoppgave som er å eie og drive det landsdekkende transmisjonsnettet på de høyeste spenningsnivåene. Energiloven pålegger ikke Statnett å selge sitt regionalnett, men Statnett ønsker å selge nettet som en del av foretakets strategi.

I tråd med de rammer som fremgår av statsforetaksloven, har ikke departementet lagt noen føringer for Statnett om hva de skal vektlegge ved et eventuelt salg av nettanlegg. Det er styret i statsforetaket som skal avgjøre slike saker. Jeg legger til grunn at Statnetts beslutninger tas med formål om å oppnå en mest mulig samfunnsmessig rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet.

En overdragelse av nettet vil innebære at Statnett må sende en søknad til NVE om overføring av konsesjoner. I en slik prosess vil de måtte redegjøre for salget og NVE vil vurdere ulike sider ved en overdragelse til ny eier.

SPØRSMÅL NR. 267**Innlevert 27. oktober 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 4. november 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Hvor mange har mottatt dagpenger som permitterte eller arbeidsledige i over 2, 3, 6 eller 9 måneder i 2020?

BEGRUNNELSE:

Svaret bes oppgis separat for helt og delvis ledige. Vi ber også om gjennomsnittlig månedlig utbetaling for disse gruppene.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet har per i dag ikke ferdig statistikk for de etterspurte gruppene. På grunn av koronatiltakene er dagpengene i 2020 i stor grad utbetalt på andre tidspunkt enn det tidspunktet ytelsene gjelder for. Det er i 2020 også utbetalt forskudd på dagpenger. Disse elementene medfører at periodisering av dagpenger er mer komplisert i 2020 enn tidligere år.

SPØRSMÅL NR. 268**Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 6. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere muligheten for et riksfergesamband mellom Sørarnøy og Bodø i Nordland for å sikre verdiskapning, eksisterende og nye arbeidsplasser, i dette øysamfunnet?

BEGRUNNELSE:

Sørarnøy som er tilknyttet Nordarnøy ligger i Gildeskål i Nordland Fylke. Bosetningen i øysamfunnet har historisk vært knyttet til tradisjonell fiskeriaktivitet. I likhet med andre kystsamfunn i Nordland har en gjennom gründer-skap og stå på vilje klart å etablere ny aktivitet i takt med endringene i de tradisjonelle fiskeriene. Det har vært en stor satsning på reiseliv, bl.a. gjennom Arnøy Brygge. Salten N950, et selskap som er eid av lokale havbruksselskaper, bygger nå et helt nytt lakseslakteri til bortimot 400 millioner som vil stå ferdig i 2021.

Utfordringen for øysamfunnet er kommunikasjonen til fastlandet. For dagens lakseslakteri løses dette gjennom et fylkeskommunalt fergesamband mellom Sørarnøy og Sund/Hornsøy som ligger i Gildeskål kommune tilknyttet FV17.

På dagens samband går det 1.324 trailere med laks i året. Når det nye slakteriet tas i bruk vil dette antallet øke til 2.430 biler i året. Med fylkeskommunens prioriteringer

innenfor samferdsel generelt, og spesielt innenfor fergetilbudet i Nordland, medfører dette stor utfordringer for bedriften.

Værøy og Røst er to andre øysamfunn med stor verdiskapning innenfor fiskeri i Nordland. Her blir næringsaktiviteten og bosetningen sikret med riksferger fra Bodø. Dette er et samband som skal ut på ny anbudsrunde og slik sett vil det kunne være naturlig at en vurderte en fremtidig løsning også for verdiskapningen på Sørarnøy i denne sammenhengen.

Svar:

Fylkeskommunene i Nord-Norge har gått sammen om en strategi for gode sammenhengende transportkjeder fra produsent til marked, «Fra kyst til marked».

Da Samferdselsdepartementet i juni i år ba transportetatene om å utarbeide en konseptvalgutredning for transportsystemet i Nord-Norge, ba departementet om at utredningen også ses i sammenhengen med regionale strategier som «Fra kyst til marked». Det kan i denne sammenheng også være aktuelt at transportetatene i samarbeid med Nordland fylkeskommune vurderer utviklingen av fylkesfergesambandet til Sørarnøy.

SPØRSMÅL NR. 269**Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 4. november 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

I disse dager opplever flere å få reduksjon av arbeidsavklaringspenger på grunn av utnyttet arbeidsevne.

Er det gitt nye instruksjoner til Nav eller innad i Nav som medfører at flere nå opplever å få redusert sin AAP med begrunnelse i utnyttet arbeidsevne, og mener statsråden at det i denne krisetiden finnes jobber til personer med nedsatt arbeidsevne?

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort oppmerksom på at det i disse dager er flere mottakere av AAP som får vedtaksbrev fra Nav om reduksjon av arbeidsavklaringspenger. I vedtaksbrevene heter det:

Nav har kommet fram til at du ikke utnytter arbeidsevnen din så mye som du kunne ha gjort. Derfor blir arbeidsavklaringspengene dine redusert med et fast antall timer per uke.

Dette kan medføre et kutt for den enkelte på flere tusen kroner i måneden, og flere kan bli nødt til å søke sosialhjelp fra sin kommune for å ha en inntekt å leve av. Samfunnet er i en krisetid hvor arbeidsmarkedet er svært krevende, og personer med redusert arbeidsevne stiller ikke fremst i køen til de jobbene som finnes. I vedtaksbrevene fra Nav fremkommer det en ny og strengere praktisering av folketrygdlovens § 11-23, hvor det ikke tas hensyn til om man som mottakere har en jobb eller ikke, men at kutt i AAP gjennomføres basert på om man har såkalt utnyttet arbeidsevne.

Svar:

Det følger av folketrygdloven § 11-23 at det gis fulle arbeidsavklaringspenger (AAP) til personer som har tapt hele arbeidsevnen. Dersom en person bare har tapt deler av arbeidsevnen reduseres arbeidsavklaringspengene slik at ytelsen svarer til den delen av arbeidsevnen som er tapt. Det skal alltid vurderes om en person har en arbeidsevne som ikke er utnyttet. Dette innebærer at dersom en person har gjenværende arbeidsevne som Arbeids- og velferdsetaten kan forvente av vedkommende utnytter, vil arbeidsavklaringspenger kunne reduseres når etaten finner det dokumentert at en person har evne til å utføre inntektsgivende arbeid som er høyere enn det faktisk arbeidet tid tilsier. Dette kan for eksempel være personer som ikke ønsker å delta i tiltak fem dager i uken grunnet omsorg for barn eller andre familiemedlemmer, eller per-

soner som har arbeidet deltid og som etter endt AAP-periode har et mål om å kunne gjenoppta en deltidsstilling.

Det er ikke gitt nye instruksjoner fra Arbeids- og sosialdepartementet til Arbeids- og velferdsdirektoratet om forståelsen og forvaltningen av folketrygdloven § 11-23 og reduksjon av arbeidsavklaringspenger ved utnyttet arbeidsevne. Direktoratet har opplyst meg om at det heller ikke er gitt nye endrede instruksjoner internt i etaten som skulle tilsi at flere brukere skulle få vedtak om reduksjon etter § 11-23.

På grunn av koronapandemien er det stor usikkerhet knyttet til hvordan økonomien og situasjonen på arbeidsmarkedet vil utvikle seg fremover. Arbeidsmarkedspolitikken må innrettes med sikte på at flest mulig skal kunne delta i arbeidslivet også i tiden framover. I regjeringens forslag til statsbudsjettet legges det opp til å styrke arbeidsmarkedstiltakene rettet mot arbeidssøkere med 825 mill. kroner i 2021. Bevilgningen vil gi et godt tilbud både til ordinære arbeidsledige og til personer med nedsatt arbeidsevne. Personer med nedsatt arbeidsevne har særlige utfordringer med å få innpass i arbeidslivet, og forslaget innebærer en styrking av tiltaksnivået også for denne gruppen til neste år.

SPØRSMÅL NR. 270**Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 6. november 2020 av barne- og familieminister Kjell Inggvald Ropstad****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at adoptivforeldre kan hente hjem barn fra utlandet også i tider med covid-19?

BEGRUNNELSE:

NRK Troms og Finnmark har denne uken fortalt historien om en familie som skal adoptere en jente fra Thailand. Adopsjonsprosessen er klar, og jenten kan hentes fra Thailand. Problemet er at familien ikke kan reise, som følge av at henting av adopsjonsbarn ikke er definert som «nødvendig reise» i Utenriksdepartementets reiseråd for nordmenn. Så lenge reisen ikke defineres som nødvendig reise vil heller ikke reiseforsikringen gjelder. Det sier seg selv at en familie ikke kan ta risikoen på å reise uten reiseforsikring.

Saken som er beskrevet av NRK er ikke den eneste. De tre adopsjonsbyråene har allerede henvendt seg til ulike myndigheter for å få løst problemet. Også Barne- og familieministeren er gjort kjent med problemet. Dette burde kunne løses enkelt med en oppdatering av hva som er en nødvendig reise. Om nødvendig kan det sikkert ilegges egne smittevernregler for slike reiser.

Ulempen for de involverte ved utsettelse på ubestemt tid kan være ganske stor. Adopsjonsbarna må fortsette å leve uten å få møte sin nye familie. Noen av disse barna lever på barnehjem eller i fosterhjem. Adopsjonsbyråene regner med at dette kan dreie seg om et tredvetalls barn.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at adoptivforeldre opplever det som vanskelig å måtte utsette reisen til utlandet for å hente hjem barnet sitt. Det er krevende for foreldre å stå i en langvarig adopsjonsprosess, og vente på et barn som er svært etterlengtet. Barnet som står uten foreldre har naturligvis også behov for raskest mulig å forenes med sine tildelte foreldre.

Norge er medlem av Haagkonvensjonen 1993 om vern av barn og samarbeid ved internasjonale adopsjoner, som 102 stater har sluttet seg til. Samarbeid skjer gjennom statenes sentralmyndigheter. I Norge har Bufdir denne rollen. Adopsjonsorganisasjonene er bindeleddet inn mot samarbeidslandene, og har den løpende kontakten med familiene.

På bakgrunn av covid-19-pandemien fraråder Utenriksdepartementet alle reiser som ikke er strengt nødvendige til alle land. Reiserådet er et råd, og ikke et forbud mot

å reise. Det er derfor opp til den enkelte å vurdere nødvendigheten av slike reiser. Dette innebærer at ingen vil bli holdt rettslig ansvarlig for ikke å ha handlet i overensstemmelse med reiserådet.

Pandemien påvirker adopsjonssamarbeidet med andre land, og har gjort at adopsjonsorganisasjonene står i en krevende situasjon, blant annet fordi det er stans i henteraiser. Stortinget har derfor bevilget 11 mill. kroner til organisasjonene for å bøte på dette, etter forslag fra regjeringen.

De tre adopsjonsorganisasjonene henvendte seg til departementet 28. september om Utenriksdepartementets reiseråd. De ber om at departementet bekrefter i et brev at henteraiser til utlandet – for familier som skal hente hjem sine adoptivbarn – er nødvendige reiser. Behovet skyldes at det kan være vanskelig for familiene å få forsikring hvis reisen ikke er i samsvar med reiserådet. Ut fra de opplysningene vi har nå, kan det se ut som det er mulig å få forsikring, men hver enkelt må ta kontakt med sitt forsikringsselskap.

Jeg ser at reiserådet skaper utfordringer. Pandemien gjør reising vanskelig. Vi råder ikke over situasjonen i andre land, og utenriksstasjonenes evne til å hjelpe kan være svært begrenset.

Spørsmålet om å gi en eventuell bekreftelse på at slike henteraiser er nødvendige reiser, berører flere departementers ansvarsområder. Det er flere forhold som må vurderes nærmere, blant annet smittevern og kapasiteten ved utenriksstasjonene under pandemien. Samtidig gjelder dette engangsreiser der formålet er å hente hjem barn som er uten foreldre i opprinnelseslandet. Barna vil i mange tilfeller være norske statsborgere når de reiser hjem til Norge, med pass utstedt på utenriksstasjonen.

Hver enkelt må gjøre en vurdering av hvorvidt reisen er nødvendig. Jeg forstår og respekter de som anser sin reise som en nødvendig reise, men det er viktig at den enkelte adoptivfamilie i samråd med sin adopsjonsorganisasjon avklarer om og hvordan henterreisen kan gjennomføres på en tryggest mulig måte.

Jeg er opptatt av at barna og foreldrene skal forenes og ønsker at dette kan skje så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 271**Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 6. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I et oppslag på nettsiden til NRK Vestland ser vi at Statens Vegvesen nekter Røde Kors å bruke en 300 meter lang veistubb inn til Rød Kors-Hytten. De pålegges å bruke helikopter, noe som medfører store ekstrautgifter og merarbeid.

Vil statsråden vurdere tiltak som gjør det mulig for Røde Kors å bruke veien inn til sin egen hytte?

BEGRUNNELSE:

Sak i https://www.nrk.no/vestland/fekk-ikkje-bruke-vegen_-matte-fly-300-meter-med-helikopter-1.15215930 som tar for seg at Røde Kors ikke får bruke en kort veistubb inn til sin egen hytte, og at heller ikke funksjonshemmede får adgang til veien.

Svar:

Den Trondhjemske postveg er eit nasjonalt viktig kulturminne, bygd på slutten av 1700-tallet. Det er viktig å ta vare på veghistoria vår. Statens vegvesen er eigar av veggrunnen til den Trondhjemske postvegen. I tillegg har Statens vegvesen også eit kulturminneansvar for historiske vegar gjennom sitt sektoransvar. Den Trondhjemske postveg er ei historisk rute som no er nedlagt som offentlig veg. Vegen er ikkje bygd for motorisert ferdsel, og all slik ferdsel har potensiale til å gjera skade på vegen. Det tyngste vegen er bygd for, er hest og kjerre.

Det ligg strenge restriksjonar på bruk av dei historiske rutene. Sjølv om Statens vegvesen er eigar av vegen, er ansvaret for drift og vedlikehald av postvegen lagt til brukarane av vegen.

Dette var også bakgrunnen for skjøtselsplanen som vart utarbeidd i 1998 av Gaular og Førde kommunar (no Sunnfjord kommune saman med tidlegare Jølster og Naustdal kommunar). Denne skjøtselsplanen regulerer bruk av den Trondhjemske postvegen på Langeland.

I skjøtselsplanen er det berre opna for motorisert ferdsel knytt til næring som landbruk og skogsdrift. Dette bør da skje på frossen og tørr veg. Tiltaka Røde Kors søker om er i strid med punkt 4 og 5 i skjøtselsplanen. Skjøtselsplanen er vidare regulert i reguleringsplan for Langeland, vedteken i 2013, jf. føresegn § 13.6. Tiltaka Røde Kors søker om, er difor ikkje i tråd med vedteken reguleringsplan.

Då Røde Kors i juli 2020 søkte om å få nytte vegen, vart det ikkje søkt om dispensasjon etter plan- og bygningslova, sjølv om tiltaket var i strid med vedteken regulerings-

splan. Kommunen er planmyndigheit, og det er den som må svare på spørsmål om handheving av den vedteke reguleringsplanen. Røde Kors søkte om løyve etter lov om motorferdsel, og kommunen fatta vedtak (§10) om dette trass i at både Statens vegvesen og Vestland fylkeskommune hadde stilt seg negative til søknaden etter synfaring i juni 2020. Løyvet etter motorferdslelova vart seinare trekt tilbake etter klage frå Statens vegvesen.

I forarbeidet med Statens vegvesen si uttale til Røde Kors sin søknad vart det utført ei kartlegging av strekninga som er ønskt nytta til vedlikehald av hytta og til transport av rørslehemma som tingar hytta. Kartlegginga viser at den bruken det er søkt om kan medføre skader på vegkroppen og grøfter i form av setningar og hjulspor. Tiltakshavar gav også lite informasjon i sin søknad om kor omfattande bruken ville vere. Eit eventuelt løyve til omsøkt bruk av postvegen ville vore avhengig av tilhøve som mellom anna frost i bakken, opphaldsvær, samt strenge avgrensingar på aksellast. Det vil òg vere svært krevjande å passe på at bruken er i samsvar med eit slikt løyve.

Statens vegvesen har i sin uttale ikkje pålagt Røde Kors å bruke helikopter, men vist til dette som eit alternativ til køyring på postvegen.

Eg vurderer at Statens vegvesen i denne saka har forvalta kulturminneansvaret som etaten har for den Trondhjemske postvegen på forsvarleg vis. Søknad om bruk av den historiske vegen må handhevast av kommunen i samsvar med den vedteke reguleringsplanen. Statens vegvesen er open for dialog med Røde Kors og Sunnfjord kommune om saka om dei ønsker det, slik at dei saman kan sjå på andre alternative løysingar for området.

SPØRSMÅL NR. 272**Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 3. november 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Angående spørsmålet om oljeskatt til havvindprosjekter.

Medfører det riktighet at Oljeskattekontoret i sin veiledende uttalelse til prosjektet Havsul/Enbridge (bunfast, kontroversielt anlegg ved Mørebankene) har gitt en veiledende uttalelse om mulig 78 % skatterefusjon til dette prosjektet, og er i så fall statsråden enig i disse vurderingene og har denne skatteordningen brukt på havvind blitt forelagt ESA for vurdering?

Svar:

Skattemyndighetene tar ved skattefastsettingen stilling til hvilke utgifter som skal gi investeringsfradrag etter petroleumsskatteloven § 3b. For petroleumsselskapene er det Oljeskattekontoret som avgjør skattebehandlingen i enkeltsaker. Selskapene kan på et tidligere tidspunkt be om en uttalelse fra skattemyndighetene om skattebehandlingen av et konkret prosjekt. En slik forhåndsuttalelse kan

være veiledende eller bindende. Veiledende uttalelser er ikke bindende for skattemyndighetene, men gir uttrykk for skattemyndighetenes syn på det aktuelle spørsmålet. Slike uttalelser er unntatt offentlighet, men parten kan selv velge å gjøre den kjent.

Finansdepartementet kan komme med generelle tolkningsuttalelser om regelverket, men departementet tar ikke stilling til konkrete saker om skattefastsetting. Dialog mellom skattemyndighetene og departementet som overordnet ansvarlig myndighet for skatteregelverket, foregår internt inntil nødvendige avklaringer blir gjort offentlig kjent på egnet måte. Som finansminister har jeg ikke noen mening om Oljeskattekontorets skattefastsetting i enkeltsaker.

Petroleumsskatteloven § 3b er en generell regel som ikke er i strid med EØS-avtalen. Hvorvidt investeringer er omfattet av denne bestemmelsen avgjøres av norske skattemyndigheter.

SPØRSMÅL NR. 273**Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 3. november 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden forsikra seg om at det foretas tilstrekkelig og relevant kontroll av tros- og livssynssamfunnenes virksomhet, og hvor mange slike kontroller er gjennomført de siste 3 årene?

BEGRUNNELSE:

I høringsnotatet til gjeldende Trossamfunnslov, anbefalte statsråd Helleland at et tros- og livssynssamfunn måtte ha 500 medlemmer og krav om 15 års alder for å bli registrert. I brevet heter det:

«(...) for at vedkommende fylkesmann skal kunne føre en mer effektiv og inngående kontroll av om tros- og livssynssamfunnene oppfyller lovbestemte krav og vilkår enn det fylkesmannsembetene har forutsetninger for å gjøre i dag, må

antallet tilskuddsberettigede tros- og livssynssamfunn etter departementets oppfatning reduseres vesentlig fra dagen 783.»

Siden den gang har antallet samfunn økt til 860.

Svar:

Den nye trossamfunnsloven, lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven), som blant annet inneholder nye regler om vilkår for registrering av tros- og livssynssamfunn, om grunnlag for å nekte tros- og livssynssamfunn tilskudd og om samfunnenes årlige rapportering til tilsynsmyndigheten, skal tre i kraft 1. januar 2021.

Etter gjeldende lovgivning, lov om trudomssamfunn og ymist anna og lov om tilskott til livssynssamfunn, er forvaltnings- og tilsynsansvaret lagt til fylkesmennene.

Lovgivningen inneholder imidlertid ikke en generell regulering av aktivitetene i tros- og livssynssamfunn, og gir heller ikke Fylkesmannen ansvar for å føre et generelt tilsyn med samfunnenes virksomhet. I ny lov er det lagt opp til mer åpenhet og økt innsyn i tros- og livssynssamfunnenes virksomhet, blant annet i reglene om rapportering.

Samtlige tros- og livssynssamfunn som får tilskudd etter gjeldende lovgivning, må sende inn årlige regnskap over bruk av tilskuddsmidler.

Registrerte trossamfunn skal i tillegg til regnskapet sende inn en kortfattet årsmelding «om verksemda og om brigde i ting som er registerførde». Livssynssamfunn og uregistrerte trossamfunn er ikke pålagt en tilsvarende plikt til å rapportere om virksomheten.

Fylkesmennene gjennomgår regnskapene og årsmeldingene som samfunnene sender inn hvert år.

Etter gjeldende trossamfunnslov § 17 annet ledd skal fylkesmennene også se til at prest eller forstander (heretter forstander) i registrerte trossamfunn «gjør på forsvarleg vis det som han er pålagt med heimel i lov». Med forstander menes «den eller dei som har lovsette gjeremål

i trudemssamfunnet», jf. loven § 14 tredje ledd. Vedkommende må være medlem i trossamfunnet, men behøver ikke være en religiøs eller administrativ leder.

Forstanderens «lovsette gjeremål» knytter seg til inn- og utmeldinger, medlemsregisterføring og eventuell vigselfrett etter ekteskapsloven, jf. gjeldende trossamfunnslov § 9 tredje ledd, forskrift om trossamfunn § 11 og ekteskapsloven § 12 første ledd bokstav a.

Fylkesmennene er i de årlige tildelingsbrevene blitt bedt om å opplyse om eventuelle tilsyn med trossamfunn og forstander. I årsrapportene for årene 2017, 2018 og 2019 er det opplyst om totalt fem tilfeller av tilsyn. I tillegg er det flere embeter som opplyser at de har hatt møter med forstandere. Fylkesmannen i Oslo og Viken, som har ansvar for mer enn 300 tros- og livssynssamfunn med over 500 000 tilskuddstellende medlemmer til sammen, skrev for eksempel følgende i sin årsrapport for 2019:

«Vi har jevnlig, ca. ett per uke, møter med nytilsatte forstandere og forstandere for trossamfunn som har fått vigselfmyndighet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. På møtene blir gjeldende og relevant regelverk gjennomgått.»

SPØRSMÅL NR. 274

Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 5. november 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvordan følger regjeringen opp Stortingets vedtak om å hindre utenlandsfinansiering av tros- og livssynssamfunn, og hva er status i dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

I dok. 8:37 S (2015-2016) et felles løft for god integrering fra Jonas Gahr Støre, Trond Helleland, Harald T. Nesvik, Knut Arild Hareide, Marit Arnstad og Trine Skei Grande, bes regjeringen utrede ordning som gjør at kun stater som praktiserer religionsfrihet, tillates å bistå med finansiering av trossamfunn i Norge. Det anmodes videre om å arbeide for å tette alle smutthull i regelverket, herunder bruk av stiftelser.

I ettertid har Stortinget fulgt opp og understreket saken ved behandlingen av trossamfunnsloven.

Svar:

Ved behandlingen av Prop. 130 L (2018–2019) Lov om tros- og livssynssamfunn, tilføyde Stortinget et nytt § 6 andre ledd: «Tros- eller livssynssamfunn som tar imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, kan nektes tilskudd.»

Å konkretisere og utrede rekkevidden av bestemmelsen, for eksempel hvilke stater som kan sies å «ikke respektere retten til tros- og livssynsfrihet» og hvilke aktører som skal forstås som «stat», er krevende. Barne- og familiedepartementet utreder dette i samarbeid med Utenriksdepartementet. Med bakgrunn i sakens kompleksitet, er det ikke mulig å angi et eksakt tidsperspektiv nå, men jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte så snart det nødvendige utredningsarbeidet er fullført.

SPØRSMÅL NR. 275**Innlevert 28. oktober 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 4. november 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Er Utenriksdepartementet kjent med problemstillingen om at nordmenn med eiendom i Spania er blitt utsatt for husokkupanter, og har norske myndigheter gjort noe for å bistå nordmenn i slike situasjoner eller tatt initiativ overfor spanske myndigheter for at slike saker skal kunne løses på en enklest mulig måte for de involverte norske borgerne?

BEGRUNNELSE:

Flere titallstusen nordmenn eier feriebolig i Spania. Landet er et av favorittdestinasjonene for nordmenn når det kommer til feriereiser og kjøp av fritidseiendom.

Det er finnes et stort antall saker i media om at husokkupanter har inntatt feriehusene til nordmenn i Spania.

Spansk lovgivning gjør det ofte komplisert for husseierne å få husokkupantene kastet ut, slik at de som eier husene igjen kan få kontroll over og disponere sin eiendom.

Svar:

Dette er en velkjent problemstilling. Vi har observert at antallet husokkupasjoner i Spania har økt de siste årene, og at nordmenn med eiendom i Spania har blitt rammet.

Slike husokkupasjoner må håndteres innenfor rammen av spanske lover og institusjoner. Utenrikstjenesten forsøker imidlertid å gi så god informasjon som mulig om hvordan disse sakene håndteres i Spania, og vår ambassade i Madrid har tatt opp problemstillingen med spanske myndigheter. Ambassaden og våre konsulater i Spania har mottatt flere henvendelser fra norske eiere som har spurt om de kan reise til Spania for å sjekke boligen sin. Antall nordmenn som ber ambassaden og våre konsulater i Spania om bistand fordi de er blitt utsatt for husokkupasjon er for øvrig svært lavt.

Vi observerer at det er økt politisk oppmerksomhet om denne problemstillingen i Spania. Spanske myndigheter har nylig tydeliggjort regelverket for hvordan politi og påtalemyndigheter skal håndtere slike situasjoner. Vi har derfor grunn til å håpe at slike saker forhåpentligvis vil la seg løse raskere og at færre nordmenn vil oppleve slike hendelser i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 276**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 3. november 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Kan regjeringa love ekstraløyvingar til utstyr i det nye mediebygget i Volda, eller ser ein føre seg at høgskulen skal undervise framtidias mediearbeidarar utan medieteknisk utstyr?

GRUNNGJEVING:

Høgskulen i Volda får nytt mediebygg, eit 4000 kvadratmeter stort bygg som skal huse 50 tilsette og 500 studenter. Dei fem ulike bachelorprogramma som skal undervistast der vil ha behov for omfattande medieteknisk utstyr, men det ligg ikkje inne løyvingar til dette i forslaget til

statsbudsjett. Bygget er innflyttingsklart hausten 2021, og vil ha behov for ekstraløyvingar seinast i revidert budsjett for 2021. Moderne medieteknisk utstyr er for dyrt til å finansiere over høgskulen sine ordinære rammer, men høgskulen ser føre seg eit spleiselag der ei ekstraløyving på om lag 30 mill. kroner kan vere nok til nødvendig utstyr i oppstartsfasen.

Svar:

Det nye mediebygget for Høgskulen i Volda blir gjennomført med Statsbygg som byggherre som et såkalt brukerfinansiert prosjekt (tidligere kalt kurantprosjekt). Retning-

slinjer for behandling av brukerfinansierte prosjekter er beskrevet i rundskriv H-11/14 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. De brukerfinansierte prosjektene inngår i husleieordningen i staten, med Statsbygg som forvalter av bygningene. Det er en forutsetning for bruk av denne ordningen at leietakeren forplikter seg til å dekke husleien som følger av prosjektet innenfor sine gjeldende budsjetterammer. Leietakeren, i dette tilfelle Høgskulen i Volda, må også dekke utgiftene til brukerutstyr og alle øvrige utgifter som høyskolen får i forbindelse med pros-

jektet, uten ekstra kompensasjon over statsbudsjettet. Ved å gi oppdraget til Statsbygg om å sette i gang dette byggeprosjektet, aksepterte styret ved Høgskulen i Volda de retningslinjene som ligger i ordningen.

Jeg har forståelse for at innkjøp av medieteknisk utstyr til det nye mediebygget vil være kostnadskrevenne for høyskolen, men forventer at det er gjort avsetninger i høyskolens budsjett med sikte på å dekke de kostnadene som vil påløpe når det nye mediebygget står ferdig til bruk i løpet av 2021.

SPØRSMÅL NR. 277

Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 3. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Veiprojektet «E6/E10 Åpne vinterveier» er fjernet fra Vegvesenets prioriteringsliste. Hver vinter må E6 over Saltfjellet stenge. I fjor skjedde det 141 ganger, noe som tilsvarer 82 døgn med stengte veier. Stengte veier har store konsekvenser for næringslivet og for beredskap.

Hva er det helt konkret som har påvirket SVVs prioriteringsendringer, er konsekvensene av tidsforsinkelser på gods over år, eksempelvis fersk fisk, tatt med i beregningene, og støtter statsråden disse prioriteringene?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen har endret sin innstilling til hvilke prosjekter de ønsker å prioritere i for bindelse med rullering av NTP, i innstillingen har prosjektet åpne vinterveier E10/E6 bestående av 3 fjelloverganger i Nord-Norge falt ut. De prosjektene er E6 Saltfjellet, E6 Sennalandet og E10 Bjørnfjell.

Det svært viktig å få gjort noe med disse flaskehalsene, de representerer store forsinkelser i godsframføringen og betydelige tap for vareeier og transportør. I tillegg fører alle stengninger av disse veiene i løpet av vinteren til utfordringer for samfunnssikkerhet og beredskap. Er Saltfjellet stengt på grunn av dårlig vær er Norge delt i to, for da er været så dårlig at heller ikke fergene langs kystveien går.

I rapporten utarbeidet av Menon om tidsforsinkelser av sjømat på oppdrag av Samferdselsforum Nord, har man fått bekreftet de økonomiske konsekvensene ved tidsforsinkelser. Rapporten beskriver konkret hva de samfunnsøkonomiske konsekvensene av tidsforsinkelsene

utgjør på prosjektet «åpne Vinterveier», det går fra å være samfunnsøkonomisk ulønnsomt til å bli lønnsomt. Ekspertverdien fra Nordland øker, og har allerede passert 30 milliarder.

Svar:

Statens vegvesen har i den siste runden med innspill til prioriteringer til Nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033 endret en del på sine forslag over hvilke prosjekter som det er ønskelig å prioritere i transportplanen. I forslaget vises kun prosjekter for de første seks årene, mens prosjektene for siste seksårsperiode kun er vist med totalbeløp per korridor og beregnede samfunnsøkonomiske virkninger.

Jeg vil ta med meg Statens vegvesens innspill i Samferdselsdepartementets videre arbeid med ny Nasjonal transportplan. Jeg vil samtidig understreke at det er departementet som tar endelig stilling til hvilke prosjekter og strekninger som skal prioriteres i den endelige transportplanen. De endelige prioriteringene vil bli kjent når meldingen om Nasjonal transportplan 2022-2033 legges frem for Stortinget neste vår.

SPØRSMÅL NR. 278**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 2. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at mudringsprosjektet og arbeidene med farleden til Borg Havn vil bli prioritert i Nasjonal transportplan til tross for at dette ikke er prioritert av Kystverket før 2028?

BEGRUNNELSE:

Borg Havn er en av Oslofjordens viktigste havner, trolig den viktigste. Havna er avgjørende viktig for industrien på Øra-området i Fredrikstad som representerer 2.500 arbeidsplasser. I tillegg planlegges nå både batterifabrikk og renseanlegg på området. Havna er også avgjørende viktig for øvrig næringsliv i Østfold, men også beredskapsmessig da den er en av tre NATO-havner i landet.

Å få utvidet farleden er svært viktig for havnas utviklingsmuligheter og for arbeidsplassene på Øra og i Østfold for øvrig.

I et svar til stortingsrepresentant Svein Roald Hansen om årsaken til at mudringsprosjektet for Borg Havn ikke er inne i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021 svarer statsråd Hareide:

«Innenfor rammene av et stramt budsjett har det ikke vært rom for å igangsette prosjektet i innseilingen til Borg havn i 2021. Dette betyr imidlertid ikke at prosjektet ikke vil bli prioritert. Regjeringen vil våren 2021 legge frem Nasjonal transportplan 2022-2033. Tiltak i innseilingen til Borg havn vil bli vurdert i sammenheng med de samlede prioriteringene i planen.»

Samtidig ble det klart i en sak presentert i Fredriksstad Blad 22. oktober at Kystverket ikke har ført opp en krone til farleden til Borg havn i sitt forslag til Nasjonal transportplan.

Svar:

Prosjektet i innseilingen til Borg havn er viktig og har stor betydning for både skipsfart og næringsliv i området. Samtidig er det et utfordrende og kostnadskrevenne prosjekt, som forutsetter håndtering av sterkt forurensede sedimenter og ivaretagelse av hensyn til omkringliggende verneområder. Kystverket har gjennomført grundige utredninger som ivaretar disse ulike hensynene.

Regjeringen vil våren 2021 legge frem Nasjonal transportplan 2022-2033, og utbedring av innseilingen til Borg havn vil bli vurdert og prioritert opp mot øvrige tiltak og prosjekter i transportplanen.

SPØRSMÅL NR. 279**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 6. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvorfor tillater regjeringen at disse teststasjonene nå stenges ned midt i en periode med sterkt økende smittepress i Norge og Europa og vil regjeringen vurdere å reversere beslutningen om å stenge ned disse teststasjonene?

BEGRUNNELSE:

For kun få uker siden ble det opprettet teststasjoner langs grensen til Sverige og kommunene som ble bedt om å rigge opp dette snudde seg raskt rundt og fikk opp så vel det

bygningstekniske som det å ansette folk til å utføre testingen. Så går det kun få uker så kommer det kontrabeskjed om at nå skal disse teststasjonene legges ned og fjernes. Denne beskjedene om å stenge ned disse teststasjonene kommer i en tid hvor vi ser at smitten i så vel de nordiske land som i Europa øker sterkt. Det er bekymringsfullt og vi ser tilbakemeldinger fra både kommuner og næringsliv som mener dette ikke er en god beslutning. I tillegg kan man stille spørsmål ved ressursbruken ved disse beslutningene da det koster mye å rigge opp, men også mye å rigge ned.

Svar:

Siden beslutningen om å avvikle teststasjonene i Marker, Halden og Eidskog har smittetrykket økt betraktelig. Det er særlig importsmitte som øker. Helsedirektoratet har

derfor besluttet å videreføre driften ved teststasjonene i Marker, Halden og Eidskog. Kommunene er informert om videreføringen 5. november.

SPØRSMÅL NR. 280

Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 11. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Med de nye smitteverntiltakene er det noen grupper som svært drastisk får redusert sin omgangskrets. Personer som bor alene og har mulighet til å ha hjemmekontor bærer en større byrde enn familier og samboere. Særlig gjelder dette for personer uten tilhørighet til en fast «bolle», og som kan ha en stor omgangskrets, men få nære.

Hva vil ministeren gjøre for å ivareta denne gruppen?

BEGRUNNELSE:

Det er avgjørende at så mange som mulig følger de til enhver tid gitte smitteverntiltak, og det er viktig med bred oppslutning om tiltakene. I vår så vi at barn og unge måtte ta en stor del av byrden ved lock down. Denne gangen er det særlig aleneboende som bærer byrden, i tillegg til enkelte næringer.

I møte med dette er det viktig å både anerkjenne den ekstra påkjenningen, og å legge til rette for at den ikke blir for stor.

Svar:

Vi vet at de nye smitteverntiltakene er en utfordring for mange grupper i befolkningen vår. Omgangskretsen blir stadig mindre for stadig flere. Personer som bor alene og som må ha hjemmekontor vil oppleve mer ensomhet. Flere kan utvikle psykiske plager dersom situasjonen varer over mange uker. De fleste av oss vet ikke helt hvordan vi vil mestre denne nye hverdagen over tid.

Men tiltakene vi iverksetter er nødvendige nettopp for å stoppe smitten slik at vi raskere kan komme tilbake til jobb og ha mer kontakt med andre i vår omgangskrets. Personer med få nære, eller som er ensomme, bærer helt riktig en større byrde enn de med mange nære og familie. Savnet etter kolleger og arbeidsrutiner kan derfor være ekstra stort.

Det er nå viktig at vi alle viser omtanke og inkluderer kolleger som kanskje ikke har så mange å være sammen med.

Det betyr at vi må se dem blant oss som trenger ekstra omtanke. Arbeidsplassen er viktig av så mange grunner: den gir oss tilhørighet, utfordringer og sosial kontakt. Den gir hverdagen innhold og mening. Hjemmekontoret kan ikke fylle disse rollene.

Derfor er det ekstra viktig at arbeidsgivere og personalansvarlige holder kontakt med sine ansatte som har hjemmekontor. Lederstøtte kan være avgjørende for mange. Det er viktig at ledere ringer sine ansatte og spør hvordan de har det, og ikke bare hva de har gjort. Det er viktig å legge til rette for regelmessig kontakt gjennom videomøter og telefon. Kontakt om arbeidsoppgaver, men også om hvordan den enkelte har det. Faste rutiner kan hjelpe mange av oss gjennom denne tiden på en bedre måte.

Vi må iverksette tiltak slik at vi ikke mister kontroll over smitten. Det betyr blant annet å ha hjemmekontor, selv om vi bor alene. Men det betyr også at hver og en av oss må bidra til å gjøre den nye hverdagen best mulig. Helseetjenesten har i utgangspunktet ikke en rolle her, men for de som trenger det er det hjelp å få dersom hverdagen blir for tung. Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for sårbare og utsatte grupper. Regjeringen vil nå også gi Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide gode råd og anbefalinger som skal rette seg mot ulike grupper i befolkningen for å forebygge psykiske vansker og ensomhet som følger i kjølvannet tiltakene vi må sette inn. Oppdraget vil også inkludere råd til de som bor alene og/eller som har hjemmekontor.

Vi trenger hverandre når vi er bekymret for hvordan fremtiden vil bli og når vi kan komme tilbake til hverdagen vi kjenner fra før. Mens vi venter og følger de nødvendige smitteverntiltakene for å slå ned smitten, er det viktig

at vi alle erkjenner at det også handler om å vise omtanke for hverandre.

SPØRSMÅL NR. 281

Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 4. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det er nylig gjennom Kystverket gitt tilsagn om støtte til opprettelsen av en godsroute til sjøs («Nord-Norgelinjen») på 41,6 millioner kroner.

På hvilken måte har man sikret seg at driften av denne linjen skal baseres på bruk av norske lønns- og arbeidsvilkår og norsk flagg og hvordan sikrer regjeringen seg at virksomheter som mottar støtte gjennom godsoverføringssordningen, baserer sin virksomhet på bruk av norske lønns- og arbeidsvilkår og norsk flagg?

I spørsmålet tas det opp krav til norske lønns- og arbeidsvilkår. Stortinget har fattet et anmodningsvedtak om at dette spørsmålet på generelt grunnlag vurderes nærmere. Nærings- og handelsdepartementet har på denne bakgrunn nedsatt et partssammensatt utvalg for å vurdere krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann. Utvalget arbeider nå med dette spørsmålet, og skal etter planen avlevere sin rapport innen utgangen av året. En vurdering av krav til norske lønns- og arbeidsvilkår må ses i lys av dette arbeidet.

BEGRUNNELSE:

Stortinget har gjennom mange år uttrykt en sterk målsetning om å overføre transport av gods fra vei til bane og sjø. En satsing på dette er derfor i tråd med Stortingets vedtatte målsetninger. Det må sikres at offentlige midler brukes på virksomheter som baserer driften på norske lønns- og arbeidsvilkår. Krav i offentlige anskaffelser er viktig i kampen mot «sosial dumping».

«Nord-Norgelinjen» som nå er gitt tilsagn om midler skal opereres av rederiet Eureka Shipping Ltd. Pr dags dato har dette selskapet mesteparten av sin flåte flagget i ulike typer «bekvemmelighetsflagg».

«Nord-Norgelinjen» til Eureka Shipping Ltd skal kun operere på norske kysten i rute mellom Bodø og Tromsø. Det forutsettes at det gjelder et krav til norske lønns- og arbeidsvilkår og NOR-flagg for denne tildelingen.

Svar:

Tilskudd til overføring av gods fra vei til sjø skal bidra til å legge til rette for en konkurransedyktig nærskipfart slik at godstransport på vei overføres til kjøll der dette er mulig.

Redere etablert innen EØS-området, med skip flagget i et EØS-land, kan søke om støtte til etablering av nye sjøruter. I henhold til EØS-avtalen må fartøyer innen EØS-området likebehandles.

SPØRSMÅL NR. 282**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen****Besvart 4. november 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser vil endringene få for den enkelte tilskuddsmottaker, hvilken rolle skal Kulturrådet ha, og hvordan skal departementet sikre seg den nødvendige innsikt i de fagområdene som blir overført?

BEGRUNNELSE:

Kulturdepartementet har foreslått å overføre mer av ansvaret for tilskuddsforvaltningen til underliggende virksomheter for å sikre større grad av likebehandling mellom tilskuddsmottakere og styrke fagligheten. Mange tilskuddsmottakere er usikre på hva dette innebærer og på hvilket grunnlag beslutningen er gjort, og frykter bl.a. at Kulturrådet vil få for stor makt. Flere organisasjoner i budsjettøringen til Familie- og Kulturkomiteen har tatt opp dette, og de er bekymret over hva det vil si for deres virksomhet.

Svar:

Jeg har registrert at det er blitt mye debatt rundt Kulturdepartementets ønske om overføring av mer ansvar for tilskuddsforvaltningen til underliggende virksomheter. Det er tydelig at flere tilskuddsmottakere på kunst- og kulturfeltet opplever usikkerhet knyttet til den framtidige forvaltningen av tilskuddet sitt og jeg er glad for denne anledningen til å utdype hva endringene innebærer.

Overføringen av ansvaret for tilskuddsforvaltningen ble varslet i Kulturmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2018–2019) Kulturens kraft. Kulturpolitikk for framtida og Innst. 258 S (2018–2019).

Kulturdepartementets forslag til statsbudsjett for 2021 er en oppfølging av dette.

Kulturdepartementet må, som andre departementer, til enhver tid sørge for at forvaltningen av tilskudd er organisert og utføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Å delegere forvaltningen til andre statlige virksomheter er den vanligste måten å gjøre dette på. Delegasjon av økonomioppgaver i tilskuddsforvaltningen er et ledd i departementets alminnelige organisasjons- og instruksjonsmyndighet.

Formålet med endringene som er beskrevet i Kulturdepartementets budsjettforslag for 2021, er å sikre størst mulig grad av likebehandling mellom tilskuddsmottakere og legge til rette for et bedre beslutningsgrunnlag for de politiske beslutningene. Hva gjelder Kulturrådet spesifikt, har vi derfor opprettet to nye poster i statsbudsjettet: én

for organisasjoner og kompetansesentre, og én for litteraturhus, kunstscener og kompanier. Her har vi samlet tiltak som er overført fra departementet sammen med lignende tiltak som tidligere har mottatt driftsstøtte fra Norsk kulturfond. Tilskuddene skal forvaltes i den administrative linjen i Norsk kulturråd. Dette vil bidra til forutsigbarhet for tiltak med behov for støtte til drift og utvikling, samtidig som noenlunde like tiltak ses i sammenheng.

Dette er ikke en utvidelse av Norsk kulturråds mandat. Det handler om å utnytte de ressursene som den administrative forvaltningen allerede besitter. Å overføre mer ansvar til underliggende virksomheter er uttrykk for en nødvendig effektivisering, ikke en oppbygging av byråkratiske mellomledd.

Hensikten med samtidig å overføre en del tiltak som tidligere har fått støtte fra fondet til de nyetablerte postene, er, i tillegg til å sikre likebehandling, å skille tydeligere mellom beslutninger basert på kunst- og kulturfaglig skjønn og bredere kulturpolitiske beslutninger. Tiltakene som foreslås flyttet ut av fondet har mottatt tilskudd over mange år og har karakter av å være mer etablerte virksomheter som krever en bredere vurdering enn den rent kunst- og kulturfaglige. Slik vil Norsk kulturfond kunne fokusere på prosjekter og tiltak som skal vurderes på kunst- og kulturfaglig grunnlag, istedenfor at fondets midler er bundet opp i faste tiltak. Midler fra kulturfondet skal sikre ny produksjon, utvikling, forsøktiltak og derved nyskaping i norsk kultursektor. Etablerte, varige tiltak trenger en annen forutsigbarhet og bør vurderes ut fra sin drift, samt langsiktige utviklings-, medlems- og publikumsstrategier mv. Hvilke tiltak som bør plasseres hvor vil det framover være naturlig at departementet og rådet for norsk kulturfond har dialog om som ledd i arbeidet med statsbudsjettet.

Norsk kulturråd er et statlig forvaltningsorgan som har hele landet som virkeområde, jf. kulturrådsloven § 2. Norsk kulturråd består av tre kollegiale organ (som styrer henholdsvis Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og statens kunstnerstipend) og en fagadministrasjon. Fagadministrasjonen har to hovedoppgaver. Den ene er å være sekretariat for de kollegiale organene. Den andre er å være et alminnelig forvaltningsorgan som utfører oppgaver for departementet, underlagt departementets instruksjonsmyndighet. Det er ikke noe nytt at Kulturrådets fagadministrasjon forvalter tilskuddsmidler utenfor de tre fondene.

Jeg vil gjerne berolige alle som opplever usikkerhet med at inngenting er endret i de formelle beslutningslin-

jene for de tilskuddene som er overført fra departementet til de nye budsjettpostene. Departementet har instruksjonsmyndighet overfor administrasjonen i Norsk kulturråd og det er fortsatt regjeringen som skal foreslå tilskuddsnivået overfor Stortinget.

Norsk kulturråd har lang erfaring i å ivareta saksbehandling og oppfølging knyttet til tilskuddsforvaltning. At Kulturrådets administrasjon skal ivareta den administrative behandlingen av søknader og tilskudd er en arbeidsdeling vi i flere år har hatt gode erfaringer med når det gjelder forvaltningen av det nasjonale museumsnettverket. Oppgavene som overføres vil innebære veiledning, oppfølging og kontroll når det gjelder søknader og rapporter, men også f.eks. å sende tilskuddsbrev og betale ut tilskudd.

Å forvalte de overførte tiltakene i en administrativ linje i samme etat som også forvalter Kulturfondet gir

mulighet til å se institusjoner og infrastruktur for det frie kunst- og kulturfeltet i sammenheng med det frie kunst- og kulturfeltets prosjektmidler. Dette vil være en styrke for kunst- og kulturlivet framover.

Kulturdepartementet vil som før være åpne og lydhøre i dialog med sektoren. Men i samarbeid med Kulturrådet vil vi få en mer helhetlig og systematisk oversikt over de ulike kunstfeltene, som et viktig utgangspunkt for videre utforming av kulturpolitikken. Fagmiljøet i Kulturrådet arbeider allerede aktivt med å gjøre sin innsikt i norsk kulturliv tilgjengelig for videre kunnskapsproduksjon, statistikk og analyser. Behovet for mer kunnskapssproduksjon og for en kunnskapsbasert kulturpolitikk er framhevet i en rekke utredninger og stortingsmeldinger. Vi ønsker at Kulturrådet kan tilrettelegge for et helhetlig kunnskapsgrunnlag, som også inkluderer institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 283

Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 6. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvorfor benytter ikke Helseforetakene seg av ledig kapasitet, og hvor mye av ekstrabevilgningen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett er brukt til å kjøpe tjenester av private?

BEGRUNNELSE:

I revidert nasjonalbudsjett fikk FrP gjennomslag for at 600 millioner kroner ekstra skulle fordeles til helseforetakene for å ta igjen helsekøene som har oppstått på grunn av koronaviruset, blant annet gjennom kjøp av private tjenester. Fremskrittspartiet har ved flere anledninger forsøkt å få oppdaterte tall fra regjeringen på hvor mange som står i helsekø i Norge. Dette får vi nå ikke svar på fra regjeringen.

På vårparten fikk vi informasjon om at flere hundretusen pasienter venter på helsehjelp, mange flere som følge av koronapandemien. Spørsmålsstiller er svært bekymret for at man nå skaper tidenes etterslep i helsesektoren, som vil være vanskelig å ta igjen hvis man ikke handler snarlig.

Flere private aktører har gjennom pandemien vært tydelig på at de ønsker og har kapasitet til å bidra for å holde helsekøene nede, noe også regjeringen har vært positiv til. Likevel uttaler nå Aleris at det er ledig kapasitet hos

private aktører som ikke benyttes. Det er alvorlig, særlig for de menneskene som nå opplever å stå i helsekø samtidig som det er ledig kapasitet hos private aktører.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at den samlede kapasiteten i spesialisthelsetjenesten må utnyttes best mulig for å redusere ventetider som har oppstått i forbindelse med pandemien.

I foretaksmøtet med de regionale helseforetakene den 17. april 2020 ba jeg helseregionene om å utnytte kapasiteten hos private avtalespesialister, private med avtale med de regionale helseforetakene og private som har godkjenning gjennom fritt behandlingsvalg-ordningen så langt det er hensiktsmessig, som et ledd i å starte opptrapping til mer normal drift i helseforetakene.

Som representanten viser til, ble basisbevilgningene til de regionale helseforetakene økt med 600 mill. kroner med formål å redusere helsekøene og etterslep som har oppstått som følge av Covid-19 i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 117 S (2019-2020) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2020 og Prop. 127 S (2019-2020) Økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet. Dette kom i tillegg til regjeringens

forslag om å styrke sykehusøkonomien med 6 mrd. kroner.

De regionale helseforetakene er rammefinansierte. Det betyr at det ikke er mulig å konkret skille bruken av tilleggsbevilgningen på 600 mill. kroner fra rammen for øvrig. Jeg kan imidlertid redegjøre mer generelt for hvordan de regionale helseforetakene har fulgt opp styringskravet fra april om å utnytte kapasiteten hos private leverandører. Redegjørelsen baseres på innspill departementet har innhentet fra de regionale helseforetakene.

Helse Nord RHF viser til at de har anmodet sine helseforetak om å bruke ledig kapasitet hos private leverandører innen fagområdene med flest ventende og fristbrudd. Ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF er det for eksempel avtalt leie av private operasjonsstuer for operasjoner innen flere fagområder, der personell fra universitetssykehuset står for behandlingen. Gevinsten er at operasjonsteamet på denne måten får gjennomført flere operasjoner per dag enn hva de får til i sykehuset. Det regionale helseforetaket peker på at de likevel har ledig kapasitet innenfor nåværende avtaler og opsjoner på økt kjøp. Helse Nord RHF oppgir at de derfor vil vurdere større grad av overføring av pasienter til private avtaleparter, herunder økte kjøp også utenfor regionen.

Helse Midt-Norge RHF viser til at de har hatt møter med sine private leverandører av kirurgiske og medisinske spesialisthelsetjenester, blant annet om deres rolle i å behandle pasienter på ventelister som en følge av redusert aktivitet i vår og tidlig sommer grunnet Covid-19. Ifølge det regionale helseforetaket har aktiviteten for samtlige av leverandørene tatt seg opp til normalt nivå etter sommeren for pasienter som henvises direkte fra fastleger og andre med henvisningsrett innenfor rammen av eksisterende leveranseavtaler. Helse Midt-Norge RHF viser til at to av helseforetakene i regionen har benyttet seg av ledig kapasitet fra private utover dette for å håndtere kapasitet utfordringer som følge av Covid-19.

Helse Vest RHF viser til at de i perioden fra mars 2020 har hatt tett kontakt med de private aktørene for å sikre at kapasiteten blir utnyttet. Det blir løpende vurdert om økte kjøp fra private kan avhjelpe kapasitetsutfordringer i helseforetakene. Dette har for noen fagområder resultert i at de har benyttet seg av opsjoner i eksisterende avtaler. Helse Vest RHF vurderer også fortløpende utvidede eller nye kjøp, men foreløpig er dette ikke gjennomført. Det er også til vurdering løsninger som innebærer leie av lokaler/personell hos private sykehus og hvor helseforetakets egne kirurger forestår de kirurgiske inngrepene.

Helse Sør-Øst RHF viser til at de har avtale med flere private avtaleparter og bruk av disse avtalene er tatt opp i oppfølgingsmøtene med helseforetakene knyttet til arbeidet med å ta igjen aktivitet. Videre er det i oppfølgingsmøtene vektlagt at fristbrudd skal meldes til Helfo, slik at alternative tilbud, f.eks. hos private, kan finnes til pasientene.

Redegjørelsene fra de regionale helseforetakene viser etter min vurdering at det er økt oppmerksomhet knyttet til bruk av private aktører for å øke aktivitet og redusere ventetidene som har oppstått i forbindelse med pandemien. Tilbakemeldingene kan samtidig tyde på at det er potensial for å utnytte denne kapasiteten enda bedre. Departementet vil ta opp styringskravet om å utnytte kapasiteten hos private aktører med de regionale helseforetakene i oppfølgingsmøter i november.

Avslutningsvis viser jeg til at representanten mener at Fremskrittspartiet ikke har fått svar fra regjeringen på spørsmål om hvor mange som står i helsekø. Jeg har svart på dette flere ganger, senest på spørsmål fra Fremskrittspartiet til budsjettforslaget til regjeringen. De ferskeste tallene, som viser status per utgangen av september, viser at det var om lag 219 000 pasienter som ventet på oppstart av helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Det er en økning på om lag 7 000 sammenliknet med samme tidspunkt i 2019. Disse tallene publiseres månedlig på Helse direktoratets nettsider, se <https://www.helsedirektoratet.no/statistikk/statistikk-fra-npr/ventetider-og-pasientretigheter>.

SPØRSMÅL NR. 284**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 5. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva er status på arbeidet med å få på plass et mulig sentralt bevisarkiv, eller et nytt regelverk som sørger for at bevis i alvorlige straffesaker ikke kastes?

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål fra representanten Ulf Leirstein i 2017, hvor daværende justisminister skrev at politidirektoratet var i oppstartfasen med tiltak for lagring av beslag.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet er det vist til at daværende justisminister i 2017 skrev at Politidirektoratet var i oppstartfasen med tiltak for lagring av beslag.

Jeg kan opplyse om at Politidirektoratet de senere år har fokusert på beslagshåndtering i politiet.

Politidirektoratet gir følgende informasjon om status:

«Politiets fellestjenester (PFT) har på oppdrag fra Politidirektoratet (POD) gjennomført og levert konseptutredning om langtidslagring av fysiske beslag. Utredningen ble levert med tilhørende prosjektforslag i mai 2019. PFT fikk etter dette i oppdrag å gjennomføre planlegging av et eventuelt gjennomføringsprosjekt for sentralt lager for forlenget lagring av beslag i straffesaker med strafferamme på 6 år eller mer.

I oktober 2020 fikk PFT i oppdrag å gjennomføre anskaffelse av egnede lokaliteter, med sikte på driftssetting i 2022.

Tiltaket er del av arbeidet med å videreutvikle politiets håndtering av fysiske beslag. Samtlige politidistrikt og særorgan har gjennomgått sine beslagsrutiner. Videre er det etablert revisjon på beslagsområdet. POD har også styrket sin generelle oppfølging av enhetene.

På oppdrag fra POD gjennomfører Kripis i 2020 en risikoanalyse og utvikler et målbilde for beslagsområdet. Arbeidet skal lede frem til forslag til tiltak som ytterligere kan øke kvalitet og effektivitet.»

SPØRSMÅL NR. 285**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 4. november 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Er det identifisert behov ut over det som er beskrevet i KVU Evenes i samband med lagring, montering og transport av eksplosivar for å dekke nasjonale og allierte behov ved Evenes flystasjon?

GRUNNGJEVING:

Senterpartiet viser til Stortingets spørjetime 29.01. Forsvarsministeren forsikra Stortinget at lagring, montering og transport av eksplosivar knytt til MPA-verksemnd kjem til å verte ivareteke i tråd med reglar og lovverk, og tryggleikstandaren som skal vert sett. Senterpartiet viser til at KVU Evenes legg til grunn gjenbruk av eksisterande fasilitetar til lagring av våpen og ammunisjon. Dette vart også

stadfesta i spørsmål frå Finanskomiteen/APs fraksjon av 23.05.2017, kor regjeringa svarar:

«I konseptvalgutredningen for Evenes flystasjon legges det til grunn gjenbruk av eksisterende EBA på Evenes til eksplosivlagring. Dette medfører ikke merkostnader til drift sett i forhold til grunnlaget for stortingsbehandlingen.»

Senterpartiet er kjend med at eit ammunisjonsutval har arbeidd med problemstillinga knytt til lagring, transport, og montering av eksplosivar til MPA systemet. Forsvarsministeren informerte Stortinget 29.01:

«(...) jeg kan forsikre om at dette kommer til å bli ivarettatt i henhold til regler og lovverk, og sikkerhetsstandarden som skal settes.»

Senterpartiet merkar seg at ministeren informerar Stortinget at dette behovet ikkje enda er teke hånd om, men kjem til å verte det.

Svar:

Eg syner til mitt svarbrev på eit likelydande spørsmål frå stortingsrepresentant Wilfred Nordlund i brev frå Stortingets president av 26. oktober 2020. Konseptvalutgreiinga (KVU) Evenes beskreib dei behov og krav som må eller bør verte ivareteke for at Evenes flystasjon skal fun-

gere tilfredsstillande som framskoten operasjonsbase for kampfly og som base for dei maritime overvåkingsflya.

Forsvaret opplyser at dei i 2020 greier ut den framtidige innretninga av ammunisjonstenesta ved Evenes flystasjon knytt til blant anna bemanning, utrustning, materiell og infrastruktur. Utgreiinga vert gjennomført i tråd med krava frå konseptvalutgreiinga for Evenes flystasjon og gjeldande lover og reglar. Forsvaret har informert departementet om at det på noverande tidspunkt er for tidleg å konkludere endeleg rundt ammunisjonstenesta sine behov på Evenes og korleis dei vil verte løyst.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 6. november 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim

Spørsmål:

I Dagbladet den 29. oktober i år uttaler statsråden at han vanskelig kan skjønne at de nye koronatiltakene som kom denne uka vil føre til usikkerhet i arbeidsmarkedet.

Hva begrunner statsråden denne uttalelsen med, og mener statsråden at de nye innskjerpingene ikke vil kunne føre til nye permitteringer og usikkerhet i arbeidsmarkedet?

BEGRUNNELSE:

Strengt koronatiltak har stor innvirkning på arbeidslivet og regjeringens nye innstramminger som kom denne uken skaper bekymring både i LO og NHO. Enkelte bransjer er hardere rammet enn andre og er i gang med å permittere for andre gang. I vår vedtok stortinget flere kraftige sosiale tiltak som ville bøte på den verste økonomiske krisen for arbeidstakere. De sosiale endringene i dagpengereguleringen, som hevet sats opp til 3 G, viste seg å være svært nødvendig for mange lavtlønnede i flere store yrkesgrupper som ble permittert. Samtidig som de nye innskjerpingene innføres, fases flere av de sosiale ordningene ut og mottakere av dagpenger har heller ikke rett på feriepenger i året som kommer. Statsråden uttaler til Dagbladet at han ikke forstår hvordan de nye tiltakene ikke vil ramme arbeidslivet. Samtidig kan vi lese i Klassekampen den 29. oktober at regjeringen selv anslår at om lag 50 000 personer vil gå korona-ledige også sommeren 2021. Fellesforbundet uttrykker i samme artikkel sterk bekymring over et tøft arbeidsmarked og permitterte ansatte som går en utrygg fremtid i møte. Det er viktig nå å sørge

for trygghet i arbeidslivet og ordninger som sørger for at permitterte og arbeidsledige kommer seg gjennom krisen.

Svar:

Stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk viser til en uttalelse fra meg i Dagbladet den 29. oktober. Jeg gjør oppmerksom på at det er basert på en misforståelse og at jeg er feilsitert. Det har falt ut et viktig "ikke" i sitatet. Det jeg sa var "(...) det er ikke vanskelig å skjønne at de nye korona-tiltakene som kom denne uka vil føre til usikkerhet i arbeidsmarkedet." Dagbladet har umiddelbart rettet opp feilen i sin nettutgave.

Arbeidsledigheten gikk markert ned i sommer etter toppen i april, og fortsatte å falle gjennom høsten. Selv om målrettede styrking av smitteverntiltak kan få negative konsekvenser i noen bransjer eller områder, forventes det ikke en ny økning i ledigheten av en størrelsesorden som vi så i mars og april. Utsiktene fremover tilsier at hensynet til mobilitet i arbeidsmarkedet, tilgang på arbeidskraft for virksomheter og gode insentiver til arbeid må tillegges vekt. I møtet med ny økning og usikkerhet i omfanget av smitte og nødvendige smitteverntiltak, er det likevel hensiktsmessig å videreføre enkelte av de midlertidige ordningene noe lenger.

Usikkerheten omkring den videre utviklingen og konsekvenser for arbeidsmarkedet er større enn for bare noen få uker siden. Vi ser nå at mange av de som fortsatt er permittert eller ledige, risikerer å ikke komme tilbake i arbeid de første månedene. Derfor har regjeringen nylig

signalisert at vi vil foreslå for Stortinget at perioden med forhøyet dagpengesats vil bli videreført noe, slik at spesielt dagpengemottakere i yrker med lav lønn og mange deltidsstillinger beholder en større andel av inntekten sin.

Jeg vil også vise til at regjeringen vil foreslå å forlenge ordningene med utvidet rett til omsorgspenger og sykepenger. Dette er målrettede virkemidler i den situasjonen

vi nå står i, med utsikter til økt sykefravær på grunn av sykdom og karantene.

Forslagene vil bli fremmet i et tilleggsnummer til forslag til statsbudsjett for 2021.

Vi følger situasjonen nøye og vil vurdere ytterligere tiltak hvis det blir nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 287

Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 5. november 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Hva er status i arbeidet med den lokale kompensasjonsordningen nå tre/fire uker etter vedtak og vil statsråden ta grep slik at ordningen raskt kan komme på plass?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 9. oktober endringer i statsbudsjettet for 2020 knyttet til økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet, blant annet 200 millioner til en lokal kompensasjonsordning til næringslivet i kommuner som opplever økt smitte lokalt med påfølgende lokale smitteverniltak. Dette er midler som er sterkt etterlenget av berørt næringsliv og særlig f.eks. reiseliv i relevante kommuner som Oslo og Bergen hvor folk blir bedt om å jobbe hjemme og bevege seg minst mulig ut på bla restauranter og kafeer og konferanser blir utsatt, og hele næringsgrunnlaget dermed er sterkt begrenset. Å få den lokale kompensasjonen på plass er prekært da det ikke er noen annen kompensasjonsordning disse får utbetalinger fra for tiden.

Svar:

Denne ordningen ble opprettet for å sikre at foretak som rammes økonomisk av lokale smitteverntiltak som følge av koronapandemien, kan få tilskudd som delvis kompenserer for dette. Lokale smitteverntiltak som er strengere enn de nasjonale, vil kunne føre til at enkelte bedrifter må holde stengt eller får et betydelig fall i omsetningen, i større grad enn tilsvarende bedrifter i landet forøvrig.

Mitt departement jobber nå med å få ordningen på plass. Arbeidet tar noe tid, blant annet fordi vi ønsker å avklare hvordan denne ordningen kan utfylle andre ek-

sisterende kompensasjonsordninger på en best mulig måte.

En viktig ordning i så måte, er Nærings- og fiskeridepartementets kompensasjonsordning for reiselivet. Regjeringen styrker og utvider ordningen, som nå har en ramme på 2,8 milliarder kroner. Ordningen omfatter hele reiselivet, også serveringsnæringen, i tillegg til messe- og konferansearrangører. Denne ordningen vil bidra til at flere levedyktige aktører innenfor reiselivsnæringen kan klare seg framover.

Vi er nå i ferd med å utforme en forskrift for den lokale kompensasjonsordningen, som vil gi en beskrivelse av ordningens innretning. Det er vanskelig å si når forskriften er ferdig utarbeidet og godkjent iht. statsstøtteregulverket, men jeg kan forsikre om at jeg tar næringslivets utfordringer på alvor. Vi ønsker å levere en kvalitetssikret ordning, som treffer best mulig. Og som bidrar til at flere levedyktige bedrifter klarer seg.

SPØRSMÅL NR. 288**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 6. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

I en e-post til politikere (kl.01.42 den 29. okt.) påstår Karl Brochmann, med vedlegg og lenker, at det oppgitte tall for dødsfall av Covid-19 i USA kun er 9 210 mot det påståtte 153 504 fordi man har tatt med de som døde MED covid-19, men ikke AV covid-19.

Hva er konkret feil i påstandene og vedleggene i e-posten, og er norske tall for døde beregnet AV covid-19 som årsak, eller er de som døde med annen årsak og kun MED covid-19 tatt med?

BEGRUNNELSE:

I en veldig kraftig e-post fra Karl Bochmann den 29. okt. kl. 01.43 fremkommer en rekke påstander om at mange av de innførte tiltak mot spredning av covid-19 egentlig bryter med grunnlovsbestemmelser og hvem som kan fatte vedtak og hvor inngripende vedtak som kan vedtas innenfor grunnlovens bestemmelser. Mener f.eks. regjeringen at innskrenkningene i antall personer samlet i private hjem og i forsamlingslokaler er innenfor Grunnlovens § 101 som lyder i siste ledd "Alle kan møtes i fredelige forsamlinger og demonstrasjoner." Det vises til forklaring i e-posten.

Det vises til flere lenker til med mange påstander om hva Centre for Disease Control (CDC) etter hvert har innrømmet av tidligere feil og hva CDC har tatt feil i, og at det bl.a. ikke er bevist at covid-19 viruset er isolert og at det kan stilles korrekt diagnose, samt at viruset egentlig er lite dødelig.

Med de enorme kostnader både økonomisk og menneskelig som følger av regjeringens TILTAK er det meget viktig at det foreligger solid vitenskapelige og prøvbare beviser på at disse tiltak er forholdsmessige i forhold til den beviselige fare for dødsfall som det påstås at covid-19 medfører.

E-posten fra Brochmann inneholder så mange påstander at det er viktig at regjeringen grundig kan bevise at disse påstander er feil, også fordi hvis det senere viser seg at Brochmanns påstander i vedlegg og lenker er korrekte så er den norske befolkning lurt opp i stry.

Svar:

Jeg har kun mottatt spørsmålet fra representanten Carl I Hagen og ikke de e-poster og vedlegg som det vises til. Innholdet i disse er det ikke tatt høyde for i besvarelsen.

Viruset er isolert og det er etablert diagnostiske metoder som gjør at man kan stille korrekt diagnose. Viruset ble først isolert og sekvensert ved helgenomsekvensering, det vil si kartlegging av detaljene i virusets arvemateriale, i Kina. Gensekvensen ble publisert av kinesiske myndigheter og delt med WHO den 12. januar 2020. Dette førte til at man raskt fikk sammenliknet det genetiske arvematerialet til dette viruset i databaser, og fant slektskap med SARS-viruset som førte til en epidemi i 2002-2003.

Ved å offentliggjøre helgenomsekvensene til viruset ble det mulig for andre land å utvikle molekylærbasert diagnostikk for påvisning av viruset med en metode som kalles real time polymerase chain reaction test (RT-PCR).

RT-PCR er en veletablert, robust og god metode som anvendes i rutinediagnostikk ved mikrobiologiske laboratorier. Ved humanmedisinske mikrobiologiske laboratorier brukes RT-PCR bl. a. til påvisning av bakterier og virus som forårsaker sykdom hos mennesker. Denne metoden anvendes ved alle sykehuslaboratorier og private mikrobiologiske laboratorier i Norge for å finne årsakene til pasientens infeksjonssykdom, stille korrekt diagnose og dermed kunne iverksette korrekt behandling.

SARS-CoV-2 viruset som forårsaker covid-19 er blitt dyrket fram (isolert) i flere internasjonale uavhengige laboratorier. Svært mange land publiserer jevnlig helgenomsekvensdata på SARS-CoV-2, noe som gjør at man kan drive effektiv utbruddshåndtering og følge med på mutasjonshyppighet (endring i virusets genetiske materiale).

Ved covid-19 øker risikoen for alvorlig sykdom med økende alder og ved enkelte underliggende sykdommer. Med økende alder øker også andelen av de som har underliggende sykdommer. De aller fleste som dør av covid-19 har høy alder og/eller underliggende sykdom. Ved utfylling av dødsattester er det ulike prosedyrer i forskjellige land. Det vanlige når en pasient dør av en infeksjonssykdom er å rapportere dette, i kombinasjon med andre underliggende sykdommer. Dette betyr ikke at en pasient har dødd med covid-19, men at det er flere faktorer som fører til dødsfall, hvor infeksjonssykdommen er den nye og oftest utløsende faktoren.

Det publiseres oversikter over dødelighet og total dødelighet i land over tid. Dødelighetsmålene endrer seg vanligvis lite fra år til år i høyinntektsland. Flere europeiske land har rapportert høyere dødelighet enn forventet (overdødelighet) under pandemien, men det gjelder foreløpig ikke Norge. I en oversikt som nylig ble publisert i tidsskriftet JAMA i oktober i år kan man se at den to-

tale dødeligheten har økt betydelig i flere land, spesielt i Spania, Storbritannia og USA siden starten av pandemien.

SPØRSMÅL NR. 289

Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 9. november 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

I en e-post til Forskningsrådet hevder lege Petter Dvergsdal at rådets leder John-Arne Røttingen fusker med konklusjon av forskningsresultater når det gjelder virkningen av medisinen Remdesivir fordi han hevder at en undersøkelse hos pasienter på sykehus ca. 10 dager etter mottatt smitte viser at medisinen ikke virker på tross av at den virker meget bra under forutsetning av at den benyttes før dag 6 etter smittetidspunktet og det bes om at det opprettes sak om Røttingen.

Vil statsråden sørge for at så skjer?

BEGRUNNELSE:

Det vises til e-post fra Dvergsdal kl. 08.41 den 26. oktober til Forskningsrådet som departementet lett kan fremskaffe. I e-posten er det lenker programmer i NRK hvor Røttingen påstår med bred penn at Remdesivir ikke virker mot covid-19 på tross av at undersøkelser klar viser at den og andre såkalte RNA-syntetasehemmere har god effekt, gitt tidlig før det er mye virus i cellene. Gitt tidlig hindres forverrelse og innleggelse på sykehus og død noe flere hundre tusen indere har erfaring med.

Dvergsdal skriver at Røttingen har en svært høy posisjon og at han blir trodd i hele verden.

Han har konsekvent ikke begrenset seg til å si hva studien hans dreier seg om, nemlig langtommende pasienter med mye virus i kroppen. Han har kommet konsekvent med generalisering som ikke har noe grunnlag i studien. Han har allerede gjort alt for stor skade verden over, hevder Dvergsdal.

Det kan også opplyses at doktor Dvergsdal i flere år har benyttet medisinen Avigan mot virus med gode resultater. Da han i sin søknad om tillatelse for bruk nok et år i februar opplyste han at Avigan virket mot covid-19 hvis den ble tidlig i smitte/sykdomsforløpet. Da forbød norske myndigheter ham fra å foreskrive Avigan som Dvergsdal hevder ville reddet svært mange av de som er døde i Norge hvis de hadde fått Avigan tidlig. Legemiddelverket har nå gitt tillatelse til å benytte Avigan, men kun basert

på søknad for hver enkelt pasient noe som virker håpløst når det er en rask bruk ved smitte som er av avgjørende betydning.

Svar:

Verdens helseorganisasjon (WHO) tok i mars 2020 initiativ til en stor internasjonal forskningsstudie for å vurdere lovende behandlinger for COVID-19. Den globale studien Solidarity Trial inkluderer opp mot 12 000 pasienter fra 500 sykehus i over 30 land. Styringsgruppen for studien ledes av John- Arne Røttingen, som også er direktør i Norges forskningsråd. John- Arne Røttingen har siden mars i år vært fristilt fra sin stilling i Forskningsrådet for å kunne arbeide med Solidarity Trial. Fagmiljøet ved Oslo universitetssykehus leder den norske delen av Solidarity Trial. John- Arne Røttingen har ikke uttalt seg om denne konkrete medisinen i kraft av sin stilling som direktør i Forskningsrådet, og Norges forskningsråd har ingen tilknytning til studien Solidarity Trial.

Det formelle ansvaret for redelighet i forskning ligger hos de enkelte forskningsinstitusjonene som utfører forskningen, ikke i den internasjonale Styringsgruppen. Nasjonalt utvalg for gransking av uredelighet i forskning (Granskingsutvalget) som ble opprettet i 2007 (i henhold til lov om organisering av forskningsetisk arbeid) er det eneste nasjonale organet for saker som gjelder brudd på anerkjente forskningsetiske normer (uredelighetssaker). Utvalget behandler saker for alle fagområder. Granskingsutvalget fungerer som klageinstans i saker der institusjonene har konkludert med vitenskapelig uredelighet. Utvalget kan også iverksette gransking på eget initiativ. Granskingsutvalget samarbeider blant annet med Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM) og med tilsvarende granskingsutvalg i andre land.

Det fremkommer av det ovenstående at det verken er mulig eller grunnlag for meg til å opprette sak om Røttingen.

SPØRSMÅL NR. 290**Innlevert 29. oktober 2020 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 5. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden ta for å styrke kvinners situasjon i soning, og da særlig i nord?

BEGRUNNELSE:

Straffedømte kvinner diskrimineres i Norge. Loven slår fast at ingen skal sone under et strengere regime enn nødvendig. Dette er ikke mulig å gjennomføre i Norge, da særlig for kvinner. Mye grunnet mangel på soningsplasser på lavere sikkerhet, dette er blitt ytterligere forsterket etter regjeringens nedleggelse av to fengsler med soningskapasitet på lavere-sikkerhetsnivå for kvinner. Prinsippet om nærhet og normalitet i straffegjennomføringen overholdes heller ikke for kvinner. Arbeidsdriften som tilbys kvinner er ofte lite relevant, dersom det i det heletatt er mulig å tilby kvinner arbeid i fengsel. Mange kvinner har heller ikke en reel mulighet for utdanning eller arbeid i fengslet fordi dette betyr gjennomføring sammen med menn, noe som mange kvinner i fengsel ikke ønsker. I tillegg er det nærmest umulig å overholde nærhetsprinsippet for kvinner, da de aller fleste ikke har mulighet til å sone i nærheten av eget hjemsted grunnet mangel på soningsplasser. Det understrekes i en rekke undersøkelser gjort blant kvinner i fengsel at det oppleves svært negativt å ikke kunne ha kontakt med familie under soningsforløpet, det er god grunn til å tro at dette virker negativt på kvinners mulighet for tilbakeføring til et liv fritt for kriminalitet i samfunnet. Som følge av gjentagende kritikk og særlig etter tilbakemeldinger gitt fra sivilombudsmanden, lagde KDI i 2017 en strategiplan for å nå målet om at kvinner skal ha likeverdige soningsforhold som menn. Særlig i nord er situasjonen for kvinner svært alvorlig. Representanten er gjort kjent med at KDI for tiden arbeider med å bedre situasjonen for kvinnelige innsatte da spesielt i region nord. Et eksempel er at for Finnmark har kvinnene sitt nærmeste soningsalternativ på Bredtvedt i Oslo, dersom de skal ha tilnærmet likeverdige soningsforhold som menn. Dette medfører at besøk og kontakt med sine nærmeste langt på vei blir fraværende, med tanke på avstand og kostnader knyttet til reiser. Representanten er gjort kjent med mulighet for utvikling av egnede soningstilbud for kvinner både i Tromsø og i Vadsø. Gjennom media er representanten blitt gjort oppmerksom på at det foreligger et lokalt ønske fra både kriminalomsorgen og lokalemyndigheter om etablering av et soningstilbud for kvinner på lavere sikkerhet i Vadsø.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre trygge og likeverdige forhold for kvinner som soner straff. Kriminalomsorgsdirektoratet lanserte i 2017 en kvinnesoningsstrategi nettopp for å styrke kvinners situasjon i soning, og jeg forventer at Kriminalomsorgsdirektoratet følger opp for å sikre trygge og likeverdige forhold for kvinner som soner straff.

Siden 2013 har det blitt gjennomført en rekke tiltak for å bedre forholdene for kvinnelige innsatte. Eksempelvis er det etablert kvinneansvarlige ved alle enheter (friomsorgskontor og fengsler) som tar imot både kvinnelige og mannlige innsatte. Det er også etablert et nytt kvinnefengsel i Evje, kvinneavdelingen ved Trondheim fengsel utvides/rehabiliteres, og i Bergen er det etablert en avdeling for kvinner. Innenfor eksisterende bygningsmasse arbeides det så langt som mulig å avvikle straffegjennomføring i fengsler hvor kvinner og menn ikke kan holdes atskilt.

Tross målrettet arbeid finnes det fortsatt fengsler der bygningsmasse vanskeliggjør arbeidet med å sikre kvinnelige innsatte et likeverdig soningstilbud. Det relativt sett begrensede antall kvinner i varetekt eller under straffegjennomføring utfordrer også kriminalomsorgen, som må vekte nærhetsprinsippet opp mot det å sikre et kvalitativt godt og allsidig innhold i straffegjennomføringen, der kvinner kan sone adskilt fra menn. Jeg har tillit til at Kriminalomsorgsdirektoratet gjør det som er mulig for at kvinner skal få sone nær venner og familie, så langt dette lar seg gjøre innenfor dagens kapasitet.

Når det gjelder eventuelle tiltak i Nord-Norge eller andre steder, vil jeg komme tilbake til dette på egnet måte i de årlige budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 291**Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 5. november 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Hva er ambisjonsnivået for prosjektet på Dokken og hvorfor har regjeringen nedjustert kostnadsrammen?

BEGRUNNELSE:

Bergen er Norges maritime tyngdepunkt med mange bedrifter og offentlige institusjoner som sammen utgjør en sterk maritim klynge.

FrP i regjering var pådriver for beslutningen om å samle Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Akvariet på Dokken. Regjeringen foreslå som kjent penger til forprosjektet i forslag til statsbudsjett for 2021.

Som et ledd i følge opp vårt engasjement for prosjektet har vi holdt tett dialog med institusjonene for være oppdatert på status. I den forbindelse har vi bragt i erfaring at regjeringen har nedjustert kostnadsrammen med 330 mill. Dette har ikke fremkommet noen andre steder og fremstår merkelig når vi sammenligner planlagt pengebruk pr m² til statsbygg sitt eget bygg eller regjeringskvartalet i Oslo.

Prosjektet på Dokken er et komplisert bygg der man skal drive avansert marin forskning. Om man da senker rammen for prosjektet krever det en begrunnelse.

Svar:

Samfunns målet for prosjektet "Samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet" er Norge har en kunnskapsbasert bærekraftig forvaltning av marine ressurser. Norge er kjent som produsent av trygg og sunn sjømat og verdiskapingen fra marine næringer har økt vesentlig i 2050.

Prosjektet har følgende effektmål:

- Det marine FoU-miljøet og forvaltningen har funksjonelle arealer som gir kvalitet, kapasitet og effektivitet i leveranser.
- Det marine forvaltningsmiljøet i Bergen gir kunnskapsbaserte råd og bidrag til Nærings- og fiskeridepartementet om bærekraftig produksjon i marine næringer. Forvaltningen iverksetter tiltak for å løse nye utfordringer knyttet til marine miljøer og økosystemer og håndterer endringer i produksjonsvolum.
- Det marine FoU- og forvaltningsmiljøet i Bergen gir avgjørende bidrag til utvikling av eksisterende og nye marine ressurser, teknologi og tjenester.

- Næringslivet samarbeider med det marine FoU-miljøet for å identifisere kunnskapsbehov for å oppnå bærekraftig utvikling innen marin næringsvirksomhet. I forslag til statsbudsjett for 2021 foreslår regjeringen at det startes opp forprosjekt for dette prosjektet. Et samlet kostnadsestimat for byggeprosjektet på 2 546 mill. 2020-kroner inkl. mva. legges til grunn for kostnadsstyrt prosjektutvikling. Videre legges et kostnadsestimat på 634 mill. kroner til grunn for brukerutstyrsprosjektet. Samlet kostnadsestimat blir dermed 3 180 mill. 2020-kroner.

Forprosjektet forventes å ta 2-3 år. Etter at forprosjektet er gjennomført og kvalitetssikret, vil regjeringen ev. fremme sak for Stortinget med forslag til kostnadsramme for prosjektet.

Kostnadsestimatet ved forslag til oppstart av forprosjektet er 250 mill. kroner høyere enn det som er lagt til grunn for regjeringens beslutning om konseptvalg.

Etter konseptvalget har Statsbygg på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet utviklet prosjektet videre, og det ble levert OFP-rapport (oppstart forprosjekt) i mai 2019, og en revidert OFP-rapport i desember 2019. Samlet kostnadsestimat i revidert OFP var 3 510 mill. 2020-kroner, som er 330 mill. kroner høyere enn det kostnadsestimatet som legges til grunn for forprosjektet.

I utviklingen av et statlig byggeprosjekt fra konseptvalg til forprosjekt vil både innholdet i prosjektet og kostnadsestimatene kunne endre seg. I en slik prosess er det viktig med god kostnadskontroll, og at det om nødvendig vurderes endringer som holder kostnadene nede samtidig som formålet med bygget ivaretas. En av endringene som er gjort i prosessen fra revidert OFP til forslag om forprosjekt er at bygget dimensjoneres for en lavere vekst i antall ansatte frem mot 2040 enn det som var lagt til grunn i konseptvalget.

SPØRSMÅL NR. 292**Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 5. november 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Er statsråden fremdeles enig i Kommunal- og moderniseringsdepartementets syn på spørsmålet fra 2015, og kan statsråden skissere en vei for hvordan stortinget kan gi uttrykk for et slikt syn?

BEGRUNNELSE:

Det har vært uenighet mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Sivilombudsmannen etter en uttalelse fra februar 2015 om bygging innenfor 100-metersbeltet i strandsonen. Etter en klage om bygging av et lysthus i strandsonen i Lier, uttalte ombudsmannen at det ikke var anledning til å bygge innen 100-metersbeltet, selv om reguleringsplanen var fra før byggeforbudet ble innført i 2008 og uten definert byggegrense mot sjø (sak 2014/2809). Dette var departementet uenig i, og ga beskjed til landets fylkesmenn at departementets lovforståelse skulle legges til grunn.

Regjeringen som FrP var med i den var uenig med sivilombudsmannen. FrP håper regjeringen fremdeles har dette standpunktet og FrP kan da sammen med regjeringspartiene utgjøre et stortingsflertall som sikrer at dette kommer til uttrykk på en god måte.

Spørsmålsstiller trenger i tilfelle bistand til hvordan en slik holdning kan uttrykkes slik at forvaltningen retter seg etter stortingsflertallets vilje.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte 15. april 2015 brev til fylkesmennene om byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og virkningen for eldre reguleringsplaner uten byggegrense. Etter uttalelsen fra Sivilombudsmannen, opprettholdt departementet den tolkingen som tidligere hadde vært lagt til grunn.

Departementet fulgte deretter opp med forslag til lovendring for å presisere denne tolkingen i plan- og bygningsloven. Dette forslaget ble imidlertid ikke vedtatt av Stortinget.

Departementet sendte nytt brev til fylkesmennene 8. mars 2017, etter at forslag til lovendring ikke ble vedtatt av Stortinget. Departementet endret på denne bakgrunn tolkingen, og informerte om at departementet ville legge Sivilombudsmannens standpunkt til grunn. Det betyr at byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen vil gjelde for byggeområder avsatt i tidligere vedtatte planer dersom det ikke er fastsatt byggegrense. Vi har nå hatt endringer i retningslinjene for bygging i strandsonen ute på høring, og vil her klargjøre for kommunene hvordan de i sine planer kan tilrettelegge for bærekraftig forvaltning av strandsonen. Gjennom en tydeligere sonedeling skal vi ta vare på tilgangen for allmenheten og samtidig fremme næringsutvikling og bosetting i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 293**Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 5. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for regelverket for gjennomføring av testing av dagpendlere fra Sverige, og om samtlige dagpendlere kan testes med halsprøver?

BEGRUNNELSE:

I følge regelverket kan personer som jevnlig ankommer Norge fra områder i Sverige eller Finland med karanteneplikt, som ledd i reise mellom arbeidssted og bosted, unntas fra innreisekarantene i arbeidstiden dersom de i Norge testes for SARS-CoV-2 minst hver syvende dag. FHI har bekreftet overfor Sykehuset Østfold at det kun er nødvendig med halsprøver for dagpendlere. Dagpendlere

fra andre bedrifter opplyser om at de fortsatt testes med prøvetaking av nasofarynks.

Svar:

Det følger av covid-19-forskriften § 6 b at de som jevnlig ankommer Norge fra områder i Sverige eller Finland med karanteneplikt etter forskriftens vedlegg A som ledd i reise mellom arbeidssted og bosted, er unntatt fra innreisekarantene i arbeidstiden dersom de i Norge testes for SARS-CoV-2 minst hver syvende dag. Helsepersonell som kommer fra Sverige og Finland, og ikke er dagpendlere, kan ikke bruke dette unntaket. For helsepersonell som dagpendler fra Sverige eller Finland gjelder likevel ikke unntaket dersom de samtidig jobber i svensk eller finsk helse- og omsorgstjeneste.

Forskriften stiller altså krav om test for SARS-CoV-2 hver syvende dag. Det er Folkehelseinstituttet som vurderer hvilke tester som kan anvendes og hvordan testene

skal gjennomføres. Folkehelseinstituttet opplyser på sine nettsider følgende om prøvetaking:

“Det anbefales å ta prøver fra øvre luftveier hos pasienter som oppfyller gjeldende prioriterte indikasjoner for testing for covid-19. Ved valg av prøvetakingslokalisasjon er det viktig å vurdere indikasjon for differensial diagnostikk.

I øvre luftveier antas det at virusmengden av SARS-CoV-2 er størst i nasofarynks (dyp neseprøve). Riktig prøvetakingsteknikk er viktig for å få et representativt prøvemateriale og det kan være utfordrende, spesielt ved prøvetaking fra nasofarynks. Prøvetaking fra bakre vegg i svelget kan ofte være enklere å gjennomføre. Valg av prøvetakingslokalisasjon må tilpasses og vurderes etter lokale forhold, tilgjengelig utstyr, pasientens gjennomføringsevne og behov for annen differensialdiagnostikk. (...)

Alternative prøvetakingslokalisasjoner

- Prøvetaking av både nasofarynks og svelg.
- Prøvetaking av kun nasofarynks.
- Prøvetaking av kun svelg.”

SPØRSMÅL NR. 294

Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 5. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva har regjeringen gjort for å øke kunnskapen om utenrettslig mekling som tvisteløsningsmetode?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2020 samlet justiskomiteen på Stortinget seg om følgende merknad:

Komiteen mener at erfaringene viser at til tross for lovgivers føringer gjennom tvisteloven, og til tross for at domstolene sliter med å overholde ønskede saksbehandlingstider, er potensialet som ligger i mekling og av bruk meklere i utvalgene lite utnyttet. I tillegg er det lite kjennskap til utenrettslig mekling som tvisteløsningsmetode blant publikum. Komiteen vil vise til at dette gir store samfunnsøkonomiske utslag, og partene påføres unødvendige belastninger i form av økt konfliktnivå og lang løsningstid.

Komiteen vil vise til at de store aktørene innenfor entreprenørbransjen tar stadig mer i bruk mekling som tvisteløsningsmetode. Komiteen er kjent med et viktig

initiativ som er etableringen av «Meklingscenteret», et samarbeid mellom de største offentlige byggherrene (Bane Nor, Nye Veier og Statsbygg), entreprenørorganisasjonene (EBA, NELFO, MEF), Advokatforeningen og universitetene i Oslo og Bergen. Hensikten er å styrke ordningen med mekling gjennom informasjon og kvalitetssikring. Komiteen vil vise til at ifølge «Meklingscenteret» finner de sakene som mekles i stor grad en løsning.

Svar:

Regjeringen er opptatt av mekling som tvisteløsningsform. Saker som løses i minnelighet på et tidlig stadium er gunstig både for partene og i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Jeg er enig i at potensialet som ligger i meklingsinstituttet både i og utenfor domstolene med fordel kan benyttes i enda større grad enn i dag, og det er blant annet dette departementet ønsker å tilrettelegge for gjennom forslagene i høringsnotatet om forslag til endringer i tvisteloven mv., som ble sendt på høring 7. oktober 2020. Regjeringens primære oppgave knyttet til mekling på tvis-

tesaksområdet er å sørge for at meklingstilbudet innenfor domstolene er så godt som mulig.

Det er forutsatt i tvisteloven at mekling og andre typer konflikthåndtering skal brukes aktivt og at saker kan løses i minnelighet også etter at de er brakt inn for retten. Mange saker løses også utenrettslig. Tall Domstolkom-

misjonen har innhentet viser at omtrent halvparten av de alminnelige tvistesakene forlikes, og at flesteparten av disse – 24 prosent av de alminnelige tvistesakene i tingretten – heves ved utenrettslig forlik. Det har lenge vært en ønsket strategi fra lovgivers side at konflikter skal løses på lavest mulig nivå, og dette gjenspeiles i lovgivningen.

SPØRSMÅL NR. 295

Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 4. november 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden følge opp sitt svar om en realisering av kolonnekjøring for tungebiler over E134 Haukelifjell ved å gi Statens vegvesen i oppdrag å utrede mulighetene for at dette kan etableres fra vinteren 2021 – 2022?

BEGRUNNELSE:

Viser til og takker for svar på spørsmål om etablering av kolonnekjøring for tungebiler over E134 Haukelifjell.

Dette svaret er sammenfallende med svar gitt fra Statens Vegvesen på spørsmål fra Norges lastebileierforbund i 2018. Det er trist å registrere at det ikke har skjedd noen ting siden den gang.

Jeg tror alle parter ser at det kan være utfordrende på flere områder å få til en slik avvikling, men som ditt svar også tilsier, ikke umulig.

Det er lettere å peke på problemer enn å peke på løsninger. Problemene med etablering av egen kolonnek-

jøring for tunge biler over Haukelifjell er nå godt kjent, og nå ber jeg Statsråden om å få svar på løsningene.

Vinteren 2020 – 2021 nærmer seg og vil være svært vanskelig å få på plass en ordning på så kort tid, men i samarbeid med næringen bør alle muligheter være til stede for en realisering til vinteren 2021 – 2022.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 100 til skriftlig besvarelse fra representanten Terje Halleland. Jeg viser i dette svaret til utfordringer med å gjennomføre egne kolonner for tungtransporten på E134 over Haukeli, men er åpen for at det kan være mulig å finne løsninger og at politisk ledelse i Samferdselsdepartementet gjerne tar dialog med næringen og driftsentreprenørene om saken.

Jeg vil starte med å invitere bransjen til et møte for å drøfte saken og hvordan den eventuelt kan tas videre, før det er aktuelt å gi noe oppdrag til Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 296

Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 5. november 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Riksrevisjonen har i "revisjonsrapport for 2017 om politiets behandling av våpensaker" påpekt mangler ved

politiets våpenforvaltning. I 2018 ble en konseptvalgutredning sendt på høring til politidistriktene. Formålet med utredningen var å utrede hvordan man kan etablere

en mer kvalitativ god våpenforvaltning, som også møter publikums behov. Høringsfristen var 27. august 2018, og en høringsrapport ble utarbeidet av politidirektoratet (POD).

Har statsråden mottatt rapporten, og når kommer den til politisk behandling?

BEGRUNNELSE:

Utredninger viser at politiet i 2017 mottok om lag 70 000 våpensøknader. Videre at det i Norge er registrert i underkant av 1,5 millioner sivile skytevåpen, fordelt på over 490 000 forskjellige eiere.

Dagens system er ikke bra nok og det haster med å få dette på plass. Manglende kontroll, over våpen, kan få alvorlige konsekvenser, spesielt for operativt politi, men også for, for eksempel, ambulansespersonell, som pr i dag rett og slett ikke har ordentlig oversikt over hva som befinner seg, innenfor husets fire vegger, hvis de må rykke ut til en privatbolig.

Nevnte konseptvalgutredningen inneholdt, til sammen, tre modell-forslag: sentralisert modell, kontroll- og oppfølgingsmodellen og linjedelingsmodellen.

Nordland politidistrikt har siden 2014 arbeidet med en mulig digitalisering av arbeidsprosessen, og modell tre, i nevnte konseptvalgutredning, er tilnærmet lik dagens organisering i Nordland.

Det er også laget en prosjektbeskrivelse over et nasjonalt senter for våpenforvaltning, og kompetansen for digitaliseringen er utviklet i samarbeid med Brønnøysundregistrene, der det ble utarbeidet skisser for hvordan

denne type system kan utvikles, med Atlinn som plattform.

Etter sigende var rapporten fra POD ferdig rundt årsskiftet 2019/2020 så det er på tide at rapporten både offentliggjøres og debatteres.

Svar:

Utredningen representanten viser til, er Politidirektoratets konseptutredning til bruk i direktoratets arbeid med en forbedret våpenforvaltning.

Befolkningen forventer at politiet skal tilby flere tjenester på nett og at man slipper å sende våpensøknader i posten. Det følges opp av Politidirektoratet, som ser på flere muligheter for digitalisering. Direktoratet er i dialog med Brønnøysundregisteret om det kan bistå med utvikling av en ny, nettbasert løsning for innsending av våpensøknader. I tillegg vurderes også en løsning innenfor politiets egne IT-systemer.

En nasjonal våpenforvaltning i form av et sentralisert våpenkontor er ikke veien å gå. Våpenforvaltningen må skje lokalt i hvert politidistrikt slik at vi bevarer nødvendig fagmiljø og kunnskap i hele landet. Kontrollen med våpenforvaltningen, for eksempel våpenforhandlere og våpeneiere, må skje i det enkelte politidistrikt. Et nasjonalt våpenkontor for hele landet vil svekke muligheten for effektiv kontroll. Dagens organisering med et våpenkontor i hvert politidistrikt legger dessuten til rette for synergier med øvrige forvaltningstjenester (pass, vaktvirksomhet mv.) i hvert enkelt distrikt. Forvaltningstjenestene bør samordnes og styrkes i politidistriktene, ikke fragmenteres og skilles fra hverandre.

SPØRSMÅL NR. 297

Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 4. november 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Hva er statsrådets syn på at et offentlig finansiert universitet gir akademisk legitimitet til et multinasjonalt kommersielt selskap, og kan statsråden forsikre at denne avtalen ikke etablerer noen økonomisk binding mellom det offentlige universitetets uavhengige forskere og et privat konsern som har sterke kommersielle interesser i utformingen av den velferdspolitikken som OsloMet forsker på?

BEGRUNNELSE:

OsloMet har inngått en intensjonsavtale med Norlandia Health & Care Group. Hensikten er «bredt samarbeid om forskning, undervisning og praksis». Det skal jobbes «for et bredt samarbeid med fagmiljøene om undervisningsopplegg, FoU-prosjekter, og avtaler om praksisplasser».

NHC Group er et multinasjonalt kommersielt selskap eid av milliardærbrødrene Kristian og Roger Adolfsen. Selskapet har spesialisert seg på å hente ut privat profitt

av offentlige velferdsbudsjetter, det være seg barnehager, sykehjem eller barnevern.

Denne politiserte forretningsmodellen er ytterst omstridt. Et flertall av norske velgere ønsker å fase ut kommersielle interesser fra barnehager, sykehjem og barnevern (Ipsos mars 2019).

NHC Group er derfor ikke bare et kommersielt selskap, men også en kontroversiell politisk aktør som kontinuerlig forsøker å påvirke den offentlige debatten om velferdsstaten i en retning som tjener eiernes forretningsdrift.

Det framstår derfor spesielt at et offentlig finansiert universitet går inn for å gi dette politisk kontroversielle selskapet akademisk legitimitet. Ikke minst fordi OsloMet er en viktig leverandør av forskning og kunnskap om velferd og velferdssamfunnet til den offentlige debatten og til beslutningstakere.

Svar:

Universiteter og høyskoler skal tilby høyere utdanning som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap, jf. universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 1-3. De skal aktivt søke tilføring av eksterne ressurser, og samarbeide med blant annet samfunns- og arbeidsliv, offentlig forvaltning og internasjonale organisasjoner.

Universiteter og høyskoler har faglig frihet og ansvar, jf. uhl. § 1-5. Det innebærer blant annet at de skal fremme og verne akademisk frihet. Institusjonene har et ansvar for

å sikre at undervisning, forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid holder et høyt faglig nivå, og utøves i overensstemmelse med anerkjente vitenskapelige, kunsthøgskole, pedagogiske og etiske prinsipper.

Universiteter og høyskoler kan ikke gis pålegg eller instruksjoner om læreinholdet i undervisningen og innholdet i forskningen eller i det kunstneriske og faglige utviklingsarbeidet. De kan heller ikke gis pålegg eller instruksjoner om individuelle ansettelser eller utnevnelser. Den som gir undervisning ved et universitet eller en høyskole har et selvstendig faglig ansvar for at innholdet og opplegget av undervisningen er innenfor de rammene som institusjonen fastsetter eller som følger av lov eller i medhold av lov. Den som er ansatt i stilling hvor forskning eller faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid inngår i arbeidsoppgavene, har rett til å velge emne og metode for sin forskning eller sitt utviklingsarbeid innenfor de rammer som følger av ansettelsesforholdet eller særskilt avtale. Universiteter og høyskoler skal sørge for åpenhet om resultater fra forskning eller faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

OsloMet – storbyuniversitetet (OsloMet) vurderer selv hvem universitetet vil samarbeide med, og inngår selv avtaler. Jeg ser ingen prinsipiell grunn til at universiteter og høyskoler ikke kan samarbeide med private aktører om for eksempel praksis, forskning, utvikling eller innovasjon. Jeg legger til grunn at OsloMet selv vurderer hvilke avtaler universitetet vil inngå og at de er i tråd med rammene jeg har nevnt her.

SPØRSMÅL NR. 298

Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen

Besvart 10. november 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren gjøre nødvendige endringer i regelverket som følger av tobakkskadeloven slik at lommeaskebeger kan bli synlig markedsført?

BEGRUNNELSE:

Selskapet Sneipfritt har utviklet engangsaskebeger for å forhindre at folk kaster sneiper. Sneiper er som kjent også en del av problemet med plastforsøpling.

Helsedirektoratet mener produktet er i strid med Tobakkskadelovens regler om tobakkreklame. Dermed

må produktet selges skjult i skap på linje med andre tobakkssvarer. Paradokset er at Sneipfritt har fått tilskudd fra Handelens Miljøfond for å nettopp utvikle produkter som skal forhindre forsøpling med sneiper, som består av 95 % plast.

Svar:

Jeg er glad for at representanten setter fokus på miljøkonsekvensene knyttet til sigarettneiper. Tobakkproduksjon medfører avskoging, dårligere jord, tap av biomangfold, klimagassutslipp, giftig avfall, helseskader for

arbeiderne mv. På verdensbasis utgjør tobakksavfall den viktigste enkeltkomponenten av søppel. I Finland er det beregnet at det hvert år blir kastet om lag 4 mrd. sigarettneiper på gata. Mange av dem inneholder kadmiium, arsenikk og bly. De giftige kjemikalene fra sigarettneiper kan forurense vann og forgifte fisk og dyr som spiser sneipene. Sigarettneiper består i hovedsak av plast og blir ikke brutt ned. Etterhvert utvikler plasten seg til skadelig mikroplast. Forsøpling med brukte snusposer er også et økende problem. Etter hva jeg er kjent med pågår det for tiden et arbeid i EU med nye tiltak for å adressere problemet med sigarettneiper.

Jeg har samtidig registrert en ny strategi fra tobakksindustrien, både i Norge og internasjonalt, hvor de skyver miljøhensyn foran seg i ulike markedsføringstiltak.

Den norske tobakksskadeloven har siden 2010 inneholdt et forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer og tobakksutstyr på utsalgssteder. Eksempler på tobakksutstyr er piper, sigarettpapir og askebegeer.

Formålet med oppstillingsforbudet er å begrense reklameeffekten av synlig oppstilling av tobakksvarer og relaterte produkter i butikker og kiosker. Forbudet er særlig ment å beskytte barn og unge, men skal også bidra til å gjøre det enklere for personer som forsøker å slutte, eller har sluttet med tobakk.

Forskning har vist at det er en sammenheng mellom tidlig eksponering for tobakksreklame og fremtidig røyking blant unge. Undersøkelser har også vist at ungdom påvirkes av hvor vanlig røyking er, og at ungdom som overvurderer hvor mange som røyker har større risiko for å begynne å røyke selv. Tilgjengeligheten til salgssteder for tobakk, tobakksvarers iøynefallende plassering ved kassene og salg av tobakksvarer sammen med andre vanlige dagligvarer, kan bidra til en forestilling hos barn og unge om at tobakksbruk er mer utbredt og mindre farlig enn hva som virkelig er tilfelle. Et formål med oppstillingsforbudet er derfor å denormalisere tobakksbruk.

Når det er sagt, hensikten med det aktuelle produktet – et engangsaskebegeer som skal samle sigarettneiper slik at de ikke forurenser miljøet – synes å være godt. Jeg er åpen for å se på om det er mulig å unnta denne typen produkter fra oppstillingsforbudet.

Helse- og omsorgsdepartementet arbeider for tiden med forslag til endringer i tobakksregelverket, som ledd i oppfølgingen av den nasjonale tobakksstrategien. Et forslag om unntak fra oppstillingsforbudet for engangsaskebegeer kan tas inn i dette høringsnotatet, som etter planen vil sendes ut i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 299

Innlevert 30. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 9. november 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hva mener statsråden om utbyttepolitikken som føres i nettselskapene i dag og kan statsråden vise hvor store utbytter de ulike nettselskapene tar ut (Ber om at svaret oppgis i kroner per selskap, og i prosent av omsetningen, begge for de siste 5 årene)?

BEGRUNNELSE:

Nettselskapene har monopol på sine tjenester innenfor sitt område. Det betyr at kundene ikke kan skifte nettleverandør om han skulle være misfornøyd med nettselskapspriser eller tjenester. Nettselskapene er underlagt en offentlig monopolkontroll som utøves av Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE).

For å styre monopolselskapene setter NVE et tak på hvor stor inntekt hver nettleverandør kan ta fra sine

kunder. Nettselskapene får gjennom inntektsrammen dekket sine kostnader i tillegg til en «rimelig» avkastning på investert kapital.

Dette taket inkluderer inntekten selskapene kan ha på nettleie. Inntektsrammen som nettselskapene må holde seg under, hindrer ikke selskapene fra å sette ulike priser på nettleien. Både investeringer i nye anlegg, og drift og vedlikehold av eksisterende nettanlegg er finansiert av nettets brukere, og nett-tariffene er derfor veldig ulike.

Det er hovedsakelig kommuner og fylkeskommuner som eier nettselskapene. Mange nettselskap betaler store utbytter til sine eiere istedenfor å senke nettleien. Et utbytte som er basert på kapital som kundene har betalt inn.

Det kan synes som at avkastningen nettselskapene kan ta i de fastlagte inntektsrammene fastsatt av NVE er for høy.

Nettselskapene driver monopolvirksomhet, som igjen betyr at de har en stabil og forutsigbar kundemasse uten stor risiko knyttet til stor variasjon i omsetning. Jeg stiller da spørsmålstegn ved om det er rimelig at nettselskapene har samme krav til avkastning som selskaper med betydelig mer risiko? Det er viktig med en modell som gir insentiver til effektiv drift av nettselskapene, samtidig som nødvendige investeringer foretas. Jeg ser gjerne at statsråden peker på hvilke grep som kan bidra til at innbyggere og næringsliv får lavest mulig nettleie.

Svar:

Alle nettselskap er underlagt omfattende regulering. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsetter årlig en tillatt inntekt for hvert enkelt nettselskap. Denne skal fastsettes slik at inntekten over tid dekker kostnader ved drift og avskrivning av nettet samt gi en rimelig avkastning på investert kapital, gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet.

Inntektsreguleringen skal ivareta de økonomiske rammebetingelsene til nettselskapene, samtidig som den skal ivareta nettkundene gjennom å sørge for at størrelsen på nettleien er rimelig.

Hvor mye utbytte eierne tar ut av nettselskapene, har ingen betydning for nettselskapets inntektsramme, og derfor heller ikke for nettleien. Det som er avgjørende for nivået for nettleien, er hvor mye selskapet investerer og hvor mye penger de bruker på drift og vedlikehold, og hvor effektivt selskapet utfører disse oppgavene.

Jeg mener det er viktig at nettselskapenes eiere har en fornuftig og ansvarlig utbyttepolitikk som sørger for at nettselskapene er i stand til å utføre oppgavene sine. Utover dette ligger det ikke i min myndighet verken å regulere eller ha en mening om utbyttepolitikken som føres i de enkelte nettselskap. Av samme grunn har heller ikke departementet oversikt over årlige utbytter i norske nettselskap.

SPØRSMÅL NR. 300

Innlevert 2. november 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 11. november 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva gjør finansministeren for å legge til rette for at utleiere av fast eiendom kan ettergi husleie til leietakere?

BEGRUNNELSE:

Slik regelverket er i dag, vil utleier av fast eiendom som er omfattet av frivillig registrering beregne utgående merverdiavgift ved fakturering av husleie. Utleier forskutterer og innbetaler merverdiavgiften til staten. I de tilfellene leietaker ikke betaler, sitter utleier igjen med momsregningen. I det tilfelle utleier ønsker å avhjelpe leietaker ved å ettergi hele eller deler av den fakturerte husleien, vil utleier ikke kunne tilbakeføre den innbetalte merverdiavgiften. Utleier er derfor tjent med å inndrive kravet og kaste ut leietaker, slik at avgiften kan fradragføres etter reglene om tap på krav. Merverdiavgiftsloven setter på denne måten en effektiv stopper for å finne gode løsninger mellom leietaker og utleier. Finansdepartementet har i brev av 8. april 2020 vurdert at betalingsutsettelse avhjelper likviditetsproblemene til utleier. Dette er åpenbart ikke lenger tilfelle, ettersom betalingsmislighold i

svært mange tilfeller har hatt en varighet langt utover gitte betalingsutsettelse. Betalingsutsettelse løser heller ikke problemene knyttet til ettergivelse.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Limi gjelder utleiere av fast eiendom som har valgt å være merverdiavgiftspliktig for utleien. Slik registrering gir utleier rett til fradrag for inngående merverdiavgift på kjøp av varer og tjenester til virksomheten, og plikt til å oppkreve utgående merverdiavgift på omsetningen (husleien), på samme måte som andre merverdiavgiftspliktige virksomheter.

Merverdiavgiftsreglene har til dels vesentlig betydning for en rekke ulike virksomheter, som i større eller mindre grad kan være i konkurranse med hverandre. At merverdiavgiften skal være nøytral har støtte i grunnleggende hensyn som likebehandling og økonomisk effektivitet, dvs. å unngå at merverdiavgiften vrir forbruk og produksjon. Konkurransenøytral merverdiavgift er i noen grad også en EØS-rettslig forpliktelse.

Merverdiavgiftssystemet er basert på at hvert omsetningsledd fakturerer og innbetaler utgående merverdiavgift på sitt avgiftspliktige salg (utleie), og at denne avgiften kan bli fradragsført som inngående merverdiavgift av neste omsetningsledd. Denne symmetrien, mellom på den ene siden selgers oppkreving og innbetaling av merverdiavgift og på den andre siden kjøpers fradragsrett for inngående merverdiavgift, er sentral for det flerleddede merverdiavgiftssystemet. Symmetrien sikrer at merverdiavgiften er den samme uavhengig av hvor mange ledd det er i omsetningskjeden. I tillegg blir merverdiavgiften enkel og praktikabel. Endelig vil kontroller og forebyggende tiltak mot merverdiavgiftssvindler vanskeligjøres dess flere avvik det er fra den ovennevnte symmetrien.

Storingsrepresentant Limi begrunner sitt spørsmål til dels med regelverket for tap på krav. Ved tap på krav brytes den ovennevnte symmetrien; selger kan redusere den utgående avgiften som skal innbetales til staten, uten tilsvarende endring av kjøpers fradragsrett. I tapstilfellene kan altså kjøper ha fradragsrett for det avgiftsbeløpet selger fakturerte ved salget, selv om selger pga. reduksjonen i utgående avgift ikke betaler noe merverdiavgift til staten for det aktuelle salget. Avgiftsbehandlingen av tap på krav gjenspeiler at kjøpers manglende betaling medfører en asymmetri i ytelsene mellom partene, og at årsaken til denne asymmetrien ligger utenfor selgers kontroll.

Det vil kunne ha vesentlige negative konsekvenser dersom kjøper også i andre situasjoner enn tapstilfellene, skal kunne fradragsføre høyere beløp enn det selger plikter å innbetale til staten. Jeg viser til det ovennevnte om at merverdiavgiften skal være nøytral, enkel og robust, også mot kriminalitet.

Jeg vil derfor holde fast ved at det skal være symmetri mellom det beløpet selger (utleier) plikter å innbetale til staten og det beløpet som kjøper (leietaker) kan ha fradragsrett for, selv om selger helt eller delvis ettergir vederlagskravet. En eventuell utvidelse av selgers (utleiers) adgang til å nedjustere det avgiftsbeløpet som skal innbetales til staten, vil i så fall måtte føre til et korresponderende redusert fradragsberettiget beløp for kjøper (leietaker). Det er etter min vurdering ikke grunnlag for å vurdere slike endringer av regelverket.

Storingsrepresentant Limi har vist til Finansdepartementets brev 8. april 2020, og nærmere bemerkningene knyttet til utsettelse av frister for innbetaling av merverdiavgift. Jeg gjør oppmerksom på at departementet i brevet også omtaler grensen mellom det som på den ene siden kan omtales som selgers kommersielt begrunnede nedjusteringer av vederlaget, og på den andre siden blant annet selgers ettergivelse av krav. Førstnevnte tilfeller kan, som omtalt i brevet, gi grunnlag for at selger (utleier) reduserer innberetningen og innbetalingen av merverdiavgift. Dersom utleier allerede har fakturert husleie, f.eks. med 80' med tillegg av 20' i utgående merverdiavgift, og deretter setter ned leien til 50' (40'+10') for den samme

perioden pga. endrede markedsforhold under virusutbruddet, må utleier utstede kreditnota. Kreditering sikrer at leietaker ikke fradragsfører mer enn 10', og dokumenterer grunnlaget for at utleier bare innbetaler merverdiavgift med dette beløpet, dvs. merverdiavgiften av det reduserte vederlaget.

